-ಶ್ರೀ-

- ಶ್ರೀಮತ್ ನಮಃ -

ನಾಲಾಯಿರ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧಮ್

ಮೂಲ ಗ್ರಂಥವಾಯಿತು

ತಿರುವಿರುತ್ತಮ್

ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರ್

(ತಿರುಕ್ಕುರುಗೂರ್ ತಲೈವನ್)

ಮೂಲವನ್ನು ನಾವಿರ

ತಮಿಳುಮೂಲ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ ತಾತ್ಪರ್ಯ

ಮತ್ತು

ವಿವರಣೆಯೊಂದಿಗೆ

ಸಂಪುಟ - 12

Garani Srinivasan

30.6.82

దివ్యప్రబన్ధమ్ - మూలనాయనార్ - తిరుప్పల్లాణ్డు
తిరువాయ్మొళి ప్రబన్ధం - మూన్రువత్తాయిరం - తిరువిరుత్తం

రచన - తిరుమళిశై

1. కరువిరుత్తక్ కురైనీత్తపిన్ కామక్ కడుంగుళిశ్ఞ్ఞు,
ఒరువిరుత్తం పుక్కుళ్ళుఱువీర్!, ఉయిరిన్ పొరుళ్కట్
కొరువిరుత్తం పుగుదామల్ కురుగైయర్ కోనగరత్తు
తిరువిరుత్తత్తై త్తోరడి కట్రిరీర్ తిరునాట్టగత్తే.

కరు కడు = గర్భం ఎంబ, విరుత్తమ్ విరుత్తం = దుండనీయు, కురై కుళి = గుండియున్న, నీరత్తపిన్ నీత్తపిన్ = నీటగద బళిం, కామమ్ కామం = ఆశ ఎంబ, కడు కురై కడుగుళి = బలు కేడ్డ గుండియుల్ల, పుక్కు, విలంగు వీళ్ళుఱుత్తు = బిద్ది, ఒరు ఒరు = నాటియుల్లదొందు, విరుత్తమ్ విరుత్తం = నుత్తన్న (దుళ్ళయున్న), మీళ్ళు పుక్కు = ప్రాణ్ణవరాగి, ఉలావి ఉళువీర్ ఉళ్ళం ఉఱువీర్ = అలేదాడలు యుణ్ణిదువరగే, ఉయిరిన్ ఉయిరిగళ్ = (నిమ్మ) బదుకిన, పొరుళ్కట్ కు పొరుళ్కట్కు = అర్థవన్నియు ప్రదణ్ణిగి, (ప్రయోజనణ్ణిగి), ఒరువిరుత్తమ్ ఒరు విరుత్తం = ఒందు అడగణోయున్న, వీర్దుదామ ల్ పుగుదామల్ = ప్రవేశిసదంతే, కురుగైయర్ కోన్ కురుగైయర్ కోవిల్ = శిరుశ్రీరుప్పూరిన వంశీయ యజమాన (అంతియ) నేనిసిదాశను (నమ్మ ఆళ్వారరు), తిరుత్తత్ తిరుత్తత్ = రీతియిద, తిరువిరుత్తత్తు తిరువిరుత్తత్తు = 'తిరువిరుత్తమ్' ఎంబ ప్రబంధద, తోర్ అడి ఒర్ ఆయిరమ్ = ఒందు సావిరవన్న, వాదవన్న, కట్రు కట్రు = కలిరు, ఇరీర్ ఇరీర్ = ఇత్తు తిరునాడు = వీరమసిదవెంబి, అడత్తే = వాసస్థానదల్లి.

'గర్భం ఎంబ దుండనీయు గుండియున్న నీటగద బళిం, 'ఆశ' ఎంబ బలు కేడ్డ గుండియుల్ల బిద్ది, నూటియుల్లదొందు నుత్తన్న (దుళ్ళయున్న) ప్రాణ్ణవరాగి, (అలేదాడలు యుణ్ణిదువరగే, నిమ్మ బదుకిన మూడాద్ధివన్న యుణ్ణువుదక్కాగి, యూ ఒందు అడగణోయున్న ప్రవేశిసదంతే, శిరు

Garani Srinivasan

శ్మశానభూమినవంటి ఉంటియు నేనిసిదాశను (నమ్మాల్వార్లు) డోల్కిద 'శిరు విరుత్తమ' ఎంబ ప్రబంధద ముందు దాదవన్నాదరూ శతిరు విరమువిదవరెంబ వాదద్దినదల్లి ఇరువవరాగి.

(1)

ఈ శన 'శిరు విరుత్తమ' ఎంబిలీ కావ్యద ఉంటియిల్లిసోంబుదన్ను, అదన్ను రచిసిదాశన ఉంటియన్ను, మత్తు, అదన్ను శతియు బచవంతే బదుక పురుషార్థదల్లిసోంబుదన్ను డోల్లుత్తదే.

జీవనిగే 'గర్భ' వాది శప్పిద్దల్ల. గర్భదల్లిరువాగ డ్రోరప్రపంచద సంబంధవన్ను కళ్కెదుకొండిరువుదరింద, జీవను శన్న ఉందిన దివ్యగళింద వశాశ్వతవిదుత్త, క్షణవంశన శిరువడిగళన్ను బిడోదు శాశ్వతవాదవర్గ, క్షణవంశనల్లి మోసహోయిదుత్త కాలక్కళియుత్తనే ఎన్నుత్తారే. కాలప్రమాణ, గర్భద 'గుండి' యన్ను, దేహవన్ను డ్రోర్తు, జీవను డ్రోరక్కే బందరూ లే, ఎందరే, జన్మకొళిదరూ కూడలే, ఇంద్రియగళ వేళెశక్కే ఒళ్ళగాగుత్త నే. 'కామ' అథవా 'ఆశే' వేళెద దారియల్లి నడెయుత్త, అదరింద బరువ అల్పసుఖవన్నే ముదర్తిద ఆనంద వేందు భావిసుత్త మోసద డ్రోహదల్లి భాగవహిసుత్తనే. అవను బగేబగేయ అవస్థెగళన్ను అనుభవిసలే బేకాగుత్తదే. బాల్య, కౌమార, యౌవన, ముప్పు బందాగుశలకొందు శప్పిదే బరుత్తనే. అవ్యక్తళాగిందలే రోగాది సంశేషగళిగూ అంటి బరుత్తవే. ఎల్లవూ శతియే మరణదొందిగే జీవన ఇద జీవన కొనేగొండ్ళుత్తదే. ఆదరే, జీవనద బాధశమనగళల్లి శిక్ష నరకానుభవ శప్పిల్లవుదిల్ల! వ్యక్తిగతభూతవాగి, జన్మ! జీవనద ముందు సుళ్కు ఇదు ఎందరిగా, నిజవాగ ఇదొందు సుళియల్లే! ఇదరింద బిడిసికొళ్ళువుదాదరిగా హేగే? దారి కాణదంతే, ఈ సుళియల్లి సిక్కికొండు సంశట పడువుదే జీవన కొనేగాణద శాలనవాగుత్తదే. ఇదరింద శప్పిసికొళ్ళలు లుపాయవే ఇల్లవే?

ఈ శన హేళ్వుత్తదే బదుకిన అథర్ ఎవిద్ద అవస్థెగళ సుళియల్లి సిక్క నరక భాజనవాగువుదల్ల. ఈ సుళియింద శప్పిసికొండు ద్రోరబందు, నిశ్శానంద సుఖవన్ను క్షణవంశన బల్లియల్లి నిశ్చయిసిద కర్మవన్ను బిడదే కొళ్ళువుదే బదుకిన మార్గ.

ఈ శన హేళ్వుత్తదే సుళియింద శప్పిసికొళ్ళువుదక్కే సులభవాద లుపాయవిదే! అదన్ను తాయి హేళిరువవరు శిరుక్కురుహూనద ఉంటియ రచిసిద మత్తు 'నమ్మాల్వార్' ఎందు ప్రీతియింద కరేసికొండ

Garani Srinivasan

శరభమంటివిరు. అవరు బరిచిదిరువ 'శిరుపిరుత్తమగ' ఎంబ దివ్యప్రబంధద ఒందే ఒందు పాదవన్నాదరూ శ్రవణ, అదర అంశరార్థవన్ను శ్రవణ, దూరదింద నజేదుకొండరే జీవనవే నరకయాతనేగే కప్పి, దుష్టచతుష్టయ కప్పి, మోక్షమార్గదల్లి ప్రవృత్తనాగుత్తదే.

ఈ మోక్షమార్గద ప్రాప్తిగే బరువ అడచణిగళు ఎరడాగిరుత్తవే: ఇంద్రియగళు మనస్సిన్న తమ్మ కడెగే ఎళెదుకొండు, షణ్ణిధనిష్ఠవూ విశిష్టనిధనంబకారవూ ఆద ప్రాపంచిక జీవనక్కే కరెళ్దుబరుత్తవే. ఇదక్కే 'కామ'వే మూల. ప్రాపంచికవాద 'కామ' వన్ను దూరగళ్దు, భగవంతన్ను పడెదుకొళ్ళువ 'కామ'క్కాగి నిరంతర ప్రయత్నవన్ను మాడుత్తదే ఇదుంటి మాడుత్తదే. భగవంతనన్ను పడెదుకొళ్ళువుదక్కే వేదగళు, శాస్త్రగళు, ఇతిహాస పురాణాదిగళు నానా మార్గగళన్ను వివరిసిదరూ అవుగళల్లి యావుదో ందు మార్గవన్ను అనుసరిసిదరూ జీవనదే ప్రాపంచికవాద, దాంభికాంశవాద నానా అడిగళు బరుత్తవే. ధీరనాదవను ఇవుగళన్ను లెక్కిసదే, అవు ఆకర్షణెగళిగె సిక్కి మనస్సన్ను కెడిసదే, బదుకిన మార్గదల్లియున్ను సాగిసలు కొళ్ళలేబేకు. ఈ రహస్యవు విష్ణుయ వేల్లూ ఇదు.

శరభమంటివర (నమ్మాళ్వారర) జీవనవన్ను నోడ్దరే ఇల్లి హేళలు బద్ధరాగిరుత్తారే. కేళువు కులద మూర ముత్తు కారి ఎంబవరు ఒందు గుంపు మత్తు బాయిగళు. దుష్టదాసనింద అదు కేళువు కేరేయల్లే ఇల్ల, కొరియుత్తిరువ కాలవన్ను శుచియాగి ఇల్ల. అవరు కులదల్లే ఆద జ్ఞానియన్ను కరెదు, కొండాడి, ఆ రహస్యవన్ను తమ్మనింబవన్ను శోధిసికొండరు. దేవాలయక్కే కరెదొయ్దు భగవంతన దివ్యమంగళ విగ్రహవన్ను తన్నిధ్యదల్లి మనవన్ను మలగిసి ధ్యానిసిదరు. అదరింద, మనుష్యద డన్నేరడనేయదిన అదన్ను దేవాలయక్కే కరెదొయ్దరు. నిన్నిధ్యదల్లి మలగిసి, ప్రార్థిసిదరు. కూడలే కరెదొయ్దరు. నిన్నిధ్యదల్లి మలగిసి, ప్రార్థిసిదరు. కూడలే మను కళ్యోరేయిరు. భగవంతన దివ్యమంగళ విగ్రహవన్ను కణ్ణుంబ మనసారే నోడిదరు. ఆ బళిక అదు ప్రాపంచిక వస్తు విషయగళ కడెగే మనసాగదంతే. ఈవరే కేలవు వర్షగళుకళిద బళిక, బాలనన్ను ఇన్నొబ్బ ఈశ్వరనన్ను బిట్టు, శిరుక్కూరు ద్రోణద దేవాలయద బళియు మూలదేవరద ప్రేరణెయల్లి మాద్యమవాగిరుతదనే. 'శఠ' ఎంబ మాయువన్ను బండిసిద్దరింద అవనిగే 'శఠకోప' ఎందు కరెయల్పడితు

శతకోటివీరు ఆహార, నిద్రా మున్నగు శారీరక్రియల్లన్నిట్లా బంధింపబడి, మరొక భోటరీయుల్లా నిరాహారముగ్నులైనారు. క్రమేణా అవరోధిత్తలు ప్రాణాపాయ చిహ్నాలయినవి. ఆగ ఉత్తర భారతదేశంలో ప్రసిద్ధ నవనిధిత్తల మధురశివి ఆలోచించి ఈ అభూతపూర్వ ప్రక్రియలందు ఆకర్షితులైనారు. అప్పుడు వారు భోటరీయుల్లా శరీరాలను పరిశోధించి, మధురశివి దృష్టి శతకోటి శరీరాలపై పడినది. శతకోటి వీరన్న ప్రశ్నించగా: "శక్తిత్తిన్ వయట్రిల్ శిలోంబుదు పిరన్దాల్, ఎత్తైయు శినోత్తు ఎజ్గోయే కడక్కుమా" (మరణం భోందుచ్చుదర భోట్టిరుల్లా 'ఒన్ను'మిందు దూట్టిదరి, అదు యూ వుదన్ను శిందు ఎల్లరుచ్చుదు?). చూడలో ఉత్తర బంగు శతకోటివిందం: "అత్తైయి శినోత్తు అజ్గోయే కడక్కుమా" (అవన్నో - వీరమూశ్చనన్నో - శిందు, అల్గో - అవనల్లో ఇరుచ్చుదు). మధురశివి ఆట్టూ రణే చేశాడ గురు అవరో ఎందేనిసిరు. అందినింద అవరు ఆనురు వన్నై శ్రోంబి నీ మన్నై జన్మవన్ను నాశ్చర్యశకుళ్ళు శొండరు.

శతకోటివీరు రక్త నీద రొవ్యగళ్ళు నాల్కు: శిరు విరుత్తమూ, శిరు వాశరియుమూ, శిరు మాంస్ మీలుమి ముత్తు వీరియ శిరువన్నాది. బల్లవరు కోళ్ళుత్తాల్ ఇవ్వనాల్కు శ్రేమ వాహనమాగ శెయ్యవేద, యుజ్బుపోదవ, నామముపోద మత్తు అత్తివర్ణనా పోద ఎందు. ఆ నాల్కు పోదగళ్ళ సారసంక్రహ్మ అచ్చగళల్లవే ఎందు శండుశొండవరిద్దారి.

'శిరువిరుత్తమూ' ఎంబుదు శతకోటివీర మేగదల ప్రబంధ. ఇదు 'వ్యక్తి'ద ళ్ళుంద స్సనల్లవే ఎందూ, ఇనవంశనన్ను శేరిశు దివ్య 'వ్యక్తింశ' వన్ను కోళ్ళు వుదేందూ, ఇదన్ను 'శ్రేష్ఠ'వాద 'వ్యక్తి' ప్రబంధ ఎందరి 'శిరువిరుత్తమూ' ఎందు శరియులాగదే ఎన్నుత్తారి.

— o —

Ganapati Srinivasan

1.7.82

— శ్రీః — (5) — శ్రీమన్నారాయణాయనమః —

దివ్యప్రబన్ధమూ — మూలనేరియ నాలాయిర — తిరువిరుత్తమూ.
తిరువాయ్మొళి — మూన్రువ తాయిరం — తిరువిరుత్తం

1 పొయ్నిన్ఱ ఞానముం పొల్లా వొழுక్కు మழுక్కుడంబుమ్,
ఇన్నినైయా నీర్మై యినియా మురైయామే, ఉయిరళిప్పాన్
ఎన్నినైయా యోనియు మాయ్ పిఱన్దాయ్! ఇమైయోర్ కళ్ళా!
మెయ్నిన్ఱు కేట్టరుళాయ్, అడియేన్ శెయ్యుం విణ్ణప్పమే.

పొయ్ నినైయా పొయ్ నిన్ఱ = నుళ్ళాగరువ, ఞానముమ = శిళివళిశేయున్ను, పొల్లా = కేడ్ (శూడద), ఒழுక్కు = నడశేయున్ను, అழுక్కు = కొళ్ళశుంబిద (అశుద్ధవాద), ఉడంబుమ్ = దేహవన్ను, ఇన్నినైయా = ఈబగేయు (ఇలగరువ), నీర్మై = స్వభావవన్ను, ఇన్ = ఇన్న, యామ = నావు, ఉయిర్ = జీవరన్ను, మై = పడెయదంశ, అళిప్పాన్ = రక్షిసువదక్కాగి, ఎన్నినైయా = బగేబగేయూద, యోనియుమ = యోనియం = అవతారగళు, ఆయ్ = ఆగి, పిఱన్దాయ్ = పుట్టిదవనే, ఇమైయోర్ = దేవరకళ, కళ్ళా = బిడియనే, మెయ్ నినైయా = నిజస్వరూపవల్ల, కేట్టరుళాయ్ = కేళు, అడియేన్ = ఈ దాసను, శెయ్యుమ = మాడువ, విణ్ణప్పమే = విన్నప్పవన్ను.

(ఎల్లా) జీవరన్ను రక్షిసువదక్కాగి బగేబగేయూద అవతారగళల్లి పుట్టిదవనే, దేవరకళ బిడియనే, నుళ్ళాద శిళివళిశేయున్ను కూడద నడశేయున్ను, అశుద్ధవాద (కొళ్ళశుంబిద) దేహవన్ను తీరువ స్వభావవన్ను ఇన్న నావు పడెయదంశ ~~నిజస్వరూపవల్ల~~ ఈ దాసను మాడువ విన్నప్పవన్ను నిజస్వరూపవల్ల కేళి క్షమిసుము.

(1)

శనివల్ల డీలాపడకూడదు, "~~[illegible]~~" శిరుపిరాంశ్రమం" ప్రబంధపు సందు వాదవన్నారరుగా పది, అంశం, అదరంశే నడిపిదు కొండరో, అంధకవనాశే వీరమవిదప్రాప్తియాగువుదు ఎంబుదక్కే నాషేంగూ ఎంబంశదే ఈ మొగదల పొశుర. శిల్పవల్లంయల్లి, నడశేయల్లి, శబ్దశియల్లి, స్వభావదల్లి – మనుష్యనల్లి శంశయవిరువ న్యూనతేయన్ను బలు ప్రభావిశ్వనాగి డీలాపలాగిదే. భగవంశన వీరశ్వవన్ను ధవధరషేశ్వవన్ను డీలాపలాగిదే. ఇవుగళల్లూ శీనే ఆలవారర కొడా యిద్దిందలే కొడిద నమ్మ ప్రార్థనేయూ ఇదే.

"పోయ్ంస్నానో అ ఇంగనమువమూ" – శబ్దద రిళిగళిందే: దేవరాళ్ళ భ్రాంశి, నాను నన్నదు ఎంబుదర్ల మనుమళే, అస్థిరవాద ఇడజీవన దల్లి అభక్తి, భగవంశనల్లి వీరలోగశేదల్లి అవిడే, భావిమిలశియుల్ల దిరువుదు. స్థిరభక్తియే – ఇవేల్ల 'నుళ్ళు' శిళివళిందే.

"పోల్గా పోయిరుక్కమా" – కేట్టనడశే: రయూ వుదన్ను మూడ బారదెంబ, రయూవుదరింద ఇద్ద, వీర మనుషిల్లవోల అంశ్ర కొడద నడశే – శుచిశ్ర, జూళు, మోసగారిక (వంచనే), స్త్రీలోలుపశే, దరఖండి – ఇత్యాది రాషసీలశ్రేష్ఠగళల్లి కొడదిరువుదు.

"అటుశ్గతమ్ము" – కొళ్ళశెంబిద్దు ఈదద్దిద. పిళదిగి కొళ్ళ, క్రూరనాగి కొళ్ళ. నవద్వారగళ మూలక బరువుదల్లి రొళే. రయూ. మూశేగే కేట్టనడశేయింద మనస్సూ శీగళ్ళశెంబిద్దు.

"ఇన్నినాఅ నిఱక్కే" – ఈ బగేయ స్వభావ – ఎందరే, నుళ్ళశిళిగళిందే, శుగడద నడశే, అశుద్ధవాద దోడ మనస్సన్ను క్రూరశ్ర, సంసారదల్లి బిద్దు శొళలుశ్ర, దుష్ట – నాచూళ్ళ నుళియుల్లి సిక్కశొండు నరకభాజనవాగువ స్వభావ.

"ఉయిరళిత్తాన్" – ఎల్లా జీవరన్నూ, శొరశొమ్యదిల్ల – దంశే ఎల్లశొలదల్లూ రషిసువుదు భగవంశను క్రూశ్రిరువ క్రూరే.

"ఎన్నినాఅ యోనియుమాయ్ పిఱన్దాయ్" – శొనుక్రూశ్రిరువ క్రూరేయన్ను నివర్ధనగువుదక్కాగి భగవంశను మళ్ళీ, శుగమర్, వరాహ, నారసింహాది నానా అవశొరగళన్నెశ్రిదను. భగవంశన వధరషేశ్వవక్కే ఇకొందు నాషేయిద్దంశే.

Garani Srinivasan

"ఇమ్మోర్టల్ కిల్లర్" — ఒకరు ముందు ప్రత్యక్షంగా చదివిన, విన్న లేదా చూసిన భయానకమైన భావనను ఇస్తుంది. అల్లరి, క్రూరమైన వాతావరణాన్ని నిశ్చయముగా ఇస్తుంది. ఇది భయానక వీరత్వాన్ని సూచిస్తుంది.

"మేంయ్స్నినాలు కోడ్వ్యరుల్లాంయ్" — భయంకరమైన నానా అవకారాలన్నీ జుగుప్సాకరమైన రక్షసిద్దన్ని చూడాలనుకుంటే వెయ్యి. అవ్యాకుల్లో రియూ వ్యాధరల్లూ గ్యాలియంయు శరీర నిజస్వరూపాన్ని ఎల్లంటూ వ్యక్తపరిచినట్లు. ఇల్లి ఆలుబ్యారు చేతులుచూడలేందరి, చాలా చోరీరు మీదుల్లో భయానకమైన బందు శిష్యరక్షణలో యున్నా దుష్టశిక్షణా వస్తూ మూడిద్దు భయానక నాదజ్ఞాభావాదరు, అదు భయానక కేలసమే ఎంబువన్న (విశ్వాశవన్న) నేరవాగా కండు అంశుకొళ్ళువుదక్కే ఆనదిరుచుదంద (ఆంయూ అవశోరనళన్నేకి బందు ఆలుబ్యారర బిన్నడవన్న కేళుచేన్నక్కోశి.

ఆలుబ్యారరు కేళుత్తారే: ఆంయూ నమయుక్తే శక్తిమానా నానా అవకారనళన్నేకి, బందు, జీవరన్న రక్షసిద నరభోజ్యరనే, మనుష్యను శన్న శవ్వి శిళువళికింయిందలూ, శూడదనడకే యిందలూ, అశుద్ధవాద దోష మనస్సు స్వీకారమనళిందలూ (జనన-మరణ చంబ) సంబంధవన్న (అనుభవిసదడానే, దానసాద నాను నిన్నల్లి మూడికొళ్ళువ బిన్నడవన్న, నిన్న నిజరూపిందలే బందు, కేళు, శ్వరిదేబేరు.

భయానకనల్లి ఆలుబ్యారరు రమ్మన్న మంత్రనే బుద్ధరంతేందు కేడకొళ్ళోవనల్లు. ఎల్లా జీవరుగళ బుద్ధారక్కా అవరు ప్రొటెక్టసిద్దు. ఇదు ఆలుబ్యారర ఛాదాయే!

2. తెళுநీர்த் தடக்குக் கயல்மிளிர்ந்தா லலைப்பச், செயரிக்
கண்
அழுநீர் துரும்ப வலமருகின்றன, வாழியரோ
முழுநீர் முகில்வண்ணன் கண்ணன் விண்ணுட்டவர் மூது
வராம்
தொழுநீரி ரிணையடிக்கே, அன்புசூட்டிய சூழ்குழற்கே.

శెలுనీర్శెడక్కు శ్కయల్ మిళిర్న్దాలోప్ప, శ్రేయరిక్కణ్
అలునీర్ శుళుమ్బ వలమరుదానోయిన, వాలియరోల్
ములునీర్ ముగిల్ వణ్ణనో కణ్ణనో విణ్ణోర్ పెరుమూదువరా వగ
కొలునీరిణోయడిక్కే, అన్బుశూట్టియ శూళ్ కుళల్ కొడియేకే.

తేటు నీర్ (తెళుగు నీర్ = (శుద్ధనీరు) నీరు శుంబిద. శవర్క్ కూడ శక్తి = సరిపోలవరద, శేయుల్ కుయిల్ = మీను, మిళిర్ న్దాల్ బవ్వి పోగొట్టిన కాల్ థిప్పు = నిళిదాడువడాగి, తోల్ అతి శతో (తెళుగు అగి కుణ్ణ = కొంచెం (ఆగరువ) నిరీక్షిరువ శిల్లుగళు, అటు నీర్ అళుగు నీర్ = అళువ నీరు, శవుమ్బ కూక్కుంబు = (శుంబి) శుళ్ళుశుక్తిరలు, అలమరుంతో తిన అలమరుకిల్ణ్ణ = అలాదాడుక్తివే, మాలోయర్-క్ వాళ్ళియర్ ణ్ణ = నిమగ్నజీవియవాగల!, ముటు నీర్ మూళుగు నీర్ = నీరు శుంబిద, ముయిల్ వణ్ణన మూకిల్ వణ్ణ ణ్ణ = ముగిలిన బణ్ణదవనాద, శిల్లాన కుణ్ణ ణ్ణ = ఆకర్షిశువనెందరన్న (కృష్ణన్న), విన్నో నాళ్ళవర్ వీణ్ణ నూట ఒవర్ = వీరముదద వాసిగళు, మూరువర్ ఆమూ మూక్కువర్ ఆం = మోక్ష మోందలరాగి, కోటు తెళుగు = ఎరడు వ, నీర్ నూర్ = నూర్వు వద, ఇన్నై అడిక్కే తిణ్ణ అళిక్కుక = ఎరడు శిరువడిగళినే, అన్బు శూటియు అన్బు కూటియు = ప్రేమ మన్న (అలంకరిసిద) ముడి సిద, శూటూ కటి ఊక్కే కూట్టి కళైగుక = నిర్మూశిక్షిరువ శలిగూ దలగే (కలిగూదలగ మడిద్దనే).

నీరు శుంబిద ముగిలిన బణ్ణదవనాద ఆకర్షిశిసుందరన (శ్రీకృష్ణన) వీరముదద వాసిగళు మోక్ష మోందలరాగి ఎరడూవ శ్వభావద ఎరడుశిరువడిగళినే ప్రేమ మన్న ముడిసిద నిర్మూశిక్షిద శలిగూదలగ మడిద్దనే, (శుద్ధనీరు) నీరు శుంబిద నీరీంలవరద మీనను నిళిదాడువడాగే శోంబగే శేరిగళిరువ శిల్లుగళు, అళువనీరు శుంబి శుళ్ళుశుక్తిరలు, శళ్ళముళిదుక్తివే (అలాదాడుక్తివే). స్వామినే విజయ వాగల! (9)

ఇంథిన వాశురదల్లి, ఆలియరు భగవంశనల్లి నమ్మళిశియుల్లి ప్రార్థిసిదరు: భగవంశను విశేషవాగి బందు, శమ్మ బోడిరేయన్న కోరి, శ్రీనోము మాడబేకెందరు. భగవంశను శమ్మిందల అగలద నిశ్చయవన్న అవరు ఇల్లి ప్రకటిసుక్తిద్దారే.

ఈ వాశురదల్లి ఆలియరు 'నాయకర్' ఆగిద్దారే. శమ్మ ప్రియశమ 'నాయక' నాద భగవంశన బళిగే శమ్మ ఆంశరంగిక ప్రేమద వినియోగవన్న, ఇల్లి సుందరవాద రూపకశళొందనే వనోద్భువదింద మోహన శౌర్యదల్లి స్వల్ప కొడగాణి కొణ్ణుక్తిదే, అష్టే.

"ముటు నీర్ ముయిల్ వణ్ణన శిల్లాన" — ఇన్నూ స్వల్ప చూ శుంబిగే

శ్మలు దాద్యనిల్లు వేంబష్ట్ నీరన్న వ్రోశిరియుని రుంబిరికొండిరువ మోలడవన్న కామురిగలు (మళ్ళీకాలద దబ్బాదమురిగలు) ఎన్నుశ్కొరష్టే. అదన్ను జ్రోలువ బిన్లు, నుని వ్రుళ్ళువనాగా, ఆకర్షిర్ధం దిందరనాగిరువవను భ్రగవంశ.

మళ్ళీకాలద మోలడ నేంలడువ్రుదక్కే సిద్ధనిను. అదు ఆకర్షిర్ధం గనన దల్లి అల్లి మల్లి మల్లు మల్లు నీ నించరించుశ్కొ, కొళ్ళగిరువ సోలద మోలే నీమ్రుజ్జి యుని మళ్ళీగరేదు, శ్రేష్టి నించోలష్టగళన్ను శరుశ్కొదే. భ్రగవంశను డాకీంసి ఆకర్షిర్ధనాగి, దివ్యసుందరనాగి, భ్రోదాయిర్ధ వీరిష్టోడిగాగి, భ్రుజుసోశ చాపిదళిగే ఆనందదాయిరేనాగి, అవరన్ను సంసారద నీంరలిసి దబ్బిదిరువవనాగి ఇద్దానే.

"విషాద్ చవర్ మూరు వర్ ఆమూ రేంలు నీర్" — భ్రగవంశ
న నీమిలిన్ దల్లిలే ఇరువ్రుదరింద, వీరమపీదవాపిసళ్ళు భ్రష్టమిల్లు శిరు-
వడిగళన్ను బీంమళ్ళ వ్రేష్టిగళింద వ్రోజిసు ఎరసువ్రుదర్ల్లి మోదలాగరు.
అదే అవర నిశ్చయ.

"ఇల్లి అడిక్కే అన్ను శూటియు శూటూర కలిల్లేదే" — భ్రగ-
వంశన ఎరడు శరుపడిగళిగే ఈ నాంయుశియు (ఆలుబ్బారరు) వీం-
శుద్ధ ప్రేమపెంబ అనఘిర్ వ్రేష్టివన్ను నీమపిడిసి, ఆ శరు వడిగళన్నే
శన్న కలేయల్లి ముడిదిద్దళంశే. కలేగూదలన్ను దిందరలాగి నీల్తి
రుంబన్ను మూడి అలంకరించుకొండిద్దళంశే. కొనుగీమపిడిదివ
రుంబన్ను మూడి అలంకరించుకొండిద్దళంశే. కొనుగీమపిడిదివ
ప్రేమవాగలి, అదన్ను బిడియువ శరువడిగళాగలి అల్లింద
జారిక్రోలదు దాగే.

"శేలు నీర్ శతశ్తు కంయుల్ మిళిర్స్దల్ ప్రోల - శోల
అరికలో అలు నీర్ శదువ్రు అలమరుదనోలిన" — బలు సుం
దరవాద లుల్లిమున ఇదు.

సోగద్ద, శుంచిద, గిరోలవర. అదర నీరు శుద్ధవాగిదే.
అదరల్లి మీనుగళు అత్తిందిత్త ఇత్తిందత్త గుళ్ళదాడుత్తిప్పే. ఇదు
లుల్లిమునద మోదల భాగ.

భ్రగవంశన శరువడిగళన్ను గీరిశుద్ధవాద ప్రేమ వ్రేష్టిందల
అరితిరిసి, అవన్ను కలేయల్లి ముడిదిరువ సాయుకియు కీర్తిగళు
విస్తారవాద గిరోలవరదంశే. ప్రియుశమున అనఘారియుంద, అవు

కేంవీనే, అంశర్ణాన వే. జీంశీనే, శీణ్యుంబ సీఱరుంబ నిరోఁవరవాఁ ఆనీ అవ్యనళ్ణుదవ శీణ్ణాలనళ్ళు ఘంఛలనోంఁడు, అశ్శిందిశ్శ ఇశ్శిందశ్శ ఛలనిశ్శా శవ్మా 'నాయశ్'నన్న నిఱీషి నిశ్శివే.

భావార్థ: ఛగవంశన వీరమ ప్రోజ్యావ రిరువఁనళ్ళన్న శన్న ప్రేమదింద ప్రోజిసి, అవ్యనళన్న శన్న శలోయుఁ అలంఁరిసి కోం డు, ఛగవంశ ఆగమన శ్శీన నిఱీషి నివ నాయుఁయ్ శీణ్ణనళ్ళన్ని నీఱుంబికొండివే. శీణ్ణాలనళ్ళు ఘంఛలవాగి ప్రోరళ్ళుశ్శివే.

3. కుళ్ళిన్ కోవలర్ మడప్పాణివయుం మణ్మకరుం కీరువుం, నిళ్ళిన్పోల్వణర్ కణ్డునిన్రుంగాల్ మీరుంగాల్? తణ్ణానన్కుళాయ్ అళిన్పోలడుం సక్కరత్తణ్ణాల్ విణ్ణోర్ తాళుం కుళిన్పోన్ శీణత్తై అప్పళ్ళినిన్ పిన్ పోన తోణి నరుంగుమే.

కుళిలోరేవలర్ మడప్పాళియుమ మణ్మోమడళ్ళుమ శిరువుమ, నిలిలూప్రోల్వనర్ శణ్డు నిలూశుజ్గోల్ మీళ్ళుజ్గోల్? శీణ్డాస్ లూంయ్ అలిలూప్రోలడుమ శక్కరశణ్డాల్ విణ్ణోర్ శోలిక్కడవుమ శిలూప్రోలూశినశ్శై అప్పళ్ళిన్ పిన్ పోన శినిసోంజమే.

కుళిల్ శోవలర్ కుళ్ళిన్ కోవలర్ = శోళ్ళలన్నుదువ గోవళర, మడమ మడం = సాధీమణియుద (గుణవతియుద), పాళియుమ పాణివయుం = రమణీయయు, మణ్మోమడళ్ళుమ మణ్ మకరుం = భూదేవియుమ, శిరువుమ కీరువుం = శ్రీదేవియు, నిళిల్ప్రోల్వనర్ నిళ్ళిన్ పోల్వణర్ = నీరళిన దానిరువుదన్న, శణ్డు కణ్డు = నోఁడి, నిలూశుజ్గోల్ కోల్ నిన్రుంగాల్ = అల్లియీ నిల్లువుదోఁ?, మీళ్ళుమ కోల్ మీరుంగాల్ = మంశిరుమువుదోఁ?, శణ్ణా కణ్ణా = శంపాద, అమా అమ్ = సుందరవాద, శులూయ్ కుళాయ్ = శులసియన్ను, (శులసియు కారవన్ను), అలిల్ ప్రోల అళిన్ పో ల = ఖేంశయుంశే, అడుమ అడుం = నీడువ, శక్కరత్తు సక్కరక్కే కు = ఇక్షుదండవన్ను (బెల్ల), అణ్ణల్ అణ్ణాన్ = స్వామియు, విణ్ణోర్ విణ్ణోర్ = మేలణ లోఁకదవరు, శోలిక్కడవుమ

ఎక్కాళ్ళకుకడవ్వం = వ్యాజిశీలు (ఎరగలు) అనుశూఅదువంశే, శలిల్ పోల్ కళ్ళం బోవు = బేంశియుడావే, శినళ్ళై శీణ క్కాళ్ళా = రకేలీ వుల్ళ, అ-వీల్ళిన్ ఆ-ళుణ్ణిణ్ణ = ఆ వీషియ (గరుడన), పిన్ పిలి ణ్ణ = ముందే, పోల్ల బోణ్ణ = ద్రోఅద, శేన నోంజ మేల క్కాణి ఎన్రుళ్ళ శ్రీవం = ఇంటియుంద మనస్సు.

శంఖాద నుందరవాద శులసియుడారవన్ను, చేంకియుంబోనుడువ చక్రాయుద్ధవన్ను లుళ్ళ స్వామియన్న మేలలు లోఅదవరు ఎరగ వ్యాజ మీలు అనుశూఅదువంశే, చేరింయుడానే రకేలవీవుల్ళ ఆ వీషియ (గరుడన) ముంది ద్రోఅద ఇంటియుంద మనస్సు, కొంళ్ళలన్ను దువ్వసేలవళ్ళర గుణవతి యుంద నాభియు, భూదేవియు, శ్రీదేవియు, నోళ్ళినడాగే ఇరుభుద (3) న్ను కంటు, అల్లంయే నిల్లబ్రదుళే, ముంశెరుగుబ్రదుళే?

ముందిన వాశురదల్లి 'నాయక' నే శన్న 'నాయర్'న అనుఅరియదువివి దింద, శణ్ణల్లి నీరుశుంబి రుళ్ళురుత్తిర్ప, అర్కు అర్కు శణ్ణు కొండిడ అర్కు. శణ్ణాలు అనళ్ళు ఇంచకలనా భుళ్ళిదాడుత్తిర్ప.

ఈ వాశురదల్లి అవళ మనస్సు, అవళన్ను ముంటియుగా మాడి, గరుడవాహననాద శ్రీచక్రూపాణియాద శ్రీవేంకటేశనాద శ్రీయున్న రాయుణనన్ను ముంబాఅబదే బెన్నత్తిరే.

"కులుల్ శేవలర్ మడప్పాళ్ళే" — శేవళవళ్ళర యజమాననాద 'శుంభ' ఎంబవన మగళు సశ్యే (నప్పిన్నై) ఎంబవళు. అవళన్ను కళ్యాణి యువవను, శేంబిన బోళిసిబ్బిద మీళు గాళిశేళన్ను ముంటియుగా ండిదు కట్టిడాశ్చర్యకరవాద భీణావిశేష. శ్రీకృష్ణను, ఆ భీణావన్ను మేద్ద దిక్కియున్న మదువేయుదను. సశ్యే అద్భుతానప్పిన్నై ఎంబవళన్ను నోల్లాదోరి ఎన్న బేకు.

"శణ్ణిక్కులుయ్" — భగవంశను ధరిసిరువ రుళసియుడార. శంఖాదద్దు, ముంశెరవాదద్దు, విరిమళ్ళపోణ్ణాదద్దు. ద్వాపియు ఒళిద నోందరే, ఆ ముంశెవన్ను శేంద్రన్ను మోరేసుకొండుంకొయ్యే. అదక్కే అవన వక్షస్థల వాసినియుద శ్రీదేవియే కారణ.

"అలుల్ పోలతుమా శళ్కరమా" — భగవంశన కైయల్లి కొండవన్ను శుద్ధ, ప్రజ్వలిసువ చక్రాయుద్ధ బిడి. అవన ఆశ్రితరోళు దినళన్ను సాక్రుందువుదే అదర శేలస.

"శలుల్ పోలత్ శినక్కు అ-వీళ్ళ" — భగవద్విరోధిగళన్ను

కండరే, అవర్ను కుంకు యంఱిచ్ సదరే, భగవంశనామంలూ ఒందు కేళే మిత్రలూ, కేందవరంతే శేఱిచి భగవద్భాడన నావ నరుడనారే.

ఆలూరరు హేళ్తారే: భగవద్విరోధిగళల్లి విష్ణుయదల్లి కడుశేఱిచి వ్యక్తి గరుడన మేలేరి, మేఱలను లంఘిసి గళవను కన్నప్ప ప్రాజ్ఞనేలు అనుకూలవాదువంతే ప్రోత్సుత్తిరువ భగవంతనన్ను ఒంబాలిసుత్తా నన్న చంచలియాద మనస్సు ప్రాయిరు. ప్రాణియన్ను నిర్జీవనంతే ఒంబాలిసువ శ్రీ, భూ, నీళా దేవి గళన్ను ప్రాణియ జీవరాశియల్లిరువుదు, అదు అల్లిరే నిలలిల్లవ్వదేనే, ఒంబిరువ నన్న బిట్టు బరువ్వదేనిరబహుదల్ల!

శ్రీ భూ నీళా నమోస్తుతే నాను, కులసియ కార్యవన్ను ధరిసి, ఆ శ్రీ ప్రాణియు నరుడనొడన సహకరిసువ శ్రీవంతన్ను రాయుడా నల్లియిరే మనస్సు స్థిరమాడుకొళ్ళబేకు, ఇంచంచలనాగిళ్ళబారదు - ఎంబుదు ఇదర భావ.

4. కణ్ణిరుంజుం మున్నవర్ పుళ్ళేక్కవర్న్దదు, కణ్ణా
కిణ్ణిరుంజుం మిఙ్కుక్కవర్వదు యామిలుం, నీనడువే
మున్నివంజుం పెయ్తుచి మూలి చూవైక్కాన్ ముడిశూడు
పణ్ణిరుంజుం మారుదమే!, ఎమ్మదావి పణిప్పియల్వే?

కని నెంజమా మున్నవర్ పుళ్ళేక్కవర్న్దదు, శణ్డాన్ముంబు
క్కని నెంజ మిఙ్కుక్కవర్వదు యామిలమా, నీనడువే
మున్ని వంజ ప్రేంబుచి ముల్లె శువైక్కాన్ ముండి శూడు
ప్పని నెంజ మారుదమే!, ఎమ్మదావి పనిప్పియల్వే?

కని నెంజమా కణ్ణిరుంజుం = (నన్న) చింతియాద (ప్రాణ) మనస్సు, మున్ మున్న = మొదలు, అవర్ పుళ్ళే అవర్ పుండరీ = అవర (భగవం కని) విష్ణువన్నే, కవర్న్దదు కవర్వదు = చింతియిరు (అనుసంధిసు), కణ్ణా కణ్ణ = శంఖద, అమ్మా అమ్ = సుందరవాద, శులూయ్క్కు = సులూయక్క (క) = కులసిగే, ఇని కిణ్ణి = ఇన్న, నెంజమా ణిరుంజుం = మనస్సు, ఇఙ్గు కిఙ్కు = ఇల్లి, కవర్వదు కవర్వతు = ఆశ్రయిసువుదక్కే, యామా యామం = నావు (నాను), ఇలమా కిలమా = ఇల్లవాదరే, నీ నీవు = నీను, నడువే = ఈ నడువే (ఈవరేగే), మున్ని మూణి = శేఱిపిడ్కొండ,

Garani Srinivasan

వంజమా ఖుర్రుఁ = వంచనేయు నీచ్ఛావద (వంచించ), బేలంస్ బ్చే = రాష్ట్రపు, ముల్లే ఔలి = మోలోయున్న, శుమ్మేక్తా = ఆదరంతో, ముడి ఔళ్ళు = శలాయుల్లు (పంటదుళ్ళలో), శూడు ఔర్రు = ముఖదరువ, శులుఖాంస్ క్తుళ్ళాయ్ = శులపు, చినపాణి = శంవాద, నంజమా ఖుర్రుఁ = విషదంత్ర, మూరుదమే ఔగ్రుక్తమ = శంకాళ్ళంలో, ఎమ్మదు తాంబక్తు = నమ్మ (నన్న), ఆవి ఆయి = నిబ్బుసిర (ప్రాణవన్న), న్న ధ్వనిప్పు పణిప్పు = శంబ్రీమతుచ్చదు (నతూనదుచ్చదు), ఇంయుల్లో బ్చే ఔయుంటి = నిన్న గ్చావళ్ళే శక్కదే?

నన్న ఔంటియూద మనస్సు ఈ ఎందలో అవర (భ్రనవంశన) వీషి యన్నే బడిదు (అనుదరించరు). శంవాద బొంబన శులపు యన్నే ~~బడిదు~~ (నన్న) మనస్సే ఇల్లాల్ల వాడ. ~~ఆనదుంబ్రదక్కే~~, ఔళిదుచ్చదక్కే (నన్న) మనస్సే ఇల్లాల్ల వాడ. ~~ఆనదుంబ్రదక్కే~~, కొంటిప్పళ్ళు వంచకళ్ళు ఆద రాష్ట్రపు యా ఔళాయున్న ఆదరందంద బుంద వన శలాయుల్లో ~~ముదద~~ శులపుంయింద ఈవరళే శంవాద విషదంత్ర శంకాళ్ళంయే, నన్న ప్రాణవన్న నతూనదుచ్చదు (నన్ననిబ్బుసిరన్న శంబ్రీమతుచ్చదు) నిన్న గ్చావళ్ళే శక్కదే? (4)

ఉందిన ఎరదు రాచూరదళ్ళల్లి నాయుంకే రన్న నాయుంన అనతంతే యున్న నదుగళూరదే శత్రుంబ సీరు శుంబరు. మనస్సు అవళన్నుబిట్టు అవళ నాయుంనన్న (ప్రియుశమనన్న) ఉంబా అపరు. ఈక బీదుంద శంకాళియింద బరువ చోద్యంయన్న – ఔంతే అదు అవళిగే అనుఖనాయు నాడువ యుంబుదన్న ఔంతళాయుక్తదే.

నాయుంకయు బళి దుళిదాడువ శంకాళియాందరే ఎంద్దాద్దు? ఈ వరేగే అదు నాయుంకయు ప్రియుశమను రన్న శలాయి మేలే ముదిద వింయుమళ ప్రోణంవాద, శంవాద, శులపుయ డారదొడనే విడంబుశ్రిస్తు. ఆద్దరింద అదు ~~ఔంతే~~ డారద గ్చావవన్న నదజనాగి విడదు శుంబుదే. ఎందరే, శంవాడే, ఉరశరనాడే, శులపురు వింయుమళదింద శుంబుదే. ఆ శంకాళియే ఈవ నాయుంకయి బళి దుళింయుశ్రిరువుదు.

"ముని వంజ బ్చేలంస్ బ్చే ముల్లే శుమ్మేక్తా" — భ్రనవంశన శ్లోక్తస్థవరొరద ప్రీనంత పిదు. శంనానంద ప్రేలంశళాద ప్రోశనియు శ్రేష్ఠనన్న ఔగ్లిన నేచిరింద నంద ఔగలంశుల్లే బంద్దళు. రొయియాద

Garani Srinivasan

యశోదనే ఇల్లనవేళయిల్లి, వంచనయింద యశోదయంశ కన్న వేషవన్న మరసికొండు, బందు, ~~బాలకు~~ కొట్టిల కూదాద శ్రీకృష్ణనన్న ఎత్తికొండు కన్న విష్ణుద మోలయిసన్నుడిసిదళు. దివ్యజ్ఞానద శ్రీకృష్ణను ఆ విష్ణుదశాల న్నే ఇవ్వేళిసుత్త కుడిదు, అదరింద అవళ ప్రాణవన్ను ఉళిసికొండను.

'నాయక'యు హేళుత్తళే: కంగాళియలి, నీను ఇదు ఎల్లరింద కూడి విష్ణు మంచకియు ఆదవళ విష్ణుద మోలయిన్నుంద నన్న ప్రియతమను కలయిల్ల ముడిద కులబియు దారదబళియల్లే నిళ్ళు దాటిద్దీర. (అదర దివ్యభావవన్ను వీడిదుకొండిద్దీర). నిన్నకంస్రో, ఆ కులసియు కంస్రో కూడికొండు నననదు విష్ణుగా వీరణావిసిదే. ఈగాగలే నన్న మనస్సిల్లా గరుడవాహనసాద నన్న ప్రియతమనన్ను ఉంబాలిసి. ఈగ నన్నల్లి లుళిదిరువుదు నన్న జీవ ముళిసలు! నీను నన్న బళి హీగే బుళిదాడువుదరింద ననగే ఉంగరాగువుదు ఎందు భావిసిదెయా? నన్న జీవక్కే యుగవేయన్నుంబు మాడువుదు నిన్న స్వభావక్కే కళ్కవల్లే? (నన్ననిట్టుసిరు నన్న నాయకనిగే అంగాగ చోదకవే? అదు అవనల్లిరి, అవనిగే శక్త చోదకవే? నీలవధన్ను ఇల్లియే శంఖ్రు మాడువ లుంకోర? దరింద ననగే ప్రీతి ఎదెయలే? ఇదరియే నీను మాడువ లుంకోర?)

5. పణిప్పియల్వాగ వుణిడు కణ్వాణ, తిక్కాల మిళ్వూర్ప్
పణిప్పియల్ వెల్లానందువిర్న్దు తెరి వీసుం, అన్దణ్
ణాన్దుళాయ్ప్
పణిప్పుయల్ సోరున్ద కూడుంగణ్ణి మాణమక్తిరన్దుక్
కెక్లాం?
పణిప్పుయల్ వణ్ణాన్, శెంజ్గోలోరునానూట్రు
కూడావియ తెన్.

పనిప్పియల్వాడ వుడ్పియు కణ్ణావాడ, ఇళ్కాల్ మిళ్వూర్
పనిప్పియల్ వెల్లానదివిర్న్దీ ఎలుమ, అన్దణ్ణన్తులాయ్
పనిప్పియల్ శూలరున్తడిన్ణో మూమ్ళిక్తి లాక్కు శ్కూలామా?
పనిప్పియల్ వణ్ణన్, శెజ్గోలోరునానూట్రు కడావియదే.

పనిప్ప పణిప్పు = శంఖన్నుమాడువుదు, ఇయల్వు ఆడ్తియల్వు స్త్రీక = స్వభావవాగి, ఉడ్పియు ఉడియ = ఉళ్ళ, కణ్ణావాడ = శంగాళియు, ఇ-కాల్ (కాలమ) తి-కాప్ (కాలం) = ఈగ, ఇ-ఊర్ తి-ఊర్ = ఈ భూళదల్లి, పనిప్పు ఇయల్వు ఎల్లా మూ

Garani Srinivasan

పణిప్పు తియల్వు తమలాగం = వైశ్యకారకభావం వచ్చేలా, కవిర్ = కవిరగుంకు = బిడ్డ, ఎరి తారై = విసియూగా (నిప్పులంకే, జ్వాలయున్న), విలుమమూ యోగం = బాధపెట్టు, అముల అగం = సేంబడిన, కరంగా క్రణం = కంపాద, కులుంయ్ క్కుళ్ళాయ్ = కులసియు (డాకర) బడితే, పని ప్పుయల్ పణిప్పుయల్ = మళ్ళీయు మేలకవ్వు, (నీంచేయడానికి), శేలదుమ గోరుం = సిల్లు సేంబరుక్కిరువ (నీంచుక్కిరువ), కడ కళ్ళో కూడ కణ్ణాణి = విశాలమాద కళ్ళోనవళ్ళాద (ఇవళ-ఈనాంయుకియ), మూమ్మై మాణాం = రూపత్తై (దేహద) అళిత్తాల్ = సేంబడిన్న (బర్ణావన్న), కొంల్ తగాతు = నాశవడిపువ్వదక్కాయిలే, ఆమూ శ్రీం = నీం, పుని ప్పుయల్ వర్ణానో పణిప్పుయల్ వణ్ణాణాల్ = కొమ్ముల్ = నీం, పుని ప్పుయల్ వర్ణానో పణిప్పుయల్ వణ్ణాణాల్ = కొమ్ముల్ నిలన బర్ణాదవన (నిమోర్ధ్వరన), వేజ్ఞోలల్ తగుతగాల్ = ఆజ్ఞై, అరుళ్ళి, ఒరు నానాలు ర్రుక్కునాణ్ణు = ఈ పిండు నీమయిదల్లి, కడొవియదో కైడాయియగై = కలకళ్ళను ఆయిశల్లా!

కంపిన్నంచు మూడువ్వదే బ్రభావనాగా ఉళ్ళ కంగాళియు ఈవ ఇల్లి కన్న వైశ్యకారం బ్రభావవన్నేలా బిట్టు నీడువ జ్వాలయింగి విలదువ్వదు. సేంబడిన కంపాద కులసియు డాకర బడితే మళ్ళీయు మేలకవ్వు నీంచువడానే నిలరన్న నీంచుక్కిరువ్వ (ఇవళ-ఈనాయుకియు), రూపద సేంబడన్న (దేహద బర్ణావన్న) నాశవడిపువుదక్కాయిలేనీం. కొమ్ముల్ నిలన బర్ణాదవన (నిమోర్ధ్వరన) కళ్ళళ్ళి ఈ పిండు నీమయిదల్లి కలకళ్ళగాయిశల్లా! (5)

ఇంద నా శాస్త్రదల్లి నాయుశియు కంగాళియున్నద్దేశిసి కేళిదళు: "నన్నమనవేలా భూనయంశవన్ను ఇంబాలిసి కోలువదే. ఇల్లి జీవనాశ్రయళిదే. అదన్ను కొల్లువుదక్కాగి నిలసుకర్ణనే బేకాగ

ఇల్లా నాయుశినీ ఛనవంశను ధరిఱువ శులసిరియు డారద మోలే మనస్సు. అదర శంవిన్ను శంవిన్ను శాను ఛనవంశసొడనే శుడిశొండు అనుభవవే ఖీశేంబ మడదాశే. అదు శనగే లభ్యవాగదే ధ్రోఇద్దరింద కణ్ణీరు నిరుంశుశ్ శంశాళియన్న శుంశు తీనగే శాశే డీలళిరిసి ళ్ళుశ్తాళే.

సాంయుశంయు హేళుళ్తాళే: శంశాళియి నిదజ ద్విభ్నవ మగనన్నిగా కేఇదశ్తు ఐశవన్నుంచు మాడువ్యదు. అదు ననగే గొడువ జ్ఞాలరియుంద విరహవిఖదయల్ల! ఇదేనాశ్చర్యవ్! ఆరూ మన్ను అదశ్తే నిరుంశంశావ కార్యవన్ను మాడుత్తిర్వుదేంబుదు ఛనవంశన శట్టళియల్లవే? ఈ శంగాళి అదశ్తే విరుద్ధవాగి వశిద్దుత్తిదరియల్ల! ఛనవంశన నిదనాగిశ్తే విరహియాద నాను మళ్ళరియ మోలక వ్యక్తియువదాగే ఇందిగినవాగి కణ్ణీరు సూరిసుత్తిద్దేనే.. నన్నిందిగిదద బల్ల వస్తు అంద వన్ను శోధిసువుద క్కాగియే ఈ కాళ్ళ ఐనే నిడుత్తా నన్న మోలే బీళుత్తిర బహుదే?

6. కడాయిర వంపుం మురిందద శిలి కణ్ణుం పోకయిట్టు,
కడాయిన కాణ్ణాడాల్వుం వల్లియిదేనుం, అశురర్ మంగళ
కడాయిర వెకప్ పఱవయిన్ పాగన్ మదనశంగళాల్
నడాయిర కూట్రత్తుణ్ణ, ఉయిర్ కామిన్గళ్ ఞాలత్తుళ్ళే

శడాయిరువమ్బుమా మురిన్ద శిల్లోడ్డుమా ధ్రోఇదవిట్టు,
శడాయిన కొణ్డోల్ధ్రుమా వల్లియిదేనుమా, అశురర్ మజ్జా
క్కడాయిర వేఇకమా వీఱువ్వేయిన వొడనా మదన శేజ్జోల్
నడాయిర శూట్రత్తాళర్, లుయిర్ కామినోడళ్ ఞాలత్తుళ్ళే.

శడాయిరు కడాయిర = నేళ్ళగిల్లద (బిగిద), అమ్బుమా అంబుం = బాణ
వన్ను, మురిన్ద మురిన్ద = మురిదు ధ్రోఇద, శిల్లోడ్డుమా శిలి కణ్ణుం =
బిల్లినళ్ళన్ను, ధ్రోఇదవిట్టు పోకయిట్టు = కొలగిసి, కడాయిన కడా
యిర = ఫలకాలియుదద్దన్న, కొణ్డాడి కాణ్ణాడు = శోకదు శొండు, ఒల్ధ్రుమా
ర్వుం = నడెయువ, వల్లి వల్లియి = కత్తి, ఇదు మీనుమా = తిమింగిలం
= ఇదు ఆనదద్దరూ, అశురర్ అశురర్ = అసురరు, మజ్జా మంగళ = సొళొంగు
వంశ, కడాయిర కడాయిర = దాటిసువ, వేఇకమా వెకం = వేగవుళ్ళ,
వీఱువ్వేయిన పఱవయిన్ = విషయ, వొడనా పాగన్ = నవారన్న,
మదనన్ మదనన్ = మదనన, శేజ్జోల్ శెంగళాల్ = శెట్టళియన్ను,
నడాయిర నడాయిర = నడెనడెశ్క, శూట్రమా కూట్రం = యమను,
కణ్ణీర్ కణ్ణీర్ = కంబిర, లుయిర్ శామినోడళ్ ఉయిర్ కామిన్గళ్
(జీవనళ్ళన్ను ఆశయువవరు)
= (నీవన్ను) జీవనళ్ళన్నుర్షిసుశే ళ్ళుత్/ ఞాలత్తుళ్ళే లోక శత్తుళ్ళరే = భూమి
యు మేలే

Ganesh Srinivasan

భూమియ మేలో జీవజన్మన్ను బుల్లు తీసుకొళ్ళ బోతేన్నువరే, ఇదు బిగ్గద బాణావసన్ను ముంద బిల్లుగళన్ను రేగ్గలగసి, ఫిలకారియూదవన్ను (ధ్వనివన్ను) కేళిదుకొంటు నడెయువ ధ్వజ మేలే ఆగద్దరా, అనుదరలు నాశనాముంతే దాటిదువ వేగవన్ను వీక్షియు విచారిసి మదనన కబ్బళ్ళి యన్ను నడెనడెక్క యమునోలకండిరా! (6)

ముందిన వాక్యద విషయవన్ను ఇల్లియూ ముందువరిసిదే.

రన్న చిరదలోదనెయన్ను హొక్కిమూడిద రంగాళియు విషయదల్లి భూమియ మేలే 'బదుక' అచ్చేసువ జనరే, ఈ 'నాయక' (ఆల్బూరు) ఎచ్చరిసే కొండుక్కిద్దారే. జనరు రంగాళన్నే మైగుడి అదర అర్థవన్ను అనుభవిసికొళ్ళుసదరే, అవరు విషయ లంపటరాగువుదు ముండిన. ఇదరింద నీవు ఆశిసువ 'సజనాద బదుకు' నివుగే లభిసువుదిల్ల. భగవంతన శిరువడిగళన్ను నోడలోబదలాగి నిమగే దొరకేళువుదు ఈ మన్మథన ముళ్ళు యమన దేశవే మూర్ఖరల్లే దొరకువుదు. ఆద్దరింద, నీవు ఈగలే ఎచ్చరిసే కేళిదుకొళ్ళ. విషయ వాసనెయింద గమనవిరువ నిమ్మ శరీరవన్ను భగవంతన శిరువడిగళల్లి విసర్జిసిదాగ అపిన్ 'సజనాద' బాళిన సౌఖ్యవన్ను పడెదుకొళ్ళిరి.

'నాయక' ంయు హేళువుత్తాళే: భూమియ మేలే బదుకలు ఇష్టపడువ జనరే, ఈ రంగాళియు కేలమ్మేన్ను భగవంతన కబ్బళ్ళిరువన్నే పాలిసువుదిల్ల. బదలాగి, భూమియ మేలన బదుకన్ను మన్మథన ఆజ్ఞెయన్ను పాలిసుత్తదే. ఇదు రన్న కబ్బిరు అంబుగళన్ను, మురిద బిల్లుగళన్ను ధ్వజదల్లి, ధ్వనిదాద శంఖగళన్ను కేళుత్తా, మన్మథన విజయధ్వజదల్లి రాను ఎంబంతే, మున్నుగ్గి బందు, ఇల్లి బదుకువుదనువరన్నెల్లా కొల్లువ యమదూతరిగే కాయబేండిరా!

7. శ్లోకం పణిప్పచ్చ రెత్తిక్కుత్తు, నణ్ణోరిట్టుక్ కాప్పుకిణైక్కుత్తు
నీలవల్లెరు పొరాడినిన్ఱ వాణరిక్కు, శ్రీరుమాల్
కోలశ్శుమందు పిరిందార్ కొంగుమ్మేల్ కుటి అరశోవో
శ్లోలజ్జోలో వతియోనే, విన్నోయాట్టియోన కాణాకిన్ఱవే.

శ్లోకమ = భూమియన్ను, పణిప్పచ = కొయ్యువుదక్కాగి,
శెత్తిక్కుత్తు = దబ్బనాకారదింద, నల్ నీర్ ఇట్టు నీర్ పాయ్చ్చిట్టు =

Garani Srinivasan

శుద్ధవాద సిద్ధాంతాన్ని నిరూపించి, కాల క్రమంలో = కాలక్రమేణా, శబ్దాన్ని శ్రీవైష్ణవులకు = విష్ణు భక్తులకు, (మాత్రమే), నిలయము ద్రవ్యము = నిలయమైన (ద్రవ్యమైన), వల్లభ = భర్తయైన, మీరు రాజు = మీ రాజు, ప్రాణనాథులు అపారాధాలు = ప్రాణనాథుల అపరాధాలు, మోసారాడులు నింశిరువ, మోనము ఖాణాం = ఆకాశ, ఇదు ఇక్షు = ఇదు, శిరుమాల్ శ్రీవైష్ణవ = చిన్నవంశన (లక్ష్మీదేవియు), కోలము రూపాయం = సంబంధాన్ని (బంధాన్ని), శుమన్ను ఈమంత్రు = ద్రోక్కు, (పడిపోకుండు), పిరిదార్ పిరిగ్రహకార్ = అగలందవర్, కొండుమ్మై రక్షణము = క్రోయ్యవస్తు, కులుము క్షత్రియు = భూజరిపున, రణా క్షణ = రంధాన, ప్రాశాలమ్ = కొలుమే కొలుమే ఖం = మళ్ళీకాలప్రాణి), అలుంబిలేన అర్రియేణ = అరిందిను, విన్నేయూటియిలేన యిరియాటిటియణ = మాపిళ్ళలు నాను, రాణా నాలాపే రాణా కిణ్ణవే = కొండుశ్రీవేయల్లా.

భగ మియున్న కొయిందువ్రదశ్శ దచ్చవాన శుచి, శుద్ధవాద సిద్ధాంతాన్ని నిరూపించి, కాలక్రమంలో ఇదేది, బిళ్ళర్, శబ్దాద బలిష్ఠవాద నాళియుంకే, ద్రోహరాజులు నింశిరువ ఆకాశ ఇదు. లక్ష్మీదేవియు (శ్రీవైష్ణవ) సిద్ధాంతాన్ని (బంధాన్ని) ద్రోక్కు, అగలందవర్ క్రోయ్యవస్తు భూజరిపున రంధాన మళ్ళీ కాలప్రాణి? అరిందిను. మాపిళ్ళలు నాను. కొండుశ్రీవేయల్లా. (7)

నాయంకే, ఈ వాశంవల్లా, మళ్ళీకాలద ఆకాశ శబ్దకేబిక్కు. కొమ్ముగళు దచ్చవాన శుచిశేండు, నుడుమక్కె, ద్రోహరాజక్కే సిద్ధవాగిరువ నాళియుంకే శండుబంకు. అదు నాళియుంకే బలిష్ఠవాద విట. ఆదరే నీలద మేలే అదక్కే ఎష్టు కెడాయిత్! కొను శుంబిశేండు బందిరువ సిలవన్ను శ్రీమన్నారాయణ, భగ మియున్న శంపూర్ణవాగి ఆధ్వానసికొళ్ళుత్తదే! ఆవ నీలద మేలే నిరూపణ, భగ మియున్న శంపూర్ణవాగి ఆధ్వానసికొళ్ళుత్తదే! ఆవ భూజరిపున నుడుము, కొళ్ళకూడ ఈ ఎరడూ సిందు బగేయాల్ల శ్రీవైష్ణవన్నే దవిద్యవన్నే కొలయుత్తవే.

నాయంక శ్రీవైష్ణవరింద శుంబిద ఆకాశ శబ్దనల్లనావ భగవం శబన్ను (లక్ష్మీదేవియన్ను) నేనపిసికొండిరు. శ్రీవైష్ణవ అన దాసనేయే అవను ఆకర్షిసిదనను. అదరంతేయే లుదాం. ఆదరే, నుడుము శంసారిగళల్లంతే శబ్దన్ను అరిలరువవళ్ళ మేలే దవిద్య, శ్రీవైష్ణవన్ను మూఢ దూషిసిదానేయే? అవను యల్ల భూలభగూ పురుషోత్తమనూ అల్లవే?

శ్రీవైష్ణవ జన్మనాదద్ద మళ్ళీకాలదల్లా. అవనన్ను నందనూ లక్ష్మణనూ శేసిందొయ్యిదిద నుడియువ మళ్ళెయుల్లే! ~~నాయంకే~~ మళ్ళీకాల బగ్గే-

ಡಲೀ ನಾರುಶಿಕೆ ಭಗವಂತನ ಆಗಮನವನ್ನು ನಿರೀಷ್ಮಿಸುವಂತಾಗಲಿ ಎನ್ನುವುದೇ!
ಭಾವಿ ಅವಳ ಆಕೆಯನ್ನು ಶಿಲಾಬಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ 'ನಾನು ಬಾಪ್ಪಳ್ಳು' ಎಂದು
ತನ್ನನ್ನೇ ಹಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನನ್ನಗಲಿದ್ದೀವ ತನ್ನಪ್ರಿಯತಮನಾದ ಶ್ರೀಧರ
ರನು ಮತ್ತೆ ತನ್ನನ್ನು ಪಂಕ್ತಿಗೆಗಲು ಬರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ! ಈರೀತಾದಿಂದ.

೪. ಕಾಣ್ ಕಿನ್ರಾಣಕರುಂ ಕೆಟ್ಟಿಕಿನ್ರಾಣಕರುಂ ಕಾಣಿಲ್,
ಪಾಣ್ ಕುನ್ರ ನಾಡರ್ ಪಯಿಲ್ ಕಿನ್ರಾಣ, ಇದೆಲ್ಲಾಮಱಿಂದೋಮ್
ಮಾಣ್ ಕುನ್ರ ಮೇನಿ ತೆಣ್ ಮಾಮಲೈ ವೇಂಕಡತ್ತುಂ ಪರ್
ಕೇಣ್ ಕುನ್ರಱುಂಜೆನ್ರು, ಪೊರುಳ್ ಪಡೈಪ್ಪಾನ್ ಕಱ್ರ
ತಿಣ್ಣಾಣಮೆ

ಕಾಣ್ಟಿನಲಾನಡಳ್ಳು ಜ್ಞೇಟ್ಕಿನಲಾನಡಳ್ಳು ಜ್ಞಾನಿಲ್, ಇನ್ನಿಳ್
ಪಾಣ್ ಕುನಲಾನಾಡರ್ ಪಯಿಲ್ ಕಿನಲಾನ, ಇದೆಲ್ಲಾಮಱಿಂದೋಮ
ಮಾಣ್ ಕುನಲಾಮೇನಿ ತೆಣ್ ಮಾಮಲ್ಲೈ ವೇಂಕಡತ್ತುಮ್ಬರ್ ನಮ್ಬುಮ
ಕೇಣ್ ಕುನಲಾನೋನ್ರು, ಪೊರುಳ್ ಪಡೈಪ್ಪಾನ್ ಕಱ್ರ ತಿಣ್ಣಾನಮೇ.

ಕಾಣ್ಟಿನಲಾನಡಳ್ಳುಮ್ = ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವವೂ, ಕೇಟ್ಟಿನಲಾನಡಳ್ಳುಮ್ = ಕೇಳಿಸುತ್ತಿರುವವೂ, ಕೇಣಿಲ್ = ಯೋಚಿಸಿದರೆ, ಇನ್ನಾಳ್ = ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಪಾಣ್ = ಪ್ರೌಢಳಾದ ಹೆಣ್ಣು (ಬಹಿರಾರ್ಥಳನ್ನು), ಕುನಲಾಮ್ = ನಾಡರ್ = ಬೆಳ್ಳಿದಸಿಲೆಯ ಯವರು (ಅಂತರ್ಮುಖದವರು) ಪಯಿಲ್ ಕಿನಲಾನ = ವಿಳಸುಂದಾಗಿ, ಇದೆಲ್ಲಾಮಱಿಂದೋಮ್ = ಅಂತು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಮಾಣ್ ಕುನಲಾಮ್ = ಮಿಡಿ ಮಾಣ್ ಕುನ್ರಂ = ಮನಸ್ಸಿ = ಚುಂಬದ ಭಕ್ತವನ್ನು ಎಳಿದವನ, ತೆಣ್ ಮಾಮಲ್ಲೈ = ಶಂಖಾದ, ವೇಂಕಡತ್ತು = ಮಹಾ ವಿವರ್ತಶಾದ, ವೇಂಗಡಪ್ಪ = ತಿರುವೆಂಕಟಾದ್ರಿಯ, ನಮ್ಬರ್ ಉಂಬರ್ = ಮೇಲಣ ಲೋಕದವರು, ನಮ್ಬುಮ್ = ನಂಬಿಕೆ = ಆಶ್ರಯವನ, ಕೇಣ್ = ಉನ್ನತಶಾದ, ಕುನಲಾಮ್ = ಶಿಖರವನ್ನು, ಕೇನೋಲು = ಕೇಳಿ, ಪೊರುಳ್ ವಿಕ್ಕೈವಾನ್ = ಪೊರುಳ್ ಪಡೈಪ್ಪಾನ್ = ನಿಜವಸ್ತುವನ್ನು ವಿವರಿಸುವಂತಹ, ಕಱ್ರ = ಕಂಡಂತೆ, ತಿಣ್ಣಾನಮೇ = ಕೃಷ್ಣಶಾದನೇ (ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನಕಾಲದನೇ).

ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತವಸಿಲೆಯಾದವರು ನಡೆದುವ-ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವ, ಕೇಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಲೌಕಿಕಾರ್ಥಳಲ್ಲವೂ ವಿಳಸುಂದಾಗಿವೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಂತಃಚುಂಬಿದ್ದೇವೆ. ಚುಂಬಿದ ಭಕ್ತವನ್ನೆಳೆದವನ ಶಂಖಾದ ಮಹಾ ವಿವರ್ತಶಾದ ತಿರುವೆಂಕಟಾದ್ರಿಯ

మేలుకొలిపే వారు ఆశ్రయించిన ఉన్నతమైన శిఖరాన్ని చూసి, నిజమైన వస్తువును పట్టుకోవడానికి చాలా కష్టపడాలి. (8)

"మూడో చూపు" – బృందావనాన్ని శ్రీకృష్ణావతార ప్రేమించడం. బాలకృష్ణుడు నందగోపాలుల దగ్గర ఉన్నాడు, అక్కడ గోపభక్తులు బాల కొలిచినట్లు పరమాత్మ నడయాడిన దేవాలయాన్ని అక్కడ, శ్రీకృష్ణుడు గోపభక్తులు ఉన్న ప్రాంతాన్ని చూడటం. నందగోపాలుల గోపభక్తులు ప్రాణంగా ఉన్న కారణం దేవేంద్రుని గోవిందుడు. నందగోపాలుల పులను ప్రాణంగా నాశనం చేయడానికి, దేవేంద్రుడు మీద భూదానవాళిని విడదీయడానికి మళ్లీ ఉన్న కురుక్షేత్రం. ఆ బాలకృష్ణుడు గోపభక్తులను గోపభక్తులను, చేతిలో ఉంచి, అందరినీ ఎల్లా గోపభక్తులను గోపవ్యాళాన్ని రక్షించడం.

నాయకులు చేయాల్సిన: చేసిన వారు బృందావనాన్ని ప్రాణంగా ఉన్న ద్వారకా ప్రాంతాన్ని వదిలిపెట్టాడు. శ్రీకృష్ణుడు పరమాత్మ లక్షణాలు, తులసి ఇంటిని కాపాడి, చేయువ, లక్షణాలు బృందావనం నుండి వచ్చాయి. అవ్యాళాన్ని మనం అంచనా వేయడానికి. అవ్యాళాన్ని ప్రేమ ప్రాణంగా లక్షణాలు. అవన్నీ బదులుగా, మేలుకొలిపే వారిని ఆశీర్వదించు, నిర్వర్తించిన బృందావనాన్ని నేలపరుచు, శిరుమేంబాల యు శిఖరాన్ని నోరి, అల్లరుచు నిజమైన వస్తువును (బృందావనాన్ని) శ్రీకృష్ణా వాని దర్శనముకి, అవన శిరువడివళన్నై శ్రయిసువ్వదు నిలబ్ధ. (నన్ను విషయంలో ఈ శేలదిపై కష్టపడ్డారు. నన్నను అనలుచు నాయిన్ను నన్ను బళియిలే వాగశిప, ఆదరించమని చేంబుదు నన్ను ఆశీర్వదించు).

9. తిణ్ణార్ నుడర్ నుది నేమియుం చాల్వర్, విణ్ణాడినైయ
వణ్ణార్ మణివణ్ణా యారేటిరిపవర్ తాం, ఇనైయరో
కణ్ణార్ కమలక్ కురుగూడారాడి వైణ్ముళైత్తురుంబి
వణ్ణార్ కువిన, మడమానే విళిక్కిన్ర మాయిళైకళే.

తిణ్ణార్ = బలమైన, ఆర్ = సేంబకన, నుడర్ = డోళ్లయువ, నుది = దృఢమైన, నేమి = చక్రాయుధాన్ని పట్టిన,

Garani Srinivasan

అమ్మ శేల్వర్ = ముసలవనంశే నుండరరన్న, మినో నాడు యిణ్ణ నాగు = వీరమువీదవన్న, అన్నేయ అళాయ = ద్రోలువ, వణో యిణ్ణ = అందవాద, ప్రూ ప్ప = ద్రూపిన, మణో వల్ల మణ్ణి యిపంగి = శ్రేష్ఠవాద భళ్ళియం శిరువవళ్ళింద, యూరే శామూ [redacted] = యాగోగ్రామం పిరిపయ్ర = అవలనీశక్కవరు యూరిచ్చారో?, ఇమ్మేయోళ్ అణియియో = ఇవేయోళే, శణో కణ్ణ = శర్ట్టినళ్లు, ప్రూ ప్ప = బట్టెదల్లి (సీంబసినల్లి), శములమూ కమలం = శములద ద్రూవే, శర్టు కుగ్ర = శర్ట్టిగే, కుడర్ ఈ టప్ర = ద్రోళ్ళపిసిం (శుద్ధవాద), మురుళ్ళు మూక్తళు = మురుత్తిరువ బట్టెన్న (మురిత్తినంద్ద శర్ట్టిరన్న), అరుంబి = మొళెయిసి, వణో యిణ్ణ = నీందరవాద, ప్రూజ్జు మళ్ళే ప్ప ను కయిగా = శన్నెవిదలేయ ద్రూవాగి, మడ మూనో మడ మాణ్ = శిఱరు నీచ్చవద (భేదరువ) డీజ్జు జింకేయుళ్ళ, విలొక్కనో అ యిట్టిగిక్కిగిం ణి = దిట్టిగిరువ నోఱటవద్ద, మూ ఇదలోళ్ మాతిక్కప్ప = దొడ్డవాద ఎనిళ్ళాగదే (రేష్మేనశాగువే)

బలమ్మేవాద, సీంబసినంద శూడి, ద్రోళ్ళియుత్తా, కరిశవాగిరువ శత్రియుద్ధవన్న నుడిద శాముద్రగలంతే నీందరనాదవనన్న, వీరమ వీదళ్ళే శళ్ళ (యోగ్యవాద) అందవూ బుత్తమవూ ఆద ద్రూపిన బళ్ళియంతే ఇరువవళ్ళింద అవలనీశక్కవరు యూరిద్దారే? బట్టెదల్లి (సీంబసినల్లి) శములద ద్రూవాగి, శర్ట్టిగే ద్రోళ్ళియుత్తా (ద్రోళ్ళపిసింద) ఆడుత్తిరువవాగి (శుద్ధవాగి), బిళియ (శుద్ధవాద) మురుత్తిరువ శళ్ళన్న (శర్ట్టిరన్న) మొళెయిసి, నీందరవాద శన్నెవిదలేయ ద్రూవాగి, బేదరువ నోఱటవద దొడ్డ శర్ట్టిగళాగి ఇరువవళ్ళ ఇవేయోళే? (9)

ఈ దాశరద సీంబసన్న వివరిసుత్తిరువవరెగే శవియుత్తిరువవరెగే నిద్దుత్తదే. అనుభవియాదరూ వీరశనళ్ళింద, నీందరవాద వీరమ మాతుగళన్నే యుంద ఇవు నాలు నాలాగి మేళెయుత్తిదే!

ఇల్లి నాయశనన్నూ నాయశియన్నూ వివరిసుత్తిరువుదు యారు శరియాగి, యారు శరియల్ల ఎంబుదన్ను నోడువుదు, యారు శరియల్ల ఎంబుదన్ను కేళువుదు?

నాయశను వీరమునీందర. అవన ప్రతిమ బలశాలి. విరోధిగళన్ను నిగ్రహిసువ, ధళధళిసువ, కరిశవాద శత్రియుద్ధవన్ను ధరిసిద్దానే. అవన వీరమ వీదళ్ళే బిడేయ! నాయశ శూరనేంతే వాసి. ఆదరూ వీరమ వీదళ్ళే యోగ్యవాద అతి శ్రేష్ఠవాద ద్రూపిన బళ్ళి అవళు. అవళ కర్ణిస

సొంబశొందేదాం! అవళన్న నాయర్‌శాంద చేవిడిసువ్రదళ్ళే నాధ్యనే
ఇల్లదష్టు ఆరష్టేశసుందర అత్తు. పిణ్ణదల్లియూ అందదల్లియూ బళ్ళే
యశమలదంశిత్తు. శణ్ణాలనళు శవ్వడే (కాడిసేయుంశే) కోళియుత్తా
శంచలనాగి ఆడుత్తిత్తే. ముత్తిసంద్ర శణ్ణీరు కణ్ణాకుడియాల్లి మొళే
రుసాంశిదే. దొడ్డ శవ్వడగళు బొబబసన శన్నేలదిలియుంశిత్తే. సోలవాద
శూల చీదరువ డిల్లుజుంకియు దిట్టి సువ నోలవనే ఆగిదే.

ఇంథ నాయుశనన్న ఇంథ నాయుంయుంద అనలసిలు యూరింద
శానే నాధ్య? (యూరు అవరన్న అనలసిలారదరు ఎన్నుశోళినాయుశ).

10. మాయోణ్ వడక్కిరువేంగుకడన్నాడ, వల్లికొగాడికాణ్
నోయో వుణ్రక్కిల్లుం కేట్కిణ్ణిలీర్, నుమదు
వాయో వదువణ్ణి వల్లిణయెణ్ణుంగినియుమెణ్
ఆయో వడున్దెతాణ్ణాడయో, అణ్రయో విత్తుణ్ణి
వరిదే.

మూయోనే వడశిరువేల్గడనాడ, వల్లికొళ్గడిదాళ్
నోలయోలే చుళ్ళక్కెలు జ్ఞోక్షిన్నాలిరుళ్ళీర్, నుమదు
వాయోలే వదువనాలి వల్లిలే నుల్లిగి యుమేళ్రుమా
ఆయోలే మదునొగిలెయోలే, అలిలెయోలే విదలిలివరిదే.

మూయోనే మాయోణ్ = మూయశాంయుంద వన, వడశిరువేల్గడనాడ = ఉత్తరద శిరువేంకటగిరియన్న, నాడన్నాడ = ఆళిమ
వడక్కిరువేంగుకడం = ఉత్తరద శిరువేంకటగిరియన్న, వల్లికొడిదాళ్ వల్లికొగాడికాణ్ = చూవినబళ్ళినళంథొంగళ్,
నోలయ్ = నోయు వ్ = (నిమగా) విరహవేదనెయోలే, చుళ్ళక్కెలుమా = ఉణ్ర
క్కిల్లుం = (నాను) కేళిదరూ, కేట్కిణ్ణిలీర్ = కెడట్కిణ్ణిలీర్ =
కేళ్వుశిల్లవల్ల!, నుమదు న్నుమత్తు = నిమ్మదు, వాయోలే వాయో = బాయోలే
అదు అనలి అత్తు అణ్ర = అదల్లవే, వల్లిణయెణ్ణుంగినియుమెణ్ = వల్లిణయెణ్ణుం
యెణ్ణుం = మదువాగిరుత్తిరువాగి, కేళియుమా = (నన్న) కళి
యుం, ఎళ్రుమా = ఎణ్ణుం = సంచరిసువ, (నాలుగంద), ఆయోలే = అయ్యో
= 'అయ్యో' ఎంబ మూలే (ఖేదసూచక), అదుమా = సుదువ, కొండ్లెయోలే = కొండ్లెయోలే
ణాడయో = ధ్వనియోలే, అలియోలే = అణ్రయో = వంచనెయంతే,
ఇదు = ఇదన్న (ఇదన్న), అలివు = శిళివళ్లే, అరిదే = అరి
దే = అవాధ్యవల్ల!

మూయశాంయుంద వన ఉత్తరద శిరువేంకటగిరియన్న ఆళిమువ

ప్రేమించిన పిల్లాయండ్ర డింకల్లోళ్లే, (నిమగ్నం) పిరడ వేదనేయోళ్లా? (నాను) దోళ్ళ దగ్గా కేళ్ళుశిల్లవల్లా! నిమ్మను బాంయోళ్ళా? అద్దనా, ~~నాను~~ మడా వాఁవిష్ట్ళాద నానూ (నన్న) కాళియూ భంగ్ఁవడిసువంద్ర 'అయ్యో' ఎంబ మూశోళ్ళా, కుడువ శూశోళా? వంచనేయోళా? ఇదన్న శిళ్ళాయి వుదశ్శే నాద్యవాగదల్లా! (10)

ఈ వాశుశదల్లి నాయండయు శన్నంశి విరహ వేదనేయన్న అనుభవిసువ ఇతరయువశియరన్న శూతిశు డేల్లుశ్తాళే:

పిల్లాయు శూడిదళంశెయువ డింకల్లోళే, నీవూ నన్నంశి అశ్వశ్థేయుగళాగి నాద గవ్వేణ్ణెరను నోలిసిరువ శీరు నోంఁవుగళన్న ఆశిఫిసిశ్తిద్దీరా? నిమగూ విరహ వేదనేయోళే? నన్న మూశు (భంగ్ఁవదమ్మాళు) నిమ్మ శంగడే బీళ్ళుశిల్లవే? 'అయ్యో' ఎందు నిమ్మ భంగ్ఁవన్న వ్యక్త పడిసుశిద్దీరా? ఇల్లవే, మడా వో పిష్ట్రళాద నన్ననూ, నన్న కాళియన్నూ ఇన్నూ డేఫిఫి భంగ్ఁవడిసువంద్ర మూదలాదేయు మూశోళే అదు? ఇల్లవే, నన్న దృదయ వన్న దహిసువంద్ర శూశోళే అదు? ఇల్లవే, నన్నన్న వంచిసువుదక్కాగి శోలలిసువ నిమ్మ అనుశాపవోళా? ఆ నిమ్మ మూశిన అర్థవాదే నానే శిళ్ళాయలు అనాద్యవాగదయల్లా!

11. అరియణ యామిణ్ణు కాణ్ణకిణ్ణెణ, కణ్ణాణ్ణ విణ్ణాణవాయ్!
పెరియణ కాకుం పొరుట్కో పిరివెణ, శూలమయ్యుకుం
శురియణ వెణ్ణెముక్కుం పెయం పొణ్ణు మేంద్రి యోగోడనుగళ్
పెరియణ కణ్ణాడి కుశువం, ఇణవె యో వంద్రు పేర్కిణ్ణవే.

అరియన యామినల్లు కాణోఁనల్లి, కణ్ణన విణ్ణన్నెయాయ్!
పేరియన కోదమా పొరుట్కో పిరివేన, ఇంగుల మీయదలూ
శురియన వెణ్ణె ముక్తమా పెణ్ణె మ్మోబ్బన్న మేలిది యేలగొలిచుడల్లి
పేరియన కేడిల్లిశ్కలమా, ఇవ్వెయోళే వన్న దీవర్కినల్లవే.

అరియన = అమూల్యవాదవు (అరుణాచలవు), యామ = యామ = నాను, ఇనల్లు = ఈన, కాణోఁనల్లి = నోడద శక్కవ్వగళల్లు, కణ్ణన కణ్ణాణ్ణ = అక్కాశ్ఫీణ్ణ (శ్రీకృష్ణ), విణ్ణాణవాయ్ = పరమపదక్కే, అన్నెయాంస్ = నమ్మనాద (శ్రీకృష్ణ), పేరియన పెరియన = దొడ్డ వాది, కాదమా కాకుం = కావ్యదద్ద పొరుట్కో పొరుట్కో = పొరుట్కో

వస్తుగళిగాగియో, పితిపు ఎన పిగ్రియ రాణ = ఈ అనంత ఎన్న వంశ, ఇంగల మూ లాగాలం = లోకశవన్న (జగత్తన్న), ఎయ్యడలుశు రాయక్తర్గక్రు = వికీదు కొళ్ళువుదక్కే (నోటువుదక్కే), బరియన ఒగ్రియణ = శత్రుళన్నూ, ఒళ్ళోముత్తమ క్రిణ్ణ మూర్తక్తం = సొంబిన ముత్తన్న, మ్లే హొన్నమూ ణప రాణ్ణుం = సొగసాద చిన్నవన్న, మన్ది రాస్తక్తి = ధరిసి, కిరీ రాగా = సింహాంద, కుడజ్లో క్రుడుణాక = అంగళియల్లీ, పేరియన రాగ్రియణ = దొడ్డతొంద, కన్లోక్తి కులమూ రాకణ్ణాడ క్రులం = కేండకే మీలిన ఖారియవు, ఇమ్మయీ ఖిణాయుయో = ఇవ్వళ్ళోయీ, మన్ది బస్తక్తు = బందు, పేరక్కినంతన రాగ్రియణవె = చక్రవర్తిగళల్ల!

నావిల్ల నోడిరువుదు అవిరాగవాదరు. అల్కాకేష్టరన వీరమరదక్కే హోలలక్కవాదవు. బిద్రదూరద వస్తువినాగియో ఈ అనలాకే ఎంబంతే, జనక్కన్నే దకేదుకొళ్ళువుదక్కే (హోగ పోదువుదక్కే) శక్తవాద సొంబిన ముత్తన్నూ, సొగసాద (హొళెయువ) చిన్న మన్ను ధరిసి, సింహాంద అంగళియల్లి దొడ్డదాద కేండకే మీలిన ఖారియవు ఇవ్వళ్ళోయీ, బందు (ఇల్లి) చక్రవర్తిగళల్ల! (11)

ఈ వాక్యద అర్థవన్ను విశ్లేషిసిదే. ఇదన్ను హోల్లువుదరువరు యారు? నాయకనియే శత్రు పడలన్నూ, శత్రుగళన్నూ, శత్రుప్రియుళమనసింద శరణాగిరువ అనలాకేయన్నూ గమనిసి (అనువరిసి) బరువుదల్లి ఎష్టశ్రద్ధెయింద హోల్లువుదన్ను మరియబారదు! ఇల్లవే, నాయకను బరిశుద్ధమనస్సిన్ద కండ ఇతరరు హోల్లువుదుంటే?

"అరియన యుద్ధవిన్నోళు కొణోదనాలిన" — నమ్మ శత్రుగళిరిసిద ఈ దృశ్యవ బిడబేడ అలంకారవాదీతు! సందేహవిల్ల కండరియువుదంతూ! నాయకన అనలాకేయింద ఆగిరువ వీరకార్యవనే ఇదు ఇరబహుదల్లవే?

"కణ్ణిన్ విద్దిన్నేయుయ్" — అల్కాకేష్టర సుందరనాద జ్ఞానవంత వీరమ మీదర నిశ్చయవన్న ఇదక్కే హోలలుబహుదో? కుసియు, నిద్దే మరంతాదవుగళన్నే ఎడేకొడదంతే, శత్రుప్రియుళమనన్ను కురితు సింహాసనదల్లి (సింహాదనవాగి) ధ్యానిసుత్తిరువుదు ఆ ఆనందవన్ను తరుత్తే బేరియో?

"పేరియన కాదమూ హోరుటన్నే" — బిద్రదూరద దేవకదింద అవిరాగవాద వస్తువన్ను తరుసేసందు శత్రున్ను నంబిసి, శత్రుప్రియుళమను

ధోరణు ధ్యోఁదనోఁ? అవనిన్ను భరంబల్లవేందోఁ ఈ విరహం?

"ఇంతలమా ఎంప్రదలారుఁ లుంయన" — ఇడియ జనశ్నన్నే వీడీదుకొళ్ళు వేనోందోఁ, అదక్కింశ లూ మిసిలూద విరమవీదవన్ను ధ్యోఁలూ సోఁరువేనోందోఁ — శన్న ఆశయుక్కే శక్కడాగే.

నాంయశను శన్నన్ను అనఅద నోందు నాంయంగే లుంచాద విరడుంద ఆనదువ శీలవ్ర అవిరాన్వాద విషయుగళు ఇవు: అవళ విశాలవాద కణ్ణుగళల్లి ముశ్శినంద్ర శంబన శుంబ నింశిదే. అవళ మ్మే బిళిచం శొంది బిళియ ఒన్నద డాగే మూఖ్రగొండిదే. కణ్ణాలగళు ఒంచరగొండు అక్కిశ్చ ధ్యోరళాడుశ్శివే. ఇవేల్ల విశశ్శిగా? శనగే బడళ అవిరాన్వాద వస్తు ప్రోందన్ను శందుకొడువేనోంశీదు శన్న ప్రియుశమను రేన్నన్ను నంబిసి, బళుదూరదేశక్కే ధ్యోఁదవర్ర విరహామవ్యోఁ ఇదు?

12. పేర్కిన్రకు మణిమాణమ పిఱిఙ్కియళ్ళాన్పయలి,
ఊర్కిన్ర కఙ్కుళాళ్గికళా, శిరకవల్లా మిణవు
ఈర్కిన్ర శక్కరశ్కుంబెరుమాన్ కణ్ణాణ్ కణ్
ణాన్రుపోగా
శార్కిన్ర నన్రెణఞ్శినర్, కన్రుపోన కణివళమే

పేర్కినోలు పేర్కిన్రకు = మూఖ్రగొండిరుచుదు, మణి మణి = దివ్యవాద (సుందరవాద), మ్మే మాణమ = రూపవు, పిఱిఙ్గి పిఱిఙ్కి = శుంబిరువ (బున్నశవాద), ఉళ్ళాళ్ ఉళ్ళాళు = ఉద్దేశశ, వయల్లి పయలి = కళ్ళవన్ను, ఊర్శినోలు ఊర్కిన్రకు = ఊరి శుంబుక్కిదే, కళ్ళుళ్ కఙ్కు కుళు = బాక్రియుశాల, ఊళి కుళ్ళే ఇళాళ్గికళా = యువకళ్ళే ఆనవే, ఇదు ఎల్లామా ఇనవే శిక్కు రనలాపం శిణవు = ఇవల్లవూ నడజవే (ఒప్పశక్కదే), ఈర్కినోలు ఈర్కిన్ర = మదురవాగిరువ, శక్కరక్కు శక్కర = శక్కు = ఒక్రాయుద్ధద, ఎమ్బెరుమాన్ ఎంబ పెరుమాన్ = నమ్మ ప్రాలింయుద, శ్ణాణ్ కణ్ణాణ్ = ఆకర్షకశుందరన (శ్రీకృష్ణన), శేణ్ కణ్ణ = బంశీధరవాద, అమ్ అం = సుందరవాద, కొలుంయ్ కుళాయ్ = రులసి యు (డారవన్ను)న్ను, శార్కినలి శార్కిన్ర = ఆశిస్సుశ్శిరువ, నల్ నో జినాళ్

నిన్న ఎన్నుకున్నారా = ఇల్లాంటి మనస్సినవరు, శన్న క్షమాపణ = ~~క్షమాపణ~~ వేడుకోండు (~~అడుగు~~) ~~క్షమా~~ (~~అంతకుమించి, లేదంటే~~), ప్రేమన చూపా = శల్యదుశశోంధ, శని క్షణాల = నాటకమల్లాద, వళ్ళమీ ఐతాడు = సౌందర్యవ్యామోహం (ఇదు).

దివ్యవాద రూపి మూర్ఖత్వంతోంది. ఉన్నశవాద (శుంబిద) లుదేశ, దుర్మార్గదల్లి లూరి శుంబుకిద. రాత్రియ శాల యుగవళ్ళీ ఆగిసి. ఇదల్లి వ్యూ గొడజులేదు. మధ్యరాత్రివరువ ఇకశ్రేయుద్ధద నమ్మ స్థాపిసుత్తిద్ద ఆకాశ్మీర శీందరన (శ్రీకృష్ణన) శంవాద నిందరవాద శులసియన్న ఆశిసిద ఇల్లీయ మనస్సినవరు వేడికుంటు బంధు శశోంధ నాటకమల్లాద సౌందర్యవ్యామోహ (ఇల్లీయ స్వభావవీ) ఇదు! (12)

శన్న నాయకన అగలంతేయింద నాయుంటే ఆగిరువ మూర్ఖళన్ను ఇల్లి తోళ్ళలాగిదే:

"పీటర్‌కనొబ్బను మణిమూమ్మే" — నాయుక అత్రీశీమనిందరి. అవళ మైమే ఈవ శ్వేతవాగి తోరుతిదే. మైబణ్ణ బిళిపు శొంతిదే. రూపివే మూర్ఖత్వంతిదే. అవళు చూడి బళలి తోరుతిద్దాళే.

"మూమ్మే ఐతాడి" — ఎంబుదక్కే సీగుతిను, బణ్ణ రూపి ఎందు అర్థ వాగుత్తదే.

"పీటర్‌బ్లాంతుళ్ళ లో వియల్లే లూర్‌కనొబ్బను" — అవళ బుద్ధిళ మ్లేన వాదద్దు. శన్న నాయుశనొడనే శాను శూడి ఆనందిసిద విషయవన్ను శుశీల్ యోచనెయిల్ల అవళ హృదయవన్ను కుంబిబిట్టిదే.

"శీఖులూ బిడళే" — శన్న ఆచయదంతే శన్నప్రియశమను రాత్రియ వేళ్ళనే బరలిల్ల. అగలంతేయింద రాత్రియన్ను శళియువుదక్కే శష్టవాగదే. శన్నిధనే నిద్దిడబ్బు బేడిల్ల. శిందొందు మ్లేళకేయూ (మీగాబ్బా) శిందొందు యుగవాగి మీతాడుత్తిద్దరు.

"ఇదేలా మినవే" — ఎల్లా ఎరడనళిగూ ఆగువ స్థిత్యంతర అనుభవవళ్ళే ఇవు. ఆద్దరింద ఇవు బేడవాదవు.

"ఈర్‌కనొబ్బి శళ్కెర్తేమ్బరు మూనొబ్బనొ ~~తీస్తేలా~~ శెర్డన్నబ్బలూయ్ శార్‌కనొబ్బి నన్నెంజనార్, శన్న ప్రేమన శని వళ్ళమే" — ~~తీ~~ తోళ్ళరియువ ఇకశ్రేయుద్ధవన్ను బంధిద ఆకాశ్మీర శీందరనాద చ్యాన వంశద ప్రేమవుద శూడుదాద శులసియ దారవన్ను మదవార ఆశిసిద ప్రేమప్రపోజ్ వాద మనస్సిళ్ళవంతెల్ల ఆగువ పరిణామచే ఇదు! శమ్మ నాటకమల్లాద

Garani Srinivasan

భోందయుర్వన్నూ రుధిరవన్నూ శళ్ళదుకొండు, రాత్రిదనలు కొరముక్తా కృళాగా రువ్వదే! ఆ నాయుచను (ప్రియుశమును) అరంగా బదగసిశొళ్ళు అనలక్కొండ గడజ ద్వభావవే ఇదు!

"వళమా వణాం"- ఎంబుదక్కే 'గమృద్ధి', 'ఎరొవన', 'సం', 'ఒళ్ళొయుశన', 'సుంబను', 'జయ', 'మొగ'- ఎందు ముంశాగి ఆసుక్తదే.

13. తుణివళర్ తెచుంగకోల్ నడావు, తుళుల్వా యరకయియప్ పుణివళర్ తెచుంగకో ణిరుళ్వోర్ నిరుందదు, పార్ముళుదుమా తుం తుణివళర్ కాదల్ తుళూయిల్లుళ్ళ వుకొళ్వార్ తుణ్ వాడైతన్ తీణివిలా కాప్పవరార్?, ఎనై యూళిడళిల్వనవే.

శని తుణి = దాటియిల్లదే, వళర్ వణర్ = ఒళ్ళిదువ, శెజ్జోల్ తెచుంగకోల్ = శట్టళియన్న, నడావు నడాగా = నడదశక్తి, శలిల్ తుళుల్ = కొండద (నుదువ), వాయ్ వాయ్ = బాయుళ్ళ (ముఖవుళ్ళ), అరశు అరసు = అరసిను, అవయు అవియ = ముళ్ళుగలు, పని పణి = శ్రేశ్రనన్న, వళర్ వణర్ = ఒళ్ళిదువ, శెజ్జోల్ తెచుంగకోల్ = శట్టళియ, ఇరుళ్ నిరుళ్ = రాత్రియింబుదు, విళిత్రిరుందు వీట్రిరుందు = రాజ్యభార నడెసుత్తా, భార్ పార్ = భూమియన్న, ముళుదుమా మొత్తుం = సొశిదియూగా, తుణి = నుండువన్న (అనలంయాన్న), వళర్ వణర్ = ఒళ్ళిదువ, కాదల్ కాతల్ = ప్రేమవ, శులూయిల్ తుళూ ణియ = శులుసియన్న (శులుసియ దారవన్న), శులూవు తుళూవు = అలు సిసి (అదర మేలే స్పశిసి బిలసుత్తా), శశో వాక్ తుణ్ వాడ = తొంగాళి యు, కడిసు కడిత్తు = కొంలే కోయిసి, ఇని ణిణి = ఇన్ను, వళ్ళివిలా = శ్రేచిళ్ళియన్న, కాప్పవర్ యూర్ కాప్పవర్ యార్ = (శళ్ళచొళ్ళదంతే) కాపాడువవరు యారు? ఎనై ఏనా = నన్నన్న, ఊలిగళ్ ఊళిగళ్ = యువకళు, ఈర్వనవే ఈర్ వణవే = నవేసుక్తివేయల్ల!

దాటియిల్లదే ఒళ్ళిదువ శట్టళియన్న నడదశక్తి కొండద ముఖవుళ్ళ అరదను మరియుగలు (ముళ్ళుగలు), శ్రేశ్రనన్న ఒళ్ళిదువ శట్టాళియు రాత్రియింబుదు రాజ్యభార మాడుత్తా, భూమండలవన్నెల్లా అనలంతెయి

Garani Srinivasan

దుఃఖవన్ను కిష్టమైన ప్రేమద (ఆశేయ) శులసియు డారవన్ను నవంకొండు బందు బీటిన శంకాళియు (నన్నన్ను) శొంటే ధ్యానిసదే. ఇన్ను నన్న శ్వేబళ్ళేకళ్ళు శళ్ళచ బీళ్ళదంశే రక్షణ మాడువవరు యారు? నన్నన్ను యుగ (13)
నళ్ళు నవశిష్టశ్తివేయుల్ల!

ఉందిన ఎరడు పొశురగళల్లి శంకాళియు డోళ్/బిరడ వేదనెయిన్న నాయింయ
కిష్టపడువుదందు తీళ్ళలాయితు. ఈ పొశురదల్లి శంకాళిగె సిక్కొశెకొడువ రాత్రియంతలూ శనవే ఆగువ వేదనెయిన్న నాయింయి ఇల్లి హేళికొట్టిద్దాళె.

మొదలు మూయిన రాజ్యభారక్కే హోలిద్దు. ఆనశంకాళి బీటిదరూ కిడ, మూయిన కొవిదింద అదర భారవు మే శడమేయుత్తిరుశ్తదే. మూయిన్ను అన్నమిటిదనేందరే, ఇంద్రనూ కొశగళూ శమ్మ శీతల శరణాగతరన్ను ప్రవేశిసువుదరింద, రాత్రియ రాజ్యభార శ్రేశ్యక్కూ శంకాళిగూ అశేయవాగి జశ్తిగే శెకిదువుదు. అల్లదే, రాత్రియల్లి మిత్రమిదువ శలువాద్దరింద, ప్రణయియు శన్న ప్రియశమున నామీభూత భడవాగువన్ను బడవనాగి అవిగే టిసువుదు ఆనలే. మొదలు ధ్యానిశ్తిన్నాదరే, ఇంద్రియంగళు జనశ్తిన నానా వ్యాపారగళక్కె ఆకర్షిశల్పడువుశ్తవే. రాత్రిదానల్లి

నాయంశ బీళ్ళుత్తిళె: మిగయుద్దను మరెయుద. శన్న ఆదర్శశవన్ను మునిసి, రాత్రిగే ఎదెశొడ్డ. రాత్రియుదరొళగే శ్రేశ్యక్కూ శుళ్ళకాద్దిగిగూ అవుశంగళ మూడిశొడ్డిరు. ఆ శుళ్ళకాద్దియుదరొళగే నాను అశేయవాగి ఆశయువనన్న ప్రియశమున(భగవంశన)ధ్యానిసువ శులసియు డారవన్ను అలుగిసి, అదర వియోగవన్ను ధ్యానిత్త నన్న మేలే కరుణిసిదనే. ఇదరింద నన్న ఎరడు ఇన్నష్టు కష్టవే. అల్లదే నన్న దేహదల్లి భేదవు ధ్యానువంతే ఆగిదే. నన్న మేలే ఈగాగలే శ్రేశవాగిదే. నన్న శ్వేబళ్ళేకళ్ళు శళ్ళచ బీళ్ళుత్తివే. రాత్రియన్ను శళ్ళియువుదు శష్టశ్తరవాగిదే. ఇందినందు షణవూ ఇందు యుగవాగి బిందు విటిదే. ఇంత నన్నమేశదల్లి నానేరష్టనాగిరువుదు నన్నప్రియశమనిల్లదల్ల!

14. ஈர்வண வெலு மருகேலும், உயிர் மேல் மினிர்ந்தீவை யோ
பேர்வண வோ வல்ல தெய்வநல் வேட்கணை, பேரொளியே
சேர்வண நீலச்சுடர்விடு மேனியம்மான் விசும்பூர்
தேர்வன, ரதெய்வ மன்னீர கண்ணறை விச்சைழிங்கு கையவே.

ఈర్వనవేలు మంజేలుమగ, లుయిర్ మోల్ మిళిర్న్దివ్వేయోల
పేర్వనవ్వో వల్ల దేయ్వనల్ మోట్కొళ్లి, పేశోళ్ళియోల
శోల్వన నీలబ్రహ్మడర్ విడు మోనియుమ్మానొ విశుమ్బొర్
కేర్వన, దేయ్వ మున్నిర్ర కణ్ణోల పిళ్ళేలుళ్ళియులే.

ఈర్వన గార్వణ = నవ్వురాని నోలయిందువంద్ర, మేలుమా ఓవ్వుం = శూల ఎంబుదు, (మేలాయుద్ధ), అమా అం = అందవాద, శేలుమా ఓశ్వుం = శేల్ జాతియు మీన్సు ఎంబుదు, లుయిర్ మోల్ ఉయిర్ ఓమను = ప్రాణద మేలే, మిళిర్న్దు మగిళ్గిర్న్తు = కూడికొండు (ఇరువుళ్ళ) ఇవ్వేయోల శ్రీవయో = ఇవేయోల, పేర్వనవ్వో అల్ల ఓవర్వణ ఓవో అల్ల = బిట్టు కొలను వువ్వో అల్ల, దేయ్వమా ధైర్యవం = దేవభక్తిభావద, నల్ర్నం = బెళ్ళియ, వేళ్ళా ఓవెం = మున్నద్దన, కణ్ణే కాణా = కాణాదళంకి, పేర్ బెళియులే ఓవర్ ధరిసువ = దివ్యవాద ధ్రోళవన్నే, శోల్వన ఓశార్వణ = ధరదువ, నీలమా న్రోలం = నీలమణియ, శుడర్ కూడర్ = ప్రీరిశదంతే, విడు ఇడు = ధ్రోళరియువ, మేని ఓమణి = దేహకాంతియుళ్ళ, అమ్మానొ అమ్మాణ్ = నవోఢ్వర్వన, విశుమ్బు లూర్ యిళుంబు ఎూర్ = నేలరిందువ ధైర్యమవిదవన్న, కేర్వన ఓశార్వణ = ధృడుశుళ్ళిరువ, దేయ్వమా అన్నిర్ర ధైర్యవం అణ్ణోర్ = దేణ్ణుదేవకేయ, కణ్ణోల కాణ్ అణ్ = కణ్ణోలయోల, ఇ-శేలు-కయులే ఇ-శిళు-కయులే = ఈ సుందరవాద కయుల్ మీనుగళోల?

నవ్వురాన నోలయిందువ శూలవ్వోల (మేలాయుద్ధవ్వోల), అందవాద శేల్ మీనోల, ప్రాణద మేలే కూడికొండు (అంటిందుళ్ళి) ఇరువుళ్ళ ఇవేయోల? బిట్టు కొలనువల్ల అల్ల! బెళ్ళియు మున్నద్దదేవన బాణాదళంకి దివ్యవాద ధ్రోళవన్నే ధరదువ (ప్రీరిసదువ) నీలమణియు ప్రీకాశదంతే ధ్రోళరియువ దేహకాంతియుళ్ళ నవోఢ్వరన నేలరిందువ ధైర్యమవిదవన్న ధృడుశుళ్ళిరువ దేణ్ణుదేవకేయు కణ్ణోలయోల, ఈసుం దరవాద కయుల్ మీనుగళోల? (14)

కావ్యద సుందరవాద వాక్యగళు ఇవు. నాయకియు కణ్ణువళ్ళ అసి-సుందరవాద వివరణే బహుమానవళ్ళిందలేయుంటు మురియుత్తిదే.

నాయకియ నోడువుదల్లి ఆకర్షణేయు నవ్వురు కండుబరుత్తదే. జగళదే, అదు అష్టేయల్లదే ఇన్నేనో, మన ముళ్ళువంతే, నోలయిసిదళ్ళల్లవా ఆగువుదు ఒట్టిల-

Garani Srinivasan

-శేయల్లా అవ్ మీనికే భవమవావో. ఈ ఎరడు భ్భావనల్లూ ఒట్టిగే నోంతొండు నాయశేయన్న ఉంసిముక్కివే. అవళన్న పిట్టు ద్రోహమువ్రదల్లవేన్నక్కవే. తన్న ప్రేయశేమనాద భమేర్ణ్వర నేలేయింద విరమవిదవన్న డ్రుతుర్చిరువ్రదో అవళ ద్వేష్యయ తేలిసి. అవనాదరో ఈ ~~[illegible]~~ మన్మథద్దేవన బాణగళు ప్రతిఅనువ ఆకర్షణేగ నుందరవాద శాంతియన్నళ్ళ పెళ్ళియ నీలలమణియి దివ్యప్రకాశదంతే ద్రోళెయిబ్బాను! అవనన్న కూడలోడవో? ఈ కారణదింద నలో అవళ కణ్ణుగళన్నే ఈచకియు చివిలశే! నుందరాద శయలు మీను నళ్ళంతే ఇరంతిల!

15. కయలో నుమకణ్ణకరెయన్ను కరిగుపినవి నిర్ద్రోర్,
అయలోరన్నరియిల్లు మీతెన్న వార్త్తెగళ!, కడలకవర్ంద
పయలోడిలాగు కెకాణ్ణడల్ వణ్ణాణ్ పునవేణుకడక్కెంతెం మోడుం
భయలోవిలీర్, కెకాల్లిలి కాక్కిన్ను నాళ్ళుమా బెలబెలవే.

కయలో నుమకణ్ణోడళ్ళనోలుమా కళిలు పినవి నిట్రిర్,
అయలోరలియిలు మీదెన్న వార్త్తె!, కడల్కవర్ంద
ప్రియలోడతలా ఇళ్గొండల్ వణ్ణాణ్ బెన వేళ్గడక్కే మోడుమా
భయలోవిలీర్, కొల్లలి కొక్కనోలు నాళ్ళుమా బెలబెలవే.

కయలో = కయల్ మీనుగళళో, నుమకణ్ణోడళ్ నుమకణ్ణకళ్ = నమ్మ కణ్ణవళు, పినలుమా ణన్ను = ఎందూ, కళిలు కరిగుపినవి = ఆన్నీయవిషయవాగి, నిట్రిర్ = ప్రీక్షిసి, నిట్రిర్ నిల్ర్రోర్ = నింరిద్దీరి, అయలోరు అయలోరు = ఇతరరు (బేరెయవరు), అయలోరు మూ అన్నరియిల్లుం = (కేళ) తిళిదో, ఈదు ఎన్న వార్త్తె ణ.తు ణన్న వార్త్తెతెంతెత = ఇదు ఎంథా మూశొమళ్తదే, కడల్కవర్ంద కడలకవర్ంతెత = కడల నన్నే మాబేంకొండురువ, ప్రియలోడు పుయలోడు = మళెయొడనే, లలావు ఉనాత్మ = నంబండువ, కొండ్డల్ వణ్ణాణ్ ఎకాణ్ణడల్ వణ్ణాణ్ = కొమ్మ కొమ్మగళ బణ్ణదవన, పినమా పుణం = హూలగళ (బేర్ద్దరశవ్వలన హూలగళ), వేళ్గడక్కె వెణుకడక్కె = శిరు మేంకట్టణదియల్లి, మిమ్మోడుమా ణం మోడుం = నమ్మొడనే కూడి, భయలోవిలీర్ = భావపడదువవరల్లి, కొల్లలి ఎకాల్లి = హూలవన్న, కొక్కనోలు కాక్కిన్ను = కొయువ, నాళ్ళుమా ణాగుం = దినవూ, బెలబెలవే పలపలవె = బడళవాగావేయల్ల!

Garani Srinivasan

నిమ్మకాయల్లు కయల్ మీనువళ్లాం' ఎందుకు, ఆనేయు విషయమాయు ప్రశ్నలు నించిద్దిరల్లా! బేరేయవరు (ఇదన్నకేళ్లి) శిళిదరే డోంగే? ఇకేంథ మూరు? శతలన్నే బాళిం కొండు మళ్లియోడనే బేంబరంబిన కొయిముడిగిల బిల్లాదవను శిరువేంకటగిరియు రవ్వలిన ధోలనళ్లల్లి నమ్మోడనే శూడి (ధోలన కేలసదల్లి) భిన్నవబందివవరల్లా! ధోలవన్న కొయువ దినగళు బడల్లవాగి వే (15) యుల్లా!

శిరువేంకటగిరియు రవ్వలిన ధోలదల్లి శన్న నాయకనన్ను అకస్మికవాగి కొను బందిసిదంతేయు, అవను శన్న బేందయుర్ళే ఆకర్షిసిదంతేయు, యావుదేలనే మీసిటు అవను కస్టపడనే మూరు నాడిదంతేయు, అవన్న (కనదురుండుగిల్ల లూటుసికొండు) నాయుకయు బేగనదాగి లుశ్కరకొడువుదు ఈ నాకుశ.

శన్న ముందే నించిరువవను శన్న ప్రియతమనే ఎందు నాయక యు భావనే. ఆదరే, కొనిరువుదు శిరువేంకటగిరియు రవ్వలిన ధోలదల్లా! సింటియుగి కొను యుచకి! ఈవత్తిగా బందిసిద్దన్ను, అవరాడువ మాతుగళన్ను ఇతరరు యారాదరూ కేళిదరే డోంగే? శన్న మేలే నించేయుంటే అపవాదగళు బరువుదల్లా బంబి అల్లుకు. ఆదరింద, శన్న నల్ల నడతనే ఇన్నష్టు కాల మూరనాడబేకెంబ ఆశే. అవను కేళిద ప్రశ్నెగళు బుద్ధిన్ను. అద్దరింద అవళ లుశ్కరవాదరూ ధైర్యవు లుద్దవాగియే, భయబీళిసిదవాగి, శులువాగి యుచరిసే శర్కడాసే. శన్న అందవన్ను ఇన్నష్టు కాల అవను నోడలి, శన్నకడేగే ఆకర్షిసలి, బంబుదే ఆశయ.

"కడల శవరిద్ద ప్రియలోడులూ మిగ కొండాడల్ వణ్ణనో" — కొముద్

గలు శతలన్నే బాళిం శుంబికొళ్లువుదంతే, మేల్ల మేల్లగే సంభంధిసుత్తా అల్లల్లి నమ్మల్లియూ మళ్లి కుంతిసువుదంతే. అంథ బీరమోదాయిత్ వుళ్ళ, ఆకర్షకసుందరనాద కొముదగిల బిల్లాదవను — నివేదిసుత్తా.

నాయక కేళల్లుత్తాళే: "యేను? 'సిన్న కొండ్లు కయల్ మీను గళు' ఎందు ప్రశ్నెబిటి. ఆనేయు విషయవన్ను శుంతరూ కేళిదిరి. ఈగలే అసంబద్ధవాగి మూర నాడుబిటి? నీవు సనగొడనే బందల్లి మూర నాడువుదన్ను కొండరే, ఇతరరు యేనందారు? శిరువేంకటగిరియ రవ్వలల్లి బహుకాలదిందలూ ధోల కొయువ కేలస నమ్మదు. అల్లి, నిమ్మన్న బందు బాధియుండదరు శండిల్లవల్ల! నీవిల్లదే ధోనబరే ఇద్దంతే శూ లరుత్తదే.

16. పలపల వ్యాళికలాయిడుం, అన్నియోర్ నాళిక్కయ్యై
పలపల కూన్నిట్ట కూరుయిడుమే, కణ్ణన్ విణ్ణినాయాయ్!
పలపల నాళాణ్బర్ కూడిలుం నీంగిలుం యామనిత్తుం
పలపల శూళ్ందుడైత్తు, అమ్మ! వాళ్ందిప్ పాయిరుళే.

పల వీల పలపల = కలవారు, ఊలిడళ్ ఉళ్ళికళ్ = యుగ-
గళే, ఆయిడుమ ఆయిడుం = ఆగిపోవుదు, అనోలి అన్ని = ఇల్లి
వే, ఓర్ నాళిక్కయ్యై ఓర్ నాళ్ళికకాయ = ఒందు మీళగేయన్న, వీల
వీల పలపల = కలవారు (అనేక), కూలు ఇచ్చ కూట్టు విట్ట = భాగగళా
గ మాడిద, కూలు కూట్టు = (ఒందు అల్పవాద) భాగ, ఆయిడుమే ఆయిడుం
= ఆగిపోవుదిల్ల, కేట్టనా కణ్ణన్ = అశ్రోతవ్యవిదకే, విణ్ణిణ్ = కేశవనిదకే
అణ్ణియాయ్ = ప్రేరణశక్తిదాద (ధరిసిదవనాద), వీలవీల నాళ్ పలపలనా
ళ్ = కలవారు దినగళు, అనోబర్ అణ్బర్ = ప్రియతమను, కూడిలుమ
కూడిట్టుం = కూడిదరు, నీంగిలుమ నీంగుం = నీగిదరు (అగల
రు), యామమ యామం = నావు, మేయందమ రమనిత్తుం = కేళలా
యు, వీలవీల పలపల = కలవారు, శూళుల్ ఉళ్ళం = ఆలోచనేగళ
న్న, లుడైత్తు ఉడైత్తు = లుళ్ళిద్దాగి, అమ్మ అమ్మ = అమ్మా!, వాళి
వాళ్ = జయవాగలి, (శోభిల), ఇ- పాయ్ - ఇరుళే ఇ పాయ్ తిరు
ఎరు = ఈ కవిసిరువ రాత్రియే.

కలవారు యుగగళే ఆగిపోవుదు, ఇల్లవే, ఒందు మీళగేయన్న
అనేక భాగగళాగి మాడిద ఒందు భాగవే ఆగిపోవుదు, అశ్రోతవ్యవిద
వరమవిదకే ధరిసిదవనాద ప్రియతమను కలవారు దినగళు కూడిరలు, అగల
రు. అమ్మా! నావు (నాను) కేళిద, నానా ఆలోచనేగళల్లుళ్ళిద్దాగి ఈ చిన్తార
వాగి (కవిసిరువ) రువ రాత్రియే నినగే జయవాగలి (16)

ఈ పాశురదల్లి నాయకియు రాత్రియన్ను కోగళువ రీతియల్లి నిరూ
పిసుత్తాళే. చోరరు చోరరు భయపడువల్లి రాత్రియ కాల శీనగే కోగదిరువుదు
కండే విరహాగ్నియిందువుదు ఎందు వివరిసుత్తాళే.

Garani Srinivasan

నాయక పిల్లలుక్తాళే: నన్న ప్రియశమనొడనే నాను శోభిసికొండిరువ రాత్రియెంబుదు బలు భీకర మునిదు భోయమవ్వదు. ఇందు మళిగె యల్లి అనేక భావనెగళల్లి ఇందు అల్పభావదంతే అదు మునియువదు. అదే రాత్రి, నాయకనిగె నాను అనవరవాగి ఎష్టోలయవనళ్ళు కళెయువదక్కే, దిటప్పడవాగువదు. నాయకన అనవశెయింద నాను దుఃఖిసుత్తిరువంతెయూ, నానా విధదల్లి ఆలోచిసుత్తిరువంతెయూ మూడుత్తిరువదు. రాత్రియెంబుదు మునియువుదే ఇల్లవల్ల, ఎష్టో విస్తారవాదద్దు ఇదు ఎన్నువంతొనువ్వదు. ~~రాత్రియు~~ అమ్మ! రాత్రియు త్రిశూవి ఎంబళదు! రాత్రియే నిననిగె జయవాగలి (మంగళవాగలి).

కణ్ణిన విషయదల్లి అన్యోన్యరు అనుబంధ" — అక్కాకష్టదల్లిరువాగ, నవ రంతేవన బిందరసూ ఆదవన వీరమ వీదవు నీడువ ధైర్యశాలితనవన్ను లుంటు మాడువ రీతి ప్రియశమను — ఎందరిగింతలేరు.

నాలుళ్కే-ప్రాతఃకాల: — 24 నిమిషగళిగె ఒమ్మనాదరాలు. ఆద న్న అనేక వాలు భగమాడిదరే బరువుదు (ధరిసిరువుదు) కష్టవల్లు, శిక్షెయనుభవిసువుదరాలు, ఇత్యాది. — అంతు బలు అల్పవాదరాలు.

17. ఇరుళిరిందిరుళన్న మాసిరిర్ క్కిణ్ణగెకాణ్డు వాళియరో,
ఇరుళిరిందిరుళాగణ్బర్ కెదిర్వళి తూరల్, అరవణై మేల్
ఇరుళ్ పిరిన్దిరుళక్కరునాయిటు కూడిర్కాల్వద పోల్
ఇరుళ్ విరి నీలక్కుర నాయిలు కుడిర్కాల్వద పోల్!

ఇరుళ్ ఇరుళ్ = రాత్రియు (చక్కలియు), విరిన్దిల్ అన్న విరిసిరువంతె, అణ్ణ = కరడిరువంతే, మా సిర్ మాసిర్ = శకటన (విస్తారవాదసోగె), కిళ్కే కణ్ణి క్కిణ్ణగె కాణ్డు = అలేమళింద, వాళియరో వాళియరో = బదుకిన బాళువంతెయూ, ఇరుళ్ ఇరుళ్ = రాత్రియల్లి, పిరిన్దిర్ పిరిసిరువ = బిడుగిన బాళువంతెయూ, కెదిర్ క్కూర్ = అనవరత, అణ్బర్ అణ్బర్ = ప్రియశమన్ను, వళి = రస్తెయ మరుకు, చూరల్ క్కూర్ల = అళిసువంతె (అళిసుత్తిరువంతె), అరవు అణ్ణై మేల్ అరవ అణై మేల్ = శేషశయనదల్లి, ఇరుళ్ ఇరుళ్ = చక్కలి యన్ను, విరి విరి = తూరకొళ్ళువంతె, నీలమా ర్నీలం = నీలమణియంతె,

Garani Srinivasan

కరు కర్రు = కరియు, నాయలు గ్రాయిగ్రు = గుయ్యిన, శుడర్ కూడ్రు = శేజస్సు, కాల్వద పోలల్ కాల్వయ్ల బోలు = దరదువళ్లో, ఇరుళ్ కిర్రుణ్ = శక్తలన్ను, మిరి మిర్రి = మిలమిల మెరుపు, జోలి = జ్యోతియు న్నళ్ళు, పేరుమూన్ పెరుమాణ్ = స్వామియు, లు అల్లోయు మూ ఇణైయుం = వేవడిదువ, ఎరి శడలో ఈర్ కడలె = అలోకళింద శుంబిద శడలో!

~~శేజస్సు శయనడ్డు శక్తలేయన్నుదాయే~~ శవ్వబణ్ణవన్ను దూర చేల్లువళ్లో నీలమణియి డాగే శవ్వబణ్ణద గుయ్యిన శేజస్సు దరదువడాగే, ఆ శవ్వు బణ్ణవన్ను (శక్తలేయన్ను) మిలియువ జ్యోతియన్నుళ్ళ శేషనడాసనేయల్లి స్వామియు వేవడిదువందద్ద అలోకళింద కూడిద శడలో, రాత్రియల్లి నన్నన్ను ప్రియశమన రథద గురుతు అళిదువంద్ద శక్తలేయు దరదువడాగే విద్యావంత నీలిన అలోకళింద బద్ధరాల బాళు! (17)

ఉపమానగళు పరస్పర విరోధవల్లవే, ఇందరల్లగొందు డిసోదు కొండు ఈ కావ్యవన్ను కోడిరు మాడిదే. అవుగళన్ను బిడిసి నోళ్ళబిట్టి దేవదిళ్కెదే.

గుయ్యిన, నీలమణియు, శక్తలు రాత్రియు ఉపమాన: దగలల్లి గుయ్యిన ప్రకాశదింద కూడి బెళ్ళగువనేందు, రాత్రియల్లి అవను శవ్వనేయ శేజస్సన్ను భూమియ మేలే దరదువనేందు చిత్రిసి కొండ ఉత్ప్రేక్షెయన్ను బిడు. నీలమణియ దీప శవ్వనేయ ప్రకాశవన్ను తన్న కొండ ఉత్ప్రేక్షెయన్ను బిడు. గుయ్యిన శక్తలన్ను దరదువుదోళ్ దండేయల్లి గుయ్యిన రాత్రియల్లి శక్తలన్ను దరదువుదాగిదే.

రాత్రియగుయ్యిన, శవ్వనేయ శడలల్లి బెవడిసిరువ భూదవంశవు ఉత్ప్రేక్షె: రాత్రియు గుయ్యిన శక్తలన్ను దరది ఎల్లవన్ను మరెసి మలగిరువ దాగే, శవ్వశక్తలేయన్ను దరదువ శడలల్లి శేషనడాసనేయల్లి భూదవంశవు బెవడిసిద్దనే. గుయ్యిన శక్తలేయన్ను మిలరిసిద శక్తలేయన్ను సుత్తలూ దరదుకొండనే. ఇదు మంద్రాప్రళయద బళిక బరువ కల్పనెయ్ళాగిదు శవ్వశక్తలేయు గోచరిసే.

రాత్రియు శక్తలేగా రాత్రియు శడలిన అలోకళిగా హోలిసిదే: రాత్రియల్లి (రాత్రిశక్తలేయల్లి) ప్రియశమను హోగువ రథద గురుతు కాణిసువుదిల్ల. ఇందు మోళే అదన్ను దగలల్లి కాణబహుదేందరా, అదన్ను రాత్రియల్లి శవ్వనేయ శడలిన అలోకళు విస్తారవాగి దరదిబందు,

Garani Srinivasan

ఆ రథదచిత్రం గురుంచన్న అక్షు పిడుక్కది. (నీలదమీలలో ఇవన్ కూడా గురుంచు సీతమ్మలో ఇరుక్కదయిం?)

"ఇరుళ్ పిరిన్దారన్బర్ రేల్ వలి కూర్ల్" — ఇల్లా శ్రీరామను వనవాదక్కే పోరబూనడద నింగళి నేనపిసిరుక్కదే. దదానాల్ల వషో వనవాసక్కే శ్రీరాముడు సీతాలక్ష్మణరుంబడనే పోరడువదు నిధరరాయి రు. అయోధ్యెయు జనక్కే అదు, విందరే, రెండ్రు ప్రియుశమునింద అదలు వదు అనాధ్యవాయింరు. కొవూదడ అవనొడనే కాడినల్లురువదక్కే బన్దరాదరు. ఇదన్నరిత శ్రీరామును సీతాలక్ష్మణరొడనే రాత్రియు శన్గళ్కళెయల్లా రథదల్లా కుళిరు వనవాసక్కే కేరళిదను. అవను పోద రథద జాడు దడ అవరన్నే అరివాదరంతే మొసపడువుదిల్ల. శళెయి శేలన అదు ఎంద్రంతే.

నాయుళ్ళడేళుత్తళ్: రెండ్రనేయు అలేగళింద విస్తారవాగ కూరడిక్కొండిరువ కడలల్లే, నిన్న మేలే నవిద్ద డాగిరెయల్లా బీవది సురువ నవేద్రశ్వరనాద నన్న ప్రియుశమును రాత్రియు శన్గళ్కళెయల్లా రెండ్రే నన్నన్నగలి పోదను. అవన రథద జాడన్ను గురుతిసదడనే అళిసువ నిన్న రెండ్రనేయు అలేగళిదొడనే నీను బద్రాలు బాళు.

నాయుళయు రిన్నన్నగలద రెండ్ర ప్రియుశమునన్ను ప్రశుంసిత్తే, అవను వాపసిరువ దారియల్లే రానే పోరబడేరెంబడొళ్ళియురే యున్న పోరిద్దాళే, బిట. నీలద మేలే (భూమియు రేకినంతియరొళు) రథద చిత్ర జాడు సిక్కబద్రాదీతే! ఆదరే, కడలల్లా మునే మాడి కొండిరువ స్వామియ బళిగే పోయువుదాదరూ హేగే? ఎల్లదే అదక్కే జాడు (గురుతు)?

నాయుళగే కడలన్ను రండు ఎష్టు దినరు బంధిటవాయితో?

18. కడల్ రగాణ్ రడుళిన్దదు వానం, అవ్వానత్తదై యన్ఱిక్ రగన్ఱు
కడల్రగాణ్రడొళిన్దద వదనరిదు, కణ్ణన్ మణ్ణుం విణ్ణుం
కడల్రగాణ్రడుళిన్దద వక్కాలన్ రగాలో? పుయర్ కాలన్రగాలో
కడల్రగాణ్ట కణ్ణీర్, అరుళి రెయ్యానిన్ఱిరుంద కారిగైయే.

కడల్ కొండ్లో లిన్ను వానమూ, అవ్వానక్కై యనాలి ఛెనాలు
కడల్ కొండ్లో లిన్న వదనాలదు, కణ్ణనా మండ్డిమూ పిండ్డిమూ
కడల్ కొండ్లో లిన్న వళ్ళాలజ్జో లేమే? బ్రియల్ కాలజ్జో లేమే?
కడల్ కొండ్డి కణ్ణోల్, అరువి శేయ్యానిలూకు జ్ఞాపకమ్మై యే.

కడల్ కడలు = కడలన్నే (కడలనీరన్ను), కొండ్లు రికాణ్డు = శుంబికొం
డు, ఎలిన్ను రాళ్ళక్కు = మేలోద్దు, వానమూ వాణాం = కొమ్మునిలు,
అవానక్కై అవాణాక్కాత్ర = ఆ ఆకాశవన్ను, అనాలి అళ్ళ్రి = అల్లదే(కవి)
శేనాలు రిక్కాన్ను = చూడగా, కడల్ కొండ్లు కడలు రికాణ్డు = కడలన్నే
నీరు, ఎలిన్న అదనాల్ అళ్ళిక్కాత్ర అక్కాలం = అళ్ళదు చూడవద్దిందే,
ఇదు ఇత్తు = ఇదు (ఈకాలపు), కణ్ణనా కణ్ణాణాణ్ = ఆకృష్ణనను
(అవతారపురుషుడు), మండ్డిమూ మణ్ణాణ్ణుం = ఇగ్గు మియున్ను, విండ్డిమూ వి-
ణ్ణాణ్ణుం = ఆకాశవన్ను, కడల్ కొండ్లు కడలు రికాణ్డు = కడలన్ను
~~[illegible]~~ లుక్కు సిశొండు, ఎలిన్న రాళ్ళక్కు = ఎద్ద, ఈ-కాలమూ శెయిలోనే
అకాలం రికాలెనా = ఆకాలవేయోనే? బ్రియల్ కాలమూ శెయిలోనే
భయం కాలం రికాలెనా = మళ్ళీకాలవేయోనే? కడల్ కొండ్డి కడలు
రికాణ్ట = కడలనష్టు విస్తారవాద, కణ్ణోల్ కణ్ణాణ్ = కణ్ణోలు,
అరువి అరుళి = చూళ్ళియున్న, శేయ్యానిలూకుమూ రిచయ్యాత్రిగ్గు
ం = మాతుళ్ళిరువ, రారిచ్చేయిలో కారణిక యే = నీంబచ్చే (నుందరియే)
కడలన్నే చుంబిశొండు మేలోద్ద శామంద్రిలు ఈ ఆకాశవన్నే
శప్పి, చూడగా, కడలన్నే నీరు అళ్ళదు చూడవద్దిందే, ఇదు (ఈకాలపు),
ఆకృష్ణనన్ను (అవతారపురుషుడు) ఇగ్గు మియున్ను ఆకాశవన్ను (కూడిచినిలు)
కడలన్ను లుక్కు సిశొండు ఎద్ద ఆకాలవేయోనే? మళ్ళీకాలవేయోనే?
కడలనష్టు విస్తారవాద కణ్ణోల చూళ్ళియున్న మాతుళ్ళిరువ ఈ నీంబను?
(నీలనుందరియు నీంబను?) (18)

నాయకనన్నవరువ నాయుకంయు విశేష వేదనే ఎష్టు కావ్యవాద
ద్దేందు బలు నుందరవాగి ఈ వాక్యర విపరించిద్దే.

నాయుకంయు కణ్ణోలు చూళ్ళియుగా కండు, అదు కడలనష్టు
విస్తారవాగి నంశిది! అదరే పిందు నీనదు! జోడే? ఎంద్ద బుద్ధిలే!
ఎష్టు కావ్యవాద నంశ!

Ganani Srinivasan

స్నానాభావిశేషాలు, స్నేహవిశేషాలు, నడేయు చేతాది శేలని శబ్దాని నడేయుదాదరే ఆనుపూర్వ్యం అనర్థకాలే అల్లవే? దానిదే ఇల్లిన విషయం.

కడలినింద నీరన్ను దిమ్మళ్ళియూని కుంబిళ్ళెకొండు, కడలన్న బిట్టు, మేలళ్ళేద్దు, ఆకాశవన్న కలుటి, అల్లి. మొల్లమొల్లనే ఆరంభిసిదాగ నంతరుత్తిక్కా, నేలద మేలే బిదారవాగా, మళ్ళియురూ బిదల్లా, నీరన్ను ధుంపువుదు, మత్తు ఆనీరు నేలవన్న శీతాయిసి, సుందరవాళుత, ధూళిదళ్ళ రూపిదల్లి మళ్ళే కడలన్ను భోరువుదు స్నానాభావిశేషాద నిదర్శనవాయ్. ఆదరే, కడలనింద ఆకాశముండిలు కన్న అవరిమిత్తవాద భారవన్ను ధరిసిదే, ఆకాశవన్న కప్పి, శీతళవాద కడలనేలే బిద్దరే, ఆగ ఋతుమత్యాకాశ గళన్ను సుందరవాద సుసంబద్ధ ఋరయుంతెరువాద మళ్ళెనుంటియువుదల్లే! ఇంతిల్లి నడేయు బళ్ళదాదదు ప్రీళయవుతాలదల్లే! ఆగ, కడలన నీరు లుక్కి రుంటియు త్తా ఆకాశవన్ను ఋతుమియన్ను సుందరవాగి మాడిసుత్తా, ఇల మంటియాగువుదు నవవర్ణశబాగిసువ తాలవే ఈ ప్రీళయవాతాల!

ఈనేకశక్తోటిద భూళెయన్ను రుంటిమాడువ నాయుశక్తి, శవ్న దానేయే ఎతీచిబిడదంతే నీరన్ను రుంటిమాడువ నిదర్శన తాల యుగవ్యవహారవిధాన ఎంబ శంకే మూడి బందిదే.

"ఇదేను నిజవాద మళ్ళెకాలవేనే? ఇల్లవే, భవర్ణశబాగి రువ ప్రీళయ తాలవేనే?" ఎందు యోచిసుత్తిద్దళే.

భూరవే, ఎతీచిబిడదంతే, రుంటిమువ మళ్ళెకాలవూ సుందు నీనల్ల! అనంద స్వల్పనిగూ ఎతీచిబిడదంతే కర్తోరు నిరుంటిమువ భుదశియందూ సుందుబారదు!

19. కారీకెయార్ నిన్నై కాప్పవర్ యారెన్రు, కార్తికా
ణ్ణిన్రే
మారీకెయెన్రి యణై యిరుంగాలత్తుం, వాళ్వియరో
కారీకెప్పుల్ల రక్తణ్ణన్రు తుళాయిణై కూయరు
లార్.
కేరీకెయెన్రుం, పళ్ళియాయ్విలోన్రుకణ్ణన్ శిన్రమా
ళిక్కే.

కాండ్రేయార్ నాల్వే కామ్బివర్ యారేనాలు, కార్శేకాళ్దేన్నే
మారి క్రేయేలాం యల్లో రిరుడుబ్గాలశ్తుమా, వాలియశోల
కాండ్రే వ్పుళ్ళ రన్దర్ణన్ను లూయిల్లే శూయరుకార్ -
శేరి క్రేయేలాం మా, ప్లుటియూయ్ బిళ్ళే నిన్నో శినమాలిక్కే.

కొరిజ్యేయుర్ కాగ్రిణకయార్ = స్త్రీయళ్ళ, నిజ్యోన్రోణ్ణా = బాలిప్రళ్య వన్న, కాప్పవర్ కాప్పవర్ = రక్షిస్తువరు యూరు, ఎనోలు ణాణ్ణు = ఎందు, కార్ కొండు కార్ణకాణ్ణు = కప్పాగి, ఇన్నే ఇణ్ణణో = ఇలగే, మారి మగ్గి = కాముకిలు, కై వీలి ణాకగ్రిణ్ణి = కోలవిందమేలక్కేరి, అజ్యో ఇరుమా ణాణ్ణ ఇర్రిం = మ్రోక్షిస్తువ, కొలక్కుమగ కాలక్కుం = శిల దల్లూ, శొరిజ్యో పుళ్ళుర్ అమగ కాగ్రిణక పుణ్ణార్ ఆం = సుందరవాద మున్నడియ వీషివాడనన్ను, కణో అమగ కులూయ్ కణ్ ఆం కుళ్ళాయ్ = శంవాద మొంబిసిన శులసిరున్న, ఇలుల్లే ఇణ్ణ = ఒడియునాగి (మొదియూగి), కూయ్ కూయ్ = కూగి, ఆరుళార్ ఆరుళార్ = శ్రద్ధిమాడువుదిల్ల, శేరి కేరి = లూంచ, కై వీలుమా ణాకగ్రిణ్ణుం = బళ్ళశేయూగి దరదున, పలి ఆయ్ పళ్ళిస్తాయ్ = నిందనేయూగి, బిళ్ళినదు ఇళిగాన్రకైత్తు = బళ్ళది రువుదు, ఎన్ ణాణ్ = నన్న, శిన్ కిణ్ = ఒంశ్, మేలిళ్కేరమాళ్ళి కు కే = మూరినాగియే (భాషిగాగియే, రీతిగానే), మాలియురీతి ఇగాళ్ళి యుగార = ముంగళ్ళవాగలి.

స్త్రీయ బాలిప్రళ్యవన్న రక్షిసువవరు యూరు ఎందు, ఇలగే కామునిలు కోలవిందమేలక్కేరి శ్రీజిసువకాలదల్లూ, సుందరవాద మున్నడియ వీషివాడనను (రన్న) శంవాద మొంబిసిన శులసియన్న శ్రీమే మాడువుదిల్ల. లూంచ బళ్ళశేయూగి దరదున నిందనేయూగి (అవివాద వాగి) బెళ్ళదిరువుదు నన్న కణ్ణ (ఒంశ్) మిల్లనేయా కూగినంతే ముంగళ్ళవాగలి (ఇయు వాగలి). (19)

ఈ బాశురదల్లి, నాయుకియు ఇనావివాదక్కే బేదరదే, రన్నప్రియతమ నశ్రీపీగాగి డాంభికరీయుత్త కన్నీరరిడుత్తళే ఎందూ, అదు అవళుగే శ్రీవ్రతే లభిసువుదేంబ సంబంధీ అవళిగే ధైర్యవీయూగిదే ఎంబుదు వ్యక్తవిడుత్తదే.

ముళ్ళకాలదల్లి కామునిలు ~~ణ~~నవన్నెల్లా శీర్ణకే ధైర్యవీయూగి ఆవరిసుత్తదే. ఆగాళ్గే ఛర్యుంకరవాగి నుడియుత్తదే. ఇదు స్త్రీ భావి శవాదద్దు.

కొర్కాలదల్లి బందు రన్నన్న శలేకుచేకే బళ్ళిసేందు సంబిసి అనఅద నాయకనన్ను శ్రీలోముకొందు రన్న మేలిదనియల్లి నాయకి, కొర్కాలబందిరువుదరింద, ఇళేడుత్తిద్దళే.

ఈ మేలుదనిగా మూలమ్మ మ్రోజనగా ఇందు ఇవరిలు

Garani Srinivasan

ప్రబంధ లయదీపంలో ఎంబంధి సుందర వాద వర్ణనే ఇదే.

⊛ నాయుకుని న్న కులకాంతలు అవళ్ళ లూనవల్ల, బళ్ళకోయాడానే అపవాదక్కే కొంటపడి శీలు నుడుపు శ్రీమంతులు అదర గుడుపునే జనపదరువరే? నిందసోయా మా కులకాంతల్ను, అవడీల్ల నవన్ను, నిల్లగుపువరే? అవంకేలను భయ?

నాయుక దోల్లుక్కొళ్ళ: కార్కాల బంకు. ఆకాశదల్లి శ్రీమంత నిలు దబ్బవాగి కురడి కొండిరు. నన్న లూన జన నన్న మేలే అపవాదవన్న హోరిసి, అదన్న కురడుక్కిద్దారే. ఈవిషయ మునిలన్న ముట్టిర బేడరు. అదక్కాగిందలే "స్త్రీయు వాశిప్రశ్నేనన్న రక్షిసి వవరు యారు? అన్యాయవాగి ఈవిశిప్రశ్నే శిక్షేమణే ఆ జన వివాదక్కే సిక్క సరళుక్కిద్దాళల్లా!" ఎందు ప్రశ్నేశిదజనాద కోపదింద బంద శ్రీమంతరిలు మైజాడిద్దారే. సుందరనాద నరుడ బీష్మయన్నేరి, ఆశ్రితరన్న రక్షిసువుదక్కాగి, బేన్/ద్దా బిసి బరువ శ్రీమంతరిల బిట్టవ నన్న ప్రియుశమనను బరబల్లవల్ల! అవన శంపాద నొంబసిన కులసియన్న నానే క్షేపేమూడ ఆల్లవల్ల! స్త్రీధనజనాద మేలుదసి బిలింద మాడువ సన్న కూడనే శిక్షేజయవాగుత్తదే. నన్నప్రియనుసన్న క్షే బిడువుదల్ల. ఇదు నన్న ప్రతిజ్ఞే సంభరే. ⊛

20. తిన్ తమాళ్ నోయో కళ్ళిపెరుం తెయ్వం-తిరు
నోయిణతెన్
న్ తమాళ్ కెటుకు మిణైందతెయ్వ మన్ఱిరు-
వేల! నిల్నీ
ణ్ తమాళ్ కేణ్ మిణైణ్ ణమ్మణోర్! ఉలకె
ళుళుణ్టాన్
తాన్ తమాళ్, మాలియుం కణ్ణనుం కుళాయ్ తకాణ్
డుకూడుమిణె.

తిన్ మేలి నోయే కలి పేరున్దేయ్వమగు - ఇదు నోవయిన దేనో
తాన్ మేలి కేటన్నే మిళన్దేయ్వ మన్ తోడు - వేల! నిల్నే
ఎన్ మేలి కేడిన్మైనన్నమ్మన్దేమిరే! ఉలకీలు మున్దానే
తిన్ మేలి, మాల్మైయు నదన్దనుదలూయ్ కేణ్డు శూడుమినే

శిల్ మేలి తిన్ తమాళ్ = ఇశరరాకువ మూరిన, నోయే నోగా
యో = దుంకట్టోలె, కలి పేరు దేయ్వమగు కాళ్ తిరుం తెయ్వం =

Garani Srinivasan

బలు దొడ్డ దేవత (విషయంలో లుంటాద) సంబ్యోళ్, ఇను నోంబ్ తిక్కు
క్రోగాయు = ఈ సంకటవు, ఇనదు ఎనోళు తిణక్కు రాణ్ణు = ఇంథాద్దు ఎందు,
ఇన మేంలి కేళ్మువు తిణ్ రుమాళ్గి కొడగు = మనేయు (ఇల్లద) మూరన్న
కేళ్వువ, ఇళ్ళ దేవ్వమూ తిణారక్కాయ్ = ఒంక్క (అల్ప) దేవవు, అనోళు
ఇదు అణ్ణు తిక్కు = ఇదల్ల, వేల రవు = శక్తుళ్, నాళ్ నీన్ క్రోగ్ = నీన్ క్రోగ్ =
నీను నిల్లు, ~~ఎనోళు~~ ఎన మేంలి రాణ్ రుమాళ్గి = నన్న మూరన్న, కేళ్మోన
కొణ్ణు = కేళ్లి, ఎన అమ్మనవ్వే మీర్ రాణ్ అందు = నన్న
అమ్మందిరే, ఉలద్ద మీలు = ఉళ్ళు లోకద వళన్ను,
లుంథాన్ ఉణ్ణుటాణ్ = లుండవను, కేళన మేంలి రాణ్ రుమాళ్గి =
కేళ్లి (ఢోల) మూరు (మూరినింద లుంటాద సంకట), మూళ్ళ అమ్మ
మొబనన సంజెయల్లి, కణ్ణో అమ్మ కాణ్ = సుందర్భ్ లంక కళ్ళ
ఆద, కులుతాయ్ క్రుట్టాయు = కులుసయున్న, కొండు రాణ్ = (ననగే) ముడిసి.
కందు, కూడుమినోళ్ = కూడుమిళ్ = (ననగే) ముడిసి.

ఇకరరాడువ మూరిన సంకటవ్వో, బలుదొడ్డ దేవత విషయదల్లి
లుంటాద సంకటవ్వో? ఈ సంకటవు ఇంథాద్దు ఎందు మనేయు మూర
న్న (ఇల్లద సల్లద మూరన్న) కేళ్వువ ఒంక్క (అల్ప) దేవవు ఇదల్ల. కళ్ళుళ్
నీను నిల్లు! అమ్మందిరే, నన్న మూరన్న కేళ్లి. మీళ్లు లోకళన్ను
లుండవను కేళ్లి (ఢోల) మూరిదు (మూరినిందాద సంకటవిదు), మొబనన
సంజెయల్లి సుందర్భ్ లంక కళ్ళ ఆద కులుసయున్న కందు (ననగే)
ముడిసి. (20)

నాయకియు సంకటవన్ను కండు లూరిన కాయుందిరు మరుగాదరు.
అవళ సంకట కిరరలోందు యుళ్ళిసదరు. ఆవన రూపియుంరే, లూరదోళళ్
యున్న కేళి, ఆదక్కే కక్క పరిహార వన్ను కండు కోళ్ళలు యుళ్ళిసదరు.
అల్లిందు మేలిన దోషాలయు. వ్రో లూరియు మొత్తులే దోషక్కే బందు
జన కేళువ ప్రక్రియళిగే కక్క పరిహార కేళుళ్లుక్కదే. కాకియులి ఈ
నాయకియన్ను మేలిన మునందే నిల్లిసదరు. నాయకియు సంకటక్కే
కారణవే అల్లి దోషకరవల్ల. వ్రో లూరియు మూరువళళ్లి బిట్టు నిజవ్వో!

నాయకియలి ఈవ పరిహార కేళుత్తాళే: కాయుందిరే కేళి.
ఇదు లూరిన జనగళు ఆడువ ఇల్లద సల్లద మాకువళళన్ను పరిహార
కేళువ దేవవు అల్ల. నన్న అంకరండవన్ను కండు కోళ్ళువుదూ అల్ల.
నావు ఇల్లింద క్రోగటూ క్రోలగోణ. ఇదన్నెల్ల నిల్లిసబిడి. మీళ్లు లోక
కళళన్ను లుండ నన్న ప్రియుకమను ననగే కేళ్లి క్రోలద మాకినంతే,

Garani Srinivasan

అవను నన్న బళ్ళకే బరబల్లవల్ల ఎంబ కొశరద నింంట ఇదు. ముశినంశే అవను బండే బరుంశ్తానే. ఆద్దరింద శేల నీందరవాద నింజీయ్ వాళ్ళకే బుళ్ళింయు వీరమళ్ళబువ శులసియన్న ననగే ముడిసి, నన్నన్న అలంరిసు. నన్న ప్రియుశమనన్న శక్కరిలియుల్లి బరమాడిశ్కొళ్ళువుదక్కే అదు అనుశూలవాగువుదు.

"లులడ్డీలు ముద్దాన" - ప్రీళయ కాలబంధన ఇడియు బ్రహ్మాండవన్నే భవోద్ధ్వరను రబళసు శన్న భ్రోళ్ళయుల్లి దుర్రిష్సుశ్తానే. మరు భ్రీళ్ళియు శాలద వరేసు ఒలోరిష్సుశ్తానే. అంద్ర భవద్ధరిష్ నామ. భవోద్ధ్వరనన్న ఆశ్రయిసదవరంగే అన్యదేవశేకళ్ళమోలిడీరే? ఎంబుదు ఇల్లిగూ శూఒనే ఎన్నబడ్దు.

21. శూట్టు నన్మాలికగళు కూయణవేస్తి, విణ్ణణ్ణేర్కళు నన్నీ
రాట్టియస్తూపన్తరానిలూశవేయుళ్ళు, శీర్మూయ్లియనాళ్
ఈట్టియు వేర్ణోయ్ కొడువుదన్నే భ్రోవన్దిమిలోట్టు వనశూన
కోట్టిదే యాదిన్నే శుశ్రు, అదలాయర్ శబ్దకే మిబ్బనుక్కే.

శూట్టు నన్మాలికగళు కూయణవేస్తి, విణ్ణణ్ణేర్కళు నన్నీ రాట్టియస్తూపన్తరానిలూశవేయుళ్ళు, శీర్మూయ్లియనాళ్ ఈట్టియు వేర్ణోయ్ కొడువుదన్నే భ్రోవన్దిమిలోట్టు వనశూన కోట్టిదే యాదిన్నే శుశ్రు, అదలాయర్ శబ్దకే మిబ్బనుక్కే.

శూట్టు శూట్టు = ముడిసువుదక్కే, నల్మాలికగళు నల్ల మాలికగళ = ఉశ్తమవాద మూలిన ధారణెళన్న, శూయనవు కూయణవు = విరశుద్ధవాదవన్న, వస్తి రాస్తక్కే = కేసేదుకొండు, విణ్ణణ్ణేర్కళు విణ్ణణ్ణేర్కళ = విరమవదనాసనళు, నల్ నీరు = ఒళ్ళెయ (పరిమళభరితవాద), నీర్ నీర్ = నీరన్న, ఆట్టి ఓట్టి = మజ్జనమాడిసి, అమృతం = సోనవాద, శూవిధగ కూపలం = స్నూభవన్న, శరానిలూశవే కరాస్తక్కే = నమపిదనుశ్తిరువాగలే, అల్లి అంగక్కే = అల్లి (నంద సోత్సులదల్లి), శీర్ ధార్ = అదిద్వశవాద, మూయ్లియనాళ్ మాణిక్య యిణ్ణల్ = మూరసీయుంద, ఈట్టియు గాట్టియ = శూడిద్ద, వేర్ణోయ్ రివణ్ణరిణాయ్ = చిన్నోయన్న, కొడువుదోన్నద

Garani Srinivasan

ಕಕ್ಕಾಗು ಬೊಗಸ್ತು = ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಇವಾಲ್ ಇಮಿಗಂ = (ಎಕ್ಕರವಾದ) ಡೊಣಲುಳ್ಳ, ಮಲು ರಾಗ್ಲು = ಗೂಳಿನಳ್ಳ, ವಲ್ಕೂನ್ ಬಪು ಕೂಣ = ಬಲವಾದ, ಬಿಗ್ಗಿದ, ಕೊಂಬಚ್ಚಿದ್ದೆ ಕೊಟ್ಟಿಣ = ಕೊಂಬುನಳ್ಳನಡುವೆ, ಆಡಿನ್ನೆ ಕೊಕ್ಕು ಆಟಿಗೊ ಕೂ ಕ್ಕು = ಕುಣಿದಾಡಿದಿಯಲ್ಲ, ಅಡಲ್ ಅಟಂ = ಬಲಿಷ್ಠನಾದ, ಆಯುರ್ ಶಮೂ ಆಯುರ್ಕ್ರಮಂ = ಗೊಲವಳ್ಳನ, ಕೊಂಮ್ಬಿನುಳ್ಳೇ ಕಕಾಮಂಬಿಣ್ಣು ಕಕ = ಕಡಳ್ಳಿಯು ಕೂಗಿಸಾಗಿಯೇ.

ವೀರಮವಿದವಾಸಿಗಳು ಕಿಟ್ಟೆ ಮುಟಿಮುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ಕ್ರಮವಾದ ಕ್ರೂರವಿನ ಕಾರಗಳನ್ನ, ವಿರುದ್ಧವಾದವನ್ನ ಕೆಡೆದು ಕೊಂಡು, ಬಿಲ್ಲೆಯಾ (ವೀಂಮಳ್ಳ ಪ್ರೊಗ್ರಾವಾ) ನೀಲಿಸೋದ ಮಜ್ಜನ ಮೂಡಿಸಿ, ಸೊಗನಾದ ಧೂಪವನ್ನ ದೀಮ ಪಿಡಿದುಕ್ಕಿರುವಾಗಲೇ, ಅಲ್ಲಿ (ನಂದಗೊಕುಲದಲ್ಲಿ) ಕಾಟಿಯಿಲ್ಲದ ಮೂಲೆಲಿ ಯಿಂದ ಕೂಡಿಬ್ಬ ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದು, (ಎಕ್ಕರವಾದ) ಡೊಣಲುಳ್ಳ ಗೂಳಿನಳ್ಳ ಬಲವಾದ, ಬಿಗ್ಗಿದ, ಕೊಂಬುನಳ್ಳನಡುವೆ, ಬಲಿಷ್ಠಗೊಳ್ಳ ವಳ್ಳನ ಕಡಳ್ಳಿಯು ಕೂಗಿಸಾಡಿದಿಯಲ್ಲ! (21)

ಭಗವಂತನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ವತಾರದ ಎರಡು ಆಕ್ಟೆಯಿಂಡ್ ಕಥಾವಾದ ವಿಷ್ಣುವಾ ಗಳನ್ನ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮೊದಲನೆಯದು ನಂದಗೊಕುಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಬೆಳ್ಳಿಯಿತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಅವನಬಾಲ ಚೇಷ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು — ಅದು, ಎಕ್ಕರದ ನೆಲುವಿನಮೇಲೆ ಕೂಡಿಟ್ಟ ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನ ಯಾವ್ರದೋ ಮೂಲಯವಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಕದ್ದು ತಿಂದದ್ದು. ಮಕ್ಕಳಂದು, ಅವನು ದೊಡ್ಡವನಾದ ಮೇಲೆ, ಗೊಲವಳ್ಳರ ಕುಲದ ಬಲಿಷ್ಠ ಮುಂದಾಳಾದ ಶುಂಭ ನೆಂಬವನ ಮೂಗ್ಳಾದ ದಿಕ್ಕೆ ಎಂಬವಳ್ಳನ್ನ (ವಪ್ಪಿಸ್ಕೊಳ್ಳದೇವಿಯನ್ನ) ಮದುವೆಯಾಗಿ, ಅವಳ್ಳ ಕೊರಗನ್ನ ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ, ನಾಯಕಂದೆ, ತನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮನಾದ ಭಗವಂತನ ಆಕ್ಟೆಯಿಂಡ್ ಪ್ರಬಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೇನೆಂದು ತಿಳಿದಿದೆ. ಅವನೆಂಥ ಪ್ರಿಯಮಿತ್ರನೆಂದು! ಎಂಥ ಪ್ರೇಮಿಯೆಂದು! ಅದೇ ಒಮ್ಮತತ್ಕೃತವನ್ನ ಪುಲ್ಲಸಿಕೊಂಡು ಅವನು ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬರಬಾರದೇ? ತಪ್ಪದೆ ಬಂದೇ ಬರುವನೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಅವಳದು.

(ತನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯತಮನನ್ನು ತೂತಿಸು) ನಾಯಕ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ: ದ್ವಾಮೀ! ನಿಮಗೆ ವೀರಮವಿದದಲ್ಲಿ ಅಭಿಷೇಯವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯಿಲ್ಲ ತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಾಸದವರ ನಿತ್ಯದಿನಗಳನ್ನು, ನಿಮ್ಮ ಮಜ್ಜನಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವ ವಿಂಮಳ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೆಯ ಆದ ನೀರನ್ನು ಪದ್ಮ ಪೀಡಿದುಕ್ಕಿರೆ. ಮಜ್ಜನವನ್ನ ಪೀಠದ

ಸೊಂಪಾದ ಧೂಪವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ, ಉತ್ತಮವಾದ, ಅವಿಚಿನ್ನವಾದ
ಪುಷ್ಪಹಾರಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಅವಿರತಿಶ್ರಮವಾದ
ಮುಖ ಪೌಶಲ್ಯವಿದ್ದರೂ ನಿಮ್ಮ, ನೀವು ಅದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ, ನಂದ
ಸೋಪಕುಲದಲ್ಲಿ ಸೂಲವಳ್ತರಮುಖವಾಗಿ ಅವತರಿಸಿ, ತೊಡಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಬೆಣ್ಣೆ
ಯನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕದ್ದೇ ದಿರಲ್ಲ! ಸೂಲವಳ್ತರಲ್ಲಿ ಬಲಿಷ್ಠನಾದವನು
ಶಿಶುವನ್ನು ಕಳ್ಳತನದಿಂದ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ
ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಹೌದಾಸ, ಕೆಟ್ಟಿ ಹಾರಿದಿರಲ್ಲ! ನಿಮ್ಮ ಬರವಿಗಾಗಿಯೇ
ನಿದ್ರಾಹಾರರಹಿತವಾಗಿ ಕೊರಗುವ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಅದೇ ಮಾಯೆಯಿಂದ
ಬರಬಾರದೇ? ನನ್ನನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೇ?

22. ಕೊಂಬಾರ್ ತಣ್ಣಿಗೆ ಚಿಕ್ಕುನಾಣಿಲಿವಿಲಂ,
ವೇಟ್ಟೈಕಾಣ್ಡಾಟ್ಟು
ಅಂಬಾರ್ ಕಣ್ಣಿಗು ವಿಣವುವ ತೈಯರ್, ಪುಳ್ಳೂರುಂಗು
ಕಣ್ವರ್
ತುಂಬಾರಕತ್ತೆ ತಿನ್ಱು ಮಾಡಾತ್ತಣ ತುಂಬಿಗ್ಗು ಕೂಡಾತ್ತಣ
ವಂಬಾರ್ ವಿಣ್ಣಕ್ಕಾಶಾಗಿಲವೊ, ನಂಮೈಯಕ್ಕ
ತೀವ್ ವಾಣ್ಪುಣತ್ತಿತ್ತ?

ಕೊಂಬ್ಬರ್ ಶೆಲ್ವಚ್ಚೆ ಶಿಱು ನಾನೆಲಿಲಮೊ, ವೇಟ್ಟೈ ಕೊಣ್ಡಾಟ್ಟು
ಅಮ್ಬರ್ ಕಣ್ಣಿಲು ವಿನವುವದ್ದೈಯರ್, ವೆಳ್ಳೂರುಳ್ಳ ಕಣ್ವರ್
ಶಮ್ಬರಘಟ್ಟೈನೋಲು ಮಾಡಾದನ ತಮ್ಮಿಲೂ ಕೂಡಾದನ
ವಮ್ಬರ್ ವಿನಾಚಕ್ಕೊಲ್ಲವೋ, ಎಮ್ಮೈ ವೈಕ್ಕ ವಿವ್ವಾನ್ ವೈನಕ್ಕೇ?

ಕೊಮ್ಬು ಕಾಂಬು = ಕೊಂಬೆಯು, ಆರ್ ಆರ್ = ಕುಂಬ ಇರುವ, ತೆಲ್ಲೈ ತಾಳ್ಗಿ = ಮಣಿಸಲೇನಿಲ್ಲದಿರುವ, ಕೈ ಣಿಕ = ಕೈಗಳು. ಶಿಱು ಚಿಱು = ಸಣ್ಣದಾದ, ನಾನೋ ನಾಣ್ಣ = ಬಿಲ್ಲು ಹೂಡಿಯ (ನಾಣಿನ), ಎಲ್ಲಿವು ಗಾಲ್ಗಿಳ = ನಡ್ಡ, ಇಲಮೂ ತಿಲಂ = (ಕೇಳಿಲಲ್ಲ ನಾವು), ವೇಟ್ಟೈ ವೆಟ್ಟಾಟ = ಬೇಟೆಯೆಂಬುದು, ಕೊಣ್ಡಾಟ್ಟು ಕಾಣ್ಡಾಟ್ಟು = ಹಿಂದು ದಂಕೊಳಿಷದಕೆಲನಿ, ಅಮ್ಬು ಆರ್ ಅಂಬು ಆರ್ = ಅಂಬು ನೆಚ್ಚಿರುವ (ಕುಂಬರುವ), ಕಣ್ಣಿಲು ಕಾಣಿಗ್ಗು = ಈನೆ, ಎಂದು, ವಿನವುವದು ವಿಣವುವದ್ದು = ಪ್ರಶ್ನಿಸುವವರು, ತೈಯರ್ ಐಯರ್ = ಧೈರ್ಯಮಿಗಳು, ವೆಳ್ಳೂರುಮೂ ಪುಳ್ ಊರುಂ = ವಿಷ್ಣುವಾಹನನಾದ, ಕಳ್ಳವರ್ಕಾಣಾವರ್ ತುಂಬಿ ಮಣಿಯಾಯ್ಗಳು (ಮೋಹನಕಾರ), ಪಾರ್ ಪಾರ್ = ಭೂಮಿಯ, ಅಡಕ್ಕು ಅಕತ್ತು = ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಎನ್ನುಮ ಣಂಗ್ಗುಂ = ಯಾವಾಗಲೂ (ಎಂದಿನು), ಆಡಾದನ ಆಡಾತ್ತಣ = ಆಡದೆ ಇರುವುದನ್ನು, ತಮ್ಮಿಲ್ ತುಂಬಿಗ್ಗು = ತಮ್ಮಿಂದ, (ತಮ್ಮಲ್ಲಿ)

Garani Srinivasan

కుండాదన ఈ ఒ టాక్షణ్ = ఆకారద్దన్న (శబ్దద్దన్న, అనంబద్ధనాదద్దన్న), వమ్బు ఆర్ యు మ్ పుష్ = శబ్దము శుంబిసువ (ధ్వనిను శుంబిసువ), బినా యిత్ర = లుక్తరవన్న, శొల్లుహోలరిగా బలు ఉవా = మాతల్లువు వ్యక్తిగా యుంటే, ఎమ్మెన్నై ణం ణం = నమ్మన్న, మ్నైశ్శెదు ణావిక్కక్తుక్కు = ఇటు రువుదు, ఇ-వాన్ పునశ్శే (శ్శి) వాణ్ పుణక్కక్తై = ఈదొడ్డిద్దోల దల్లి?

కైయల్లి ఉనుశిలేదవళు శుంబిసువ మరద శెంబే. బిల్లుధ్వనియు నిర్జీవద్దూ నద ఇల్ల. బేఱబేరేయిం బుదు ముందు బినోవశాయ్. అంబు నోట్టిరువ ఈనే (ఇల్లిబంతి)? ఎలదు బ్రోక్షిసిన స్థాపిసిన శబ్దు (ఎరుడాక్షిగా) వేష్టువాడనవాద మాయాబియు (మాలనకారన) మాతు – చిన్న బిలియ మేల లణ మనేయల్లి ఎందిన్నూ (రయూ వశాలకల్లా) ఆతదే ఇరుత్తాన్న, శాపవు మూడబారద్దన్న. శబ్దము శుంబిసువ (అభ్రద్ధనశ్శిశాదద) బ్రోక్షి నశ్శిక్ తుక్కర వన్న శొడువుదక్కాగియే నమ్మన్న ఈదొడ్డి ధ్వోలదల్లి (22) ఇట్టిరువుదు?

ఈ వాశుద శంశోత్ర భ్రోణ్ నాదద్దు. నాయిం శాను శిరుమోంశెల గిరిను శిబ్బిలిన ధ్వోలదల్లి శావలు శేరిన మూడువుదాగి ముందిరువుదన్ను కండరిసిదళు. ఈగ, ఆ ధ్వోల శాయిన శేలనిదల్లి శానిద్దుంశెయ్యు, వేష్టువాడనవాగి శన్న ప్రియుశవును అల్లినే బిందం శెయ్యు, నిమూవ్రయోజ నేవ డాం శెనుంటు అవను నాయిం శెయ్యిడనే మూశనాడలు ఎన్నెదలు మూడిరంశెయ్యు, అదక్కే అవళు తనుత్తర శొడువళు? ఎంబ బిందు ముందర శీర్షిశ్రవిదే.

నాయిం మనగార ఆశిసువుదు శన్న నాయిశవన్ను నింబిన బళిగే దు, అవనొడనే ప్రశాంశవాగి మాశనాడబేశల్లవే. ఆదరూ శన్న స్త్రీగింతజవాద చింశెవన్ను బిట్టుశొడువుదే? ఈ ధ్వోలనొంటెయల్లి వీరపౌరుష్ణాద అవనొడనే బిండియూ మూశనాడువుదే? లేదు శబ్దజన ఏనందారు?

నాయిం డాలళుశ్శే: నమ్మ ముందే నింశిరువవను బిశీర్ష పౌరుష్ణ. అవను శేలళువ బ్రోక్షియాదరొంటే 'అంబ నింద నాయినొంద ఆనేయన్ను శండిరా?' ఎంబుదు. అవన శ్శేయాల్లిరువుదు బిల్లల్ల, ఉనుశిలేదవళు శుంబిసువ మరద రంబే మాత్ర. బేఱబేరేయు బినొంద శక్కాగి అవను బందిరువ నందరిగా నిద్ర, అవన బిల్లన నాణిన నిద్దు

Garani Srinivasan

నమనీ స్వల్ప వాదరా శేల్ళన్ బోడనే? అవన వాడనగోన దుడవిష్. ఆద్దుం
ద అవను మోలనగారనే ఇరబోదు. భగబిందు మోలోయుంవ మురోయు
లూ యుంవ కాలక్కు ఆదద అనంబద్ధవాద మాతుమళ్ళన్నాడుక్తానే మయూద
శ్బనాదవను మూడబారద శేలదవన్న మూడుక్తానల్ల! ఇంత్ర అనంబద్ధవ
ఆద్దద్దనభిశేవూ ఆద ప్రశ్నేనళిదే లుత్తర కొండుపుదక్కాగయోల్లే నావు
ఈ దొడ్డ క్లాసల్కే బందిరువుదు?

యూరు యూరు యుంవ యుంవ కేలస మాడబేకోల్లే అదన్న మూడువుదు,
అదక్కే శక్తంశే మూశనాడువుదూ నడజనాదరీతి. మూశినల్లందగా, నడశేయు
లూదగా శట్టి నడేదరే, అదు ఆష్టేవాడద్దనే! క్లాసకాయుత శరుణి
యున్న అవిరుశ్శేయువశను బందు మూశనాడిసువుదే? ఇదు సరియో?

23. పుణమో? పుణక్కాయలె వళ్ళిబోకు మరువినెయెన్
మనమో?, మకణోర్ నుంగుకాబుల్ రకాళుబోర్, పుణ్డరీకక్కన్ కెళ్ళి
వణమోరనెయ కణ్ణనన్ వాణ్డ మరుస్తరకాయ్వక్
కినమోరనెయిర్కణాయ్ - ఇవయోనుం మియల్వకనో?

పునమోల్? పునర్వయలీల వళ్ళిబోద్రు మరు విన్నేయోలనో
మనమోల్?, మడళిల్ నుంగుకాబుల్ రకాళుబోర్, పుండరీకక్కన్ కెళ్ళిలో
వనమోరనెయ కణ్ణనన్ వాణ్డ మరుస్తరకాయ్వక్
కినమోరనెయిర్కణాయ్ - ఇవయోనుం మియల్వకనో?

పునమోల పుణమో = క్లాసవోల, పునర్వ అయలీల పుణక్కు అయ
లె = క్లాసద మున్దలల్లి, వళి బోద్రుమా వళ్ళిబోకుం = దారియల్లి
బోగువ, అరు విన్నేయోలనో అరు విణయెన్న = అవిరళవాగి ప్రశ్నిసు
వవన (మదాపాపియాదవన), మనమోల మణమో = మనసిన్దల, మడళిల
ల మకణోర్ = దేవ్దల మక్కళల్లి, (దేవకియల్లి), నుమా శావల్ నుంగు కాబుల్
= నిమ్మ కావలు, కేళ్లుర్ రకాళుబోర్ = కేళిరి, పుణ్డరీకక్కు పుణ్డ
రీకక్కు = కొండా వరియ, అమా అంగ = సొబగిన, కేలు కెళ్ళి = ప్రీతిద,
వనమా లీర్ వణంగ్ = నాటియిల్లద వనక్కే, అన్నేయు అణాయ = నిమనాద
(క్లాసలి బద్ధవాద), కణ్ణనా కణ్ణనన్ = కర్ణగళుళ్ళవన, వాన్ నాడు
వాణ్ నాడు = వీరమ వివరద్లి అమరుమా అంగరుం = వాసిసువ, దేవ్
వక్కు ఇనమా రకాయ్వక్కు ఇణం = నిత్యసూరిగళ కూటక్కే, లీర్
అన్నేయిర్ దళ్ ఆయ్ నాగ్ అణాయిర్కళ్ ఆయ్ = ఇందు లీలెయల్లి
క్లాసలువవరాగి, ఇవయోనో ఇణావయోగా = ఇవరోనో, నుమగ్ నుం

Garaji Srinivasan

నిమ్మ, ఇయల్‌వడుళ్ళే (ఇయల్‌వడుళ్ళే) = స్వేచ్ఛావనళ్ళే.

డొంగళ్ళే, నిమ్మ కావలు డ్రోలవో, డ్రోలద మన్గుల్లల్లి, దారియల్లి డ్రోలువ, అవరొందిగాగి ప్రీక్షిసువవన (మదా కాపియాదవన) మనస్సినల్లే? వనద ఓళగి. కొందావరెయు దాటియిల్లద/నోబిన డ్రోళపనే నమనాద శబ్దగళు గళుళ్ళవన వీరమువిదళల్లి వాసిసువ సిర్వసిగూరిదళ్ళ కూటక్కే బందు ఈశియల్లి డ్రోలువవరాద నిమ్మ స్వభావవళ్ళు ఇవోయో? (23)

బందిన బాశుదల్లి అవరంజశన అదంబద్ధవాద ప్రీక్షేగళ్ళ విష్యదల్లి నాయక ఆషేపిసిబిదళ్ళు. అదక్కే ముందుశ్రీరువ నాయకన ద్వారస్థనాద ప్రీక్షేయన్న ఇల్లిగూ కాణబహుదు.

ఆ జీవనదరు (ముఖ్యవాద నాయక) డ్రోలకాయువుదక్కింతలే అల్లదాగి, బిట్ట రియురిగే అవరంజశను బందు అవరన్న (అవళన్న) ప్రీక్షిసిదరే, అవరోను మాడబారదు? ఖజాంచియంతే అవనన్న చెన్నాగి కళ్ళుబిసువుదిల్లవే? గౌరవ వ్యక్తిగళ బాడిగెయంతే, అవనన్న నోడి, నిమ్మ సేరువుదిల్లవే?

అవరంజశరను డోల్లుక్తానే: డొంగళ్ళే, నీవు మాడుత్తిరువ కెలస యావుదు? డ్రోలకాయువుదే? అథవా, డ్రోలద మన్గుల దారియల్లి డ్రోలువవర మనస్సిన్న తిల్లరియువ శీలనాగో? కొందావరెయు వనదల్లి, అవ్యవళ దివ్యనాద నోబినన్ను డ్రోళవిన్ను శిక్షాగి నీడుత్తిరువ శబ్దగళుళ్ళ నిర్వికల్పర వీరమువిదదల్లి వాసిసువ నిర్వసిగూరిదళ్ళ కూటక్కే నీవు బందుఇలియల్లి డ్రోలుత్తిరువుదిల్లవే? ఆదరే, నిమ్మ స్వభావ అదక్కే శక్తిద్దాగిల్లవల్ల!

నాయకయు నిమగింస్త్రీశక్తిళ్ళు. అవరంజశనన్న నిమ్మనే నోడిదళ్ళు. (అవనొడనే మూశనాడలిల్ల.) అవళ నోటక్కే అవను మనసోతు. ఓలనాదరూ అవళొడనే మూశనాడబయసిద. బందు ఎబ్బశ్రీప్రీక్షేయన్న కాశిద: "ఆనే కండిరా?" ఎంద. అదక్కే శక్తిళుత్తరసిక్కిల్ల. మత్తే అవళన్న కొరిదు అర్ధగ్రోడ్డనాద ఆషేవహనేయన్నేత్తిద. అదరల్లి అవన మనద ఇంగిత అడగిల్ల. అవళల్లి అవనిగే ప్రేమవిదే ఎంబుదు.

"బానాడ మరుసేయ్ వర్తిసవోరన్నేయిరోర్డుళ్ళాయ్" — వీరమువిదనాసవళ్ళనే బందోళనే, బందోశీలగ. అదు భగవచ్ఛింతనే, భగవచ్ఛింతనయ. ఈ నాయక ఆవిష్యదల్లి అవరన్న డ్రోలుత్తిళ్ళ

కన్న నాయంశానాద స్వవంశవల్లి వీరప్రాణనాద శక్తి. ఆదరి, అవళు భూమిగే బేరిందవళు. బడవర ఆరాధ్యదైవనాద కణ్ణ, మల్లయుద్ధవళు. అదు అవళ శబ్దవే? అవళు అవనన్న సోలిసిదేశవే? అవళ దివ్యభావవన్న శంకిసి ఆక్షేపిసువుదే? కణ్ణనవళ దివ్యభావవే అదు - ఎందరిగే!

24. కియల్వాయిన వంజ నోయ్ కెణ్ణులావుమా, కురుశుడన్నే కూడుగెకాణ్ (కూడుగెకాణ్) లావుం, యారో కయల్ పాయ్వణ పెరునీర్క్కణ్ణుగళ్ తుంబిరోడుం, గున్ పుయల్వాయిన నిరైకాత్త పుల్లూర్ది కళ్ళూరుం తుళ్ళాయ్ కోయల్ వాయ్ మలర్ మేల్, మనక్కినియాడన్ (మనక్కినియాడన్) నిన్గెకాళ్వినైక్కే (వినైక్కే)

ఇయల్వాయిన వంజ నోయ్ కెణ్ణులావుమా, కురుశుడన్నే కయల్ పాయ్వణ పెరునీర్క్కణ్ణుగళ్ తుంబిరోడుమా, గున్ పుయల్వాయిన నిరైకాత్త పుల్లూర్ది కళ్ళూరుం తుళ్ళాయ్ కోయల్ వాయ్ మలర్ మేల్, మనక్కినియాడన్ నిన్గెకాళ్వినైక్కే

ఇయల్వు (ఆయిన) కియల్వు = స్వభావసిద్ధవాద, వంజమా వంచకం = వంచన, నోయ్ నొయ్ = సంకటవన్న, కెణ్ణు గెకాణ్డు = స్త్రీంది, లులావుమా లలాటం = ఒంపులవారువ, కురుశుడన్నే కూడుగెకాణ్డు = అంత్యయష్టు అనలవాద, కయల్ కయల్ = కయల్ మీనుగళంతే, వాయ్వణ పాయ్ వణ = ఒలసిరువ, పెరునీర్ పెరునీర్ = నీరుతుంబిరువ, కణ్ణుగళ్ తోడగళ్ = కణ్ణుగళిందలే, గున్ గుణ్గుం = చిక్క, ఇనోలూల్ ఇనమా నిరై = బిదువుమళియ, తుళ్ళాయ్ = బిదువుమళియ, కాత్త = దనగళ, కాత్తిరుం = ఇరుళన్ను, కాత్త కాక్క = రక్షిసి, పుల్లూర్ది = మిష్టవాడనన, కళ్ళూరుమా కళ్ళూరుం = జేలనన్ను ద్రోహిసువ, కుళాయ్ తుళ్ళాయ్ = కులసియ, కోయల్ వాయ్ = పకిదుకొళ్ళతక్క, మలర్ మేల్ మలర్ మేలే = పూసిన మేలే, మనక్కినియాడన్ = మనస్సిల్లదవళా, ఎన్ ఆమా కోల్ = ఎనాదువుదో, ఎన్ = నన్న, వళైక్కే = కైయ బళసిదెయో?

కియల్వాయిన = స్వభావసిద్ధవాద, వంజమా వంచకం = వంచన, నోయ్ = సంకటవన్న, కెణ్ణు గెకాణ్డు = స్త్రీంది, లులావుమా లలాటం = ఒంపులవారువ, కురుశుడన్నే = అంత్యయష్టు అనలవాద, కయల్ కయల్ = కయల్ మీనుగళంతే

ఒలయుక్కిరువ, నీరుకుంబిరువ కణ్ణుగళ్నోడనే, చేట్టయ్యొందరింద బిరుసు ముళ్ళిరువల్లి దనగళ్ళ కండడగళన్న రక్షిసద మీష్టేవాడనన, జీవనన్న ద్రోహిసువ, మీడేదుకొళ్ళబారద్ద శులసియ డ్రూ ఎన మేలే మున్న స్నేళ్ళవళాగి, నన్న కైబిళిదే మీనాగుబుదోఁ కాణోనల్ల! (24)

భవబంధదల్లి శుంబ వ్యామోహదింద అవన ప్రీతియన్నళిసు గళుసికొళ్ళబేకెంబ అశ్యాశెయింద, నానుమూడద శీలద ధరియంతే శబ్దవ ఎందు నిశ్చయిసుత్తు నాయకియు మూకనాగుత్తళే.

నాయకియ కణ్ణుగళు అంగైయాష్టు దొడ్డవు. కయల్ మీనుగళంతే అవు కంగొళిసల. ఇతరరన్న వంచిసువంథవు. ఇవు ప్రేమనిధిజనాదవు. ఆదరే, అవుగళల్లి నీరు శుంబిదే. మీష్టేవాడనన శబ్ద ప్రియతమను ధరిసువ జీవనన్నుళిసువ శులసియన్న పడిదుకొళ్ళువుదక్కాగి అవళు ళగే బడబ ఆశెయుంటాదే. ఇంద్ర మత్తు శుంబిద కణ్ణుగళల్లి అవళు ఆ ధాతక్కే తీవ్ర కైబిడుత్తిద్దళే.

నాయక కన్నల్లియే డేరళిసొళ్ళుత్తిత్తే: నాను మూడుకిరువ కేలస కవ్వేలియోల? భవబంధన శులసియ దార ననగే ఎబుదుంటవుదోల్ల? ఈ ముడదాళే నన్నన్న ఇన్ను కొంచ నిర్ణయక్కే బందుమూడబహుదల్లవే? అదక్కే ఆశే మీరి నన్న కైబళిసలే శక్యవిదే? అథవా బందిరువ మేలే దేహశియదే హోదరే, అదరింద దుఃఖవే కొంచవాదరు నిజవల్లవే!

ಪಿ: ಎನ್ನ ಕೊಲ್ವಿನ ಮುನ್ನಲಾಕ್ ಕಣ್ಣನ್ ಮಣ್ಣುಮ್ ವಿಣ್ಣುಮ್ ಮನಿಕ್ಕುಮ್,
ತಿಂಗಳ್ ಕೊಲ್ ವಿನೈಯ ವಿನೈಯಾಗಿಕ್ಕುಮಾಲ್, ಕೀಳ್ರಲ್ ತೀರ
ತಿಂಗಳ್ ಕೊಲ್ಲುಡೈಯ ತಿಂಗಳ್ ಕೋನ್ ಉಮ್ಬರಿಲ್ಲಾಯವರ್ ಮರ್
ನಿಂಗಳ್ ಕೊಲ್ಲುಕಕ್ಕುಮ್ ತುಳ್ಳಾಯ್, ಎನ್ ತಲೈಯ್ಯಾಲ್ ಕೀಳ್ ಕ್ಕುಂ ತಿಂಗಳ್ ಕೋನ್
ನಿನಾಳ್ಕಲಿಲ್ ತಿಂಗಳ್ ಕೋನ್?

ಎಜ್ಞೋಲ್ ವಳ್ಳಿ ಮುದಲಾಕ್ಕಣ್ಣನೋ ಮಣ್ಣುಮಾ ವಿಣ್ಣುಮಾ ಮಕಿೞ್ಗುಮಾ,
ವೇಜ್ಞೋಲ್ ವಳ್ಳಿವು ವಿಳ್ಳಿವಿಕ್ಕುಮಾಲ್, ಕಿಟ್ಟುಲ್ ತೀರಮರಿಲ್
ವಜ್ಞೋನುಡೈಯ ವಜ್ಞೋನ್ ಉಮ್ಬರಿಲ್ಲಾಯವರ್ಕ್ಕುನ್ನ ಜ್ಞೋನ್
ನಜ್ಞೋನುಡಕ್ಕುಮಾ ರುಲಿಯಾಯ್ಸು, ಎನೋ ಶೆಯ್ಯ್ಯಾದಿನಿ ನಾನಿಲತ್ತೇ?

ಎನ್ ತಣ್ = ನನ್ನ, ಕೊಲ್ ಕೊಲ್ = ಸೊಂಬಿನ, ವಳ್ಳಿ ವಿಲೈ = ಕೈಬಳ್ಳಿ

ముదల్ ఆ మూక్కాలు ఎన్ = మొదలాగా, కణ్ణనే కుణాణాణా = ~~[illegible]~~ ఆకర్షిణ శనాద దివోడ్డేశ్వరన్ను, ముణ్డుమూ మణాణుం = ఛూలోకవన్ను, పిణ్డుమూ పిణాణుం = విరమబీదవన్ను (మూలణాలోకవాసుల్ను), అళిప్పుమూ అణిక్కుం = రక్షిసువ, కేజుళాల్ తాకుగాల్ = కళ్ళలోయ్ ~~[illegible]~~, వళ్ళివు విలాచ్చ = దుక్కిగొండు (ఆవరణవ్వు) వెళ్ళచిక్కుమాల్ విళాయిక్కుమాస్ = భలశాలియాగువుదరింద, తిలుల్ శేర్ క్కిరుస్ తాన్ = బలిష్ఠరాద, అమరర్ శమూ అమరార్ క్కుం = అమరర (దేవశత్రుళ్ళ), కోలనుట్టియ తాణ్ణుగాడ యు = అధిపతియు, శమూ కోలనో క్కుం తాణ్ణ = మత్తు శమ్మిల్లార అధిపతియూ (అధిపతియాద), ~~[illegible]~~ ఎల్లావర్క్కుమూ శమూ కోలనో ఒంబర్ తాబ్బరావర్ క్కుం క్కుం తాణ్ణ = ఎల్లా సిశ్యగళిగళిగూ బుద్ధియన్నూ, ~~[illegible]~~ నమూ కోలనో క్రుం తాణ్ణ = నమ్మ బుద్ధియన్ను ఆశీవువ దివోడ్డేశ్వరన్ను, ఉడక్కుమూ ఒ తక్కిక్కుం = ఆశీవువ, శులాయ్ క్కుళ్ళాయ్ = శులసియు, ఎనో శెయ్యోదు తాన్ తాచయ్యుగాళు = ఏను మాడలారదు, ఇని ఇణ్ణి = ఇన్న, నానిలత్తే క్రుగాణిలక్కే తక్క = ఈ లోకదల్లి (ఛూలోకదల్లి)?

నన్న సుందరవాద శ్లోకగళు మొదలాగా ఛూలోకవన్ను మూలణాలోకగళన్ను (బీరమబీదవన్ను) రక్షిసువ ఆకర్షణశక్తియ దివోడ్డేశ్వరన కళ్ళగళియు ఆవరణవు భీలశాలియాగువుదరింద, దేవశత్రుగళ అధిపతియు (దేవేంద్రన) అథవా బ్రహ్మన నమ్మ బుద్ధియన్నూ ఆశీవువ దివోడ్డేశ్వరను ఆశీవువ శులసియు ఇన్న ఈ లోకదల్లి (ఛూలోకదల్లి) ఏనన్న మాడలారదు? 25

ముందిన వాక్యదల్లి, నాను దివోడ్డేశ్వరనన్ను వర్ణిసువ వివిధమగళ బోర్డాద శులసియ దారక్కే శ్లోకాంశవన్ను శేర్పిసి, అదర భీలవాగి నన్న శ్లోకగళు ఏనాగువుదో, ఎందు నాయక సందేహయుక్తనాగిద్దాళె. సందేహయక్కే కారణవే ఈ వాక్యదల్లి నిమ్నాధినవన్ను కండుకొండిద్దాళె.

నాయక పేళుత్తాళె: నన్న ప్రియతమనాద దివోడ్డేశ్వరన నివర్ణ రక్షిశక్తియెంబ శక్తియు ఎల్లెల్లియూ వ్యాపిసిదే. అదు బీరమబీదదల్లి వాసిసువ సిశ్యగుంపినల్లియే మూర్ఛెయల్లి. మూలణాలోకగళల్లి వాసిసువ దేవశత్రుగళాగి అవర బుద్ధియనాద బ్రహ్మనిగూ మూర్ఛెయల్లి. ~~[illegible]~~ ఇతియ బ్రహ్మాండదల్లిరువ నిశ్చల చరాచర వస్తుగళ మేలల్లా నిమ్మనాగి ఆవరిసిదే. ఆద్దరింద, నమ్మల్లిర బుద్ధియనూ ఆశీరువ దివోడ్డేశ్వరన్ను

Garani Srinivasan

కచ్చళ్ళయు నన్న కైబళ్ళకళ్ళ మీలూ ఇదే. అదు నన్న కైబళ్ళకళ్ళన్న మండిశ-
వాకియూ రష్టవిచ్చదే. అక్కంశ ప్రీభావశాలియూద (ప్రేమేశ్వరను) నన్న
ప్రేయశమును తీశేయుంద ధనులువ కులసియూ బిద శన్న ప్రీభావవన్న
తీలోంటచ్చదల్లి శప్పిదే బలుచ్చదే. అదు నన్నంశే ఎల్లరన్నూ చ్యాలోఁడ మాళి
కువ్వదు మండిశ!

26. నానిలం వాయ్‌కెకాణ్డు నన్నీరనుమణ్రు
కోతుకెకాణ్ట,
వేనిలరుం తెసల్వన్ సువైత్తు మిళ్ళి పాలు, కడన్ద
పొన్నే!
కానిలన్ తోయ్న్దు విణ్ణోర్ తొళుం కణ్ణాన్
వయంకావుతుంబూన్
తేనిలరుం తోళి యప్పాలదు, ఎప్పాలక్కుం
శెమత్తదే.

నానిలమూ నానీలం = నాల్కు బకియ నేలవళ్ళన్న, వాయ్ కొండు
వాయ్ తెకాణ్డు = బళసికొండు, నన్నీర్ నుణ్ణోర్ = నీరు కుంబిద
ప్రదేశవన్న (తీళ్ళజే ప్రదేశవన్న), అలి అర = జీవంద పక్షీలు వంశ,
మేనియు మణ్రు = మేదు, కోలదు కొండ్ద తెకాతు తెకాణ్డి =
దారవిల్లదంతే మాడువ, వేనిల్ తెవణ్ణిల్ = లుష్టవన్న, అముతం =
శన్న కొంబినంతే లుళ్ళ, శెల్వన్ తెకాల్వణ్ = సుందరను, (కొంయ్యను), తుళ్ళి
సువైత్తు = రుచినోడి, లుమియూ ఒమిళ్ళి = లుసుళద, పాల్వే పాలు =
కుడుగాడన్ను, కడన్ద కడన్తు = దాటిబంద, పొన్నే పొణ్ణే = పెన్నదంతి
వళ్ళి, ~~తీళ్~~ కాల్ కాయ్ = కాలువళు, నిలమా నీలం = నేలవన్న, కొయ్
న్ద తోయ్న్దు = పైశది, విణ్ణోర్ విణ్ణవర్ = దేవతెగళు,
కొలుమా తొళుం = పూజిసువ (ఎరయువ), కణ్ణాన కణ్ణాణ్ =
ఆశ్చర్యక, వేండా వయంకా = శిరువేండా శ్రేష్ఠకర్మద, లుచుఒళు =
ఆచరిసు, అముతం = సుందరవాద, పూ = పూవళన్ను, తేన్ తెకాణ్
= జేనన్ను లుళ్ళ, ఇళ తిల = ఎళియ, తోలల్లే తెకాలి = తొలదిన,
అప్పాలదు అప్పాలక్కు = తీరువనంతపురం, ఎప్పాల్లెక్కుమా అప్పాలి
క్కుం =

Saraniyasan

ఎల్లా దంశ్చుగళిగూ, శేముళ్తదు తొమక్కక్కు = షేముశ్చరవాదద్దు.

నాల్కు బణ్ణద నేలగళన్న బళసికొండు, కొళ్ళచే ప్రదేశవన్న జోళిగే బిడోకు వంశ మేద్దు, దారవిల్లదంశే మూడువ, లుష్ణవన్నే శన్న సొంబనాగి ముడిశికొండిరువ గుండయ్యన రుంఢనోడి శ్యజుసద నిల్లదుకాశనన్ను (మరళు గాడనన్ను) దాటిబంద ఇంన్నళే, కాలుదళ్ళన్నేలవన్ను (నేలదమేలే అట్టిన్ని) నిల్లిశిన్ని దేవశేగళు బందు ప్రాజిసువ తేరునేడోశా షేశ్చర్ద ఆచేయిరువ గుందరవాద భూగళన్ను జోళే నన్ను లుళ్ళ ఎళెయు కోలబిన ఆఱితనదాగి, ఎల్లా దంశ్చుగళిగూ షేశ్చరు (24) శ్చరవాదద్దు.

"నానిలమా" – నాల్కు బణ్ణద నేలగళు: కాడు, కాడిన మన్నలు, మేడు మేలిన మన్నలు (బెట్ట, బర్యాద శబ్దగళు) – ఈ నాల్కూ బదళ్ళ షీలవశ్చాద నేలగళు. ఇవ్రుగళల్లవే, బయలునేల, కొళ్ళచేనేల, గుడుగాడు, మరళు-గాడు ఇవ్రుగళూ ఇవే. గుండయ్యన ఎల్లా నేలగళ మేలూ శన్న ప్రేమరూప కిరణగళన్ను ప్రశంసుశ్చానే. షీలవశ్చాద నేలవన్ను ధ్రుఢవాగి మూడుశ్చానే. కొళ్ళచేనేలవన్ను కొళ్ళచేయిల్లదంశే మూడుశ్చానే. గుడుగాడు, మరళు గాడుగళల్లి దారరహిత వన్నె సిగుశ్చానే. గుండయ్యన పరిశుద్ధ రొయ్యగళు.

"శానిలమా కోలెయ్దు" – దేవశేగళు సామాన్యవాగి మనుష్యరు నడెయువ నేలద మేలే కాలన్నిడువుదిల్ల ఎంబుదు మాడికేయు మొశు. ఆదరే, అవరు శిరుమడా షేశ్చర్శక్కే (ముశ్తు శిరుముళ్ళ, మొదలాద ఇనుగు కెలవు షేశ్చర్శగళనే) దేవశేగళు శబ్దవాదే బందు అశ్చర్యవశరాయుత్తారే. ఋగవంశవన్ను నిందశెయ్దు, అవన శిరువడిగళిగే నమ, ప్రోక్షుశ్తారే. ఈగ అవను నేలద మేలే కాలన్నిడలే బేకశ్చే. ఇదు ఆ షేశ్చర్శద వైశిశ్ట్య – ఎందరే, దేవశేగళిగే శమ్మ లోకద వైశిశ్ట్యే విచిత్ర.

శన్న ప్రియశిష్యనాద ఋగవంశనన్ను ధ్రువుకుళుశ్తా ధ్రోణరు ఈ నాయుక్తే జన శిళివళికే కొడుశ్తారే:

ఇంన్నళే (ఇంన్న దంథ్రవళే) నీను ఎల్లా బణ్ణద నేలగళన్ను నాటబింది రువే. ఇన్ను స్వల్ప దూరదల్లియే శిరుమడా షేశ్చర్శవిదే. అదర మన్నలల్లి గుందరవాద ఎళెయు కేళబహుదే. అదు ధ్యాన జోగదవళింద రుంబ బడవళ ఆకర్షణీయవాగిదే. అదర ఆచేయల్లియూ ఇరువ ప్రదేశ ఎల్లా దంశ్చుగళన్ను నీను సి, నిమ్మ శాంతిగళన్ను కరుణిశ్తదే. నీను అల్లిగే హోగు.

27. చేమంగొనరులే – చెరువారు నట్టాడ వనమందు
ధర్మం బెఱ వియ్యరుచాల్పుం దియ్యనే – పుణ్యులా
మనగ కూయ్
యామంగ కడొ నెరివీచు నొంగ కణ్ణ నంత కణ్ణార
తుష్టాయ్ త్
కామం బునాయ – అవ్వాడ యీకోవ నుండి కణ్ణా
ణ్ణ కథ.

చేమంగొనరులే – చెరువారు నట్టాడ వనమందు
ధర్మమా బెఱ వియ్యరుంగొల్లమా మీయిళ్ళా – పుణ్యులా మనగ కూయ్
యమళ్ళ కడొ లొలొ వీచు నొంగ కణ్ణ నంత కణ్ణార తుష్టాయ్ త్
కామమా బునాయ – అవ్వాడ్ల యీకోవ నుండి కణ్ణా ణ్ణ కథ.

చేమమా చెరువం = షేమశ్వరవాదన్ద, చేమ కోవనొ చెరువం చెరువాన్ = ఒళ్ళయ (దయాళువాద) దివేఙ్ఞేశ్వరన, అరుళ్ళే అరుళే = కృపయే, చెరువారు మా చెరువారుం = శ్రేష్ఠనకా (విశేషణగళు), నట్ట నాటట్ట = ఒళ్ళయవరు (అనుకూలరళు), కొడువర్ ఎనొలు ఆకువర్ ఎన్ఱు = ఆనుకొశంబ, ధర్మమా ధర్మం = నింశేషవన్న, బెఱ వియ్యరు = వడెయువుదు, వ్యేయమా ణయం = ఆశ్రయ, కొల్లమా చెరువాల్పుం = కొలశువ, మీయిళ్ళా మియ్యే = నిమయ, యే = నిశ్చయ, వీడు బణ్ణు = ఎందే, ఎల్లామా ఎల్లామం = ఎల్లా, అజ్ఞే కూయ్ అణ్ణ కూయ్ = స్పష్టనువ, యమళ్ళా యామంగళు = రూప గళు, కొలలు తెరువు = లుద్ధశ్క్తి, ఎరి వీచుమా ఎరి వీచుం = బీసువ న్న బీసువ, నమా కణ్ణనొ నుం కణ్ణాణ్ణ = నమ్మన్ను వాక్ శుద్ధీకరిసి, తుళా అమా తుళుళాయ్ = సొంబన శంవాద కులసియ, శామమా శ్యామం = మార్దవన్న, వ్రీళ్ళే బు పుణాయ = ధనిసలు, అవ్వాడ్ల అవ్వాడ = ఆ మందమరుశవు, ఈడొ ఈ. తెరువు = ఈశనల్లి వన్దు బన్ద్రు = బందు, శణ్ణ ఎనొలిదే కుణ్ణ ఎన్ఱు తెర = (~~నదుమనదుశక్తినొయుల్ల~~) శణ్ణాగరుబ్రదల్ల!

ఒళ్ళయ (దయాళువాద) దివేఙ్ఞేశ్వరన కృపయే షేమశ్వరవాదన్ద. (అదరిందద) విశేషణగళు అనుకూలరళాగువశంబ లొకవడెయువుదు నిజవే. మందల్లా స్పష్టనువ రూపవనళు, లుద్ధశ్క్తి బేకాయన్ను బీసువ శంగాళి, నమ్మ వాక్ శుద్ధీకరిన సొంబన శంవాద కులసియన్ను స్పష్టసిదద్రింద (భగంబద్దుందద), ఈశనల్లి బందు శణ్ణాగరుబ్రదల్ల!

నాయకి చేళ్ళుక్కాళ్: దివాకరేశ్వరను పిళ్ళయివను, దంయావ్యోణను. అవన శ్వపీయన్న విడిదుశొండుదాదరి, ఎల్లవ్యూనివుమంయు వాముశ్తో. దుసివళ్ళు నెంటరావుంశ్తారి. ఎరిగేటిన్నళ్ళు అనుశూలవళ్ళాయిశ్తారి. లోకేదజివ (శిళ్పివరు) చేళ్ళువ ఈవ్యాంళు విశ్వనాదద్దు. అదు నన్న అనుభవశ్కు వందిదే. ఇందిళ్లూ రాత్రియు ఇందేందు రుూవవ్యూ పెందరడనేందు ప్వేరిగ్చుశ్తిరు. నన్నన్న ఇంపిచ్చుశ్తిచ్చు. ఈవ శంఖాళియి నవవి ధుడువ గాళియాని పిలిచ్చుశ్తిచ్చు. ఈవ నాను భవవళ్కెళ్లి (నన్న ప్రియుశమున ప్రేమంళ్కి) వాశ్రేళ్ళాశరుచ్చుదరిందలూ, ~~ఆశంఖాళి~~ ప్రియుశమున నోంబిన శంవాదశులనియు ధారవన్న నానుద్ధరిసరుచ్చుదరిం దలూ, ముళ్కు, ఆ శంఖాళ భవవంశనుద్ధరించుదశులనియు ధారవన్న ప్వేశిండి బందిరుచ్చుదరిందలూ, రాత్రియు రుూవవళ్లూ, శంఖాళియూ నవవి అనుశూలవళ్లూ. శంఖాళియు నవవి ఇంశశరరాని, అదర ధుఖ ప్వేశవన్న నాను అనుభవిసుశ్తిద్దేనే.

28. ధుణ్ణాన్ధుళ్ళాయ్ వయిరాగాళ్వదు యామిళ్ళిప్పోం—
నడువ
వుణ్ణాన్ధుళ్ళాయి యోర్వాణ్ణై యులావుం — వుళ్
వాయలగాళ్
పుణ్ణాన్ధుళ్ళాయిమే పొరునీర్త్ తిరువరంగా!
వరుళాయ్
రణ్ణాన్ ధుళ్ళావు మిడత్తు — ఉళవో పణ్డు
మిన్నన్నవో?

శణ్ణన్ధుళాయ్ వళ్ళ కొళ్వదు యామిలిప్పోమ — నడువే
వణ్ణన్ధుళాలి యేఱర్ వాళ్వే యులావుమ — వళ్ళో వాయిలగాళ్
పుణ్ణన్ధుళాపోలి పొరునీర్త్ తిరువరంగా! వరుళాయ్
ఎణ్ణన్ధుళావు విడత్తు — లుళ్ళో పిన్ను మిన్నన్నవే?

శణ్ణ అమ్ధుళాయ్ ధుణ్ణ అమ్ధుళాయ్ = శంవిద సుందరనాద శులనియు, వళ్ళ కొళ్వదు వయిరాగాళ్వదు = నన్న బళ్కెళ్లన్న కొళ్ళేహొడెయువుదు, యామ్మో యాగం = నావు (నాను), ఇలిప్పోమ ఇళిప్పోం = దుఃఖిసుశ్తేనే (దుఃఖిసుశ్తినో), నడువే నడువ = ఈనడువల్లి (అదల్లనో), వణ్ణమ వుణ్ణాం = నన్న మ్మైబణ్ణవన్న, రులావి

క్షుత్తాయి = నివరించేందు, ఓర్ వాడ్డే థైర్యవాణాడ = సాటియిల్లవ (ఒందు) శంకాళియు, లులాపృమూ ఉలగాప్పం = భంభంయిక్కిదే వళ్ళా ఖల్ = క్రూరవాద (డంభవాది), మాయ్ అలఢాల్ ఖాయు అలు కాగ్ = ఛాయ అలవసింద, తిణో ఫుణా = (నన్న) కుల్లిన్న, అమూ శులూమేల్ అం క్షుత్తాయి = ఇతీన్నా నివరదంతే, పోరు నిలర్ పాగ్రనోర్ = అలక్ళింద శుంబిదనీలియ, శిరు అరజ్గా క్షీర్ అగ్రు కా = శ్రీరంగనాథనే, అరుళాయ్ అగ్రుగాయు = క్రీలేదేకీలు, ఎల్లామూ గాణ్ణాగాం = మనస్సు, శులూపృమూ క్షుత్తాయిం = అలేదాడుశిరువ (ఎడవిశేతవుశిరువ), ఇడక్కు ఇడక్కు = విద్వళదల్లి, టల్లుమూ పణ్ణుం = ఒందేయూ (ఇద్ద), ఇన్నన్న ఇణ్ణాణ్ణా = (ఇద్దే) కీ బికేయువు, ఉళ్ళవే ఒగాయి = (ఈగలూ) ఉంటే?

శంపాద సుందరవాద శులపాయు నన్న బళికళ్ళన్న అవిడంయి వ్యదక్కే నాను దుఃఖిసుత్తిదేనే. అదల్లదే, నన్న మైబణ్ణవన్న నివరం కేందు (ప్రాణియిల్లద) ఒందు శంకాళి నంభంధిసుత్తిదే (నన్న ముత్తముత్త అలేదాడుశిరువ). అదర డంభవాదభాయి అలసింద నన్న కుల్లిన్నే అలేదాడుశిరువ. మనస్సు ఎడవిశేతవి రవ్యే నీలిన శ్రీరంగనాథనే క్రీలేదేకీలు. మనస్సు ఎడవిశేతవి రవ్యే విడుశిరువ ఈబకేయువు (సంశయవు). ఈగలూ ఇరబహుదే? (ఇరువుదుంటే?) (28)

ఇంతిన వాక్యదల్లి శంకాళి, నీ నాయకనే ఒందు బకేయు ఇరవన్న శంయకొళ్ళిశ్చు. అదక్కే కారణ, శన్న ప్రియతమవాద భగవంతను ధరిసుద్ద శంవాద సుందరవాద శులపాయు దూరవన్న ఆ శంకాళి ప్రవేశిసి ఒందు అవళమేలే మూసిద్దాళ. ఆదరే, అదు షణికవాద సంశయాయితవ్యే. ఈగ మత్తే శంకాళిమూసిదాగ అదర ఇంతిన ఇంతేయన్నే ముందు మంది వరుషవుంటిత. దూనే అదు శన్న మత్తే ఇంపదబరలింద నాయక శన్న స్వామియన్న ప్రార్థిసుత్తాళే.

నాయక హేళ్తుత్తాళే: నన్న ప్రియతమవాద శ్రీరంగనాథనే, ఈ శంకాళియు నన్న మేలే మూసిద్దన్నన్న/ఇంపదదంతేయూ, నాను క్రీశపడ

ప్రాణదండియు కరుణిపు. నన్న బొభావ్యదొంచకరాద కేబల్లకళ్లన్న అదు అవిడదంతిదరలి. నిన్న అగలంలియింద లుంచూద ప్రాణ్ణి, నిన్న కొండిదే లియిందలే నివారణోయువచోదు. ఆ ప్రాణ్ణన్న తీరిశంకాళ్ల కన్న శీఘ్రవాద నాలకేయింద ఖవరుక్కా అదన్న దొడ్డదు మాడదంతే ~~మాడి~~ ఆగలి. నన్న మనస్సు తీవరకే కుంబ వ్యక్తీవిచ్చిద. అదర శకవిచవన్న తీరిశంకాళి ఇన్ను కేక్షిపు మాడదిరలి. నిన్న శ్రేలేయింద మొశ్రవే ఈ బగేయు టంకీనళ్లిన్న చూ నీలువవు. ఇద్దరింద నీలు శ్రేలేదిమ్మరు.

21. ఇన్నన్న తూతకుమ్మ యాళగ్రప్పట్టిరన్తా
ఇన్నన్న తొల్లాప్ పెణ్ణయాడుం పోయ్వరుం,
ఇన్నన్న మేణిప్ పెరుమాణుల కిర్ పెణ్ణ తూతు
అన్నన్న నీర్ మైకొడులా? కుడిచ్చీర్ మైయి
లన్నాగుకరె.

ఇన్నన్న శూదమ్మైత్తి యాళగ్రప్పట్టిరన్తా శిలళినోయి,
ఇన్నన్న తొల్లా ప్పెణ్ణయాడుమా పోయ్వరుమా, నీలముణ్ణ
మిన్నన్న మేణి ప్పేరు మానుల ఊరా పేణ్ణా శూదు శొల్లా
అన్నన్న నీర్ మైకొలోళా? శుడిచ్చీరా మైయిలన్నిళ్ళే.

ఇన్నన్న ఇణ్ణన్న = ఇంద, శూదు తూతు = దూశనాని, బిమ్మైత్తి రాం ణమ = నమ్మన్న, ఆళ్ళా అగ్రమా వచ్చు ఆళ్ అగ్రరం పట్టు = (కొలనాడనద్దంద) ఆళ్ళు ఇల్లద్దరింద్, అన్నన్న తొల్లా అణ్ణన్న రకాళలా = అంద దూశవాశేయన్న కొలళదంతే, ప్పెణ్ణయాడుమా రపాడరయా ఓం = (రమ్మ) కొంచళొండనే, పోయ్వరుమా పోయ్ వరుం = నీం ఒరంచువ, నీలమా లుణ్ణి నోరం ఒణ్ణ = నీలవణ్ణద, మిను అన్న మిణ్ అణ్ణ = మింఛినంత, మేణి మేణి = రూవసొందయవ వుళ్ళ, పేరుమాను రపెరుమాణ్ = ఖడవంశద, ఉలహల్ ఒలకిల్ = ఊరిందల్లి, పేణ్ణా శూదు పెణ్ణ తూతు = కొణ్ణుగళనాని దొళ్ళవన్న, తొల్లా రకాళలా = దల్లాదద, అన్నన్న అణ్ణన్న = అంద, నీలక్ మైల్ల కొ ళూ నోరం రకాళలి = (ఖళ్ళిసు) నీవ్ భావ కొండిదియూ,

Garani Srinivasan

కుటి శిర్మ్మ క్రుద్ధ కోర్ణాటి = కులద దీపికాంతే, ఇల్ల = ఇల్లద, అన్నజ్ఞళే అణ్ణా ఇకరా = ఈ దుందవీష్టగళే.

ఇంథ దూరకాయిగళ్ళ నమ్మన్ను ~~చింతి~~ కళుపిసిదే ఇద్దద్దరింద, అంథద్దూ శీఘ్రవాగి ఓడిహోగలు ఆయుష్య సంక్షిప్తవిరువ, నిళిలువణ్ణద విలంబనంథ దూరదొందయిగే హాయుష్య సంక్షిప్తవిరువ, పుళ్ళ ఇళివంశద లోకదల్లి, దీర్ఘాయుళిగాగి దౌర్భవన్ను బిట్టిరువ, కులద దీపికాంతేయిల్లద ఈ దుందవీష్టగళు అంథ (29) నిర్భాగ్యవన్ను ధరిసిదెయోళో కాణే!

ఇదువరెగే కంచాళియ బంధియన్ను నాయక వివరిసిదళల్లి. ఈ కాశ్మీరదల్లి నాయకన మనమన దుందవీష్టగళిగె దుంయుక్తరాగి ఆ వీష్టగళు శమ్మ శమ్మ దీర్ఘ వీష్టగళొందిగే, స్వల్పకాలదవాగి అశక్తరు అలంకరిసుత్తిరువ— విడంబిసుత్తిరువ. అవుగళన్ను నోడలిద నాయక ఈ దుందవీష్టగళు బందే నడెసిద ప్రేమదౌర్భాగ్యద నెనపు బరుత్తిదే. బందే నళ-దమయంతిగళ ప్రేమవన్ను విరహద్దర అనివార్యవాగి కాడిసిదళ్ళి, అవరిబ్బరన్నూ కూడిసిద్ద అవరిబ్బర నడువిన దౌర్భాగ్యవన్ను నడెసి, అవరిబ్బరన్నూ కూడిసిద్ద దుందవీష్టయలే అల్లవే? రుక్మిణీదేవి ఎందూ అనగ్ధ ప్రేమవన్నూ, కన్నన్ను బిలవంతదింద శిశుపాలనొందనే మదువే మాడిద బియాదువ విషయవన్ను, సకాలదల్లి బందు కన్నన్ను రక్షిసి, కన్నన్ను మదువే యాగువుదన్ను శ్రీకృష్ణనే గుందలేశదందద్దు దుందవల్లే అల్లవే?

నాయకనూ దరోడె అవరంథే కులట స్త్రీ అల్ల. అవళు దీపమాన్య స్త్రీ. రోగవూ అవరంథే కన్న ప్రేమవన్ను కన్న ప్రియతమ నాద ఇళివంశదల్లి అంథే మాడికొళ్ళలు దుందవళు సదాయా మాడదే, కమ్మట్టిక్కే కావు ఇవెయల్ల!

నాయక హేళుత్తాళే: ఈ దుందవళు నన్న ప్రేమ దౌర్భాగ్యవన్ను మాడలు అదృశ్యశక్తియుందర నాద ఇళివంశద బిళిగే హోగి బరలు శక్య సిళ్ళెయు నిర్భాగ్యవన్ను ధరిసిదెయోళే? ఇల్లవే, ఇళివంశద లోకదల్లి, కులదీపికాంతేయన్ను మీ అదృష్టదిందే మాత్రవో అవు దౌర్భాగ్యవన్ను నడెద బగెగెస్తుత్తవెయోళే? అవుగళు

శమ్మ శమ్మ డిద్దినళ్ళొడనే లుల్లాది బంద కాయుత అలోదాదుక్కిచే యల్ల!

క్షత్రవంశస్థుల్లొంటశబ్దల్లా – ఎల్లరిగింత, ఎల్లరిగూ ముందే బహళ రష్ణరే క్షత్రవంశవదు. మేలలు కేలళ్ళు, నిమ్నవ, సామాన్య ఎంబ భేద విల్ల. మీకిరువాగ, కుంబ బిష్టగళు/శారశమ్య మొదలు నాధ్యవాగువుదిల్ల. అవు నాయక రు బిడాయక్కే బరలిల్లవోం.

30. అన్నరు రెచళువీరుం వణ్ణడాణరు రెచళువీరుం రెతాళుకీర మున్నరు రెచళువీర్కళు మఱవెణ్మిగె, కణ్ణన్ డన్నెనరు కీగె రెగె కణ్ణడాలెయన్నొళు రెచాళ్నియ అన్నరు రెచాళ్నియరో?, అదువో? కేకవెన్ను నిన్న మిన్నకగె.

అన్నమ శేల్వీరుమా వణ్ణానంజేల్వీరు నేగ్గలు బిరద్దేన్, మున్నంజేల్వీర్కళా మఱవేనమిసోళె, కణ్ణన్ మైద్దున్నదోళె డెన్నెంజినార్కే కణ్ణాలిన్నె ఒళ్ళొళ్ళయవరిగే నీర్ ఇన్నంజొల్లరోళె?, ఇదుయ్యోళె రెడవేన్ మిళ్గె మిసోడళ్ళే.

అన్నమ శేల్వీరుమా అణ్ణం రెచళువీరుం = కుందిదళాద దారు వవరే (దారువ కుందిబిష్టగళే), వణ్ణానమా శేల్వీరుమా వణ్ణాణం రెచళువీరుం = కొంక్కరేగళాద దారువరే (దారువ కొంక్కరేగళే), కొలువు తెతాళుకు = నమస్కరిసు, ఇరద్దేన్ అరున్ధతిగన్న = ప్రాధిసిదేనే, మున్న మా శేల్వీర్కళా మున్నం రెచళువీర్కళు = ముంచెయిందే బాంధవరు (నన్నన్న) మఱవేన్ మిసోళె మఱవెణ్మిగె = మరెయువుదిల్ల, కణ్ణన్ కణ్ణాణన్ = ఆకృష్ణనాద, మైద్దున్నదోళెయు ణవకుసుకుణ్ణు = మైమేలె శుంటవాగిసొకనే, ఎన్ గణ్ = నన్న, నెంజినార్ నెరుంగిగర్ = మనస్సిన్న, కణ్ణాల్ కణ్ణడాల్ = కండరే, ఎన్నెగణ్ణా = నన్నవిషయవా, శొల్ల రెచాళ్నియి = హేళి, అవంగ్గే అవరిగె = అవరల్లి, నీర్ నీర్ = నీవు, ఇన్నమా అణ్ణం = ఈ అరిందున, శొల్లరోళె రెచాళ్నియరో = హేళలిల్లవే (హేళువిరోళె?), ఇదుయ్యోళె అదుకువో = ఈ విషయవన్ను హేళి, మున్నే, రెడయ్యోళె కేకవో = (నిమగే) రెక్కద్దే (సిగదంతే), ఎన్నుత గణ్ణు = ఎందు, ఇళ్ళే మిసోడళ్ళే అణ్ణ మిన్నకగె = హేళదిరి.

ದಾರುವ ದಂದಶೂಕಗಳೇ, ದಾರುವ ಶೋಕ್ಕಶೋಕಗಳೇ, ನಿಮಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಮಗಿಂತಲೂ ಮುಂಚೆ ದಾರುವರು ನನ್ನನ್ನು ಮರೆಯಿಸಿದರು. ಆಕರ್ಷಕವಾದ ವೈಕುಂಠವಿಶೇಷವು ಇದನೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಂಡರೆ, ನನ್ನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಏನು ಹೇಳಿ, ಅವರಲ್ಲಿ ನೀವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ (ವಿಚಾರಿಸಿ) ಹೇಳುವಿರೇ? ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ನಿಮಗೆ ತರವೇ ಎಂದು ಹೇಳಿರಿ. (30)

ಈ ಪಾಶುರದಲ್ಲಿ, ನಾಯಕಿಯು ದಾರುತ್ತಿರುವ ದಂದಶಕಗಳನ್ನು ಶೋಕ್ಕಶೋಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳಿಗೆ ಬಹಳ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ಅವಳದೇ ಆದ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಅವಳ ಮನಸ್ಸು ಅವಳ ಪ್ರಿಯತಮನಾದ ವೈಕುಂಠವಿಶೇಷವನ್ನು ಹಂಬಾಲಿಸಿ ದ್ರೋಹಮಾಡಿದೆ. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದಂದ, ಶೋಕ್ಕಶೋಕಗಳು ನಿಂತಿದ್ದಾಗ ವೈಕುಂಠದವರೆಗೆ ದಾರಿಯಲ್ಲವೆಂಬ ಆಶೆಯೂ ನಂಬಿಕೆಯೂ ನಾಯಕಿಗೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ತನ್ನ ತೀರ್ಮಾನವಿಂದೇತವನ್ನು ಅವುಗಳಿಗೆ ಈಗ ತಿಳುವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

ದಂದಶಕಗಳು ಮುಂದೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸುವ ದಾರಿಯನ್ನು ನಡುವೆ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾಳೆ! ಅಂಥ ದೃಶ್ಯ ಇದಲ್ಲ. ಇದು ನಾಯಕಿ ತನ್ನನ್ನು ಅಗಲಿ ಹೋದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೇಳುವ ತೆಲುಗು.

ನಾಯಕಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ: ದಂದಶಕಗಳೇ, ಶೋಕ್ಕಶೋಕಗಳೇ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನನ್ನಗಲಿ ಹೋದ ನನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮನಾದ ವೈಕುಂಠವಿಶೇಷವನ್ನು ಹಂಬಾಲಿಸಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ದ್ರೋಹಮಾಡಿದೆ. ನೀವು ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಕಂಡು, ನನ್ನ ಈಗಿನ ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿ ಅಲ್ಲವೆ, 'ಅವರು (ನನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮನು) ನನ್ನನ್ನು ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದುಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದು ಅವರ ಗುಣ ಸ್ವಭಾವವಲ್ಲವೇ ತರವೇ ಎಂದು ನನ್ನ ಅವರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೇಳುವಿರಾ?

31. திணைமின்கள் தூதைதன் றிணைக்தா மிணையிலம்
— என் கூலமேல்

அணைமின்க ளென்ற லணையுங தகாலாம்?—
அம்பொன் மாமணிகள்

திணைமின் மிளிரும் திருவேங்கடத்துவன்
தாட்சிமயம்
மிணை - மின் மினி யின மேபாவான் வழிக்தகாண்ட
மேகங்களே.

ఇశ్శేమినాడళ్ళా శేందేనలి శ్శేశ్తా అశ్శేయింలమా – ఎనాశల్శేమోల్
అశ్శేమినాడళినాలూలశ్శేయు ఇజ్జూలాలమా? – అమ్మేనా మామణిడళ్ళ
శిశ్శేమిమూ మిళిరుమా శీరువేఇద్దశ్తవన్ కొచ్చి వయమా
మిశ్శే.– మినామిళియిన బ్రోలవాన్ వలిశ్కొన్డా మోఆడబ్లాళ్ళే.

ఇశ్శేమినాడళ్ళా శేందు అణిచమిణ్ణకుల్ తూతు = చొశ్శేవన్న డాడి డోళి,
ఎనాలు రాణ్ణు = ఎందు, ఇశ్శేశ్తాల్ అణిచక్తాను = (నాను) డోళిదరే,
ఇశ్శేయిలమా అణిచయిసుం = (డాకే) మూశనాడలాంది (డోళ్ళలాంది), ఎన్
శల్శే మోల్ రాణ్ తూగు డెంబు = నన్న రలేయు మోలలేయే, అశ్శేమినాడళ్
అణిచమిణ్ణకుల్ = మెల్లగే అలేదాడుత్తిరి, ఎనాలూల్ రాణ్గుల్ = ఎందర్,
అశ్శేయుమా శేంల్ ఆమా అణిచయుం రెకాల్ తూం = డాకే, శుణిదాడు
త్తిరువరి ఎందు శేంలదుర్తరే, అమా బ్రోనా అం రెపాణ్ = లుళ్ళమునాద (మోం
గనాన) ఒన్నళ్ళా, మా మణిడళ్ళా మా మణిక్కుల్ = శ్రేష్ఠరళ్ళనళ్ళూ, ఈ శిశ్శే
క్తిణిచ = ఎల్లా విద్వాంసళ్ళూ, మినా మిళిరుమా మిణ్ణ మిణుగురుం =
మించినంశే డ్రోళియువ, శిరువేఇద్దశ్త క్తిరుడెవుంకుడక్కు = శీరు
వెంశ్చగిరియ, మల్ వల్ = బలష్ఠవాద, శొళ్ళ క్తాల్ = శళ్ళడబియు,
శమయుమా మిశ్శే క్తిమయుం మిణిచ = శిఖరద మోలే, మినా మిణ్ణ =
మించన్న, మిళియిన మిణుయిణ = డ్రోళ్ళేదలు, బ్రోలవాన్ పోయిరాణ్ =
డ్రోలసువుదశ్కే, వలిశ్కొన్డా వళ్తిక్కెకాణ్ణ = దారి ండిదిరువ,
మోఆడబ్లాళ్ళే డెంకవుంకుకళా = మోఆష్ఠుళళ్ళే.

సొగసాద చన్నవ్వా, శ్రేష్ఠరళ్ళనళ్ళూ, విశ్వ విశ్శినా మించిం డ్రోళ్ళే
యుత్తిరువ శీరు వెంశ్చగిరియు బలవాద శళ్ళడబియుళ్ళ శిఖరద మోలే
మించన్న డ్రోళ్ళేదలు డ్రోలసువుదశ్కే దారి ండిదిరువ మోఆష్ఠుళళ్ళే, (నననా)
దొశ్శవన్న డాడి డోళ్ళరి ఎందు నాను శేళ్ళిదరే, డాకే మూడలాంది; నన్న
రలేయు మేలలేయే మెల్లగే నుళిదాడిరి ఎందు (నాను) శేళ్ళిదరే డాకే
శుణిదాడుత్తిరువరి ఎందు శొలరుత్తదే. (31)

ండిన వాశుగదల్లా నాయశ ఈంద శొశ్శేనళన్న శన్నబసవే దొశ్శ
నకశెందు శేళ్ళలాయిశు. ఈన నననదల్లా నుళిదాడువ మోఆడనళన్న
శండు, అవ్వనళ్ళే శన్న దొశ్శద విష్ణయివన్న డేళ్ళుశ్తాళే.

మళిదాలద మోఆడనళ్ళు మెల్ల మెల్లవే చకలదుశ్తా, మించు,

గుడుగన్న జోక్కు జోడువ్వడు వ్రేళ్ళోదడజ. నాయంచే అవ్వ ఒకలుపువ దిళ్ళ
శిరువేంబుడియు శడిచే ఎందు శండు బరుశ్శదే. ఆ బొక్కద మేలోయిలో
శిఖరళ్ళే శిమీవిదల్లి అవ్వు ఒకలుపుశిరువాన, అవ్వు శన్న ప్రేమదొళ్యవన్న
నడస బేశేందు స్వామిగే శన్నన్న శరణు బేడల్ల బేశేందు నాయంచు ఆశే.

నాయంచ బేడ్డుశ్కొళ్ళే: మేలప్పనళ్ళే, సొగదనాద ఒందన్నవ్వా, అళ్ళవు
నాదరళ్ళనళ్లు శుంబిసువ శిరుమలెయ భద్రనాద శిఖరద మేలోయిలో
నీవు నిల్లదాడుత్తా, వింబిన్న జోళిగి, ఆ శిఖరద సొంబళన్న దండగిట్టే
శోలవిద్దిగి బేశేందు బుద్ధిశి, అల్లిగె బే ప్రయాణ మాళ్పుశిద్దీరా?
అల్లి నలుసిరువ స్వామియు బళియల్లి, నన్న ప్రేమదొళ్యవన్న నడసి
ఎందు నాను నిమ్మన్న బేడిదరే, నీవు అదన్న మాడలారదల్ల. ఇల్లియే
నన్న శలెయు మేలోయిలో, నిల్లదాడుత్తిరి ఎందరే మాత్ర నిమగే బహళ
దంశోలప్పోలే? ఇల్లియే (నన్న శిరంబవన్న శండు) నీవు నలదాడు
ఎరా?

32. మేకంకగళా! వుారయిర్, తిరుమాల్ తిరుమేణియా
యోకంకళుకళుగె కెవ్వాఱు పెట్రీర్?, ఉయిర
మాకంకరణాలాన్ తిరిందు నిన్నీర్కళ్ సుమందు
ఆకంకళ్ నోవ, వరుత్తుం తువమా మరుళ్ పెట్రదే

మేకళ్ళాళ్! పుళ్ళియిర్, శిరుమాల్ శిరుమేని యిశ్శుమా
యోగదళ్ళుళ్ళుశ్శవాలు పేచ్చిరే? ఉయిరళివ్వానో
మూడళ్ళిలా న్తిరువ నన్నోర్డళ్ శుమన్ను నునోదమా
ఆడళ్ళా నోవ, వరుశ్చు న్తవమా మరుళ్ పేబ్రదే.

మేకళ్ళాళ్ మేకంకగళా = మేఘ్నళ్ళే, ఉళ్ళియిర్ వారయిర్ = కేళ్ళి, శిరుమాల్ తిరుమాల్ = నమోర్ద్వర్న, శిరుమేని తిరుమేణి = నివ్యరూపవన్న, శిఱ్ఱుమా రక్కరుం = జోలువ, యోగళ్ళాళ్ యోకంకళ్ = ఉపాయగళు, ఉళ్ళళుంగు ఉంగరుక్కు = నిమగే, ఎవ్వాఱు రవ్వాఱు = రీతి వరిశియిందల, వేచ్చిరే పెట్రీర్ = విడిదుకొంబిరి? ఉయిర్ ఉయిర్ = జీవన్న

అశ్వానా అణిప్పాణా = రక్షణివ్వడానికి, ముడుక్లాళ్ మాకుకుకుళా = ~~గుడ్డలతో~~ మేలుగా లోకానికి, ఎల్లామా లవుంగాం = ఎల్లవేళలా, శిన్ను శ్రీ కిరిస్తు = అలాదాటి, నల్ నీరడుళ్ నుప్పుర్కుకుళా = మళ్ళీయ (బకీబకీయా) నీరన్ను, శుమను శూమస్తు = భోక్తు, నుమా శమా నుపం క్రాపం = నిమ్మ, ఆడుక్లాళ్ ఆకుకుకుళా = దేవతలు, నోఁవ ఉనాయి = నోఁలయు వంశ, వరుక్కుమా వరుక్కుపం = బాధ్ పడిపువ, శవమూతిమా క్రాపం ఆపం = శవన్ను తిన్ద, అరుళ్ పేర్చదే ఆరుళ్ అబర్ణదే = శ్రీలోమాడిరువుదు?

మేలుప్పవళ్ళే కేట్టాళ్ — రక్షణ్ శ్వరన దివ్యరూపవన్ను భోఁలువ లుకాయనళ్ళన్ను నీలవు యూవ ఉరితియింద విడిదు శోంఁడిరి? జీవవన్ను రక్షణివ్వడానికి మేలుగా లోకానికెల్లవన్ను అలాదాటి, మళ్ళీయా (బకీబకీయా) నీరన్ను భోక్తు, నిమ్మ దేవతళు నోఁలయు వంశ బాధ్ పడిపువ శవన్ను తిన్ద (ఇవన్ను) శ్రీలోమాడిరువుదు? (32)

ధాంభ్య సుందరవాద వాశుదేవిదు! మేలుప్పవళాద భగవంతనరుగు, గుణ, సౌందర్యగళు కేవలు లభిసరబహుదు? అవుగళన్ను విడిదు శోళ్ళువుదక్కే అవుగళాగే (కొమ్ముగిలాగే) ఒదగి బంద లుపాయవాదరూ పడెరబహుదు? అవుగళ దేవతాస్వరూపవన్ను లోకిక్ధద దృష్టాంతగళింద వివరిసరబహుదు? దేవతెయన్ను దండిసువ అంథ కరిణా శవిగళే! ముక్తరాదవరు లుపకారవే? దేవతెయన్ను దండిసువుదు అంథ కరిణా శవిగళే! ముక్తరాదవరు ఇరబహుదల్లవే?

కొమ్ముగిలు ఎల్లరిగూ నీరన్నే లోకిసువ కారణదింద అల్లిల్లి నీరన్ను బండరోళ్ళువ కారణ శన్నగి శుంబిట్టుకోళ్ళువుదే. ఆకాశదల్లి మేల్ మేలెగే విహరిసువుదరింద దివ్యవాద ఆకర్షణెయాద రూపవన్ను విడిదుకోళ్ళువుదే. నేలద మేలే ఎల్లా శబ్దగళన్నూ శ్రవణశక్తియు శ్రవణేంద్రియవాగి దిమ్మళ్ధియూ మళ్ళీయన్ను గురుతిసువుదే. ఎల్ల బగెయ జీవగళన్నూ చిళ్ళీయు అవర వశదిల్లిరువుదే. కానుమడద లుపకారక్కే అదు ప్రతియూగి యూవ ఫలవన్ను అపేక్షిసువుదిల్ల. శన్న శ్రేయవన్ను లోకిసువుదిల్ల.

భగవంతను కొమ్ముగిలనంతే యిరే అవర్ణ శ్రేష్ఠరెనిసిరువుదరింద. అవను భోగిరువుదల్లి శ్రేష్ఠియు మేలే బరిభ్రోణవాద శ్రేణియ రూపు! కొడాయిద్దల్లి, లుపకారదల్లి, పావిత్ర్యతెయల్లి భగవంతను

ಧಾಟಿಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಮೂಲಪಾಠದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಗೆ ಎಸ್ಸಕ್ಕಾರೆ: ನಾಮೀಲಿಯ್ಯೆ, ನಾರಾಯ್ಯೆ, ನಾಲೋಕ್ಯ, ನಾಯುಜ್ಯ ಎಂಬವು. ಕೌಮುದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಯಂಕ ಎರಡನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡಿರಿಯೆಂದು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಮೇಲಿನಿಂದಲೂ ಕೆಳಗಿನಿಂದಲೂ ಅಲೆದಾಡುವುದರಿಂದ ಕೌಮುದಿಗಳು ಪೂರ್ವವಂಶನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಂಗೆ ನಾಮೀಲಿಯ್ಯೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರಿಯೇ. ಆಕಷ್ಟದಿಂದ ಪೂರ್ವವಂಶನ ರುಚಿಯನ್ನು, ಅವನ ಔದಾರ್ಯವನ್ನು, ಜೀವರಕ್ಷಕತ್ವವನ್ನೂ ಕೌಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಪೂರ್ವವಂಶನ ನಾರಾಯ್ಯೆಯನ್ನು (ಪರಮಪದವನ್ನು) ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರಿಯೇ ಆಯಿತು. ಇಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿನ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಕ್ಕಾಬಿಕ್ಕಿಯಷ್ಟು ಬನ್ನೆಲೆ ಇರಬೇಕಲ್ಲಾ!

ನಾಯಂಕ ಹೇಳ್ತಾಳೆ: ಕೌಮುದಿಗಳಿರಾ, ನಿಮಗೆ ಜ್ಞಾನವಾದ ಬಳ್ಳಿಯಾದ ರೂಪ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಕೌಂದುವ ಉಪಾಯ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯಿತು? ಅದನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಹೇಗೆ? ನಿಮ್ಮ ಮಧ್ಯೋಲ್ಕಾರದ ತೆಲುಗದಿಂದಲೇ? ಬೇರೆ ಬೇರೆ, ಎಲ್ಲಾ, ನಿಲ್ಲಲೋಕಗಳಿಂದಲೂ ನೀರನ್ನು ಹೀರಿಕೊಂಡು, ಬೇಕಾದ ಬಿಂಬಯುವಂತೆ ರುಂಬಿಸಿಕೊಂಡು, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ, ಅದನ್ನು ಧೀರತ್ವ ಮೇಲಣ ಎಲ್ಲಾ ಲೋಕದವರಲ್ಲೂ ಅಲೆದಾಡಿ, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಉದಾರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಈ ನಿಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆನ್ನಬಹುದೇ? ಹೇಳಿರಿ.

33. அருளார் திருச்சக்கரத்தாழ் லகல்விசும்புந் நிலனும்,
திருளார் விண்ணகடச் சங்கோல்நடாவுதிர், எங்கோர்பண்பால்
பொருளோவெனை மிகத்தும்வோ? திவற்றின் புறத்
தானென்றறிந்தேன்
தருளோம் அரவினையீர்!, திவள் மாமை சிதைதக்கிற்ற தே.

அருள்ளார் திருச்சக்கரத்தால் அகல் விசும்புமா நிலனுமா,
இருள்ளார் விண்ணகட்ட ஜ்ஜோல் நகாவுதிர், ஈஜ்ஜோர் பேனோவால்
ஜோருள்ளோ பேனை விடலிரோ? இவ்வட்டிரனே ஜீலிக்காளேனலிஜ்ஜோ?
சேருள்ளோமா அரவன்னீயிர்!, இவள் மாமை சிதைக்கின்றதே.

அருள்ளார் ஆர் அருள்ளார் = கரிய (சருமமே) கொண்டவ, திருச்சக்கரத்தால் திருசக்கரத்தாழ் = விரிந்தாவ சக்ராயுதத்தினிந்த, அகல் அகல் = விஸ்தார

విశుమ్బువు యిఈంబుం = మేలలోకవాసుల్ని, నిలనువు నిలయుం = భూలోకవాసుల్ని, ఇరుళ్ ఆర్ ఇరుళ్ ఆర్ = కగ్గత్తలియంలో క్రూరమైన, విన్నై యిళైగా = పాపములు, కేడరకడ = నాశనమువంటి, శేజిల్లోలల్ ఈఈ-ఉకాం = శిక్షలుయున్న, నడామ్బుదర్ నుడాయుళ్ళీర్ = నడయుచ్చిదీరి, ఈజు గా.ఙుక = ఇల్లు, శిర్ ధాన్ = ఒబ్బ, (ముంజియుద), పేణోవాల్ పెణ్పాల్ = పడ్డాలన విషయములల్లు, పోరుళ్ళోల ఎనుమ నిపారుణాగా రాయుం = (యూవ) ముదర్వవేనిదే ఎంబు, ఇదలూవోల ఇకళ్ళవా = అనిడియోలే?, ఇవట్రిన్ ఇవన్రుగిణ్ = ఇచ్చుగళిగో (నన్న ఆడళిశన శిక్షళిగళిగే), వీరు శ్రోళ్ పుగళ్ళాగుణ్ = క్రూరనవళ్ళు, ఎనోయు రాణ్ణు = ఎంబు, ఎణ్ణోల రాణ్ణ రణ్ణు = అభిప్రాయవ్రోలే?, శేరుళ్ళోలమ్ నిరుణాగం = శిళియలారివు, అరవు అన్మైయిలర్ అరుళ అణాచుర్ = శేషిష్ననుయలారివు, కూడుకేయూని బుళ్ళవరోలే, ఇవళ్ళ ఇవుణ్ = ఇవళ్ళ, మూమ్మై మాణమ్ = దోషసొందయుర్వు, శిదైక్కనొందే కూణతైక్కిణ్రనళ్ = శిథిలనాయుర్వు!

క్రూరమైన (శరుణ) కుంబిద వీబిశ్రనాద చక్రాయుధ్దిందు విస్తారనాద మేలలోకవాసుల్ని భూలోకవాసుల్ని కగ్గత్తలోయంతో క్రూరనాద పాపములు నాశనమువంటి శిక్షలుయున్న నడచుచ్చిదీరి, శేషిష్ననొడనేనిలకేయూని బుళ్ళవరోలే, ఇల్లి ముంజియుద దోష్టిన విషయుదల్లి యూవ ముదర్వవేనిదే ఎంబ అనిడియోలే? ఇవుగళిగే (నన్న శిక్షళిగళిగే) ఇవళ్ళు క్రూరనవళ్ళు ఎంబ అభిప్రాయవ్రోలే? అరియులారివు. ఇవళ్ళ దోషపూర్ణ దయుర్వు శిథిలనాగుత్తిరేయుల్ల!

(33)

"అరుళార్/శిరు/ఇక్కర్కుమ్" — భగవంతను మండిదిరువ చక్రాయుధవు కృపావ్రోష్ణనాదద్దు ఎందు తోరిళుత్తదే. బలు శిష్టరిగూ దుష్టర విషయుదల్లి తడు క్రూరనాదద్దు. ఆదరే, శిష్టర విరళాది మంతున్న కాలదల్లి అదక్కే నిష్క్రుపణే. శిష్టరల్లి అదక్కే విరిష్ణోష్ణనాద శాసనరు.

"అరవణైయిలర్ అదల్ పిశుమ్బువు నిలనుమ్ ఇరుళార్ తీయ్ నెడ ఇవోజ్గళాల్ నడాప్పుదిర్" — భగవంతను శేషి శయననాది

మాల్గడలల్లి విచరిసి యోజనదియల్లిద్దరిగె బిడు, అవన ఆడళిత ఛత్రచాయెయల్లిద్ద మూలం నడెయుత్తదే. ఎల్ల లోకరన్నూ అవన శక్తియల్లినే బద్ధనాగిసి. ఆకెయల్లి శత్రుశ్రూరవాద మానవరన్ను నిమూలగొళిసి, త్రిశిరోలోకనన్నూ వశవాగిసి అవన పాదక్కె అపణెయ మాడిసికొడుత్తదే. లోకనల్లి భగవంతన నిజరూప కాణుత్తానే ఇదక్కె కారణ.

నాయక హేళుత్తానే: స్వామి, నీవు శేషనన్ను దాసుకోయ్దూ మాడికొండు, నిశ్చింతరాగి, మాల్గడలల్లి విచరిసిరుత్తీరి. నిమ్మ శత్రుగళెయన్ను నిమ్మ ఛత్రచాయెయింద మూలవ ఎల్లా లోకరల్లూ నాశవా శబ్దవ నడెసుత్తిద్దీరి. ఎల్లా లోకనర శత్రుశ్రూర మానవరూ నాశవా గువంతె నీవు ఆడళిత నడెసుత్తా, అవరు వీరమరణవన్ను బీడదే-కొళ్ళువుదక్కె దారి మూడికొడుత్తీరి. ఇంథ, స్వర్గారోహణగాద నీవు, నిమ్మన్నే మరిహోగిద్దాగి నంబిరువ, చింతెయల్లి, నిమగాగి కాశరదింద కొరగువుత్తిరువ జీవిగళ విషయదల్లి అలక్ష్యమాడలారుత్తీరి. ఇవర మైశిష్ట్యగళు ఎంథవు? నిన్న శత్రుగళే ఇవరు బద్ధరల్ల ఎంబుదే నిమ్మ మనసిగె బరువంతె రక్షణెయ నీడువుదాగిల్లవల్ల! ఇవరు దినదినవూ శ్రీవృద్ధిగొళ్ళుత్తా, శత్రుగళిగె భయవన్ను కళెదు కొళ్ళుత్తా ఇద్దారె. ఇవరన్ను రక్షిసువ భారవే?

భగవంతన సృష్టియల్లి యావుదే ఆదరూ అవన శత్రుగళిగె ద్రోహవన్ను బగెయువుదక్కె బాధ్యనే ఇల్ల. నాయకనే ముందు బరుత్తా అనుచరరు కాణుత్తారె. ఆకెయల్లిగె ద్రోహవన్ను బగెదవరాదరూ ఎందు. రక్షణెయ భరవసెయిందా? అవను బరలల్లవెంబ కారణదింద.

34. சினத்தக்கின்ற தாழ்நி யென்றுழியைச்சோறி, தன்
சோடியால்
உனத்தக்கின்ற நாயகந் தன்றனுடமாலே!, உனது
தாண்டார்
தணத்தக்கின்ற தண்ணந்துழா யணிவாணதுவே
மணமாய்ப்
பனத்தக்கின்ற மாதிரந்திறத்து, அறியேன்
செயற்பாலதுவே.

శిద్దేళ్ళనోటిదాలి యీనాటూలియ్యిచ్చేలా, శేనా శీలిడియూల్
లుద్దేళ్ళనోటి నాయుడన్న స్నోడు మాలే!, లునదు శేణ్ణార్
రేద్దేళ్ళనోటి శేణ్ణాన్న లూ యణా వానదుళ్ళే మనమూయ్
ప్పేద్దేళ్ళనోటి మాటిన్నిజాలిశ్చు, అటియేనా శోయలూ దొలదుళ్ళే.

శిద్దేళ్ళనోటిదు శ్రీణాక్రకక్కిణ్ణాక్కు = ఒదరుక్కిదే, ఆటియ్యా శ్రీణా = (నన్న)
వ్యర్థపు, ఎనోటు రాణ్ణు = ఎందు, ఆటియ్యా శ్రీణాయ = ఆ వ్యర్థవన్ను,
శీటియ్ శ్రోణ్ణి = కేంటిపేసి, శేన కైణ్ణ = శేన్న, శీలిడియూల్ శ్రీణ్ణిటియాస్ =
కేంటిద రాలసింద, లుద్దేళ్ళనోటి ఒణాక్రకక్కిణ్ణా = ఒదేయువ, నాయుడుమగ
శేన్నోడు క్రాయకం కైణ్ణదోర్ = దుంబియింద, మూలే మాడిలు = ఒడేయ
నే, లునదు ఒణాక్కు = నిన్న, శేణ్ శార్ కైణ్ణ కైగ్ = శంపాదన్నూరళ్ళు, శిద్దే
ళ్ళనోటి కైణాక్రకక్కిణ్ణా = కుంబిరువ, శేణ్ అమ్మ కైణ్ణ అమ్ = శంపాగసొ
గదాగిరువ, కులూయ్ క్కుట్టాయ్ = కులసియన్న, అణివాన్ ఆణిముత్తాణ్ =
ముడియు వ్రుదళ్ళిగి, అదువే మనమూయ్ అక్కుడివె మాణిమాయ్ = అదే
మనదింద, శుద్దేళ్ళనోటి ఒణాక్రకక్కిణ్ణా = పంచ్చ విడుక్కిరువ, మూరిన్
శిణుళ్ళు మాళ్ళిగ్ కైగిక్కు = ఈ దొడ్డిన విషయదల్లి, అటియింలీనా అల్లి
దెయ్ణ్ = నానరియిను, శేయల్ వాలదు రకాయసు బాలిక్కు = మూడశక్కదేను
ఎంబుదు.

(నన్న) వ్యర్థపు ఖోదరుక్కిదే ఎందు ఆ వ్యర్థద మేలే కేంటిపేసి, శేన్న
కేంటిద కొలసింద ఒడేయువ దుంబియింద లే, ఒడేయనే! నిన్న శంపాద
నూరళ్ళు కుంబిరువ శంపాగసొగదాగిరువ నిన్న కులసియున్న ముడియు వ్రుదళ్ళిగి,
అదే మనదింద పంచ్చ విడుక్కిరువ ఈ దొడ్డిన విషయదల్లి మూడశక్కదేను
ఎంబుదన్న నానరియిదల్ల! (34)

"శిద్దేళ్ళనోటిదాలి" — శేన్న ప్రియ రకమసాద ఖోరిద్ర ప్రుంయియు
(దొడ్డ) మళే శమ్మిచ్చర పవమాన మవాన ఖోరంబుదక్కాగి మూడువ
ప్రకరణవిదే. విరంబుద్వాద ముక్కు వుట్టాద గ్రీళ్ళదల్లి, శేన్న మక్కు శేన్న
ప్రియ రకమన కుండిరేయు పంచ్చల్వవన్న గ్రీణిసిరేకు ళ్ళుత్తా, మొదలు సిందు వ్యర్థ
వన్న మరళిన మేలే బరేయువుదు. ఆ మేలే, పిన పినవు ఆ వ్యర్థదమేళు
సిందుకొండు వ్యర్థవన్న బరేయుత్తా హోగువుదు. సిందు మండల ఉద్దవా నిద్ద
ప్పేనాద పినవళ్ళవరేగే డాకే వ్యర్థగళన్న బరేయుత్తా, అవుగళన్న వ్రోఛిదుహాకువుదు
ఈ ప్రకరణ.

వ్యాకరణమన్న బరియు వాన అనుట, అనంతరవాక్యము, అవుశేదభూతము - ఖేదార్థ భూతము - ఇదు సాయము. కొబ్బుడ్రోజుదరే, శమ్మ కొండికొళే భంగ బరువుక్రమంబు దు నంబికే.

ఈ రాత్రిశమదల్లి, నాయకి ఈ ప్రకరవన్న కేళికొండిద్దాళే. అదన్న కేళిద మేలె నడగిసుత్తిద్దాళే. ఎందోంతే సింధూరన, సిందురదంతియల్లి శన్న వ్యాకరణక్కే భంగ వ్రుంటాయితెందు కండళ్లు. అవళిగే శోకవుబంతు. శమ్మనడువణ ప్రేమక్కే భంగవ్రుంటాయితల్ల ఎంబ శోకదింద, దుఃఖ, శన్న శోకదింద ఆ వ్యాకరణవన్న సిదదు అవిచ్ఛిన్న మాడిదళు.

ఇంతహ మూడువుదు యావ దంతిలు? నాయకిగే శన్న రహస్య అరియాయితు. ఈగ మూడువుదేను? అదన్న శిద్ధిశోళ్ళువుదక్కే మూడబేకాగిద్దేను? శన్న మనదాశెయన్ను హొరహాకువుదుండేకే? ఇదు ఇల్లవు నమస్యే.

నాయకి కడేళుత్తాళే: నన్నొడయా, నీను భగ్నహృదయవాద దంపతిగళ భగ్నశవాద కులసియన్న నాను ముడియు హోగిసువ ఆశెయిందలే మళిగిన మేలే వ్యాకరణవన్న బరేదు హొగిసువ ప్రకరవన్న కేళికొండు ననగే శోకవబంతు. ఆదే. నన్న వ్యాకరణళు ఒడేదరుత్తా బందద్దన్న కండు ననగే శోకవబంతు. ఆ శోకదిందలే, ఆ వ్యాకరణవన్న కాలసంద సిదదు అవిచ్ఛిన్నగొళిసిదేను. ఆదరూ, నన్న ప్రకరవూ ముగియిల్ల, నన్న భగ్నహృదయవూ శాంతవాగిల్ల ఈగ, నన్న మనదాశెయన్ను హొరహాకలు, నానే నను మూడబేకాగిదే అరియదంతాగిదే!

ತಿರುವಾಯ್ಪ ಪಿಱಪ್ಪಿನ್ಗೋ ರಯಾಕ್ಕಲಿಕ್ಕರಕಾಣ್ಡು ಪಗಲಿಳಿನ್ರನ್ರ,
ಮೇಲ್ಪಾಲ್ತಿಸೈಪ್ಪೆಣ್ ಪುಲಂಪುಱುಮಾಲಿ, ಉಲಕಳನ್ರನ್ರ
ಮಾಲ್ಪಾಲ್ಱುತ್ತಾಯ್ಕ್ಕು ಮನಮುಡೈಯಾರ್ಕ್ಕು ನಿಲ್ಕಿಱ್ಱಾ
ಱಲ್ಲಾಮ್
ಶೋಲ್ವಾನ್ ಪುಗುನ್ರನ್ರು, ಇದುವೋರ್ ಪಣಿವಾಡೈ ತುಡೈತ್ತಾಕ್ಕಿನ್
ಱನ್ರೇ.

ಪೊಲ್ವಾಯ್ ಪ್ಪಿಲ್ಲೈ ಪ್ಪಿಳ್ಳೈಯುಕ್ಕಲ್ಲೈಕ್ಕೋಲ್ಕಾಣ್ಡ ವಡಅಲಿನ್ರ,
ಮೇಲ್ ಪಾಟ್ರಚ್ಚೆ ಪ್ಪೆನೋ ಭೂಲಮ್ಬುಱು ಮೂಲ್ಗೆ, ಉಲಗಳನ್ರನ್ರ
ಮೂಲ್ ಪಾಟ್ರುಲುಯ್ಕ್ಕ ಮನಮುಡೈಯಾರ್ಕ್ಕು ನಲ್ಲಾಟ್ರೈಯಿಲ್ಲಾಮೂ
ಶೋಲ್ವಾನ್ ಪುಕುನ್ರನ್ರು, ಇದುವೋರ್ ಪನಿವಾಡೈ ತುಡೈತ್ತಾಕ್ಕಿನ್ರನ್ರೇ.

Garani Srinivasan

పాల్ వాయ్ బాబు ఖాతన భాయుళ్ళ, పిల్లో పిళ్ళై పిణ్ణా పిణ్ణా = బాలచంద్రనేంబ మనువన్న, ఒక్కలై కోండ్రా ఆకకులి తకాణ్ణు = సేంటదల్లక్కుకొండు, వీడుల్ ఇలిన్న మేల్ బకు ఇట్టిన్తక్ర తమ్ = దనలు మున దమేలే, పాల్ శిళ్ళై పేణో బాబు క్కిణా తబణ్ణ = ఆకిళ్ళేంబ పేర్లు, పులుముబ లుబుమ ఒన ఒంప ఒణుం = బడ్డలనాగ సంకటవిడున, మాల్ళై మాగిలి = సంధ్యాకాలవు. లులడ్రు అళన్న ఈ ఒలక్రు తాంగాన్తక్ర = లోకనళన్న అళక, మాల్ పాల్ మాబు బాబు = భగవంశనల్లున, రులూయ్క్కు క్కుట్టాయ్ తక్రు = ఆళ రులసికాగ, మనమా లుక్కైయుర్శ్కు మణం ఒణడబార్ తక్రు = ఆళ యుళ్ళవరిగే, నల్లదక్రై ఎల్లామా న్రుబుక్కిర్రాణా రాబ్లగాం = క్రమేణా కుబదుశకారవల్లన్నా, కోల్వానా తాబ్లవాణ్ = ~~కట్టిశ~~ కొట్టిసి శకళ్ళవు దక్కిగ, బ్రీడ్రున్న ఒక్రున్తు = బందు, ఇదు కర్ణిత్తు ర్ణా = ఇదహోందు వనవాక్కై బణి ఖాణడ = శంకాళియు, రులూశ్శినోబుదే క్కుట్టాక్ కిణ్ణా తక్ర = స్వేచ్ఛనుశ్శిదేయుల్లా!

బాలచంద్రనేంబ మనువన్న నీంటదల్లట్లు కొండు, దనలు మునాద మేలే, ఆ బిళ్ళేంబ పేర్లు బడ్డలనాగ సంకటవడున సంధ్యాకాలవు, లోకనళన్నళదే భగవంశనల్లున రులసికాగి ఆశేయుళ్ళవరిగే క్రమేణా కుబదుశకారవల్లన్నా కొబటిసి శకళ్ళవుదక్కాగి బందు, ఇదహోందు శంకాళియు స్వేచ్ఛనుశ్శిదేయుల్లా! (35)

"పాల్ వాయ్ టీలోళై పిళ్ళై" — దూట్టిద, బలు ఎళేయ మనువన్న 'బాలదనిళ' ఎన్నుశ్శారే. ఇల్లి అంధ 'బాలశూను' బాలచంద్రనే. శుక్లపక్షద మొదల ళే ఎన్నుశ్శారే. ఇదహోందు బలు సుందరవాద రూపకే: బాలశూనిదన్న శన్న ఎదగే అట్టకొండిరువ పేర్లు పొలగూలదాగే, నీలాయిర్ను ముళుగాద బళిక, ఎళేయ చంద్రనన్న ఎళిశికొండిద్దాళంశే పిళ్ళిమదిళేంబ పేర్లు. పిళ్ళిమదిళన్న దొడ్డగే అవళ మను. నీలాయిర్నే అవళ పతి. నీంజోగూ పోలదనిలాగదే. బాలచంద్ర అవళ మను. నీలాయిర్ను పిళ్ళిమదర్లు ముళుగుశ్శలే, నిద్దు శేలియుంశే దశుతలో, నీలాయిర్ను పిళ్ళిమదర్లు ముళుగుశ్శలే, నిద్దు శేలియుంశే బాలచంద్రను కాణోసిశగే క్కుట్టిశ్శాను. ఆదరే, శన్న వశియుంద అనతద ఆదేశవే నే నీంశిబు. శ్లేయుల్లా దనిళే.

"ఉలదళన్న మాల్" — భగవంశనశ్రీవిశ్రమావతారద స్మరణేయిదు నాయక పేళ్తుశ్శాళే: నీలాయిర్ను పిళ్ళిమదర్లు ముళుగుతిద్దను. నీంజే బింకు. బాలచంద్రను కాణోసి శొంతను. పిళ్ళిమదిళేంబ

Gerani Srinivasan

ఓయ్, శన్న వీరింద మొయ్యడేవ అవమానీయ సంశయవన్న అనుభవిసిద్రే, శన్న బాలుశూనాద చంద్రనన్న ఎత్తికొండిరువ శీల ఇదు. అవళ బాళేయే, శ్రీవిశ్రమనాద భగవంశన ధరిసిరువ శులసిగాగి ఆశేమాడిరువవరల్లరా, ఆ స్వామియింద శాప పడేదుకొంద శ్యామశోణాద లవీశాశవళన్న ఎల్లవన్నూ మరిసిందాగి స్నేహిసుళ్ళువ శీల ఇదు. అంద్ర ఈ జీవ్ల మేలే (నాయకరు మేలే), ఈ కుళ్ళుకాణ్ళ యారిందలూ బిడిసి, ఇవళన్న దూరవిరలి!

36. కుట్టా నాడుగె కూట్టిరువనెందు, తన్న తండారన కుయిలా
ఆట్టా నాడు ఆట్టి యెద్దేళుత్తిరువ కాలదల్లి, ఈ బగెయవళే
వట్టా నాడుత్తిరువ పక్షి నెందెన్నిరంగకాగారమ్మనవరే!,
కిలుబనకె
కూట్టా నాడు మాడబిడిద్ద బిరానార్ కెంపు మల్లిగళలే!

శులూ కుట్టా = శడకాడువంథ, నేడు శూలూ నాడుకూట్టి = దబ్బనాన (బీళ్ళుదాన) మయసిశొండిరువ, ఇరుళూ బెళగలు బిరువ సణ్ణు = శెళ్ళే ఎందు, శన్ తన్ = శన్న, శణ్ణ తణ్ణ = శంపాద, శార్ అదవ కైగార్ అకు = కూశద, పేయర్ ఆ పెయర్ఆ = విష్ణువాగి, ఎలూ ఆట్టా = లుంటూనలూరద, నేడు నాడు = బీళ్ళుదాన, లూలి ఆట్టి = యువకళు = లుంటూనలూరద, నేడు నాడు = బీళ్ళుదాన, లూలి ఆట్టి = యువకళు (శబ్దవు), ఎలుబద ఆట్టిత్తిద్ద = లుంటాద, ఇ-శాలదల్లి = ఈ-కాలదల్లి = ఈ-గమయదల్లి, ఈబ్బు ఈ-బుగె = ఇల్లి, ఇవళలే = ఇవళే = ఈ నాయకరలే, వలూ వట్టా = శప్పిసికొళ్ళలాగద, నేడు శుట్టిళ్ళే నాడు తుణ్ణ పక్షి తన్ = కాళ్ళాద పింశవిడువవళు, బెళగలు ఆణ్ణు = ఎందు, ఇరబ్బార్ కిరంగకార్ = కసిశంతరల్లా, అమ్మనవరే = అయ్యోళ, ఇలబ్బే కిలబ్బణక = లంశేయు, శులూ కుట్టా = శూల (యుద్ధద) దల్లి, నేడు మాడమా నాడు మాటం = ఎశ్శరాద మురడిమనేకళన్నెల్లా ఇడిశ్ళ కిట్టి పక్షి = నాశవడిసిద, బిరానార్ బిరాణర్ = స్వామియ,

Garani Srinivasan

కేసడు మ్మేదల్లో కొడుణమకణా = వీరాశ్రమనళ్లో ఇవు?

శడశాడువంధ దవ్యవాన (దిఁష్టీవాన) ముదిరిశొంటిరువ శశ్తలో ఎందు, శన్న శంవాద (శులసియు) డారద విషయవాన, లుంటూనలూరద దీఁష్టీవాన (ప్రీళయు) శల్పవో లుంటూద తోభయుయుదల్లి, ఇల్లి తో నాయుంశ యుూదశోఁ, శడిరియులూరద గాత్రవాద (వీరద) భంభవవిడువవళ్లు ఎందు, (అవరు) కనిశంశిశర్లల్లా! అయ్యోఁ!! లంశేయు యుుద్ధభూటదల్లి ఎశ్తరవాద మడుది మునేనళ్లన్నేల్లా నాశవిడిసిద వీరాశ్రమనళ్లో ఇవు!? (36)

ఇల్లి సుందరవాద వ్యంగ్యవిల్లది - సందాభ్తుశి ఇదే. భగవంశను యుూరల్లి కనిశంశిశోఁశు, యుూరల్లి నిష్ఠురనాగిశోఁశు ఎంబుదన్న అియువనే? ఆశ్రిశర బగేగి అవసరే ఆదారవాద శరుణో. ఆశ్రిశవిరోఁ విరళర బగేగి అవసరే అత్యంశ కొరిన్యా.

నాయుంశ హేలల్లుశ్తారే: రాత్రియూ యిరు. ఇదేను బలు దీఁష్టీవాన శగ్గశ్తలియు ప్రీళయు శల్పవో ఎంబుంశే, వస్తునళ్లో కాణిసిదే అవ్యశళన్న శడశాడువ శన్నశ్తలు శవియురు. ఇంథ సమయదల్లి, కొనుద్ధరిసిరువ శంవాద శులసియు డారద విషయవాగి, ఇవళిగే శడియులూరద భంభవవృంటావనదేయుల్లి ఎందాదరూ అదన్న దయిసలు మువ్వదశ్కాగి స్వామియు ఇవళ్లి కనిశంశిల్లవల్లా! అయ్యోఁ!! లంశేయున్న ముశ్తి, (అల్లి సీశెయుల్లి భంభవవిడుశ్తిద్ద సీశాదేవిగాగి) అదన్న సీశాపవనుగళిసిద శ్రీరామనాద భగవంశన (భ్రష్ట మియా) నినిష్ఠరిస్యాలో ఇదు? ఆ వీరాశ్రమవన్న ఈదిరువళ్లమీలో యిలి శోభ లంసువుదు?

37. కొడుంగాల్ శిలియర్ నీరా కోల్గుళువర్, కొగిలు
పిల్ వైయ్య
కడుంగాలి నూరుర్ తుడి పడుంగవ్వనవక్కు, ఎరు
విరుణయెన్
నెడుంగాలముుంగు కణ్ణన్. నీణ్మలర్ప్పాశం
పరవిప్పెట్ర
కొడుంగాలై శియుళిడ, ఇలమాన్ శెన్ర
కూళ్గడమె.

కొండుజ్జాలూ శిల్పయ్యర్ నశ్శే కోలకులువర్, కేల్పయిల్ పయ్యూ
కొడుజ్జాలూ అళ్ళైగార్ కుడివిడుజ్జావ్వేచ్చు, అరువిస్సేయిలోనూ
నేడుజ్జాలమూ జ్జాన్డానూ నీలాంమలర్ వ్వాదమూ వీరవిప్పేట్రు
కొండుజ్జాలూ శియువిడ్డే, ఇళమూనూ శోనాటి కొలుశెడమేల్

కొండుజ్జాల్ శిల్పయ్యర్ ఏకాడుంగుకాల్ కొల్లియర్ = బిల్లన్న(బిగ్గిసి, దిడియేటయు, అంబన్న కొడిసి, కిరియవళి ఎళ్ళిదు) సిద్ధాగా ఇండిదవరూ, నశ్శే కోలకులువర్ నీర్ర ఏకాల్ ఒళ్ళువర్ = విశువళన్న కొల్లువ్రదర్లో కొండనిరువవరూ, కేల్పయిల్ పయ్యూ ఏకాల్లియిల్ శివయ్యుడు = కొలేమూడువ్రదర్లో క్రూరిగళ్ళూ, కడుకాల్ కడుకాల్ = బలుదూర(బోడు) నడియుశక్తి కాలుగళుళ్ళవరూ, ఇళ్ళైగార్ ఆరోగ్య = వీరయువకరూ, ~~(నుడిసినవ)~~, కూటి కుడి = దుంరియు, పడుమూ పడుం = ~~[illegible]~~ లుండు మూడువ, కవ్వేచ్చు ఆరువిస్సేయిలోనూ అరువిగోయెణ్ = ~~[illegible]~~ లూనద (భరణిలూనది) దాపి మూడిరువ నాను, నేడుకాలమూ మూరుకాలుమం = బడ్డకాలదింద లూ, కణ్ణానూ ఆరుణాణ్ = అశ్వాకృష్ణన (కృష్ణన), నీలాల్ నీర్ = విస్తారవాద, మలర్ వాదమూ మలర్ పాకుం = పాదశమలవన్ను (దూరి నంశే కోలములవాద పాదవన్ను), పరవి పరవి = భజిసి, పేట్రుబపట్టి = (ఆశియన్ను), పడేదుకొండ, కొడుకాల్ ఏకాడుకాల్ = బంధనద దారియన్ను, నశియు మగ ఇశియుం = ~~[illegible]~~, ఇడ్డే ఇణ్ణ = నడువే ~~[illegible]~~, ఇళమూనోటిలా మాణ్ = ఎళ్ళియ జుంటియు, శోనాటి ఏకాణ్ణ = ~~[illegible]~~ డ్రో పుళ్ళుకువ, కూలాల శెడమేల్ ఆస్థ్ ఆడమే = దబ్బనాగి ~~[illegible]~~ దరడిసికొండిరువ (మునుందే) కొడే.

బిల్లన్న సిద్ధాగా ఇండిదిరువవరూ, విశ్వవళన్న కొల్లువ్రదర్లో కొండనిరువవరూ, కేలేగడుకరిగా, బలుచేన నడెయువ కాలుళ్ళవరూ, వీరయువకరూ లుంటు మూడువ దుంరియు అబ్బరద గొందలదల్లి, భరణిలూనద దావ మూడిరువ నానూ, బడ్రూకాలదిందలూ అశ్వాకృష్ణన విస్తారవాద దూవినంశే కోలములవాద పాదవన్ను భజిసి పడేదుకొండ బంధనద దారియన్ను (నిలశియన్ను) నాశవడిసువ నడువే, ~~[illegible]~~ ఎళ్ళియ జుంటియు దోలడువ దబ్బనాద కొడే!

నాయనా మేలుకోవోయ్! అనవద్యమైన కార్యమును బరిగిల్లు. నన్ను కొరుకు మొదలుపెట్టారు. అదన్నా భరించలేరని, నానే అవన బళ్ళకి ధ్రోణమువ్వడాంది యేలుపెట్టి ధ్రోరటరీ, కొలుకడుగు అందలూ, నానాబడియు క్రూర మంత్రాంగం డలూ, అవరు బాణమువ దురాయుధాందలదిందలూ రెచ్చుబరువ దట్టాన్ని కొడినట్లు అవర చేయిందర శప్తిపెట్టుకొండు ఏడువ దిక్కుచేట ఎళ్ళరు ఇంతేయుంచి నన్ను విడిచి ఇనదేయుల్లు! నానొంద్ర చేడుగాపి! అక్కాశ్వర్యన ధ్రౌపదంద్ర కొలమున్న బాధలన్ను నాను బడ్డకాల మెజుపెద్దర ఫీలవ్వా, దుశ్శాసన బంధనదింద బిడిపెట్టుకొళ్ళువ మూర్ఖదల్లోట నననీ భయంకరవాద శిక్షలు బందు, నన్నన్ను దేవరిస్తిరేయుల్లు!

38. కడమాయిన కళ్ళు కళ్ళిక్కుక్కే కెంపు కాల్ వర్ణమయాల్, పలనాళ్ కడమాయిన పక్కు నీర్నిలి నిన్న కావమిదుకాల్?, కడమాడి యిమ్మణ్ణుం విణ్ణుం కుల్లుంకవులకళ్ నిన్న కడమాడియ పెరుమాన్, ఉరువాక్కిన నీలంగళే.

కడమూ యినవళ్ కలిశ్కు కళ్ళిక్కు మూ కాల్ వన్నేయాల్, పలనాళ్ కడమూయిన పోక్కు నిల్ నిల్లినిన్నా శవమిదు కాల్?, కుడమూ బియు మణ్ణుమూ విణ్ణుమూ పులవళన్ను నడమూ కియు పేరుమాన్, ఉరు వ్రోక్కిన నీలవణ్ణళే.

కడమూ ఆయిన కళ్ళు కడుం ఆయిన = కాటాకురుదన్ను, కలిశ్కు కళ్ళిక్కు = కళ్ళేదు (దాటి), కెమ్మ కాల్ వర్ణం కాల్ = కెమ్మ నాన్, వన్నేయాల్ వర్ణమయాల్ = వర్ణంయింద, పలనాళ్ పల నాళన = అనేక దినగళు, కడమూ ఆయిన కడుం ఆయిన = దేట కాటాకురుదన్ను, పోక్కు పక్కు = ప్రదేశ, నీర్ నీర్ = నిలంచల్లి, నిల్లినిన్నా నిన్న = ఛద్మనాగ (మోసగాడి) నింతిరువ, కెమ్మ కాయం = కెమ్మన్ను, ఇదు కాల్ కిదు కాల్ = ఇదేయుంటే?, కుడమూ ఆది కుడుం ఆది = చేడదకుణుశవన్నాది, ఇ మణ్ణుమూ విణ్ణుమూ ఇ మణ్ణుం విణ్ణుం = ఈ భూలోకవన్ను మేఘలమాలుం (కులుకుంచే) కళ్ళన్ను, కులవ్ర కులుకుక = మోసగాడి శరీరవుంచే, ఉలవ్ర ఉలుక = లోక కనుళన్ను,

అళ్వన్దు అణాత్తు: అళిదుకొండు, నడమండియు నాడమాడియు = ఓడా
డిన, పేరుమూనొరుమాణ్ = వీరమహీరుషుడన, ఉరు పెత్తన
ఒరు శక్తియాణ = రూపివన్న (బణ్ణివన్న) స్తోలువ, నీలలజ్జళోడ నీరు
గుడియా = నీలలోలర్పుల (రమణళోడ) - కన్నెదిలోనళోడ.

శమ్మ కొలిన బలదింద/ కొడుగళన్నాదాటి, అనేక కాల విస్తార కాకారువ నీర్నేలవున్న
స్తోర్క అల్లి నేలెయుత్త నింతిరువ శ్రీ కృష్ణన ఇదేయల్ల? నీలవర్ణ
శ్వేతనళోడ, కెంపుకద కుణిత శవన్నాతి, ఈ భూలోకవన్ను మేలిదా
లోకళన్ను కులుకువంతే లోకళన్నల్లదుకొండు ఓడాడిద
వీరమహీరుషన రూపివన్న (బణ్ణివన్న) స్తోలుతిరి! .. (38)

నాయంకనే నీర్నేలెయల్లి హుట్టిదరువన్నేదిలోనళు కాణిసదవు. అవుగళ
ఆకర్షణేంగావ బణ్ణవు కన్న ప్రియుకమవాద శ్రీనివంశన నేనపిన్ను కందు కొండిరు.
అల్లదే, నిజవవాగి శ్రీయుంతరాద శాతిచల్లి యల్ల, ఆళవాద మోక్ష మాత్రారావ
నీర్నేలెగళల్లియల్ల బద్రతాలసింకు దేహవన్నే దండిసి, శ్రీనివంశవన్ను పెలసి
కొళ్ళువుదక్కాగి, మూడుద కేవ్వన్నే నేనపిబంకు. కాను డామే మొదలాల్లి. ఆకాశ కాను
అంతరంగదల్లి కన్న ప్రియుకమనిమాడి కొండిరువ్వా, దేహవన్నే, శ్రీంద్రియగళన్ను
క్రోకవనొళిసిద్దు మాత్రవే! కనవే ప్రియుకమన నాగాగి వ్యాపారగా మాడలిబందోద
నువుదు?

"కూతమాడి" - త్రీకృష్ణన కాలద నేనపిన్ను మాడువుదు ఇదు. బాల
కృష్ణను నంద మగనాగిరుల దల్లి యశోదెయల్ల అదన్నే శ్రీకృష్ణనే
ద్యవన్న కొలిసి, అవర ప్రీతిగాగి మళిగి మళిగి హాడిసిద.

"ఇ- మణ్ణుమళ తిన్నుమ కులజ్ఞ వ్యులదళల్లవు" - ఇదు శ్రీనివంశన
శ్రీవిక్రమన కాలద అదన్నే కథెయల్లవున్ను నేనపిన్ను మాడువుదు. బలభద్రనుజన
యిలా, వామన మూరిగియాగి బందు, శ్రీనివంశను బిడదు కొండ మూరు
హెజ్జెగళన్ను, స్వామియు త్రీవిక్రమనాగి భూమి అళెదు అళెదుకొండనల్లే.
ఆతన మందు హెజ్జె భూమండలదల్లు విస్తారవాగి దొడ్డది, అదన్ను అళెదు బిట్టిరు.
ఇన్నొందు హెజ్జె మేలిన లోకగళల్లవన్ను ఆవరిసి, అవల్లవన్ను అళెదు
బిట్టిరు. ఆగ ఎల్ల లోకగళల్లవు, భయబీద నడుగుత్తిద్దరు.

"నడమండియు" - భార్గవరామనాగి, త్రీరామనాగి, బలరామనాగి,
త్రీకృష్ణనాగి శ్రీనివంశను భూమియ మేలే నడెసిద ఆశ్చర్యకారి
కేలసగళన్ను మందే మాతినంత ఇల్లి హేళల్పట్టిదే.

నాయంకి పేళ్ళుకొన్నాళ్ళు: నెల్లిపిలేనళ్ళో, శ్రీకృష్ణుడు, వామన-త్రివిక్రమ రూపు, ఇంగువియు మేలే నలదునలంబ అశ్వయూధప్పశతాయినళ్ళున్ను నడప్పద ఆ వీరమ పురుషోత్తమ దివ్యాశ్వర్యం దేవదత్త పణ్ణవన్న సీవు పిడిదుకొండ బరే పేడనే? కొడినల్లి పిళ్ళియువ్వదన్ను పిట్టు, విస్తారవాద నీళ్ళిలేనళ్ళల్లి నీవు పిళ్ళబరువ్వదే కారణవేనే? బక్కరాల సీవంల్లి సంశు నీవు మాడువ శపిస్సిన పుల పోలే ఇదు?

39. నీలక్కుడవణ్ణ మేల్ పుణ్ణడరీక నెడున్తడంగళ్
పోల, పొలిన్తిరుదమక్ కైల్లా విడక్కుదవుం,
పొంగుముందీర్
నూలప్పిరాన్ విరుంబుక్కుంబిరాన్ మట్రుం నల్లోర్
ర్ పిరాన్
కోలంగ కరియపిరాన్, ఎంబిరాన్ కణ్ణినుణ్ కోల
ంగళే.

నీలమా నీలం = నీలవర్ణ, శడవల్లే మేల్ కూడవణ్ణ మేనల్ = విస్తారవాద (దీర్ఘ) భుజద మేలే, పుణ్ణడరీకమా పుణ్ణడరీకం = కొండవళ్ళ, నెడు నిన్రు = విస్తారవాద (బలవాద), శడగళ్ళో కూడంగళ్ = నరసింహవరన్న, పోల పోల = దాన్నే, పొలిన్తు పొలిన్తు = పోళియుత్తా, ఎమక్కు ఎమక్కు = నమగే, ఎల్లా విడక్కుదవుం ఎల్లా = ఎల్లా కష్టగళన్నల్లరువవు, పొంగుముందీర్ పొంగుముందీర్ = అలలిందలు లక్ష్మీవరన్న శడగోపాదదల్లిరువవరిందలు, నూలమా నూలం = ఇంగువినే, పిరాన్ పిరాన్ = ఒడేయను, విరుంబుక్కుమా పిరాన్ విరుంబుక్కుంబిరాన్ = మేలణ లోకదల్లినా (వీరమ విదర్భే), ఒడేయను, మట్రుమా మట్రుం = మత్తు నల్లోర్ పిరాన్ నల్లోర్ పిరాన్ = ఒళ్ళెయవర ఒడేయను, కోలమా కోలం = సుందరవాద, శరీరవు పిరాన్ కరియపిరాన్ = కప్పుబణ్ణద స్వామియు, ఎమ్మ పిరాన్ ఎంబిరాన్ = నమ్మ స్వామియు, ఆదవన, కణ్ణినుణ్ కణ్ణినుణ్ =

Garani Srinivasan

కన్నులన్న, కొలనిలోన్నే కలువకులం = సొబగున్న కన్నులే.

నీలియ వర్ణద దొడ్డ బేబ్బద మేలే కొందావరెగళ్న చొక్కారవాద విశాలవాద కొందావరెగళ్నడాగి, హొళెయుత్త, నమగే ఎల్లా స్త్రీళగళల్లియూ కొలరువువల్లవూ అలోకళింద కుంబిద కడలినింద సిగుత్త మరిద భూమియింద బిడియుత్తా, మేలణ లోకదంగళ (వీరమ వీదద) బిడియుత్తా, మళ్ళి బళ్ళియవర బిడియుత్తా, సుందరవాద కరియ స్వామియూ, నమ్మ స్వామియూ ఆదవన కన్నుగళ్న సొబగున్నళ్లే. (39)

ముందిన వాక్యదల్లి కవియు శవిస్సిన విషయవన్ను హేళ్లలాయితు. భగవం తనన్ను నాష్ట్రీళగళు కొళ్ళువుదక్కే అష్ట్ర ప్రేమ విడబేకే? ఆవను స్త్రీష్టియు ఎల్లా వస్తుగళ రూపదల్లా అవతరిసిద్దానే. వివిధ శ్రేష్ఠలోకగళల్లి అవతరిసిదాగి యూ అవతరిసిద్దానే. అదన్నేల్లా కండు, అరిదు, అనుభవిసువుదరిందలే భగవంతనన్ను నాష్ట్రీళగళు కొళ్ళబల్లరు ఎందు ఇల్లి హేళలాగుత్తదే.

"నీలకుతవర్ణ మేల్ ప్రీతియం నడుస్తవర్గళ్ హోలల" — ఇదొందు సుందరవాద లుల్ మూన: నీలియ బణ్ణదంద కొలచిన యువ బలదొడ్డ బేబ్బ దొడ్డ కన్నిగళ్ళు భగవంతన అవతారక్కే హోలుత్తదే. బేబ్బద మేలిరువ విశాలవాద కొందావరెగళ్న సొబగిగే భగవంతన అవతారదొందర వాద కన్నుగళన్ను హోలిసుత్తదే. స్త్రీష్టియు సౌందర్యదల్లి ఇదొందు పదార్థవన మాత్రవే. ఇదే రీతియల్లి శంఖు ళిసువ విశిష్ట వస్తుగళ్ళు సొబగన్ను కాణిసుదు. ఇవిష్టు సౌందర్యదాయియూ భగవంతన దివ్య సౌందర్యద ముందే మాత్రవే! దేవరిగే కణ్ణు కొడిసోళగాగి. అంద్ద జ్ఞాన కణ్ణినిందలే స్త్రీష్టియన్ను నమ నిసుత్తా, స్త్రీష్టియు సొబగినల్లి కుండి నలియుత్తా, భగవంతనన్ను అరితుకొండు నాష్ట్రీళగళు కొళ్ళబల్లరు. ఇదక్కే ఇన్నష్టు ఒత్తా నే కేళిదువుదు, భూమియ మేలే అవతరిసిదవర ళల్లి నలిదిరువ శంఖు సుందరవాద అంగ మూరిగళు.

40. కోలప్పగట్ట కణిలొన్రు కట్టిపుయ్య, కుట్టాంబిరిన్ద
నీలక్కణ్ణిగట్ట కణిగళెల్లాం నిరైన్దన, నేరిళైయీర్!
ఞాలప్పొన్మాదిన్ మణాళన్ తుట్టాయ్న్రంగళ్ శూళ్గుళిట్టకై
ళాలప్పుణైన్దిన్ఱిన్ణామార్, ఎమ్మై నోక్కువదెన్ఱు
కొలో?

కేలవప్పడు కళ్ళు తెరిచేసరికి, కళ్ళు పెయ్యి, శులోమ మరిన్ని నీలక్కళ్ళు కళ్ళలోల్లామ నిళ్ళేనన, నీరిల్లేయిరె!
ఇంతలప్పోనే మూడిన మనాళన శులోయ్ నళ్ళ శూలూకులిలూకే పిలప్పేనేదన్నెమ్మర్, ఎమ్మెనోలక్కవదనే తెలుసే?

కేలవమ కోలం = సుందరవాద, పిడల్ పకసు = సూయిసొంబ, కళ్ళలు ఇనేలు కణ్ణిరు కణ్ణీరు = నీలవప్పొందు, శేల్ కసు = (పశ్చిమ) పవణశదల్లి, పెయ్యి పయ్యు = మరెయూగలు, శులోమ మరిన్ని కుళిగం పిరగ్నిక్ = దట్టవాగి (పిట్టాగి) కురకిద, నీలమ నీరిలం = కప్పబణ్ణద, రాత్రిల్ కసుకసు = రాత్రియింబ, కళ్ళలు ఎల్లామ కణ్ణిరు గసులగం = ఆనేగళల్లి, నిళ్ళేనన నీరిగ్నిక్ = కుంబి కేసొండవు (నీరేదవు), నీరిల్లేయిరె నీర్ తెగిసిబిట్టిరె = కళ్ళ ఆచరణెగళుళ్ళవరే, ఇంతల మరిగాలం = మృగదేవి, పోనమూడిన బిణ్ణమగళిగె = శ్రీదేవి, మనాళన మణ్ణిగె = మిశియ, శులోంప కుళిగాయ్ = శుళ్ళసియన్ను, నమ్మళ్ళ నీరుకుగ = నమ్మ, శూలూకుళ్ళి = నుళిరువ, కులిల్లదే కుళిసబేకు = శలేగూదలంతే, పిల గెల = ఒప్పువంతే, పిన్నేసు దినోగిక్కు = మునిదు, ఎన్నెమ్మర్ గణ్ణిగెమగర్ = నన్న తంది శాయిసళు, ఎమ్మెనే గంణిమ = నమ్మన్న, నోలక్కవదు నీరాకబారదు = నోలదువుదు, ఎనోలు కేలలూదే గణ్ణిరు తెకగెలగ = తదేంతిసోలె?

సుందరవాద నూయిల్సేంబ పలవప్పొందు (పశ్చిమ) పవణశదల్లి మరెయూగలు, దట్టవాగి కురకిరువ కప్పనేయ రాత్రియింబ డేణ్ణాసళ్లి నీరిదవు. శేక్క ఆచరణెగళన్ను ధరిసిరువవరే, మళ్ళ శ్రీదేవియవర మిశియు శులసియన్ను నమ్మ నుళిరువ శేలే-నుదలంతే (శురుబిసే) ఒప్పువంతే మునిసి, నన్న తంది శాయిసళన్ను నమ్మన్న నోలదువుదు తదేంతిసోలె? (40)

ఇల్లిందు సుందరవాద నాణ్యక్కే కల్పనే ఇదే: బలప్పనాద పలవనాగి నూయ్-నాగి హోగబేకే, ఆనేగళనుంటిసుగి శక్తిలాగి హోగబేకే, బందదే.

ఆనేగళ బంటిసే బలప్ప పలవనాగి యాజమాన. ఆ పలవను కణ్ణిదుబేకే ఇరువవరేగే ఇతర ఆనేగళు నిశ్శబ్దవాగి కాదువల్లి అతిదాదుళిరుత్తవే. పలవను తణ్ణగేయాదరే, తొడలే ఎల్ల ఆనేగళు బందుకడి బిట్టుగదుత్తవే. దానేయే దవలంతే నూయ్ను పడెయు-

Garani Srinivasan

అవసు అన్తిమశ సాదనేందరే, మెల్ల మెల్లగే శక్తిలే శమియుక్తా దల్వనాద శక్తిలియుంటానుశక్తదే.

ఆనేమళ బణ్ణకప్పే. ఎల్ల ఆనేమళూ ఒట్టూశేరి దవళేందరే, అల్లి దల్వనాద శక్తిలే బిందు శేంబిదంశే ఆయుశ్శదే – ఇదక్కొందు లుక్పోఏషే. శక్తిలేడోనే మనిషిగళు ఎంబుదన్ను హేళబేక్కల్లవే.

ధీయుడను బిక్షచరల్లి ముట్టూదను. శక్తిలే ఎల్లరూ ఆవశ్యక అదు సాయంశియు బేరడవన్ను కొట్టిసిశు. ఈవ సాయంశే శన్న సోళశియు కొడనే శన్న మనదల్లి ఆతసలివ భంశవన్ను హేళిహేళుత్తిద్దళు

సాయంశ హేళుత్తాళే: నిమ్మ నిమగే ఒట్టిరువంశే ఆభరణగళన్ను ధరిసిరువ సోళశియరే, నన్న మనద భంశవ నిమగే కొత్తిదే. శ్రీదేవి భూదేవియర బేశియాద శ్రీమన్నారాయణను ధరిసిరువ శులసియు హారవన్ను నన్న శలవయల్లి ఒట్టిరువంశే నాను ముడియువ వ్రదన్ను, శ్రీమన్నారాయణనన్ను నాను కైబిడియువ వ్రదవన్ను నన్న శందేశాయిగళు సూలకుత్తారేయೇ ఇల్లవೇ? అదన్ను కండు అవరు కష్టదింద ఒందు ఇల్లవೇ? ఇదు నన్న భంశవన్ను హొత్త సుత్తిరువుదు.

41. ಎನ್ನುಮ ಪುನ್ವಾಣ ಯಿದುಕಣ್ಣಾಲಿದುಮ್,
ಇವ್ವಣ್ಣಮ
ಒನ್ರು ಮುರುವುರಞ್ಞು ಕುವಡ್ರ ತೆರಿಯಿಲುಮ್, ಳಿಙ್ಗಕೂರ್
ಪೊನ್ರುಮ್ವಣ್ಣಕ ಪುಳ್ಳಿನಂ ಪೂರ್ವಾನರುಳರುಳಾದ
ವಿಳಿನ್ದಾರ್
ಮನ್ರಿಲ್ ನಿಣ್ರಪಳ್ಳಿ ತೂ�ற್ರಿ, ನಿನ್ರನಣ್ಣಾ ವನ್
ಕಾற்றುತ್ತುಮೇ.

ಎನ್ನುಮ ಪುನ್ವಾಣ್ಣೈ ಯಿದುಕಣ್ಣಾಲಿದುಮ್, ಇವ್ವಾಲು ವೆಮ್ಮೈ
ಒನ್ರು ಮುರುವುರಞ್ಞುವದು ನ್ತೆರಿಯಿಲುಮ್, ಳಿಙ್ಗಕೂರ್
ಪೊನ್ರುಮ್ವಣ್ಣಮ ವಣ್ಣೈ ಪುಳ್ಳಿನಂ ಪೂರ್ವಾನರುಳರುಳಾದ ವಿನ್ನೈಳ್
ಮನ್ರಿಲ್ ನಿಣ್ರೈ ವಿಲಗೆಕೂತ್ರಿ, ನಿನ್ರಾಳ್ನೆಲೈ ವನ್ ಕಾற்றುಮೇ.

ಎನ್ನುಮ ಪುನ್ವಾಣ = ಯೂವಾನಲೂ, ಪುನ್ವಾಣ = ಬಲಹೀನಾದ, ವಾಣ್ಣೈ ವಾಣ = ಕಂಗಾಳ, ಇದು ಕಿತ್ತು = ಇದು, ಕಣ್ಣಾಲಿದುಮ್ = ಅನುಭವಿಸಿ ತಿಳಿಯೋಣ, ಇ-ಆಲು ಕಿತ್ತಾಲು = ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ, ವೆಮ್ಮೈ ಇವಮ್ಣಮ = (ಶಾಪ) ಬಿಸಿಯನ್ನೂ,

Garani Srinivasan

ఒనాలుమా ర్తణ్ణుం = నాటియుల్లద, లురువుమా ఉర్కుం = రూపవన్ను, శువడుమా ఈఖడుం = నిూఒనేయన్ను, కేంయిలమా రక్ష్ణగ్రిడిలుం = శిళిదిల్ల (నావు శిళియలారేవు), శిబ్గు ర్వాఁగ్రు = జీవరాంశ (బలిష్ఠరాద), అశుర్ అఈగ్ = అసురరు, ఫ్రోనాలుమా వజ్జే రిబాణ్ణుం ఖణక = నాశవానువడాగే, పుల్జీ4 ఓణ్ణా = పవిత్రయన్ను (గరుతనన్ను), ఊర్వాణ్ = పీరదంఒరహితవను (వాడనవాగలుల్లవను), అరుళ్ అర్ఉణ్ = కృపేయన్ను, అరుళాద అర్ఉణాక్ర = అనుగ్రహరహిద, ఇ-నాళ్ = ఈ కాలదల్లి, మనితరిల్ మణ్ణిల్ = (మనేయ) అంగళద్ల, నిల్లై = ఈ కాలదల్లి, మనితరిల్ మణ్ణిల్ = భూంబ, పేరి పట్టి = నిందనే (అపవాద)వన్ను, శూట్టి కూప్పిరి = ధరిసి, నినైయు ర్కిణ్ణు = ఇద్దుకొండు, ఎన్నైగణ్ణా = నన్నన్ను, వన్ కొట్టు వణ్ణా కూప్పిరు = బిరుసాదగాళియు, అడుమే = నుడుక్కిదేయల్లా!

ఇదు యావాగలూ బలిష్ఠవాదరంగాళి. (ఇదన్ను) అనుభవిసి శిళియబేఁడా. ఈ రీతియ బిసియన్ను, నాటియుల్లద రూపవన్ను, ~~ఆఁ~~ ఇవర నిూఒనేయన్ను నావు శిళియలారేవు. జీవరాంశ (బలిష్ఠ) అసురరు నాశవానువడాగే (గరుడ) పవిత్రయన్నేం భంఒరహితవను (శేష్ణ) కృపేయన్ను అనుగ్రహద ఈ కాలదల్లి, ఈ బిరుసాద గాళి అంగళద రేంబ అపవాదవన్ను ధరిసుక్కా ఇద్దుకొండు నన్నన్ను నుడుక్కిదేయల్లా! (41)
(శొల్లుక్కిదేయల్లా!)

ఇందే, నాయకియు రంగనాళియన్ను కుఱిత్తు పేళిదళల్లి. అల్లల్లా, అవళ మేలే అదు బీళిసుక్కా, జేనే అవళన్ను ఇంగిసుక్కిదే ఎంబుదన్ను మర్చి. ఈగ అదు అవళన్ను మత్తొందు రీతియల్లి ఇంగిసుక్కిదే ఎంబుదన్ను పేళుక్కా. రాత్రియు కళ్ళలియు జొకెచ్చి రంగనాళి కూడిరొండిదే అవళన్ను జీవ్ఞ విరహియన్ను మాడుక్కిరే.

నాయకి పేళుక్కా: ఇదు బలు కెట్ట రంగాళి. ఇదక్కే రంపపే మాడువ నిశ్చయవనే ఇల్ల. కణ్ణినే కాణోదదంత్ర ఇవర నాటియుల్లద రూపవన్ను, నుడువ బిసియన్ను, ఇంగిసువ నిూఒనేయన్ను, ఆ బళిక ఇంటాగువ యూశనేయన్ను విరిబగళాద నావు అనుభవిసియే

Garani Srinivasan

తిర్థయాత్రలకు. లోక ప్రచండరీతిని వచ్చిన అనుచరులను నా శక్తులతో నిండిన వ్యక్తిగా గురుతించుకొనుటకు సంబంధించిన నన్ను నాయకునిగా శ్రీవంతుణ్ణిగా యిను నన్ను శ్రేష్ఠమైన స్థితిలో నన్ను ఇరువురిగా చేరుకోవాలి! ఇంద్రకాలంలో ఈ బిరుదాన్ని పొందుకోవాలి, నమ్మి అంతర్యంలోలా నన్ను మోసపోయిన వన్న శుంభి దురదుష్టా, ఇల్లలికుల్లదాడుష్టా, నన్నన్న దండించుకు శిక్షయిల్ల!

42. వన్ కాట్రుణైయ వెర్రుంగే మరిందు కిడందలర్ందై,
మెన్కాట్ కమలత్తిడం పోట్ పొయిరుందణ, మణ్
ణుం విణ్ణుం
ణన్కాట్ కణవిన్మైకాణ్ మినైన్ పారిత్తు
వాన్ నిమిర్ందై
తన్కాట్పణిందై వెన్బాల్, ఎమ్బిరాన్ తడంగ
ణ్ణ కణే.

వనకాట్రుయ్యై వ్వేరుజ్గే మలిన్దు చడన్దలర్న్ద,
మేనకాలూ కమలశ్చడమూ పోలూ పోలనన, మణ్ణుమా విణ్ణుమా
ఎనకాలూ కళవినోమ్మైకాన్నినో మోసోక్తవాన్ నిమిర్న్ద
కనకాలూ విరిన వేనవాల్, ఎమ్బిరాన్ శరణాగ్గాళే.

వనకాట్రు వన్ కాట్రు = బలవాయు, అలైయ అణైయు = తరంగాలు, ఇరుజ్గే ఒరుంగే = ఇందు పక్కల్లో, మలిన్దు మరిందిరుక్కు = ఒరగి, ఇడమున్ కిడందిరుక్కు = ఇరుక్కొ, అలర్న్ద అలర్న్దిరుక్క = అరళిన, మేన కాల్ కమణ్ కాళ్ = మృదువాన కాలిన (దంటు, నాళ), కమలమూ కమలం = కమలన, చరణమూ పోల్ తడం పోళ్ = చరణారవిందాళే, పొయిరుందణ = తొళయుత్తివే, మణ్ణుమా మణ్ణుం = భూలోకం పూర్తి, విణ్ణుమా విణ్ణుం = మేలణ లోకగళూ, ఎన్ కాలుక్కు = నన్న కాలిగే (పాదక్కే), అళవు ఇన్మై అణువు తిణ్ణమ = అళతెయిల్లదన్న, కాలాలిన్ కాణ్ మిన్ = సోలతిరి, ఎన్ పొన్ ఒరు ణన్ పాణ్ తిక్కు = నన్న స్వభావక్కే శక్తనాగి, వాన్ వాన్ = మేలణ లోకగళల్లి, నిమిర్న్ద నిర్మలిర్న్దిరుక్క = నేర్యకాద (భీతి రహిత - ఆతంకవిల్ల), కేన కాల్ కాణ్ కాళ్ = కన్నక్కిన కాలన్న, పణిన్ద పణిందిరుక్క = ఎరగద, ఎన్ వాల్ ణన్ పాళ్ = నన్న విషయదల్లి, ఎమ్బిరాన్

ಅಂಬುಜಾಕ್ಷಿ = ನನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮೆಯ, ಕಮಲ ಕಣ್ಣುಳ್ಳವಳೇ ಕ್ರಿಷ್ಣ ಕಣ್ಣುಗಳು = ವಿಶಾಲ ವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳೇ.

ಭೂಲೋಕದ ಮೇಲಣ ಲೋಕಗಳು ನನ್ನ ಪಾದಕ್ಕೆ ಅಳತೆಯಿಲ್ಲದ್ದನ್ನ, ನನ್ನ ದಿವ್ಯ ಭಾವಕ್ಕೆ ರೆಕ್ಕೆ ಕಾಣೆ, ನೋಡಿರಿ ಎಂದು ಮೇಲಣ ಲೋಕಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿದ ಪ್ರಿಯತಮೆಯ ಕಾಲನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದ ನನ್ನ ವಿಷ್ಣುಯದಲ್ಲಿ, ಬಲವಾದ ಗಾಳಿಯು ಪ್ರೌಢತೆಯುಳ್ಳ ಮಂದು ಮಸ್ಸುಳಿದೆ ಬರಗಾರುವ ಅರಳಿದ ಕೆಮ್ಮುದುವಾದ ದಂಟಿನ ತಮುಲದ ರೆಟಾಕದ ಹಾಗೆ, ನನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮೆಯು ವಿಶಾಲವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳು (42) ಪ್ರೌಢತೆಯುಳ್ಳವು.

ಮೂರಿನ ಚಿತ್ರದಿಂದ ಶೋಭಿಸುವ ಪಾಠವಿದು.

ದೊಡ್ಡ ದೊಂದು ನರಮೋಹರ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಅರಳಿದ ತಮುಲಗಳು. ನರಮೋಹರದ ~~ಮೇಲೆ~~ ನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ನೀಲ ಬಿಳ್ಳರ್ಕೆ ಕಾಣಿಸುವಂತೆ, ಮೃದುವಾದ ದಂಟಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಸುಂದರವಾದ ಕೇದಾವರಿಗಳು ಅರಳಿ, ಆ ನರಮೋಹರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡುವಂದಿಗೆ ತುಂಬಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ನೈಜವಿಕವಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸುಂದರ ದೃಶ್ಯ. ಅಂತೆ ನರಮೋಹರದ ಮೇಲೆ ಬರುವಾಗ ಗಾಳಿಯ ಪ್ರೌಢತೆಯೆ ವಿನಾಮುತ್ತದೆ? ಆ ತಮುಲದ ದಂಟುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅದು ಮಂದುತಡೆಯದೆ ಚಾಲಿಸುತ್ತದೆಯಷ್ಟೆ. ಆಗಲು ಆ ನರಮೋಹರದ ಮೇಲೆ ಶೋಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇದಾವರಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಮಂದಂಚಿನ ವಾಲಾಡಿದಾಗಿ ಆಗಲು ಮಂದು ದೃಶ್ಯ ನೋಡುವಂದಿಗೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತವೆಯಲ್ಲವೇ?

ಆಶ್ರೀಶನಾದವನ ಮೇಲೆ ಭುವನಮೋಹನ ಕೃಷ್ಣಾಕಟಾಷ್ಣ ವಿಲಾಸನ ದಾನದಿಂದ ದಿವ್ಯಸುಂದರವಾಗಿ ಪ್ರೌಢತೆಯುತ್ತಾ ಶೋಭಿಸುವುದಂತೆ! - ಇದು ಮಂದು ಚಿತ್ರ.

ಭುವನಮೋಹನ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದಾಗ, ತನ್ನ ಮಂದು ಪಾದವನ್ನು ಭೂಮಂಡಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆವರಿಸಿದನು. ಮತ್ತೊಂದು ಪಾದದಿಂದ ಮೇಲಣ ಎಲ್ಲಾ ಲೋಕಗಳನ್ನು ಆವರಿಸಿದನು. ಈ ವಿಷ್ಣುಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಆಳ್ವಾರರು ಪಾಡುವ ಶೋಭೆಯನ್ನು ನೋಡಿ: ಭುವನಮೋಹನ ಎರಡು ಪಾದಗಳ ಅಳತೆಯೆ ಭೂಮಂಡಲವಾಗಲಿ, ಮೇಲಣ ಎಲ್ಲಾ ಲೋಕಗಳಾಗಲಿ ಸಾಲದು. ಈ ವಿಷ್ಣುಯವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಭುವನಮೋಹನ ತನ್ನ ಮಂದು ಪಾದದಿಂದ ಮೇಲಣ ಲೋಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆವರಿಸಿದನು: ಇದೆಂಬುದು ಚಿತ್ರ.

ಮೊದಲ ಚಿತ್ರದಿಂದ ಭುವನಮೋಹನ ಕಾರುಣ್ಯವೂ, ಎರಡನೆಯ ಚಿತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಿಯತಮೆಯ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯೂ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

Garani Srinivasan

సాయంకాలమైనప్పుడు: శ్రీనివాసుని శిష్యులు అతనికి మ్రొక్కిరి. అతడు వారిని చూచి వారి మనస్సులలోని భావములను తెలుసుకొని వారితో ఇట్లనియె. "మీరు నాయొద్దకు వచ్చుటకు కారణమేమి? మీ మనస్సులలోని భావములను నాకు తెలుపుడు. మీ మనస్సులలోని భావములను నేను (శ్రీనివాసుడు) ఎరిగియున్నాను. అయినను దివ్యమంగళకరమైన మీ నేత్రములు నన్ను చూడమని కోరుచున్నవి.

43. కణ్ణుళుం తెచ్చుం తామరై కైయుమణివణ్ణా యడియేనై వణ్ణాంగుం కరియతోర్ మాల్వరై పోన్ఱు, మదియిల్ కణ్ణాల్ విణ్ణుళుం కుడన్దుంబరప్పాల్ మిక్కు మట్రైప్పాల్ యవర్క్కుం ఎణ్ణుమిడత్తదువో?, ఎమ్బిరాన ఎదిరాశనే.

కణ్ణుమ కణ్ణుం = కన్నులును, శేమ శామళై తెచుం కా మరై = అందమైన తామరపూవు, కైయుమ కైయుం = చేతులును, అమ్మే అణివ = అపురూపమైన, అడియేన్ అడియో = శిష్యుడనైన నేను, వణ్ణమ వణ్ణం = రంగు, అమ్మయిలే అణివయే = అపురూపమైనది, కరియతు = కరియ, వరై = పొడి యుల్లదా, మాల్ వరై పోన్ఱు = పొడ్డ పర్వతమువలె, మది మది = శిష్యవత్సలుడు, విణ్ణుళుం కణ్ణాల్ = అధికప్రేమతో, విణ్ణుమ విణ్ణుం = ఆకాశమంత, కుడన్దుం = నిండి, పరప్పాల్ = ప్రపంచమంతటా, మట్రు ఎల్లా లోకత్తవర్క్కుమ = ఇతరులందరికి, ఇరై ఎండ్రిడత్తవరాగా = నాథులుగా, ఎణ్ణుమ ఎణ్ణుం = ఆలోచించుచున్న, ఇరైవర్ దువో = భగవంతుడవో, ఇడత్తదువో = ఆశ్రయమిచ్చుచున్నవాడవో, ఎమ్బిరాన ఎం పిరాన = నా స్వామియు, ఎలులోగాశ్రీనివాసా =

Garani Srinivasan

సుందరవాద, నిలుమేల్ స్త్రీ ప్రభు = బణ్ణనే.

కణ్ణగళు కేందావరే. కైగళూ అవే. తిరువడిగళల్లిందలే అవుగళిగే పేరడద బణ్ణవాదరింద నాటియాల్లద కరియ దేహ బేక్కాదడాగే. శిల్పశాస్త్రదల్లి, నీలవర్ణవన్ను దాటి, దేవతేగళల్లర ఆభరణగళు ఇరువ (శ్రేష్ఠరూప) ఇతర ఎంథదేంద్రవంతా (నిత్యశృంగారగళు) ఉంటు శిల్పియాలు అవకాశవిరువంథద్దల్లి నన్న స్థానియరు (43)

సుందరవాద బణ్ణ (స్వభావ)?

ఉంటిన దాక్షిణాత్యదల్లి భూనవంశన సుంద స్వభావగళన్ను కూరుసుత్తిరలిల్ల. ఇల్లి భూనవంశన అకర్షకత్వద రూపవన్ను కూరిసుత్తిరలాగిదే.

భూనవంశన రూప సౌందర్యవన్ను భోగళ కడెగలు చక్కగి బరిసిరువుదిల్ల. నాటియల్లద ఆ వస్తువన్ను వర్ణిసువుదరింద నమగళిగే సిక్క

నిలుముయుర్ శోఁలలముమూ పేరు ముదువు ఎవ్వేయివ్వేరియినాఱు, అలుముయుల్ ఇూనశ్శమయిండుళ్లూ పేశెలుమూ, ఈజ్గజ్గోల్లామూ ఉలువ్వుయుర్ ఇూనశ్శుడర్ విళ్ళశ్శేయ్ నినోఱిదనూఱూ యీనోఱుమూ పేఱు ముయునోఱూ ఈల్లేయూల్, ఎమూ పిరాన వీరువ్వేరివ్వేయీ.

నిలుమూ స్రోత్రం = బణ్ణవస్నూ, లుయుర్ ఒయుర్ = శ్రేష్ఠమైన (లుశ్శేష్ఠమైన), శోఁలలముమూ ఉకూనభూం = సేంబవస్నూ, పేఱుమూ ఉపకుం = పెదరస్నూ, లురువ్వుమూ ఒరువ్వుం = రూపవస్నూ, ఇవ్వే ఇవ్వే ఎనోఱు తిణవు తిణవు రాణ్ఱు = ఇచ్చు ఇచ్చు ఎందు నిదిష్టమైనా, అలుమూ ఆగుం = ధర్మమూర్గదల్లూ, ముయుల్ భూయుం = శ్రేమిసుశ్శే, ఇూనమూర్రాణం = జ్ఞానవస్న పదేద (జ్ఞానిగళాద), శమయిండళ్లూ ఈయిశ్శిశుగ = మళొనువశిదగళ్లు, పేశెలుమూ ఉపశ్శిల్లుం = మూశేనాడిదరూ, అజ్జు అజ్గ ఎల్లామూ అంశుశు అంశుశు రాంలుగుం = ఆయూ విషయగళల్లల్లా, లులు లుయుర్ ఒగ ఒయుర్ = మధ్యోన్నశవాద, ఇూనమూ శుడర్ భూగణం ఈడర్ = జ్ఞాన జ్యోశియ, విళ్ళశ్శేయ్ విణశుశు ఆయు = (వుచ్చ) దీపవాగి, నినోఱిదు భ్రోణ్ఱిశు = ఇరువుదు, అనూలు అణ్ఱ్రి = అల్లదే, ఒనోఱుమూ భ్రాణ్ఱుం = యూస్రోందు బగేయిందలూ, పేలు ఎబ్ర = వీడియు బల్లంశే, ముయునోఱూర్ భూయుణ్ఱోర్ = ప్రయశ్శ వీడువవరు, ఇల్లశ్శే ఇంబుదు = ఇల్ల, ఆశ్ఱ్ర్యం = అయ్యో, ఎమూ పిరాన రాజం బ్రిరాణ = నమ్మ స్వామియ, పేరు మ్వేయ్యేయో ఎబ్రుణాధాయుడయ = ఉంబుయున్నో.

నమ్మ స్వామియు బణ్ణవస్నూ లుశ్శేష్ఠమైన సేంబవస్నూ, పెదరస్నూ (ఆకశ్శియస్నూ), రూపవస్నూ, ఇంథింశవు ఎందు నిదిష్టవాగి, ధర్మమూర్గదల్లూ శ్రేమిసుశ్శే జ్ఞానవంశరాద మళొనువశిదగళు, ఈ లోకదల్లూ శుడ ఆయూ విషయగళల్లల్లా మధ్యోన్నశవాద జ్ఞానజ్యోశియ (వుచ్చ) దీపవాగి (బెళకాగి) ఇరువుదల్లదే, నమ్మ స్వామియు ఉంబుయున్నో యూస్రోందు బగేయిందలూ (వీడియువంశే) ప్రయాశ్శిసువవరు ఇల్ల. (44)

ఉందిన వొశోశద విషయవన్నే ఇల్లియూ ముందు వరిసలాగిదే.

నాయుశ ఛేల్లుశ్శే: నమ్మ స్వామియు రూపసౌందర్యవన్ను కుఱిశు వర్ణిసిదలు యూ ఉందలూ ఆనువుదిల్ల. నిలిశి నియుమగళన్ను పాలిసుశ్శే ఇరువ జ్ఞానిగళాద మళొనువశిదగళు జ్ఞానవంశరాగిద్

ఉండదే, సెలబస్ ఇంకొద్దు, మొదలుపెట్టాలి ఇవివ, కాలేజ్ ఇష్యూ, బుక్స్ ఇంకొద్దు ఎందు వివరాలు చెప్పుకొస్తారో, చిలు. ఆదారో, అవరి ప్రేయసిళ్ళో చెల్లిళ్ళూ అళ్ళాల్లవళే. ఆవేళ్లి మనోజ్ఞశవాద జ్ఞానజ్యోతియు ముందే ఇందు పుట్టబడిన చిళ్ళకి నంశోయిలీదరి. నమ్మ ధ్వామియు ఉంమేయున్న వరిప్రోణంవాగా వివరాలు చెప్పువంయూ మ ప్రేయసిళ్ళో ఉందలూ అదు సాధ్యవిల్ల.

మూకిగా, మనస్సిగా, వివరణీగా ఎటుశద అకిచవ్యాదా రూపకొందయబడుళ్ళవను ధ్వామి ఎందంతే అల్లవే?

45. పెరుగుకెట్టిలార్ కుం పెరుగు కణ్ణమలర్ పుణ్డరీకం, నుం మేల్
ఒరుగ్గే పిఱవి వేక్కార్ ఇవ్వకాలం, ఒరువర్ నుం పోల్
వరుగ్గేలూబవరుళరే? కొల్లిలె వాళ్వియం చూళ్ పిఱప్పు
మరుగ్గే వరప్పెఱుమే?, కొన్బళ్ళు వాళ్వి మడనెంజమే!

పేరుళ్ళోలిలార్ శమా పేరుళ్ళణో మలర్ పుణ్డరీకమా, నమ్మేల్ ఒరుళ్ళే పిఱవి వేక్కార్ ఇవ్వకాలమా, ఒరువర్ నమా పోల్ వరుళ్ళేలూబవరుళరే? కొల్లిలె వాళ్వియమా చూళ్ పిఱప్పు మరుళ్ళే వరప్పేరుమే?, కొన్బళ్ళు వాళ్వి మడనెంజమే!

పేరు కోలిలార్ = పెరుగు కెట్టిలార్ = మదావరాధ స్వీకారియు, శమా కుం = శమ్మ, పేరు కణ్ణో మలర్ పుణ్డరీకమా = పెరుగు కణ్ణ మలర్ పుణ్డరీకం = దొడ్డ (విశాలవాద) అరళద కొండావరియ కణ్ణు కళన్న, నమా మేల్ నుం మేల్ = నమ్మ (మీద) మేలే, ఒరుళ్ళే ఒరుంకె = ప్రోణంవాగా (విశకాలదల్లి), పిఱవి వేక్కార్ పిఱప్పు ణవె క్కార్ = (దొరకి) హోళ్ళరియిసిదరు, ఇ అకాలమా = ఈ-అకాలం = ఈ అకాలదల్లి (కాలవల్లద కాలదల్లి), ఒరువర్ ఒరువర్ = యారొబ్బరాదరూ, నమా పోల్ నుం మేల్ = నమ్మదాగే, వరువమా కేలుబవర్ వరుం మేల్ = భాగ్యశాలిగళు (సంతుష్టరాదవరు), ఉళ్ళరే ఉళరే = ఇద్దారేయే? కొల్లిలె = వైరాశనకాలదల్లూ

వాలియవం వుళ్ళియుం = (భగవంశసోదనే) బాళిదవరు నావు, శూలం పిటిప్పు తూట్టి పిరప్పు = దుళియం (వైనరావతిగళొళ్ళువ) జన్మవు, మరుజోళి మరుకు = (నమ్మ) మనస్సిల్లి, వర వేరు మేలె వర్తనెయుం బరలు = బరలు సాధ్యవే?, కొల్ల వాలి శతాగంబు వాళ్ళి = లుజ్జీవన గొళ్ళు ఎందు హేళు, మడ నెంజ మేలె మడ తిరుత్తబే = సాధువాద మనస్సిలే!

మడావరాడు నిర్గుణియు శమ్మ విశాలవాద అరళిద కేందావరే కాలవల్లదే ఈ కాలదల్లియూ నమ్మ మేలె ప్రేమాదిగళు మండు హోళియువరు. ~~కాలవల్లదే ఈ కాలదల్లియూ~~ నమ్మిందలే భిన్నరాద అనళు (నిశ్శక్తరాదవరు) యారాదరూ ఇద్దారేనే? పురాతన కాలదిందలూ గొత్తిరువ యొందనే బాళిదవరు నావు. దుళియం జన్మవు నమ్మ మనస్సిల్లి బరలు సాధ్యవే? సాధువాద మనస్సిలే 'లుజ్జీవనగొళ్ళు' ఎందు హేళు. (45)

ముందిన సందు రామాయణల్లి హేళిద 'భగవంశను తన్న కైలాశవన్ను నన్నకోలే మండువను' ఎంబుదన్ను ఇల్లి మత్తే స్మరిసికొళ్ళలాగుత్తిదే. అల్లదే, అదరింద లుంటాగువ ఫలవేను ఎంబుదన్నూ హేళలాగుత్తిదే.

భగవంశను మడావరాడనాగి అవతరిసిద్ద భూదేవియన్ను, ఖుంటు యమేలణ ఎల్లా జీవరాశిగళన్ను, లుదరిసువ వైదికోత్తమ బ్రాహ్మణ ధర్మవన్ను ధరేబడదు అవనింద భూదేవియన్ను ధర్మిష్ఠ బ్రాహ్మణ ధర్మాలవాగిర్ప అదు.

నాయక హేళుత్తాళే: సాధువాద మనస్సిలే, ముందే మడావరాడనాగి అవతరిసి భగవంశను భూదేవియన్ను ధర్మాబ్రాహ్మణరిందరిసిదను. ~~[illegible]~~ అంథ కాలవల్లద ~~[illegible]~~ కాలదిందలూ నిజ, శరణా వమూర్తియూద ధర్మామియన్ను బ్రాహ్మణ శతాగంబన్ను నమ్మ మేలె హరిసిద్దానే! నావేష్టు భాగ్యవంతరు! నమగే ఎంథ లక్ష్మీ! ముందినిందలూ నావు భగవంశద రక్షణెయల్లియే బాళిదవరు. ఆద్దరింద పునర్జన్మద అంజికెయిల్ల నమగిల్ల. నావు లుజ్జీవనగొళ్ళోణ.

46. మడతిరుత్త మెయ్ంబుం కుమతైయుం, ఓర్ కురుమం కురుత్తి
మిడతిరుత్తుం ఇప్పిరువర్ మిడవోం వయిరమయుం,
అప్పొణ్ణైయరోన్

కూడనిదానిని కోరుకొనే బ్రాహ్మణుడు తనకోడలిని కోరినట్లు

కోడనిదానిని కోరుకొనే బ్రాహ్మణుడు తనకోడలిని కోరినట్లు

మడనేంజమేనాలు మదేనాలుమా, ఓర్కరుమంజ్మరుది విడనేంజ్నే యుట్రార్ విడవ్లేవమ్నేయుమా, అమ్మోనాపేయరోనో శిడనేంజజ్నేడా పిరానార్ శమదు బ్రాహ్మణుడిక్కేలా విడవ్లోయ్ శిడనేంజమూయ్, ఎమ్మైవ నీలక్తినాలు దాలుమా శిరిమనాలుదే

మడమా నేంజమా మడం నిరుగ్గుచం = విధేయమైన మనస్సు, మదేనాలుమా రాణ్ణుం = ఎందు, శమదు కామక్కు = నమ్మదు, ఎనాలుమా రాణ్ణుం = ఎందు, ఓర్కరుమమా వార్ కరుమం = ఒందు కేలసవన్న, కరుది కురుక్కి = ఉపదేశిసి, విడ యిడ = విడలు, బిడువుదరింద లుట్రార్ ఉస్రుర్ = ఉళ్ళాడనొండవరు, విడవ్లో యిడ రెవా = (బిడు గడెయన్నే), అమ్మైయుమా అణిమయుం = (అదు) ప్రోంది శొళ్ళువుదు, అమ్మోనాపేయరోనో అ పొణ్ణెయరాగాణ్ = ఆ బంధ్యాశశివోలిన, శడ కూడ = విశాలవాద, నేంజమా నిరుగ్గుచం = ఎదెయున్న, కేడ్డి కోణ్ణడ = సీళ్ళద, పిరానార్ శమదు బ్రాహ్మణుర్ కామక్కు = స్వామియు, అడిక్కేలా అడి కోట్టి = శిరువడియల్లి, విడ యిడ = బిడలు, ప్రోయ్ పోయ్ = (అదు) ప్రోలి, శిడమా కూడం = సిద్ధవాద, నేంజమా ఆయ్ నిరుగ్గుచం ఆయ్ = మనస్సాగి, ఎమ్మైవ నంబిమా = నమ్మన్న, నీలక్తినోక్కు = నీలి (బిట్టుబిట్టు), ఇన్నాలు దాలుమా = ఇందినవరేగూ, శిరిమనాలుదే కూరికిన్ఱ = శిరిగాడుక్కిదెయల్లా.

విధేయవాద మనస్సు, నమ్మే మనస్సు ఎందు సిందుశేలదవన్న ఉపదేశిసి బిడలు ఉళ్ళాడనొండవరు, (అదన్న) బిడువుదరింద ఆ బిడుగడెయన్నే (అదు) ప్రోందిశొళ్ళువుదు. ఆ బంధ్యాశశివోలిన విశాలవాద ఎదెయున్న సీళ్ళద స్వామియు శిరువడియల్లి బిడలు, అదు ప్రోలి సిద్ధవాద మనస్సాగి, నమ్మన్న నీలి, ఇందినవరేగూ (అవన కూడి నందే) శిరిగాడుక్కిదెయల్లా!

Gajani Srinivasan

స్వార్థపూరితమైన వాక్యం ఇది.

మనస్సు యుద్ధానికి సంకేతంలాంటిదన్నది. ఎందుకంటే అది స్థిరంగా ఉండిపోవట్లేదు. ఇంద్రియాలతో ముందుకి నెట్టుకుపోతూనే ఉంటుంది. ఇంద్రియాలతో అలా దాడుతూ మనస్సు 'నేను, నాది' అనే భావనను పెంచుకుంటూ పోతుంది. ఈ 'నేను, నాది' అనే భావనే మనస్సు చేసే మోసం. ఈ మోసం/వ్యామోహం వల్లనే, యుద్ధం చేయాలనే కోరిక కలుగుతుంది. ఆ కోరిక తీరాలంటే, ఆ 'నేను' అనే భావనను అంతం చేయాలి

47. తిరికిన్రతు వడ మారుదమ, తిగ్గళ్ మేన్దై ముడన్దై
శొళిరిన్రతు వరువుమ్నదు, కణ్ణన్ వినూర్ శొలవే
శరిన్రతు శఙ్గమ శణ్ణుమ్ తుయ్ప్ప వణ్ణమ్ వియల్
విరిన్రతు ముల్లై మెయ్యుమ, ఎన్నై ఇగళాలన మేల్లియ లుర్కే.

తిరిన్రతు తిరికిన్రతు = సుళ్దాడుకిత్తే, వడ మారుదమ వడ మారుతం = బడవణ గాళ్యు (కుళిగాల్యు), తిగ్గళ్ తిగ్గళ్ = చంద్రను, మేన్దై = క్రూరనాద శాపవన్న, ముడన్దు ముకన్దు = కుంబిగోం కు, శొళిరిన్రతు శొళిరిన్రతు = సుళిసుకిద్దాళే, అదువుమ అదు అదువుమ్ అదు = అవరకూ కూడికొండు (నిడుకిత్తే), కణ్ణన్ కణ్ణాణ్ = అక్కాకృష్ణన, వినూర్ విణ్ణూర్ = వరమువిదవేంబ వానగ్నళల్లి, కొలువే తిరువే = సేలే మాడలేందే, శరిన్రతు శరిగిన్రతు = బరిదు బీళ్తుకిత్తే, శఙ్గమ శంఖం = కైబళెగళు (శంఖదంతే కాణిసువ), తుయ్ప్ప శుద్ధ = శంఖద, అమ అమ = సుందరనాద, తుయ్ప్ప శుద్ధ = శంఖద, అమ అమ = సుందరనాద, కొలువ్ = తుయ్ప్పాయక్క = శులసినాగి, వణ్ణమ్ వణ్ణాణ = బణ్ణవు, వియల్ = పయిల్ = బడ్డదియుంటా, విరిన్రతు విరిగిన్రతు = బరదు కిత్తే, ముల్లై మెయ్యుమ ముల్లై మెయ్యుమ = దోడవు హొశిదియుంటా, ఎన్నై ఆమ శెన్నలోడి ఎణ్ణ ఆమ్ ఎగాళు = మీనాగువుదేంతే, ఎన్నణ్ణ = నన్న, మేల్లియలుర్కే ఎమ్మేల్లియల్ గెక = నన్న మృదు స్వభావక్కే.

బడవణ గాళ్యు సుళ్దాడుకిత్తే. చంద్రను క్రూరనాద శపవన్న కుంబిగోండు సుళిసుకిద్దానే. అవరకూ కూడికొండు నిడుకిత్తే. అక్కాకృష్ణన వరమువిదవేంబ లూరినల్లి సేలే మాడలేందే కైబళెగళు (శంఖదింద మాడిద కైబళెగళు) బరిదు బీళ్తుకిత్తే. శంఖద శులసినాగి హొశిద దోడవెల్ల బడ్డదియల్లి బరదుకిత్తే. నన్న మృదు స్వభావక్కే మీనాగువుదేంతే?

శంగాళ్యు, కొళగిన కళు బరలి అవళ. అవరకూ బరలిల్ల

చూద్దే పేడినుశ్శవేయుంళే. ఆద్దంద్దంద్దలే శంగాళియు, చెళ్ళదాంగళు - ఎరడూ శంబాంధరువ, డుశవాగారువ విషయుంగళు ఎరడుందే బిసయు చేరోయిన్నుంబు మూడువుదేందు వివరిసిలాగునుశ్శదే. కొంరంగన్న డచ్చి కొండిరువవరంతే మై కృశవాగళ్ళుచ్చదూ, డళ్ళది మై ఆనువ్రూ, బళ్ళేగళు శ్రేయింద కళ్ళిత బీళ్ళువుదూ నిడజుశ్శే.

నాయుక డేళ్ళుశ్శాళే: నన్న నుంశ్శ ముశ్శ నుళిదాడువ శంగాళియూ, నన్న మేలే నురిదుశ్శిరువ చెళ్ళదింగళూ, ఎరడూ శూడిశొండు నన్నన్న నుబ్బు డాశుశ్శివే. ప్రేమ బీదదల్లి నన్న ప్రియశమన సోలిసోయిల్లంతే శొడగిరబేశెంబి కొంరంగసింద నన్న మై బిడలారదే. శ్రేయింద బళ్ళేగళు జారిబీళ్ళువుశ్శివే. నన్న మైయల్లా రచ్చె డళ్ళదింద శీరుతిదే. ఇన్న నన్నల్లి ఉళిదిరువ నన్న మృదు బ్బిభవక్కె ఏనువళి బరువుదొందే?

భవవంశనిగే ప్రియవాదదు భశ్శ ప్రౌఢవాద విసీశవాద సాధుశ్శిగూ శ్రేయవే. అదు చొన్నవద్దరే, శేదదేడ్రోలదరే, నాయుకియ ఆశయక్కె యావ కొంరశేయూ ఇరువుదిల్ల. అవళ దేడక్కే ఏనాదరీనంతే? అదు డాశేయే శ్రేశ్ట బిద్దు డ్రోలగే బేకల్లవే అదే ఇల్లియ విషయ.

48. మెల్లియ లాక్కైకక్కిరుమి, కురువిల్ మిళిర్ందదాంగకే
చెల్లియ చెల్వక్కైక్కులత్తిలైయిన్ కాణుం, తాన్ఱువుర్ందు
చొల్లియ శూళుం నీరుమా లువ్కయి యాదుకర్ఱొన్ఱే,
పల్లియిన్ చెల్వుర్ చొల్లాక్ చెకాళ్వదోవుండు
పణ్డు పణ్డే.

మేల్లియ లాక్కైక్కుమి, కురువిల్ మిళిర్ందదాంగ్గే
శేల్లియ శేల్వక్కైక్కులత్తిలైయిన్ కాణుమగ, ఎన్నాలున్నైనై
చెల్లియ శూళ్ందిరుమూలవన్ శవియాదుడట్రోన్,
పల్లియిన్ శేల్వంజొల్లా శొగ్గోవదుంఏవుండు వీణు వీణ్డే.

మేల్లియ = సూక్ష్మవాద (నీర్), ఆక్కైక్ = వేదద, శురువి కిరుమి = క్రిమియు, శురువిల్ క్రురువిల్ = కురువినల్లి, మిళిర్ందు మిగిరిర్ందు = ధారళవాగి, ఆజ్గే ఆగుతక = అల్లియే, శేల్లియ చెల్లియ = అళియువ, శేల్వక్కైక్కులత్తిలై = నివ్భావవుళ్ళవాగి, లులత్తిలై ఇలతక = (విశాలవాద) జవత్తన్న, ఎన్ కాణుమగ నాన్ కాణుం =

పేనుకాణబల్లదు? ఎన్నాలుమా రణ్ణత్తుం = నన్నిందలూ, రన్నేవ్ క్రిణ్ణా = శరన్నన్ను (నన్నాశ్వామియున్ను), శొల్లియు రకాశంయిల = ద్రోహళ్ళనువ, మూలిల్ ఊట్టిల = సంగాశియూద (కంశ్రియూద), శిరుమూలవనో క్రిరుమాలవిణ్ణ = భవోర్ణ్ణరన, కవి కయి = స్తుశియున్ను, యూదు యాక్కు = యూవ్వదన్ను (మీనోనేందు), కట్రోనో కఱ్ఱొణ్ణ = కలిశిదేనే? వల్లయిన్ పసంగియిణ్ణ = ఉల్లియు, శొల్లుమా రకాశంత్తుం = లోఒకనుట్టువిశేయున్ను, శొల్ ఆ రకాశం త్తా = (ఇందు) వచనవోందు, కొళ్ళావదోల్ ఉణ్ణు రకాశంగళావకైగా ఉణ్ణు = శిళిదుకొళ్ళవ్వదూ లుంటు, వణ్ణు శిణ్ణు = ఉళ్ళరియుశాలద్దు, ఉణ్ణోల్ణ = ఉళ్ళరియుదీల.

నణ్ణ (నీరుష్మవాద) దేఱవ్వళ్ళ శ్రుమియు శురువినల్లి ద్రోరళ్ళాడుత్తా అళియువ స్నేహభవ వుళ్ళవ్వద్దా (విశాలవాద) జనశ్రత్తన్ను మీనుశాణబల్లదు? నన్నిందలూ రన్నన్ను ద్రోహళ్ళనువ రంశ్రియూద (దీంగాశియూద) నవోర్ణ్ణరన స్తుశియున్ను యూవ్వదన్ను శలిరిదేనే? ఉల్లియు లోఒకనుట్టువిశేయున్ను (ఇందు) వచనవోందు శిళిదుకొళ్ళవ్వదూ లుంటు, ఉళ్ళరియుశాలద్దు ఉళ్ళరియుదీల. (48)

ఎంథ సుందర నాణుడ్య ఇదు! ఎంథోంథ సోగదాద నామ్యుగళన్ను ఆరిసికొళ్ళలాగదే! ఎష్టు ఆళవాగి అరియుద్రోఁదరూ, అదర ఆళ్వారర్స్ కీరుప్రదిల్ల!

"మేల్లియు లాళ్ళిలె చ్ఛేరుమి శురువిల్ మిళ్ళినాదిగళే శొల్లియు శోత్తిర్పర్" — దేఱవ్వళ్ళ రియుశవే శొట్టు, శ్రుమియు శురువన్నుంటు మాడుత్తదే. అదరల్లిన కీలవ్వరర్థదల్లిరే ద్రోరళ్ళాడుత్తా, అవ్వగళన్నే శిందు జీవిసుత్తా, శతీకే, అదర ల్లియే అళిదు ద్రోఁదుత్తదే. ఆ శురుగళే శ్రమిగే జనశ్రత్తు. అదక్కంశలూ విశాలవాద అద్వైశవాద జనశ్రత్తు బేరేయోందిదే ఎందూ, అదర విష్యవేనోం దూ అదక్కే ఈవే తిళిదీరు? రన్న జనశ్రత్తన్నే అరియుద శ్రమిగే విశాలవాద జనశ్రత్తిన అరివు బరుత్తదేయోఁ?

"ఎన్నాలుమా రన్నేవ్ చ్ఛొల్లియు మూలిల్ శిరుమాలవనో శమి యూదు శోత్రోనో" — ద్రుష్టు నావ్వగళ సంసారవెంబ శురువన్నుంటు మాడిరిం దు, అదరల్లి బిద్ద శొళ్ళలుత్తా, అదరల్లియే ఆళియు వవశళుసాను.

ఇంత అల్పజ్ఞాన నన్నింద శిన్నన్న ద్రోహాలు శొళ్ళుచేరేంబి నమ్మేశ్వరన శంశ్ర
ఎష్టు విచిత్రం! నందారజనశ్శన్న బిట్టు చేరే గ్బ్లబ్బా అంవిల్లద అజ్ఞాని
యుద నాను భగవద్విష్టయు నాగి బ్లనేదన్న శలిశిద్దేనే? అవన బంశు
యు మణిగ్బ్భావనళు బేనుశొశ్తు?

"బ్లల్లయిన శొల్లుమా శొల్లా శొళ్ళబొళా లుద్దు" — డుల్లయు
లోచన మూశ్తదే. అదన్న డుల్లయ వచన (శకున) ఎందు అంశు.
నంబువవరిగా ఇద్దారే. డుల్లయు నుడి ఎందు నుడియోల? అదశ్శే అర్థర్
బిదియోల? (నన్న మూశిగా అష్టే అర్థర్ బిరబుద్రదల్లవే?)

"బిద్దాం బిత్తోలే" — డుళ్ళయు డుళ్ళయిదరే! అదన్న డూశేందు
శరస్థంగా లూటిశేరే? అదర అర్థవన్న అంశు శొండువంత శొశ్తు
అదేష్టు అర్థర్ బ్రోణ్యాదద్దు ఎంబుదు. డూశియోల అనాదియుద
భగవంశన విష్టయువన్న శురిశు ఎష్టు ఆళవాగి అంయు శొడగి
దరు గాలదు బిసిగిశ్తదే.

సాయంశ ఓలళ్ళుశ్తాళ్: శేలవ్యుర్తనళింద శుంబి యుశేన
శొడువ శురుబినళ్లు ద్రుష్టి, అదరల్లోల్లోకాది, అల్లోలదాయుద
క్రిమియు డావనాను. అల్లకు. నినగే బిరుద నింశ్చబవన్నిట్టు, శిన్నన్న
ద్రోనళి డాడేందు నన్న ప్రియ శిమసాద నమ్మేశ్వరను ద్రూడిరువ
శంశ్రవన్న శండిరా! శ్రేమిగే శిన్న శుంరుబల్లద బిశాలవాద జనశ్రిన
అంబిదియోల? నింశ్చబవిడువ నన్న జీవనవల్లదే నినగే భగవంశన
విశిష్టవాద నుణాగ్బ్భావనళ అరివాగువుదు హేగే? ఆదరిం, నన్నింద
శోను ద్రోనళాగి శిన్నబ్బరిగేంబి అవన శంశ్రవన్న నీంలిది! డుల్లి
యంశే నానూ లోచనుట్టుశ్తిద్దేనే. డుల్లయు నద్దిగే అర్థవన్న
శిట్టువవరిం ఇద్దారల్ల! నన్న మూశిగా అర్థ శిట్టువవరు ఇరబుద్రదు.
ఇంతిసింద భగవద్విష్టయువాగి డాడిద్దన్నే నానూ డాది మునిసిశ్తిద్దేనే.

49. பண்டும் பலபல வீங்குகிருள் காண்டும், இப் பாயிருள்போ
கண்டு மறிவதுங் கேட்பதும் யாமிலம், காளவண்ண
வண்டுண் துழாய்ப் பெருமான் மதுசூதன் தாமோதரன்
உண்டுமிழ்ந்தது ங்கடாய, மண்ணோர்ண்ண வெண்ணெய்
தானே.

పండుమా వలవల వెళ్ళిరుళ్ళా కొండుమా, ఇప్పాయిరుళ్ళా పోలా
కణ్ణుమలుమిదుళ్ళోట్టదుమా యూమిలమా, కొళవట్టా
వణ్ణుమూ శులూంయ్ పోరుమూనా మదుశూందనా శొమోదరనా
లుణ్ణుము మిలూమ్మిట్టాయి, మణ్ణోరన్న పోన్నుదలో.

పణ్ణుమా పణ్ణుం = చేయు, వలవల పలపల = అనేక, వెళ్ళిరు
పోన్రు = దీపమైనవాడ, ఇరుళా ఇరుగా = చీకటిలా, కొణ్ణుమా
కాణ్ణుం = చంపివేసే, ఇప్పాయ్ ఇరుళా పోల్ = పాయు ఇరుగా
పోల్ = ఇంద్ర (దట్టమైన) చీకటిలా వచ్చిన కష్టాలు
దట్టాగలు, అణుదినమూ అనుభవిక్కుం = అంశిద్దాగలు, కేట్టదుమా చాలా
పట్టుం = కేళిద్దాగలు, యూమా ఇలమా యాగం ఇలం = నాపిల్లా, కొళ
వణ్ణమా కాలావణ్ణాణం = కప్పిబట్టిన, వణ్ణువణ్ణం = చుంబిలు,
లుణ్ణా ఉణ్ణా = లుణ్ణువ, శులూంయ్ కుట్టాయ్ = చులసియా (దారద),
పేరుమూనా పెరుమాన్ = నభోవిష్ణువనాద, మదుశూదనా మక్కుళ్ళా
ణా = మధుసూదన, శొమోదరనా క్కాడమా క్కాణా = దామోదరుణ్ణంబ
డేనరుళ్ళవను, లుణ్ణుమా ఉణ్ణాడుం = లుండూ, తూలుమిలూన్నుమా
ఉమిళ్ళిక్కుం = లుగుళ్ళియూ, కటాయ కాడాయ = రక్షినువ, మణ్ణా
మణ్ణా = భూమియు, మీర్ణరా అన్నా = పోంబడినవాడా, ఇల్లానుదలో
ళిన్ గ్రుక్కడలు = పోళ్ళియువ కణ్ణీయువళ్ళా.

కప్పిబట్టిన చుంబిలు లుణ్ణువ చులసియు (దారద) నభోవిష్ణు
నాద మధుసూదన, దామోదర ఎంబ డేనరుళ్ళవను లుండూ, లుగుళ్ళి
యూ, రక్షినువ భూమియు పోంబడినవాడా పోళ్ళియువ కణ్ణీయువళ్ళా,
ఎంబియూ అనేక కష్టాల శాలవన్ను చంపివేసే. ఇంద్ర (దట్టమైన)
కడరిరువ కష్టాలియు నావు చంపివేసే, అంశిద్దాగలు, కేళిద్దాగలు (49)
ఇల్ల.

ఇవంటిచేంపివేసే కష్టాలే నాయకియ విరహవన్ను పెచ్చిసుకోవే.
విరహనే శేవిసువవరు నాయకనింద పొట్టి అనుభవ చేపించువ, అవళ
ఆశ్రీయరాదవరు ఎనిసుకోవే.

నాయకియ శ్రీయుళమాద నభోవిష్ణువన్ను ధరిసువ శులసియా
దారవన్ను చుంబిలు ముగుళిచేంపివేసే ఎందూ, అవనిగే చుట్టు
తిరుగువ, దామోదర ఎందు ముంశాద అవనంశ రూప పేరిరువళు ఎందూ
భినవంశవన్ను పివరిసిలాగిదే.

మధు ఎంబ రాష్ట్రనినన్ను శేకొండవను; ఆద్దంద మధుసూదన. ఆశ్రి శవిరోఁఱిగళావ దుష్కర్మన్ను నిదేబిడియువవను స్వామి ఎందంకే

దామోఁదర – ఉదరిండ కట్టిసికొండవను. నందగోఁపకులదల్లి శ్రీకృష్ణనాగి బిగవంశవను బెళగిసుత్తిద్దవ, అవను శబ్దవాగి బిగ్గోయన్ను తిందనందూ, నందగోఁపకులదల్లెల్లా బడగళవాగి బేకేబ్బనాగువవనందూ శిళిదు శోయిసువంతహ అవనన్ను బిగ్గబదగదిందవ కిరగుబట్టిగే కట్టి డాఁకదళంబ జన్నగళల్లి ఇదక్కే. బిగవంశద కొలబ్యసూచనెయన్ను ఇదు సూచిసిరువుదు.

నాయంశయ ఆశీలయరుగోళ్ళుకారే: బిగుమిసుసుంశే విశాలవ్యా
సుందరవ్యా, బ్రీశాశ్రీనాన్వ్యా ఇద ఉన్నేయువళదే, ఎందే అనేకే
శ్రీకృష్ణరాత్రిగళన్ను నావు శండిదేవే. ఇప్పుదల్లవాగి శ్రీకృష్ణరాత్రియన్ను
ద రాత్రియన్ను నావు ఖండితవాగియూ శండిల్ల, అనుభవిసిల్ల. శేషి
యుగూ ఇల్ల.

50. ఇణ్ణుతెల్ మాణిమయాణి బయవాణిమ, విణారన్తు
నణ్ణుతెల్ వెణ్డుం వలవ! కడాకిన్ఱు, తేన్
విణ్ముతెల్ నాయకన్ నీణ్ముడి వెణ్ముత్తు వాశి
మణ్ముతెల్ శేర్వుట్ఱు, అరువి శెయ్యానిఱుక్కుం
మామలైక్కే.

ఓణ్ణుదల్ మగిళ్నియోళ్ బయవామై, విళైన్ద నన్దేర్
నణ్ణుదల్ వేణ్డుమగ వలవ! శడాఁనోలు, శేనే నవినోలి
వినోముదల్ నాయగన్ నీణ్ముడి వేణ్ ముత్తు వాశిల్గైయ్
మణ్ ముదల్ శేర్ వుట్ఱు, అరువి శెయ్యానిఱుక్కుం మామలైక్కే.

ఓళ్ళు నుదల్ ఇణ్ణ నుతెల్ = మచ్చిసిన ముఖవుళ్ళవళ, మగిళ్నియ
మాణిమ = దేవదత, ఓళ్ళ ఇణ్ణి = చొళగు వుదు, బయవామై బయవాణిమ =
కళవియాగదంశే, విళైన్ద విణారన్తు = భోగ (ఎనగా), నేర్ నుతెల్
కూర్ = నమ్మ రథవు, నణ్ణుదల్ వేణ్డుమగ నుణ్ణుతెల్ వెణ్డు
ం = ప్రోఁక నేరబేకు, వలవ వలవ = కారథియే, కడాఁ ఇనోలు కడా
క ఇన్ఱు = ఈవలే నడదనబేకు, శేనే కూర్ = జోళ నుళ్ళుకొళ్ళు,

Garani Srinivasan

నవనలి నృవిణ్ణ = డాడుశ్తిరువ, పాణో విణ్ణ = విరమవిదద, ముదల్ నాయడనో మూకప్ప నాయకణ్ = ఒడెయన (నీమోడిబ్బరన), నీల్ల ముడి నోణ్ణ మూడి = లున్నశ్కేలిదద, చేణో ముక్తమా ఎవిణ్ణ మూక్తాంగం = బిళియ (స్వేచ్ఛేనాద) ముక్తిన, వాశిదోట్టు వాకిణికె కత్తు = డారదడాగి, తియ్యు = శుద్ధవాగి, మణో ముదల్ మణ్ణ మూకప్ప = శిరువడియ శలదల్లి, శేర్వుట్టు కెర్వుట్టు = శేరువంద్ద, అరువి అరువి = డ్రోళెయన్న, శేంద్యానిలోకుమా ఎచయ్యు నిర్మూక్తం = కంబుశ్తిరువ, మం మల్లేశోడ్డి మగ మలిలకొండ = దొడ్డ బెట్టక్కే, (కన్నడ)

నారదియోల, మచర్ణస్నేన ముఖవుళ్ళువళ్ళ నోడద ప్రేశేను డళదిరువ దొడ్డ బెట్టక్కే శీఘలే (రద్ధవన్ను) కిడిదిట్టేను.

యాను వ్రదక్కే మొదలే, బిద్ద నమ్మ రద్ధవు డ్రోలగి శీలబిట్టు. జీవను పుళ్ళువళ్ళు డాడుశ్తిరువ, విరమవిదద నీవోడిబ్బన్న లున్నశ్వాద కేలిదద బిళియ (స్వేచ్ఛేనాద) ముక్తిన డారద డాగి శుద్ధవాగి, శిరువడియ శలదల్లి కంబుశ్తిరువ దొడ్డ బెట్టక్కే శీఘలే (రద్ధవన్ను) కిడిదిట్టేను. (కన్నడ)

నాయకియ శుద్ధవాద మత్తు అనన్యవాద ప్రేమవన్ను అవళ బోడద సంకటవన్ను నాయకనను అరుశొండంతే ఇల్ల నిరుతనిలాగిదే. అదక్కాగి, కెట్టవింతే డ్రోలనువ్రదక్కే ముంజానెయల్లి అవను అవళన్ను మత్తే శోడి కొండు నింతిట్టేను!

నాయకను డోల్లుశ్తానే: కొంచి ప్రోఢాద ముఖవుళ్ళువళ్ళ దేహవు కళదియూ నువ్రదక్కే ముంజానెయల్లి, విరదదిందలే అవళు శీతళొళ్ళదంతే, అవళన్ను శోవిడి, ప్రేమాధీన శరువ్రదక్కే నాను అల్లనే చిలు బిద్ద శీలబేకేను. నారది, శిఖరదింద భూదవరళే శుద్ధవాద నీలిన రుధిరవన్ను కంబుశ్తిరువ లున్నశ్వాద బెట్టక్కే శిరుమలేగే నన్న రద్ధవన్ను కిడిసి.

51. మలిలకొణ్డు మత్తా వరవాల్ చుళిత్తియ మాయప్పిరాన్,
అలి కణ్డు కొణ్ట వళుతునుంగాళ్ళాకు కడల్,
పరదర్
విలిలకొణ్డు కున్ద చంగమిణైయు వేరిత్తుళాయ్
కుణైయాత్
కులిలకొణ్డు కాయంగళిరుంద్రు, కొణ్వారణ
క్కు కుణైయిక్కిన్రనకే.

మల్లేశోడ్డు మత్తా వరవాలు శులిత్రియ మాయప్పిరాన్,
అల్లేకణ్డు శొండ్డ వముదజన్నళ్ళదు కడల్, వీరశర్

విల్లేకోణ్డు కన్ద శబ్గమిమ్మే మేరిక్కుయూయ్ రుణ్మోయు
క్కుల్లే కోణ్డు కాయజ్మోళర్స్ను, కేళ్వోమానోశ్చ ఉల్లేక్కనోలుదే.

మల్లే ఒలు = విమర్దశవన్న, కోణ్డు రికాణ్ణు = శందు, ముర్కు ఆ మక్కు ఆ = శత్రుమూలలూనియు, అరమాల్ ఆ ణవాల్ = (ప్రాణించి) కొల్ద పింద, శులుక్రియ ఈళ్ళ్రిల్రిళు = నుక్కిసిద (శత్రుసిద), మూయమూ మాయం = అద్భుశకారియూద, పిరాన్ పిరాణ్ = నవోణ్ణర్ను, అల్లేకణ్ణు కోణ్డ అలి కణ్ణు రికాణ్ణ = అలోకళ్ళు కంటుంచోంద, అముందమూ అమృతం = అమృశవన్న, కేళ్ళాదు రికాణ్ణాగాకు = (కాను) స్పీకరించదే, శత్రుల్ కూటం = శత్రులు, వీరర్ పాళ్ = మరణించిన, విల్లే ఎయిలు = చిల్లగే, శోణ్డు శన్ద రికాణ్ణు కైక్కొ = శోండుశంద, దారుణ, శబ్గమూ ఇమ్మే కాణుకం ణవు = ఈ శంఖధ్వనిశ్శ, మేరి రవుగి = వీరమల్లశ్శంకరాద, శులూయ్ క్కుళ్ళాయు = శులసియు, శుణ్మే ఆ క్కుళోణ్ = జుంకేయూ, కుల్లే కోణ్డు క్కుళి రికాణ్ణ (ఈ) = దూరదింద బందు, కాయమూ కాయం = దోంచే, కళ్ళర్స్ను కోల ర్శక్కు = మోలోద్దు (మోలలిద్దు), కేళ్వోమానోశ్చ రికాణ్ణాణ్ కైక్కొ = కోసిదుశోళ్ళువదానే, అలోక్కనాలుదే అణ్ణాక్కిణ్ణ రిక్కొ = ఆశ్చర్యచిదుక్కిదేయుల్లా!

ఈందిన వీరశూరదల్లా, నాయకనమే శన్న ప్రియోయుల్లా కరుణోయుం టూ, వీరమంత్రదింద ధరిసిళిదు, కిరు సంకటనిరియ శివిరదల్లా అవను నోలుసిదను. నాయుకయోళు అల్లినే బందాగలి, కానే అల్లింద నాయుకయు బళిగే హోగి ఆగలి, ఇబ్బరిగి పట్టాగబద్ధరేంబ లుద్దేశదిందిరబేకు. ఇదరింద నాయుకయు మారు నిశ్చార్యరాయిబిట్టు!

ఈవీరశూర శత్రుల అబ్బారదింద చోళరిగె నాయక, శత్రులు శనగే మాడువ అవివేకవన్న గుర్తిసిక్కొళ్ళ.

నాయుక హేళ్లుక్కొళ్ళ: అద్భుశకారియూద (మాయనా ఎనిసిద) నవోణ్ణర్ను మందర వీవర్ణశవన్నే వొల్లదలల్లళిసి, మానవుక యున్న అదక్కే నుక్కి, కాను అదరడియల్లద్దరేకొండు అదు మళ్ళా దంతే ఆగిరేసేకుత్తా, దోనాసూరందద వొల్లదలన్న శత్రుయిసిద సు. ఆగ అమృశవు బిద్దు బంరు. అలోకళ్ళు అదన్న కండుకొం

దవు. అదరే, కదలకే అమ్మకపోడవాయింకు. అంద్ర ~~సిస్టర్~~ సిస్టర్ యుద కదలు, నన్న నాయకనుద్దుచువకులసియ దారద జొంకేళే దేలంకొండు, నాను ఎకదిక్ అంద కొంత ఈ శంఖద బిళిగళిసాను ప్రాంతక్కే, ఖలు దొరదివద బందు, మోలే బిద్దు, అవ్రళన్న కసదుకొండ్లవంకే అబ్బరసుత్తిదేయల్ల!

తంగాళి, మత్తే ~~సెల్లదిండ్ళ~~ దూనే కదల అబ్బర్వా ఎరబంకే అంతకేందు దోళ్లదంకే.

52. అణ్ణక్కుగు కరుగుకడల్ ~~ణివ~~ణ్ణిగె కణకణా
ణ్ణు పోయ్, అలరవాయ్ ~~పోయ్~~
మణ్ణక్కణ్ మడక్కాత యరవిణయేగ, మణ్ మాతు
అణ్ణక్కుప్ పులంబి మూలె మలె మేణిన్రు మాయు
ర్ వినవాయ్
మణ్ణక్కణ్ణ నీర్, తిరుమాల్ రకాడియానన్
కనాయ్
ఇ వార్కిన్రదే

అల్లేక్క ఇగ్గరు ఇడల్ వేణిగెళే కెళే కొణ్ణు పోయ్, అలర్వాయ్
మల్లేక్కణ్ మదనే దే యరవణ్ణెయోలు, మణ్ మాదర్ వినో
అల్లేక్క పులబి ముల్ల మల్ల మోసనోలు మాయుడ్ళాయ్
మల్లేక్కణ్ణ నీర్, తిరుమాల్ కెండియానోలు వార్కోనాయి

అల్లేక్క = అణ్ణక్కుం: కూడుత్తిరువ (భోజనంయిత్తిరువ), కరు కడల్ కరుకడల్ = కరియ కదలు, వేళ్ళ కెర్ప కెళే ణివణ్ణ కిణ్ణ ణక = విశ్వయ అలేవళ్ళ మోలే, కొణ్ణు పోయ్ ణకాణ్ణు పోయ్ = కరేదు కొండు హోగి, అలర్వాయ్ అలర్ వాయ్ = కమలదల్లరువవళూ, మల్లే కణ్ మణ్ణ కణ్ = మళేయంతే కంపాద కణ్ణుళ్ళవళూ, ఆద, మదనే దవె మడక్కాత = కన్నెయస్సు, అరవు ఆణే మీసు అరవు అణిణ ర్ణ = శేషిసదాకుకేయస్సు మీరదలు, మణ్ మాదర్ మణ్ మాతర్ = మణ్ణు కేలియు, వినోవాయ్ వినో వాయ్ = ఆకాశదల్లి, అల్లేక్క అణ్ణక్కుత్తిత్తు = కూడి, పులబి పులంబి = అక్కు, ముల్ల మల్ల మోల్ సనోలుమ మూలె మలె మేల్ నిన్రుం = (కన్న) మేలేళ్ళంబ వివదకదళ మోలణంద, ~~మల్లేక్కణ్ణ నీర్~~ తిరుమాల్ ణకాడియ్ ఆన్రు కణాయ్ = నదదళాగి, మల్లేక్కణ్ణ నీర్ మణ్ణ కణ్ణ నీర్ = మళేయ కొండ కణ్ణీరు,

Gaali Srinivasan

శిరుమాల్ క్రోగుమాను = నీవేఁకటేశ్వరను, శొండియూనో రాకూడియాణా = కృష్ణుడను (క్రూరియూదవను), ఎనోలు రాణ్ణు = ఎందు, వార్కినోలుదే యాగ్రక్కిణ్ణా ఉక్రా = పుట్టదు ప్రోలుకిన్నదేయుల్లా.

(శ్రీవేంకటేశ్వరుడు క్రూరుడైన కంసుడిని చంపలేదన్నారు వాళ్ళు మళ్ళీ అంటే ఒకవేళ ఆది (శ్రీదేవియింబ) శక్తియున్న పిళ్ళయు అలనళ్ళ మేలే కరేదు శొండుప్రోలా శేషివ డాగుకేయున్నేలిలు, భూదేవి ఎందు ఈశాశదల్లి శొగసి, అక్కు, (శక్తి) మొలనళ్ళంబ వివరణగళ మేలే మళ్ళయు రాశిదరక్షణెగళు, నీవేఁకటేశ్వరను క్రూరియూదవను ఎందు పుట్టదు ప్రోలుకిన్నదేయుల్లా! (52)

ఇల్లా వష్టకాలద వర్ణనే ఇదే. వొశుర 'నాయుఁ'యున్న బిట్టూ ప్రోలద భగవంశను వష్టకాలక్కే మళ్ళే బరువనేందు మొరుశొకెబ్బిద్ద. ఆదరే, ఆ మొశినంతే అవను నడెదుశొళ్ళుల్లా. నాయుఁ శక్తి మనెయ వ్యక్తియున్న ప్రోరవిడిసుత్తా ప్రోలుద వొశుర ఇదు.

భగవంశన ఇబ్బరు పెత్తియర్లు పిబ్బళ్ళండనే రూపి విరాంశదింద ఇద్దరే, మత్తొబ్బళే అవన అవతారియుంద దుఃఖ ఎనుమ్యదు నడజుగి అదు ఎష్టే శొక్కిలా వనిసిదరూ నీడ, అదరిందావుద పరిహార బళిక యుదల్లనేందు ఇల్లి సుందరవాగి ఎవరిసిలాగిదే. భగవంశసొండ అవతారవళు ఈషే రియింద శక్తి వొశెయన్ను 'శ్రీ' ఎన్నువుదూ గొత్తిద విశయవే. ఆగిరియల్లి ఈ వొశుర 'నాయుఁ'యూ. భూదేవియు మొశినల్లి శక్తియన్ను అన్వయిసికొండు ఇల్లి భగవంశనన్ను దూరుత్తి దాళే.

ధముద్రముద్రనద కాలదల్లి అమ్మనద జొశెయే ఇన్నూ కలసారు పిళ్ళెయ వస్తువళు లుద్దు మిసిదవు. అవుగళల్లి శీమంతసిసియాద శ్రీదేవియూ పిబ్బళు. బాల్గడలు ఈ శ్రీదేవియన్ను బడ్త మయాగి దేహిందా, శక్తి పిళ్ళియ అలనళ్ళ మేలే కరేదొయ్దు, బాల్గడలల్లే శేషశయనదల్లి మలగిసిద్ద భగవంశసన్ను శ్రీదేవియన్ను స్మరిసిదనంశే. భగవంశను శ్రీదేవియన్ను స్మరిసిదనంశే. ఇదన్ను శండవళు భగవంశన మూడదియాద భూదేవి. అవళన్ను దుఃఖ లుళ్ళబంశు.

ఆన అవళు నుతుద శర్ణోలు మళరియు రాగదల్లి భీజనళ్ళమేలే
నుతియుతశంశే. ఆ శర్ణోలు మేదినళ్ళ రాజదల్లి భీజబంద శేళ్ళళ్ళే
గద్దు మాడుత్తా ఇళియశోడనదవంశే. ఆదిద్దు భూనవంశను శ్రీరా
ఎందు సారుశిద వంశే — ఇదు మాతుశద సుందరనాద చిత్ర.

ఈంతను అశ్వ శుంబశర్ణోలు నుతిపదరే, అవ్రు ఆ శర్ణోలు
అవళ ఉన్నళ స్థానగళ మేలే బిద్దు, అల్లింద శేళ్ళళ్ళే ఇళియువుదు
నడజనాదద్దు. భీజద రుచిగళిను ఇదక్కింతలు బేరె పదార్థగళింద
వన్ను డిశోయిలాగిదే.

53. వారాయిన మూలియాగిరువ వారణేర్ కూలిమకరుం,
శీరాయిన తెయ్యవనుణ్ణలేయిదు, తెయ్యవక్కే కూణ్ణను
తారాయినును కూళియాయిన్నును కూణ్ణకామంపదాయిన్ను
బేరాయినుమా, నిన్నది మణ్ణాయిను ఇల్లిగు బీళదు మిగిలే

వార్ ఆయిన వార్ ఆయిన = శుప్పిన వన్ను బిసిసుత, మూలియాళ్
ఇవళ మూలియాగి ఇవళ = మేలగళుళ్ళవళు- ఇవళు,
వారణేర్ వారణేర్ = వీరమదదవరళ్ల, శల్లే మదనే కూలిమకరుం
= ఒడెయరు ఆమా ఆం = ఆగిరుత, శీర్ ఆయిన శీర్ ఆయిన
శ్రేష్ఠనాద, దేయ్వమా తెయ్యవం = దైవద (నమోదేవతెగళ) విషయ
వాద, నల్ నోఁయ్ నుణ్ణ రోగ = ఉత్తమవాద నీంబ, ఇదు తిక్కు
= ఇదు, దేయ్వమా తెయ్యవం = ఆ దైవద, శణ్ణ కూణ్ణ = శంఖ,
అమా ఆం = సుందరవాద, శులూయ్ శార్ ఆయిను మా కుళిగాయి
కూణ్ణ ఆయిన్నుం = శులాయు కారవన్నాదరూ, శల్లే ఆయిను మా
కూణ్ణి ఆయిన్నుం = బీదళవన్నాగలి (బిలియున్నాగలి), శణ్ణ

కేముమ్బు ఆయినుమూ కణ్ణ్ ఎకాణ్ముగ్ ఆయిణ్ణుం = శంఖాద బంగు
గణ్ణ్ణ కొంబేయున్నవళు, (శాంఖవన్నవళు), కేలూ కోళ్ళే = అతియల్లాలు
వ, మేల్ ఆయినుమూ ఎవ్ ఆయిణ్ణుం = బిల్వాకార, సానోలు
క్రిణ్ణ్ణు = అదు చెళ్ళిదవన (సాంశిరువ), మణ్ణో ఆయినుమూ మణ్ణ
ఆయిణ్ణుం = మణ్ణాకార, కేణ్ణు ఎకాణ్ణుడు = ఎత్తి శంఖు, మేలు
ఎనేయో ఈ ఈ ఎరిగెణా = (ఇవళమేలే) మీసరి.

కుప్పిగవన్న బిసిసిరువ మేలేగళల్లుళ్ళవళు ఇవళు. బీరము
బిదవాసిగళ్ళ ఒడేయనాగిరువ శ్రేష్ఠనాద దేవద విషయనాద
లుక్ష్మణనాద సంకేత బిడు. ఆద్దేవద శంఖాద సుందరనాద
రులసియ డార వన్నవళు, అదర ఒందు బిలియున్నవళు, అదర ఒందు
శంఖాద శాంతవన్నవళు, అతియల్లిరువ అదర భీరన్నవళు,
(కడేకే) అదు చెళ్ళిదవన (సాంశిరువ) మణ్ణన్నవళు ఎత్తి శంఖు (53)
ఇవళమేలే మీసరి.

ఈ వాక్యదల్లి నాయక లుంటాగిరువ సంకేతక్కే కారణవన్ను అరిత్తే
బరిడారవేనేంబుదన్ను తోరిసలాగిదే.

'మారాయిన ముల్లెయు ళిగళ్' — ఇవళదు పరిశుద్ధవాద స్నేహన
ముక్త నడకే. ఇవళ దృష్టిగళు ఎదుకాదరంతే, అవ్వగళన్ను బిసిసి, రుప్పి
గిశొట్టిరువ నిపుణవతి ఇవళు. వాగ్విదే శశోలమణి.

'మనోహర్ శల్లే ముడనామూ శిలాయిన దేయ్వనస్నేహం ఇదు' —
ఈ నాయక అనుభవిసుత్తిరువ సంకేత బలు శ్రేష్ఠవాదదు. నవోఢ్ఢేశ్వర
నాచ ఛన్నవంశన విషయవాద సంకేతవే ఇదు. నవోఢ్ఢేశ్వరనన్ను ప్రేమిసి,
అవన ప్రేమవన్ను బడెదుకొండ బళిక, అవనన్నగలద విరహదింద ఇవళు
అనుభవిసుత్తిరువ సంకేత ఇదు. శన్న ప్రియంకరనాద

నాయక తోలళుత్తళే :- ఇవళు పరిశుద్ధ చారిత్రళు. ఇవళు
నవోఢ్ఢేశ్వరనన్ను అనలంబిసిదాగ ఇవళ సంకేతక్కే కారణ. ఇదన్ను
పరిహరిసలు నవోఢ్ఢేశ్వరనంతహ వాసక్కే అధిక అవను
స్థంభిసువ రులసియ డారవాగలి, అదర ఒందు బిలియుగల (దళవాగలి,
అదర ఒందు కడ్డి (కొంబు)వాగలి, అదర ఒందు పోగాగలి, కడేకే అదు చెళ్ళిద
గండభేరుండ మణ్ణాగలి ఇవళన్ను నోరబేకు. విరోధిసువ ఇంద్ర సంకేత

ದಿಂದಲಾದರೂ ಇವಳ ವಿಂಬಚಕಿಡಮೆಯಾಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ, ಕಂದು ಇವಳ ಮೇಲೆ ಬೀಸಿರಿ.

54. ಮೀಸುಗುಂಗಿರಗಾಳಿ ಬಿರುಕೆತ್ತಿರಿ, ವಿಣ್ಣಾಡು ನುಜ್ಜಾಗಿ ಕಣಿತು
ಬೆಸುಂಬಡಿಯನ್ನ ಬೆಳಿಯುಮ ಪೋಲದು, ನೆಯ್ಯಕೊಡುವುದೇ
ಡಿಸುಂಬಡಿಯನ್ನ ಕೆಯ್ಯುಮೆಮ್ಮೀಶರ್ ವಿಣ್ಣೋರ್ ಪಿರಾನಾರ್
ಮಾಸಿನ್ ಮಲರಡಿಕ್ಕೀಳಲ್ಲಿ, ಎಮ್ಮೈ ಶೇರ್ವಿಕ್ಕುಮ್ ವಣ್ಣುಡಳ್ಳೇ!

ವೀಸುಮ ಮೀಸುಂ = ಬೀಸುಕಿರುವ ಶಿವಕಾಲ್ ಗಿರಗಾಳಿ = ರೆಕ್ಕೆಗಳಂದ, ಪಿಕ್ಕಿರ್ ಬಿರುತ್ತೀರ್ = ಹಾರಿಹೋಗಬಲ್ಲರಿ, ವಿಣ್ಣಾಡು = ವಿರಮವಿದವ್ಯೂ, ನುಜ್ಜಾಗಿ = ನುಚ್ಚುನೂರುಗಟ್ಟಿ = ನಮಸ್ಕೆ, ಎಳಿದು ಣಾಗಿತ್ತು = ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದು, ಪೇಶುಮ್ಬಡಿಯನ್ನ ಬೆಸುಂಬಡಿಯನ್ನ = (ನನ್ನೊಡನೆ) ಮಾತನಾಡುವುದಿದ್ದರೆ (ಹೇಳುವುದಿದ್ದರೆ), ಪೇಶಿಯುಮ ಬೆಸಿಯುಂ = ಹೇಳಿಯೂ, ಪೋಲದು ಬೋವತ್ತು = ಹೋಗುವುದು, ನೆಯ್ ಣಾಯ್ = ತುಪ್ಪವನ್ನ, ಕೊಡು ಕಿಕ್ಕಾಡು = ಮುಟ್ಟಿ (ಕೈಯಿಂದ ಚಾಚಿಕೊಂಡು), ಉಣ್ಣುಂಡು = ಉಂಡು, ಮೀಸುಮ್ಬಡಿ ಎಸುಂಬಡಿ = ವಿಧಾನ್ಯಮಾಡುವಂತೆ, ಅನ್ನ ಅಂಕಡವನ್ನ, ಶೆಯ್ಯುಮ ಕೆಯ್ಯುಂ = ಮಾಡುವ, ಎಮ್ಮೀಶರ್ ಎಂಗಳ್ ಈಶರ್ = ನಮ್ಮ ಒಡೆಯನೂ, ವಿಣ್ಣೋರ್ ವಿಣ್ಣವರ್ = ಮೇಲಣಾಲೋಕದವರ (ವಿಷ್ಣು ವಿದವಾಸಿಗಳ), ಪಿರಾನಾರ್ ಪಿರಾಣರ್ = ಒಡೆಯನೂ, ಆದ ನಿವೇದಿಶ್ವರನ, ಮಾಶು ಇಲ್ ಮಾಕು ಅಲಿಸ = ವಿಶುದ್ಧವಾದ, ಮಲರ್ ಅಡಿ ಕೀಳಲ್ ಮಲರ್ ಅಡಿ ಕೋಳ್ = ಪಾದಕಮಲಗಳ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ, ಎಮ್ಮೈ ಎಂಗಳ್ ಣಮ್ಮ = ನಮ್ಮನ್ನು, ಶೇರ್ವಿಕ್ಕುಮ ಚೆರ್ ಕ್ಕುಂ = ಸೇರಿಸಕ್ಕೆ, ವಣ್ಣುಡಳ್ಳೇ ವಣ್ಣುಡಂ ಕಂಣ = ದುಂಬಿಗಳೇ.

ದುಂಬಿಗಳೇ, (ನೀವು) ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುವಿರುವ ರೆಕ್ಕೆಗಳಿಂದ

కూరిడ్రోలగబల్లంది. నిమునే వీరమ వీదవ్వా రీములభ నాభ్యనాదవ్వద్ద శంవ్వీవన్న
క్ల్రీయింద భ్రోహం రిందు (ఇరరరు) వీరిడాన్యేమూడువంద్ర కోలదీనళ్ళన్నా
మగడువ నమ్మ బడియనూ వీరమ వీద వాహనళ్ళ బడియనూ ఆద
దమోదీశ్వర వీరశుద్ధ కాద వాదశమలనళ్ళ బళియల్లి నమ్మన్న నోలిబల్లి (54)
వు (నీలవు).

దుంబినళ్ళు వీరమ వీదదల్లి భగవంశనుద్ధరిసిరువ వీరిమళ్ళ హోగ్గాద
రులసియన్ను ముక్తి కొండిరువుదేందూ, అదరింద్ద భగవంశన నివిలీవశర్
గళ్ళందూ భావిసి, మోశుర్ద నాయక దుంబినళ్ళన్న డ్రోహళ్ళ శమ్మోబ్బరనడు
వణ ప్రేమ దింశరాగి వశీకరిసిక్కోశన్నిర్ళ.

నాయక డోలక్కులిర్ళ: దుంబిగళ్ళే నిమునే మ్రుచ్చరిక్కోగళిద్దన్నా,
నీలవు బలు చూర వీరమ వీదక్కూ కూరిడ్రోలగబల్ల శక్తియుళ్ళవరాగిద్దీరి.
వీరమవీదద బడియన బళియుల్లీ ఇరబల్లది. అవను నన్నప్రియశమనాద్ద
రింద, నమ్మబ్బరనడునే శుద్ధియన్ను విసిమయ మూడబద్రదు. డోలు పూరిద్దర్
రింద, నమ్మబ్బరనడునే శుద్ధియన్ను విసిమయ మూడబద్రదు. డోలు పూరిద్దర్
డోలక్కులూ బద్రదు. ఆద్దరింద్ద నీవు దమోదీశ్వరనల్లి నన్న బళిగే డోలి,
నన్నన్న ఆహ్వానిసి వాదశమలనళ్ళ బళియల్లి నోలిసువంశే మాడువిరా?

55. వణ్ణుడకనోగా! వమ్మిన్ నీర్ప్ప్యా నిల్ప్యా మరక్కిలాణ్ప్ప,
ఉణ్ణుడకుణ్ణిక్కుళ్ళుమోర్క్కం కాణ్ణుణారాక్కియం, రాన్
మణ్ణుడకనాడి నివకున్నమన్ను కుళ్ళువాయ్ విరై
మానురుయ్
వుణ్ణుడకుళ్వారుం, మలరుణవో నుం వియనిడక్కే?
పోల్

వణ్ణుడళ్ళోగా! వమ్మినో నీర్ప్యా నిలప్యా మరక్కిలోనోప్యా,
ఉణ్ణుడక్కళ్ళుక్కులుల్ నీర్ప్కోనో ఉంర్క్కియమా, వీనమేనోయ్
మణ్ణుడళాడి వ్వైద్రున్న మన్నళ్ళో కులుల్వాయ్ విర్వీరోల్
విణ్ణుడళ్ళోవారుమా, మలరుళ్ళరోనుమా వియలుడక్కే?

వణ్ణుడళ్ళోగా వణ్ణుడకనోగా = దుంబిగళ్ళే, వమ్మినో వమ్మిన్ =
బన్ని, నీర్ప్యా నీర్ప్ప్యా = నీలిన భూగళన్ను, నిల్ప్యా నిలప్ప్యా = నేలద
భూగళన్ను, మరక్కిల్ మరక్కిలి = మురదల్లిన, ఇణోప్యా రాణ్ప్ప్యా =
శ్రేష్ఠవాద భూగళన్ను, ఉణ్ణుడ ఉణ్ణుడ = లుంకు, కళ్ళుక్కు కాళిక్కుక్కు

= మబిసి, ఉ ఉల్ మిర్ష్ ఒళ్ళసుయిర్క్కుక్ = అలీదాడువ నిమ్మే, ఒనలు ణ్ణు = ఒందు మూశన్న, ఉళ్కెళ్కెయమూ ఒరెక్కియుం = హోల్లుశ్కోవే, మీనమూ ఒనలు ఆంప్ ణ్ణం ణ్ణు ఆయ్ = గాటియిల్లద వరాడనాగి, మణిళ కుడుళ్ ఆడి మణ్ణుక్కుకళ ఆళి = మణ్ణిన ధూళినల్లి ఆడిదవన, వైభవ్దమూ ణివక్రుక్తం = వీరమ వీదద, అన్న ఆణ్ణ = డాకరువ, ఆళు ఆగ్ = ఈ హెణ్ణిన, కులిల్ వాంప్ ళ్ళసు ఐగాయ్ = శలీకూదలల్లిన, విశ్వ హ్రోల్ విణ్ణ బోప్ = ధూళు, ఉళ్ళవో ఒ ణ్ణవా = ఇవేయంహే, నుమూ ణ్ణుం = నిమ్మ, బియుల్ ఇదక్కే యిఉప్ అడిక్కే = (విస్తారవాద) బయలినల్లి?

దుంబిగళ్ళే బన్ని. నీరిన ధూళిగళన్ను, నేలద ధూళిగళను, మురదల్లిన శ్లేష్మవాద ధూళిగళన్ను తుంబు, మబిసి, అలీదాడు శ్రీరువ నిమ్మే దుంద మూశన్న హోల్లుశ్కోమే. గాటియిల్లద వరాడనాగి మణ్ణిన ధూళినల్లి ఆడిదవన వీరమవీదదరూగి రువ, ఈ హెణ్ణిన శలీకూదలలిన వీరమళద డాగే, అరళి తుగండిరువ ధూళిగళు ఇవేంహే నిమ్మ విస్తారవాద బయలినల్లి?

(55)

ఈ వాశ్యదల్లి భూమియ మేలిన ధూళిగళ వీరమళిగే, వీరమవీదద విస్తారవాద బయలినల్లి బీళిరువ ధూళిగళ వీరమళిగే తుంబువుదరింద ధూళి ఉళేయువుదెందు తిళిసిరుత్తదే. అవుగళ వ్యత్యాస భూమియ మేలిన ధూళిగళే శ్లేష్మ ఎన్నువంహే వివరిసిలాగిదే.

దుంబిగళు భూమియ మేలే బగెబగెయ ధూళిగళన్ను మూసు త్తవే. అవుగళ వీరమళల్లి అవళ్ళే సిగుత్తవే. డాకరువ వీరమవీదద ధూళిగళ వీరమళవూ అవళ్ళే శిళిదిరబహుదాగి బంహే సాయుంకాల ఇల్లి బాగి నాడుత్తిద్దాళే.

వాశ్యద సాయుంకాల ముటియువుదు భూమియల్లి బీళిరువ ధూళిగళన్ను. అవుగళన్ను ముటిద అవళ్ళ రలిగాదంత వీరమళదంతే వీరమవీదద ధూళిగళల్లి ఇవేయే ఎందు సాయుంకాలవు ప్రీక్షే:

నాయుళ్ళు = దుంబిళ్ళు, నీలపు భూమియు వేలంగ్ = సాయం ఎందర్, మీలే బెళ్ళియువ ధ్వనాళ్ళన్ను, నేలదమీలే నిదబళ్ళిన ధ్వనాళ్ళన్ను, మురద శేంబేనళ్ళమీలే బెళ్ళియువ ధ్వనాళ్ళన్ను ధంధిసద్దిరి. నివుకే అవ్యాళ్ళ వీరమళ్ళ వేనేందు గుర్తిశిదే. వీరపువిదద ~~[illegible]~~ ఎన్తార వాదభయి అనల్లి, నాన్నే శలిగాదలిన వీరమళ్ళవన్ను ధ్వనిసువ గుణవంద్రద వైశిష్ట్యవళు ఇవేయిలే?

భద్రవంశవన్ను (శన్న ప్రియశిమునాద) ~~[illegible]~~ శన్నల్లిగే ఆకర్షిసిదివు దక్కే కర్ణంగే శన్న శలిగాదలిన వీరమళ్ళ శ్రేష్ఠ్యవాదద్దు; అవను వీరవు వీద్యల్లూ శాణదంథవాద్దు ఎందరే: భూమియు మీలిన ధ్వనాళ్ళ వైశిష్ట్యవిదు!

"మినమేనోటూంయ్ మణ్ణు దళ్ళాడి" — ఇదరల్లి భద్రవంశన మదావరాదావశారద వైశిష్ట్యవన్ను గుర్తిసిదిరువుదు.

56. విియలిడుణ్ణ బ్రాహ్మణర్ విడుక్కద కైరువరుగాళు,
ఉయలిడం పెట్రుయ్ంద మంజళనోలే!, ఓర్ కణ్ణాది
కయలిడైయాళ్ మనిద్దిలరం పూంకుళగాయినిన్
పుయలుడైనీర్ణమయిరుళు, కడవిట్రెన్ పులన్
కలగణ.

విియలిడమున్ద పిరానార్ విడుక్క కైరువరుళాల్,
ఉయలిడమా పేట్రుయ్ంద మంజళనోలే! ఓర్ కణ్ణోకేనాళ్ళ
న్నుయలిడ్దేయూరు మళెయిన్దిల రమా భూస్తులూ యిసిన్ శోనా
పుయలుడ్దే నీర్మేయినాల్, కడవిట్రేన్ పులనాశలనే.

విియల్ యియల్ = విశాలవాద, ఇడమ = స్థలం = లోకళన్న, ఉణ్ణ = లుంఠవనాద, పిరానార్ బ్రాహ్మణర్ = బ్రాహ్మణ, విడుక్క విడు = కరుణిసిద, కైరువరుగాళ్ కైరువరుగాళు = శ్రేష్ఠ్యవాద కృష్ణరాయన, ఉయల్ ఉయల = ఉద్ధారగళన్ను మాడక్కే, ఇడమ = స్థల వన్న, పేట్రు = పడెదు, ఉయ్ంద ఉయ్ంద = (నావు) ఉళిదే వనగళెండిరు, అంజలమ = అంజువుదిల్ల (అంజోళు), శోలయిల్ (శళిశోలె) కాళు = నంకాశయల్లి, ఓర్ = నాటియిల్లద (అపరిచిత వాద), శేనాయిల్ వన్ద = శేనాయు బంద,

Garani Srinivasan

అయుఅడ్డే అయుణిణ = నన్న మూలల్లి, యుంరుమ అలోన్ది లర్ యాగుం అన్రిన్ క్కిలర్ = యుంనా శిళియదంతే, అవగ అం = అందవాద, పూ ట్ = ధ్వానళ, శులూ ~~క్కు~~ క్కు ట్టాయిరిణ్ = శులసియ, ఇనా శేన్ ఱిన్ ఱెన్ణ = ఇనిదాద మధ్దువన్న, మీయలు డ్డే ఒయల్లుణ్ణ = మళ్ళియ శుంశురుగళ్ళ, సీఱర్ మ్మైయినాల్ న్రోర్ణాఒ యిర్రుస్ = నీడుజనుణదంతే, శడవిట్రు కైడవిర్రున్ను = శడవిశు, ఎన్ మీలన్ శలనే ఈణ్ ఒలణ్ణ కలణో = నన్న అవయవగళన్ను ఆభర ణగళన్ను.

నళశీ, విస్తారవాద ఆలోచనెగళన్నుంద ధ్వామియు ర్కుణికొండ శ్రేష్ఠవాద క్రమోపాయోపదింద, ఉదాహరణెగళ్ళుమూలక్కే ధీళ (అరివు) వన్న కొడేదు నావు ఉద్ధారమాడువే. అంజువుదిల్ల. అవిరోధవాద (శేంద్ర) శంఖాళియు నన్న మూలల్లి యుంనా శిళియదంతే బందు, అందవాద ధ్వానళ శులసియు ఇనిదాదమధ్దువన్న మళ్ళియ శుంశురు గళ నీడుజనుణదంతే నన్న అవయవగళన్ను, ఆభరణగళన్ను శడవిశు. (56)

నాయుం కేళ్ళుక్కొళ్ళి: నళశీ, ఇన్న వంశదు నివర్తిసేను. అవను ప్రీళియుంతాల బందాగ ప్రుథ్వీంద్రవన్నే శెలళిసి, తన్న ధ్రోట్యదు ఆళిగు కొండు మరుశ్రేష్ఠియ వరేగూ ధరిసిసదవల్లవే! అవన నాటియల్లద క్రమోపాయోపదింద నమగూ ఉదాహరణెగళ్ళుమూలక్కే అవకాశవుంటాగదే. మీనఖణ్ణద చాంద్రికాగి నావు అంజువుదిల్ల. మోసం బందరే, అదు నమ్మన్ను అంటువుదిల్ల. నళశీ, ముందు అవిరోధవాద (శేంశద) శంఖాళియు యుంనా శిళియదగాగి నన్న బళియల్లి బిళియుత్తా, ఇనవంశదు ధరిసువ అందవాద ధ్వానళింద శుంబళ వీరిమళిసువ శులసియ ఇనిదాద మూద్దువన్న, మళ్ళియ శుంశురు గళ నీడుజవాద గుణదంతే నన్న అవయవగళన్ను నన్న ఆభరణ గళన్ను (మృదువాగి) ధరిసిరి. ఇదరింద ననగే ఎష్టు సంశవాగదేయో!

57. ఒలక్కుణ్ణడలప్ పుణ్ణగోకత్తై పోర్క్కకణ్ణాడ,
వల్లిదయాణ్గళ్
విలక్కుణ్ ~~ఒలాకిణ్ణు~~ ఒలాకిణ్ణు ~~ఆకుణుశీర్కుక్క~~ వేల్ విళిక్కిణ్ఱణ,
కణ్ణణ్ణకయాల్

మలక్కుణ్ణ టముతుల్ శూరన్తక మఱ్ఱికడల్ పోణ్ఱవఱ్ఱై
కలక్కుణ్ణ నాన్ఱు కణ్ణార్, ఎమ్మై యూరుఞ్ఞు కడ్డిలై రే.

పులక్కుణ్ణ పుణ్డరీకత్త పోర్క్కైయిల్, వల్లియినాల్
మలక్కుణ్ణి ముదంజురన్ద ముఱుకదల్ పోనాల చక్రాల
కలక్కుణ్ణ నాన్ఱు కణ్ణార్, ఎమ్మై యూరుఞ్ఞు అలరే.

పులమ్ = సుందరమైన, కుండలమ్ = కుండలం = దుంద
నేయ. పుణ్డరీకత్త = బిళిదావరియుంళ్, పోర్ = పో
ర్ = స్పర్ధిస్తున, కైయిల్ = కణ్ణాట = కేండే మీనుగళ్ళు, వల్లి = ని
నాల్ వణ్ణి = కణ్ణుగళ్ = అడ్డి (దంకొలతో)యిందలింద, మలక్కుణ్ణి
మలక్కుణ్ణ = భేదిస్తూ, బలాదినాల = ఇలా = అలా
కొణ్ణు = అలా, వేల్ = బల్లెయదక్క, విలుక్కినాల = విల్లిన్నిక్కొణ్ణు
రాతుక్క, వేల్ = బల్లెం = విజయదక్క, విలుక్కినాల = విల్లిన్నిక్కొణ్ణు
ణ్ణు = పట్టిన్ను నోడుక్కిలే (గమనిన్నుక్కిలే); కణ్ణినాల్ కణ్ణణాల్ = ఆం
ష్టర్శన, క్కైయాల్ = కైగళింద, మలక్కుణ్ణి = మలక్కుణ్ణ
డు = కడెయిన్ను కొండు, అముదమా = అమృతం = అమృతవన్ను, శురన్ద
శూరనై = శూరనాద, మఱ్ఱికడల్ పోనాల = మఱ్ఱికడల్ పో
ణ్ణు = అలైగళింద శుంబిద శబ్దదిన్ద, అవట్రాల్ = అవుగళింద =
అవుగళింద, శలక్కుణ్ణి = శలక్కుణ్ణ నాన్ఱు = శలశ్ల
ఱ్ఱు/దినవన్ను, కణ్ణార్ = కణ్ణార్ = నోడిదవరు, ఎమ్మై = నమ్మ =
= నమ్మన్ను, యూరుమ్ = యారు, కలి = అలరే = కడ్డిలై = ఇరు =
దూరువదిల్ల.

సుందరవాద దుండనేయు బిళిదావరియుంళ్ స్పర్ధిస్తున కేండే
మీనుగళు అడ్డియిందలింద చక్రదిన్ద/విజయదక్క నమ్మన్నిక్కిలే,
ఆకర్షణేన కైగళింద కడెయిన్ను కొండు, అమృతవన్ను శూరనాద
అలైగళింద శుంబిద శబ్దదిన్ద, అవుగళింద శలశ్లఱ్ఱ దిన
వన్ను నోడిదవరు నమ్మన్ను యారు దూరువదిల్ల.

నాయంయి కళ్ళన సౌందర్యాన్ని పోల్చువ్వడు వాళ్ళూద మొదలభూన. సుందరవాద దుంతనేయి బిళ్ళి దావరేయుంచే కళ్ళనబిళ్ళయు నుద్దేవళ్ళిసి. అవ్వనళ్ళల్లి చంచలవాద నిల్లిదాదువ కళ్ళాలంతళ్ళవే. ఎరడూ కొడిక్కేం దు విశాలవాద ఆకర్షకవాద కళ్ళనళ్ళాగా శోభిసుత్తవే. కొండే మీలిసి నడాడే కళ్ళాలంతళ్ళు బిందుశబే బిందు షుణవ్యానిల్లదంతే, నిలుదోజిల్ల దంతే ఇరుతుత్తిత్తే. బిందన్ను మత్తొందు స్పర్ధిసువుదోల ఎంబంతే. ఆదరే, అవేరడరనదుతే బిందు అడ్డిరియిదే. అదే ఎరళ్ళాద సుందరవాద మూను. డాడే తీరవ్వర స్పర్ధిసువ తరహ ఎరడు కళ్ళనళ్ళు (దిక్కిగా) బిళియవన్ను నాశిసలు ధవడ్రియళ్ళ మాడుత్తిత్తే.

బాల్గడలన్ను చిరవంతను అమ్మనంత్తా కడిదకాలదల్లి, ఆ కడెయ కలకోణా, అలేగళింద శుంబి, అస్తవ్యస్తవాంతంతే, అందద సుందరవాద కళ్ళనళు కలక్కోణవే. ఇదు ప్రియతమన అనుతంతెయుంచాదగళ్ళిరియంద.

నాయక తిలుకత్తాళే: నన్న ప్రియతమను నన్నన్ను అనుదినదంద కలక్కోణద నన్న కళ్ళనళు, అవ్యక్త అందవన్నోళిదు కొంబిసి. అలేగళింద శుంబి, కలక్కోణద బాల్గడలంతే, అవు కణ్ణోటరన్ను శుంబి కుళ్ళుంతిసుత్తిత్తే. ఆదరూ అవు తమ్మ విజయావన్ను ధాళిసలేబేకల్లవ్వరల్లి నందేడవల్ల. నన్న నిజస్థితియన్ను అరితుకొం డవరు యారూ నన్నన్ను దూరువ్వదిల్ల. బదలాగి, ననగాగి మరుకుత్తిరి.

58. కుళిరాల మొగ్గే నిలుకుళి తాయిర్రు, ఇరుకుళిల్ పోయ్
నీళిల్తిర వెయిల్లా విరుంబుం నీరైరుక్కుతు, నీండ వాణ్
టక్
కుళిరాలర్ రాణిచ్చూడర్ విళక్కా యుయర్ంద తోరై
యిల్లా
అళిరాలర్ తామరైక్ కణ్ణాణ్, ఎన్ రెణిల్ంగుకిలా
క్కిన్రదే?

కలుబుల మేగనల్లే నిలముల్లు దాయిత్తు, ఒరు కలుళ్ హోలు
నిలుళ్తర మేల్లు విశుమ్బుమా నిల్లోన్దు, నీండ వండి
శ్రుతులుబులర్ ఇంగనచ్చెడర్ విళక్కె రయుయర్ నోడిళ్లేయిల్లా
అతబులర్ తామరేళ్ కణ్ణన్, ఎన్నోలగిన్నళక్కన్ అదే?

Garani Srinivasan

(కలిలిలమూ) = కేలిల్ కలమూ కట్టిన క్రాలం = పొదశళ్ళవు, ఒన్ లోలే ర్రాణ్ణ్రా = ఒండే, నిలమూ న్రీలం = భూమియ, ముట్టిదు = పట్టిక్కు = పోశిదియూ, ఆయిట్టు ఆయిత్తిర్రు = ఆయిరు (ఆవంశిరు), ఒరు కేలిల్ ర్రాక్ట్ట్ = మళ్ళొందు వాదవు, పోయిన్ పోయ్ = (చెళ్ళిదు) పోలా, నిలిల్ న్రీట్టిన్ = కర్తలన్న, రక్కార = లుంచు మాడువంశే, ఎల్లా విశుమ్బుమూ ఆనలా విశుంపుం = మేలణ అవశేశవన్నెల్లా, నిల్లేన్నదు న్రీణాల న్రకిక్కు = కుంచిశేకొండిరు, నిణ్ణా న్రీణ్ణ = విస్తారవాద, అణ్ణిర్క్కు అణ్ణ టక్కిక్కు = బ్రహ్మాండద, ఉలయు ఒట్టిన్ = ఎల్లిల్లా, అలర్ అలర్ = పరబి రువ, ఞానమూ శుడర్ ర్రాణం = జ్ఞానజ్యోతియ, విళక్కు ఆయ్ విలాక్కు ఆయ్ = చెళ్ళకా, ఉయర్న్ద తోట్టిల్ = ఎత్తిన (రేనగింశలూ) మేలబ్బవరన్న, ఇల్లా తిసైయా = ఇల్లదవనాద, అలయు ఎట్టిన్ = కేనగింశల్లి, అలర్ అలర్ = అరళువ, కామర్ల్ ర్రామణార = కావరియంశే, కణ్ణాన్ కణ్ణాణాణ్ = కణ్ణుళ్ళవన్ను ఇల్లు తిరుక = ఇల్లి (భూమియ మేలే), అళక్కనూ ఉదు అరా కడిగాణ్రాక్కు = అళే యువుదు (అలేయన్న కోలదువుదు), ఎనోన్నే రాణ్ ర్రాణ = ఎందినోల? యువుదు (అలేయన్న కోలదువుదు), ఎనోన్నే రాణ్ ర్రాణ = ఎందినోల? యువుదు (అలేయన్న కోలదువుదు), ఎనోన్నే రాణ్ ర్రాణ = ఎందినోల?

ఒందే వాదద శళ్ళవు భూమియ మోశిద ఆయిరు (ఆవంశిరు). మళ్ళొందు వాదవు (చెళ్ళిదు) పోలా కర్తలన్నుంచు మాడువంశే మేలణ అవశేశవన్నెల్లా కుంచికొండిరు. విస్తారవాద బ్రహ్మాండదల్లి ఎల్లిల్లూ పరబికొండిరువ జ్ఞానజ్యోతియ చెళ్ళకా, రేనగింశలూ మేలబ్బవరిల్లదవనాద, శేనగింశల్లి అరళువ కావరియంశే కణ్ణుళ్ళవను ఇల్లి (ఈభూమియ మేలే) రన్న అలేయన్ను అళిదు శోలదువుదు ఎందినోల?

(5-8)

ఇల్లి భగవంశన శ్రీచిశ్రమవకారద బంధియన్ను స్మరిసువుదర జొతెగే, అవన మళ్ళే శీలవు విశిష్ట సుదాక్షిభరనళన్ను స్మరిసలాగిదే.

మామన వచనదల్లి బందు, బలచిత్రశ్రీవశిష్యనింద మూరడి నేలవన్న దానవాగి బేడిద బళిక, స్థానమియు, శ్రీచిశ్రమనాగి చెళ్ళిద రన్న మందే హోజ్జెయన్ను భగమండలవన్నెల్లా పరబి, అదన్ను అళిదు కొండను. మళ్ళొందు హోజ్జెయన్ను మేలణ ఎల్లా లోకగళల్లూ పరబి, అవ్యవళన్నెల్లా అళిదుకొండను. అంద్ద అద్భుతరూప భగవంత!

నాయకి చేట్టుకొళే: ఒందు దేజియింద భూమండలవన్నేల్లా
ఆవరిసు, మత్తొందు దేజియింద మేలణ ఎల్ల అవకాశవల్లు
రుంచి, రేన్న అద్భుత అలలియిన్న నన్న ప్రియతమను తోరిసిదనల్ల!
దులభవాద అళియలు సాధ్యవిల్లద బ్రహ్మాండవన్నేల్లా అవనే
ఆవరిసికొండిద్దానే జ్ఞానచక్షువిన్దలే బళ్ళదాద ఇతియ బ్రహ్మాం
డవన్నే బళ్ళబహుదిత్తాదానే. అవనే సర్వేశ్వర. అవనన్నే మీరిద్దవ
రారూ ఇల్ల. అత్యాశ్చర్యద సుందరనాద అవను ఈ భూమియల్లా
మేలే మత్తే రేన్న అలలియన్ను తోరిసు ఆనంద పడిసువుదుంటే?
ఉదు ఎంథదయ్యా?

57. అణుప్పరుణ్ణ తణ్ణమెయ ఉళియుంగుంగళు, అణు
కణ్ణణ్ణరుణ్ణుళియుంగుంగళ్,
కుణుప్పెరుంగు కాతలిన్ నీలియ వాయుగళు, ణుంగు
మూన్నీర్
వణుప్పెరుం నాడన్ మదుశూదన ణణ్ణుం వళి
యిరువయిన్
కుణుప్పెరుం నీణ్ముఱువళ్, తయ్య వాయ కుడ
మూలెయే.

అళవ్పరుణ్ణన్నేయ ఊళియుంగుళ్, అణ్ణాణ్ణుళియుం
గళ్ళ ప్పేరుంగుణద అన్ సీళియ వాయుగళు, ళిగ్గుముస్నీర్
వళ ప్పేరు నాడన్ మదుశూదన సేన్నుమా వళియేయిలీన్
రళ ప్పేరు నీణ్ముళుమువళ్, శేయ్య తాయ రడ ముల్లెయిలే.

అళవ్పు అణుప్పు = అళతే, అరు అరు = అనాధ్యవాద, రణ్ణెయ
తణ్ణమెయ = స్వభావద, ఉళియు ఉళి = కల్పనగళిందలూ, అముఅం
= సుందరవాద (దివ్యవాద), కణ్గళ్ కుణుకుత = చక్షుశ్శలియల్లి (కాశి
నగళల్లి), అము అం = సుందరవాద, కణ్ణమా కుణ్ణణం = అరివరవాద,
కుళుయిన్ కుళిగాయ్ కుగు = కులసిగాగి (కులసియకారద విషయ
వాగి), ఉళ్ళమా ఉణాం = మనస్సినల్లి (హృదయదల్లి), పేరు రుచిగు =
అతిశయవాద, కాదలిన్ కాతలిన్ = ప్రేమద, నీళియు నీలియ
= నీలివర్ణద, వాయ్ ఉళ్ళ వాయు ఉళ = వాయుళ్ళ (శుటిగళుళ్ళ),
ళిగ్గు ణుంగుగు = ఉన్నతవాద, ముస్నీర్ మూన్నీర్ = కళలిసిద,

వళమూ ఖణాం = దిక్కు వంద, పేరు లబ్రు = విశాలవాన, నాడనొగ్రూ
ణ = నాడన్న ళ్ళవ, మదుశుందననొ మత్తుక్రూ కాణాణ = ముద్దు
గొందననే, ఎన్నమూ ఠణాత్రుం = ఎన్నుశిరువ, వల్ పిన్నేయేనొ ఖంబ
యిళొణఒణ = శీతువాపి శేళ క్రూగా = మల్లికేయంశే (మొగ్గినంశే),
పేరు లబ్రు = దొడ్డదాద (బళ్ళిదిరువ), నీణొ క్రూణ = విశాలవాద,
ముఱువల్ మ్రుణ్ణుఖం = మందహాసదిందకూడిద, శేయ్యు శిఱుయు =
కొంపిసిరువ (సొబగిన), వాయు ఖగు = కుటిగళ్ళు ళ్ళ, శీత క్రూడ = దొడ్డ,
ముల్లేంశే మూళొణఒ = స్నేహగళే.

అళకేనే అనాద్యనాద స్వభావద శల్పనళిందలూ నిందరనాద ప్రీ
త్యినాద) శృంగారక్రీయల్లి (రాత్రిగళల్లి), గొందరనాద, ఒరశారనాద,
శులసియు కారద విషయనాగి, హృదయదల్లి అశిశయనాద ప్రేమవన్ను
నీడిద బాయుళ్ళ (కుటిగళ్ళు ళ్ళ), ఉళ్ళుశిరువ శీతఅనింద దిక్కుబరద
విశాలవాద నాడినవనే, మదువిగొదననే ఎన్నుశిరువ ~~శీతు~~ శీతు
విశాలవాద నాడిగళవనే, మదువిగొదననే ఎన్నుశిరువ శీతు
బాటియూద (సున్న) మల్లికేయ మొగ్గినంశే దొడ్డదాద విశాలవాద
మందహాసదిందకూడిద సొబగిన (శృంగారిరువ) కుటిగళ్ళు ళ్ళవళ
దొడ్డ స్నేహగళే. (59)

శన్న ప్రియుశమనాద ఛాన వంశనల్లి నాయకియ ప్రేమవు ఎష్టు వీక్షిస్
శాలదిందూ అదీష్ట దృఢనాదదిందా, అవన శ్వాసానుప్రకవన్ను నొడెదువ
శులసియ ప్రభావశ్కింత మీరి అదు శాశ్వతనేనిసిదెయిందూ, ఈ కారణగళింద
నాయక మీరి వంశవన్నుశిస్తిద్దాళిందా ఇల్లి నరూపిసలాగుశిదే.

మడా ప్రీశయద బళిక ఎల్లెల్లూ జలమయి వాతావరణవు. ఎల్లెల్లూ
శన్నశ్కిలే ఆవరిసిశొండిరువుదు. ఈ ఛాన వంశను ఒందు ఆలద ఎలేయి
మేలే, కరనుగాగిద, యోగనసిద్ధియల్లిరువను. అవన ధ్యానస్థయ ల్లి ఇడియు
బ్రహ్మాండవే అడగిశొండు అవనొంద రహశ్యవాగుశిరువుదు. ఇంతహ ఎష్టోంద
శల్పనళు కళెదు ధ్యానమగ్నవు - ఇత్యాది వర్ణనేయిదే. నాయకియ
వ్యామోహ అష్టు కళ్ళంబుదు, ఈ స్నేహవాదద్దు!

నాయక కేళ్వుదక్కాళే: నన్న ప్రియుశమనాద ధీరోదాత్తనా
గిరువ శులసియ విషయదల్లి, అనేక శల్పనళిందలూ, (ఆంధ్రశాస్త్రద
రాత్రిగళల్లెల్లా) నాను అత్యంత కుంచిత అనుశియుళ్ళ వళ్ళాగిద్దేనే. అవన్న

వేరమువిదద ఒకేయనే, ముద్దునిందనా, ఎందు శూన్య శరీయిత్త లోడి ఇద్దేను
మల్లగే మొగ్గిన డాగరువ దుల్లనళిందలూ, శుంబిగే సికొబసుశుంబిద
శుటినళిందలూ, ముసుళ్ళనేయిందం శూడిద, లుశ్శాద భ్రోణాళావ
ముఖదిందలూ, హృదయ శుంబి లుళ్ళ బరుత్తిరువ ప్రేమదిందలూ,
ంతొవన భ్రోణాదినాద నన్నే మోలేనళ్ళన్న అవనిగే మీఁదిలు మూడి,
దినళ్ళా, అవనన్నే ఎదురు నోళకుత్తిద్దేనే.

60. మూలయో మూడుమూర్రుం పోన్తక్కిల, రమాయ భూకుకుళిం
కూలయో వరాయిల్లి నూరువా కుళిరుం, కడల్
మణ్ణెణ్ణాం
విలయో రవణ మిగిరుంకణ్ణివళ్ పరమే? రెరుమాన్
మలయో, తిరువేంకడ రెన్రు కూర్కిన్ర
వాకాగమే.

ముల్లెయోళ ముళు ముడ్రుమా పోళ్దిల, మేయ్ పూజులిల్
కల్లెయోళ వర్షెయిల్లే నావోళ కులి ళుమా, కడల్ మణ్ణోల్లామా
ఎల్లెయోళ వేన మిళిరుజ్ఞానివళ్ళాదరమే? వీరుమానా
ముల్లెయోళ, తిరువేంకడ మేనాళు శబ్దమే.

ముల్లెయోళ మూలయో = మేలేగళ్లోళ, ముళు ముడ్రుమా మూడుమూర్
రుం = పోణాదినా బళికంకే, పోళ్దిల పోన్తక్కిల = కాణువుదిల్ల (మూడి
బందిల్ల), మేయ్ రమాయ = దక్షవాద, పూ కు = సుందరవాద, కులిల్ కు
కుళిల్ = కూదల, కుళియ కుర్రిల = కమనిసుబుదొగిల్ల, కల్లెయోళ కలి -
యో = డాబాదరోళ (బుద్ధిగోళ), అల్లి ఇల్లవె అణ్ణ కిల్విల = నడువ
నల్లల్ల, నావోళ నూరువా = నాలకియోళ (మాశోళ), కులి ళుమా కు
కుళిం = కొందలుత్తిదే, కడల్ కుడం = కడలన (కడలందసుశ్రూరిర),
మణ్ణు ఎల్లామా మణ్ణ రణ్ణుళిం = ళూలసొంకవల్లా, ఎల్లెయోళ
వన విళిల్విలయో రాణ = బళేయోళ ఎంబంకే, విళిరుమా మిగిరు
ం = శుళ్ళిదాడుత్తిరువ, కణ్ణ కణ్ = కళ్ళన్నే ఇవళ్ళ పరమే కిరివళ్
ణివళ్ పరమే = ఇవళ్ళే శక్తియోళే, పేరుమాను రెరుమాన్ = స్వామి
య, ముల్లెయోళ మలయో = బెట్టదాదరోళ, తిరువేంకడమా
తిరువేంకడం = తిరువేంకటగిరి, ఎనోలు = ఎందు, శూన్యశనోలు

Garani Srinivasan

కుప్పకిణ్ణ = కళతిరువ (బట్టలాలదింద తిళిదిరువ), మాళెయమేయిన ఈ ఈడిం = మూశే.

మొలేయళ్ళంతే ప్రొణ్ణాగిన బలశంతే మూడిబందిల్ల. సుందరవాద దబ్బవాద శలసాదలు గమనసిదివంథాద్దల్ల. శాబడ్యాణంతే నడువినల్లిల్ల. మూశేయ (నాలకియంతే) శేనాదలుశ్తిద్దే. శీదలసింద దినక్కవంద ళుగులల్లే కవల్లా బేలేయల్లే ఎంబంతే దినళిదాడుత్తిరువ శీణ్ణుగళు ఇవళిగే శక్కంశేయల్లే. ష్టాపియు భీక్షవాదరిగే శిరువేంకటగిరి ఎందు బట్టు (60)
శాలదింద తిళిదిరువ మూశే.

(ఎందరే క్రొణ్ణల్లేయున్న)
ఉందిన మాశురదల్లి నాయకరు తన్న మొలేయళ్ళన్ను భవనంశనిగే మీసలు మాడిట్టుశొండు అవనన్ను బిదురునోడుత్తిరువుదన్ను తోరిద్దారు.. ఈగ, అవళు తన్న శోలువన్ను, నిలువన్ను శూశిరు తోరుత్తిళ్ళు. యావుదరింద భవనంశను తన్న బళిగే ఆకర్షిశలు సాధ్యవల్ల ఎంబుదు విషయ. అదన్ను శూశిద అవరణేయు అష్టే ధ్వారస్థవాగిల్ల.

నాయకి తోరిసుత్తిళ్ళు: ఇవళు (ఎందరే 'నాను' ఎంబుదన్ను జరియిసి తోరిసుత్తిరువంతే) యావ రీతియల్లి భవనంశనిగే అడ్డళ్ళు? ఇవళ మొలేయళు ప్రొణ్ణాగి బేళెదిల్ల. శలసాదలు సుందరవాగి యూ దబ్బవాగియు బేళెదిద్దరూ నడవ, అదున్ను మనసిగెయష్టు సులభవాగి ఆకర్షిశలు బేళెదిల్ల. ఇవళ నడువళ బడ్యాణవన్ను ధరిసువుదర్ను యంతే, మూశు శేనాదలుశ్తిద్దే. ఇవళ శీణ్ణుగళు జనశ్తన్నల్లా శావు బేళెసువంతే చింతిశలవాగి సుళిదాడుత్తివే. అచ్చరవాగి ఇవళ రూపు యౌవనక్కే శక్కంశేయల్లే ఇవే. తన్న ష్టామి ఇరుచ్చుదు బేళ్ళద మేలే. బట్టలాలదింద అదన్ను శిరువేంకటగిరి ఎందు త్రిసిద్ధి పొందిదే. ప్రియంవదెయింద ముందు సారిల్లే అల్లినే తోరిదరూ, ష్టామియు ఇవళల్లి శ్రీరాదనేలరువనేంతే, శతీనళాగువనేంతే?

దేహ సౌష్ఠవ, మూశిన జాడ్యే, బేడను, ముంశోదవు స్త్రీయ ఆకర్షణెయే ధాన్యనగళు. ఇవళ మైయొరెవనింద శుంబిశేసిందు, నడు నడ్డిదాగి, అదక్కే బడ్యాణ శోభిసుత్తిళ్ళు, ఆగ స్త్రీయరిగిరువ మైసిగె బను ప్రొమ్మె కాణుశ్తిదే. శీణ్ణుగళ అందవూ, అవుగళ ఒడవిలశెయూ, జొతెగే మూశిన జాడ్యేయూ, బేడవూ శేగె తిరుగుం డరి కాలదే?

61. వాచకంగ్ చెయ్వదు నంబరమే, తెనాల్లి వానవర్ తం
నాయకన్ నాయకరెల్లాన్ తెనుమవన్, నాలమూర్రుం
వెయక మాయిన్నుం చోరావణక యిరణ్ డెయడియాల్
తాయవన్, ఆయ్క్కులమాయ్ వన్తుతోన్రిర్రు నమ్మిరైయే.

వాశడంజెయ్వదు నమా వీరమే, శొల్లలి వానవర్ శెమా
నాయడన్ నాయడరెల్లా నేస్తలిమవన్, ఇంలమున్ర్రుమా
వేయడ మాయినుమా శొంలరా వడ్డి యిరణ్డే యడియాల్
కాయువన్, ఆయ్క్కుల మాయ్ వన్దు శొంలనాలోన్ర్రు నమ్మిలోయే.

వాశడమా శెయ్వదు వాచకం చెయ్వదు = ద్రోనళ్ళ డేల్లువ్రదు,
నమా వీరమే నుం బరమే = నమకే బాధ్యతే?, శొల్లలి తెనాల్లి =
విరాశనశాలనిందలు, వానవర్ శమా వాణవర్ తం = నిశ్శంకోచళ్ళ,
నాయడన్ నాయకణ్ = నాయకనాదవన్ను, నాయడర్ ఎల్లామా నాయ
కర్ తల్లనాం = (బ్రహ్మాది) ఎల్లా నాయకర్, శొంలిమవన్ తెనాలిమవణ్ =
నేలలోయున్న విడియువవన్ను, ఇంలమా ముట్రుమా లోకం మొత్తం
= లోకళ్ళవన్ను బ్రోశిద్యూనా, వేయ్ వెయ్ = (నింశునేలదువ్రదక్కే)
విరోషనువ్రదక్కే, అదమా ఆయినుమా అకం ఆయినుం = బ్రహ్మాదిగా ఉన్న,
శొంలరా వడ్డి చోరావణక = ఇల్లదిరువంశే, ఇరణ్డే అడియాల్
ఇరణ్డ అడియాల్ = (రన్న) ఎరకే డిష్ణనళ్ళంద, తాయవన్
తాయవణ్ = అళీదు శొండవన్ను, ఆయ్ కులమా ఆయ్ ఆయ్ కులం
ఆయ్ = నేలవళ్ళర్ కులదవనా, వన్దు వుర్రు = బిందు, శొంలనాలోన్ర్రు
తోన్రిర్రు = అవశేషిదవనాద, నమా ర్రుం = నమ్మ, ఇలాలోయే
ఇరైయే = రక్షిశ్చన్ను.

విరాశన శాలనిందలు నిశ్శంకోచళ్ళ విడియనాదవన్ను, బ్రహ్మాది
ఎల్లా నాయకుంద నేలలోయున్న విడియువవన్ను, నింశునేలదువ్రదక్కే
(విరోషనువ్రదక్కు) నీళ్ళ విల్లదంశే లోకళ్ళవన్ను శన్న ఎరకే
డిష్ణనళ్ళంద అళీదు శొండవన్ను, నేలవళ్ళర్ కులదవనా బంధు
అవశేషిదవన్ను, నమ్మ రక్షిశ్చన్ను, ద్రోనళ్ళ డేల్లువ్రదు నమ్మిందే
భాద్యతే? (61)

ఇల్లి ఛన్నవంశన కీర్తిశ్చవన్ను, పవోడ్డేశ్వర్శ్చవన్ను, అద్భుశశేశం
నామూర్తిశ్చవన్ను, నీలచ్చవన్ను, నివర్ధరిష్ణశ్చవన్ను డేలళలాదే.

Garani Srinivasan

నాయంత కోలభుంత్యాళే: ఇనవంశను (నన్న ప్రియతమను) వీరమవిదనాగి మళాన నిశ్చయిసుంటళిదే ఒడియను. అవరింద ఎడేబిడదంతే సోలోయన్న ఎడేయు శిక్కరువవను. బ్రహ్మ రుద్రాదిదేవతెగళల్లరిగూ ఒడేయను. అవరింద లూ సోలోయన్న విడేయుత్తా, అవర ఇనయుచ్చిత్తి ప్రాణవన్న ప్రీతియవనళన్న ఎల్లా లోకదల్లూ అవర ఇనయుచ్చిత్తి ప్రాణవన్న ప్రీతియవనళన్న ఎల్లా లోకదల్లూ సోలోయన్న విడేయుత్తా, అవర ఇనయుచ్చిత్తి ప్రాణవన్న ప్రీతియవనళన్న ఎల్లా లోకదల్లూ అవర ఇనయుచ్చిత్తి ప్రాణవన్న ప్రీతియవనళన్న ఎల్లా లోకదల్లూ సోలోయన్న విడేయుత్తా,

యాం నిణ్ణాణయో = వ్రామణాశకేయాం, ఇసిణి = ఇన్న, లున్ = నిన్న, శిరు అరుళాల్ అనాయి శ్రీరు అరుణాగల్ అణ్ణి = శ్రేష్ఠ వాద (వ్యాఖ్యాన) కృపేయింద లల్లద్, కావ్య కాప్పు = రక్షణేయు, అతిదాళ అరిక్కాగల్ = అనాద్యవాద రింద, ముయ్యాయాం = మూణాణయో = (ఇదు) (వ్యర్థవాద) మోరే ఇడువికేయాం, అరవు అణ్ణో మేల్ అరవు అణ్ణి మేల్ = నివర్ద కాశుగేయ మేలే, వీళ్ళికొండ బణ్ణి = కాముకగల = విపడిసిరువ, మయిల్ వణ్ణనే = మోహిసి వణ్ణాణణ = కాముకగల బణ్ణదవనే.

శేషిన కాశుగేయ మేలే విపడిసిరువ కాముకగల బణ్ణదవనే, ఎష్టు అంగలాచేదరి ఇల్ల ఒబ్బ స్త్రీయ విషయదల్ల ఎందు ఆదరి కనికరిసదే ఇరువుదు నివర్తిషేశనేం? (నివర్తిషేశ్వవేనిసువుదాదరూ?). పోషిసువ శరియ శకుల ముందే (అడ్డియాగి) నింతిరువ బండేయాం ఎంబం శ (ఇరువుదు) (శల కొడువుదు) ఇల్ల ఇవళ వ్రామణాశకేయాం? ఇన్న నిన్న పూర్ణ కృపేయింద లల్లదే రక్షణే అనాద్య ఎంబ (ఇవళ) వ్యర్థవాద మోరేయాం? (62)

ఇందిన వాశుదల్ల శన్న ప్రయాశవన భద్దుమాడళన్న కోళి కేళుత్తా నాయక. అవనన్న కోడళువుదక్కే బింకియుంచేం ఎందళు. ఇల్ల అవనన్నే ఉద్దేశిసి ఆడువ చుటుళ్ళు మూరునళు బరుత్తవే.

నాయక కేళుత్తాళే: కాముకగల వణ్ణనే, ఇల్ల ఒబ్బ కోణ నినగా అన్న వానాయణళన్న కొంచవు కొరయుత్తా అంగలాచ నోడు శిద్దాళే. అదరింద నిన్న మనస్సు స్వల్పవూ కరగువుదిల్లవే? ఇదన్నే నిన్నరిషేశ్వ ఎన్నువుదు? అబ్బతనువ రక్తగల ముందే అదక్కే అడ్డియాగి నింతిరువ కోమల బండేయంతే శల కొడుతిరువుదు ఇవళ కోమలే కోరళన్ను వ్రామణాశకేయన్న ఒప్పిసికొండ నిన్న మూరుత్తరవే? నిన్న కోణ కృపేగాగియే ఇవళు ఇష్టు ఛలగళాగి మోరేయిందిరువుదు! అదల్లవాదరే, నిన్నబళి సేరువుదు అనాద్యవే!

63. వణ్ణాత్ర కొవ్వుత్తుల వాణుడమర్తు కూర్చిల్లియ,
కణ్ణమెన్ కమలక్కూడం పోర్ పొరిత్తన,
కామిణివయో

కణ్ణన్ తిరుమాల్ తిరుముకన్ తన్ మీదుం కాదల్
చెయ్దతిల్
కణ్ణనం పుకున్దు, అడియేనుడిక్కాల మిరుక్కిన్ఱవే.

వణ్ణంజివన్దుళ్ళ వానాడమరు ఇంళార్ మిలోయి,
శణ్ణామేన కమలక్కడమా పోలా పోలన్దన, రౌమిప్పోయో
కణ్ణన్ తిరుమాల్ తిరుముకన్తన్నుడుమా కాదల్ శెయ్దేలా
ఎణ్ణమా భుక్కున్దు, అడియేనోడిశ్శాల మిరుక్కినాయే.

వణ్ణమా వణ్ణాణం = బణ్ణవు, శవన్దుళ్ళ తివక్కుళా = కేంవసా, వానాడు వాణ్ణాడు = వీరమువీదవు, అమరుమా అమరుం = ఆనం దిసువ, ఇంళార్ క్రుంగిర్ = రంభ, మిలోయి మిళ్గిలోయ = నోటచుళ్ళ, శణ్ణా కణ్ణ = రంవాగ, మేన మెమన్ = మృదువాగా (మంకరంగా), ఇరువ, కమల మా శడమా పోలా కమలం తొడం బోల = కమలద రటాకదడాగే, పోలన్దన రెబాయిక్కణ్ణా = చిళ్ళుచ్చిరువ, శామా ఇవ్వేయోడ కాగాం తి ణువ రెయా = అవు (శణ్ణుగళు) ఇవేయోడ, కణ్ణన్ కణ్ణాణన్ = అక్కోశ్షణ్ణనూ, తిరుమాల్ తిరుమాల్ = నవోడిశ్వరనూ ఆదవన, తిరుము కమా కనస్నుడుమా తిరుముకం కణ్ణణుడుం = దివ్యాద ముఖవన్నే, కాదల్ శెయ్దేలూశు కాగళు రెచయ్దకొన్డు = ప్రేమిసుత్తిరువనాగి, (నినగే), ఎణ్ణమా రాణ్ణాణం = మనస్సినల్లి, భుక్కున్దు పుకున్దు = ప్రవేశిసి, అడియేనోడు అడియెణుడు = (దీనళాద) నన్నొడనే, ఇరుక్కాలమా తి కాలం = ఈగలూ, ఇరుక్కినాయే తిరుక్కిన్ఱ ఎవు = ఇరుత్తిరువవు.

భణ్ణదల్లి కేంవసా, వీరమువీదవు ఆనందిసువంథ మంకరంగాద సోటచదిందలూ, రంవాగ, మృదువాగా (మంకరంగా) ఇరువ కమలద రటాకదడాగే చిళ్ళుచ్చిరువ అవు (శణ్ణుగళు) ఇవేయోడ అక్కోశ్షణ్ణ నాద నవోడిశ్వరన దివ్యాద ముఖదొడనే ప్రేమిసువ నన్న మనస్సి న్న ప్రవేశిసి, (దీనళాద) నన్నొడనే ఈగలూ ఇరుత్తిరువవు? (63)

నాయంయ నిశ్చలవాద సంబంధవన్నూ ప్రేమవన్నూ ఇల్లి హేళిదిద్దారే.

నాయకి: హేళు త్తిళే: నాను ఆశిసువ నన్న ప్రియతమను అక్కోశ్షణ్ణనూ ఆద నవోడిశ్వరన దివ్యాద ముఖమండలదల్లి, కేంవగే, వీరమువీదదల్లి

ఆనందమన్న మొదవ కృపాదృష్టి యింద కూడిన, ఉత్తరక్షణాన చేదావరియు శబ్దాదాది భోగములు విశాలమైన కళ్లాగలాగన్న అంతరంగమన్న క్రీనీడ శని, నన్నొదనే ఈవలూ ఎడబిడకదంశే ఇనే.

64. తిరుక్కార్ మొళియాల్ తిరుమిళిశైక్కాణమ, ఉలకలంద తిరుత్తాణిగై నిలత్తేవర్ వణంగువర్, యాముమవా తిరుక్కారణిగై యాడు మెమ్మొడుమ నొన్ద కనియిన్మైయిన్ కరుక్కాయ్ కడిప్పవర్ పోల్, శీరురాంశ్చాన్ కర్రుణమే.

ఇరుక్కార్ మొళియాల్ నేరొరియిలుక్కామ్మై, లలదళత్తై శిరుశ్శొళనై నిలత్తేవర్ వణంగువర్, యామముమనా ఒరుశ్శి విశైయుమ్ మెమ్మొడుమ నొన్ద కనియిన్మైయిల్ కరుశ్శాయ్ కడిప్పవర్ పోల్, శిరునామచ్చొల్ శ్చ్రుణమే.

ఇరుక్క తిరుక్కు = ఇశ్శ్లు (శ్లిష్ట), ఆర్ త్తు = కుంబిద, మొళియాల్ = భాషయింద లూ, నేరొ రిన్రి = క్రమవన్న, ఇలుక్కామ్మై తిరుక్కాణమ = శ్లేష్టదంశయు, లలదళత్తై = లోకశ్లన్న అల్లదుకొంత, శిరు శొళ ఇనై నిలత్తా ర్ = విశ్వాద ఎరడు బాదనళన్న, నిలమా శేవర్ = ం కెలవర్ = భూసురరు (బ్రాహ్మణరు), వణంగువర్ వణంగుకిన్రవర్ = నమస్కరిశ్తారే (భ్రూజయిశ్తారే), యామముమా యామ్ = నావూ నిన్న, అవా అవా = ఈశయున్న, ఒరుశ్శి ర్రుక్కా = అడనిదలారదే, విశ్లేయుమ్ మిశై = (నమ్మ) విశయమాదల్లా యు, ఎమ్మొడుమ ర్రుం = నమ్మవిషయాదల్లా (నమగాయు), నొన్ద కనియిన్మైయిన్ = సంశయవిల్ల, కని కణి = దండ్ల, కరుక్కాయ్ కడిప్పవర్ పోల్ = కనుగట్టే కాయన్న, కడిప్పవర్ శోల్ = కట్టే ఆనందమనన కాని (కట్టే శిన్నవరదాగే), శిరునామమా శోల్ = భగవన్నామమళంబ మురుగళన్న, శ్చ్రుణమే కర్రుణమ = కలకు కొండిదేవే.

ఇక్ష్వాకు (కష్ట)కుంబిద భాషేయిందలూ, శ్రేమచన్న శబ్దదంశేయు, లోకశగళన్న అళేదుకొండ వివిశ్రవాద ఎరడు వాదగళన్న నేలదేవరుగళు (బ్రాహ్మణరు) భ్రోజిసుత్తారే (నమన్నింతిత్తారే). నావూ నిమ్మ, ఆశేయన్న అడగిసిద నమ్మ బాబ్శమండగళిగాగియూ నమగాగియూ వంశచ బీజు, భణ్ణ ఇల్లద్దరింద శనిమటోశాయన్న కబ్బిశిన్న మవరదాగే, భగవన్నామగళంబ మూరుగళన్న శలిసుకొం దిద్దేవే. (64)

బలు గ్వారర్యా భ్రోణ్వాద వాశుర ఇదు. శబ్దగళు శలిసు, శ్రేమ భద్రవాగి నడసువ వేద విధాన ఎల్లరిగూ అబ్బువంతాద్దల్ల వేందు, ఎల్లరిగి సామాన్యవాగి, సులభవాగి లుద్ధారగొళ్ళువ శ్రమవ్రోందిదేయేం దూ ఇల్లి శిళిసిలాగిదే.

"ఇరుక్వేద మేలంయూల నేలయు లుశ్వేమ్మ" — ఈ వేద గళ భాషే వంశ్కృశ వాదరూ, అదు కుంబ ఇక్ష్వాకు నింద కూడిద్దు. భాషే యింద్దే అల్లదే, అదర లుచ్చారణేయల్లియూ, వింశిశేషగళింద కూడి, శ్రేమబద్ధవాగిదే. ఇవేరడూ కూడి రేమేంతు, వేదవిధాన సులభవల్ల ఎనిసుత్తదే. గురు ముఖేన అభ్యాస మాడిద్దరే, అదన్న భ్రోబద్ధవాగి శబ్దిల్లద్దవరిగూ శబ్దే.

"ఉలదవన్న శిరుత్వవన్నే నిలత్తేవర్ వదంతువర్" — శ్రీవిశ్రేమ నా లోకశగళన్న అళేదుశేకొండ భవవంశనే వేదగళిగే వస్తు. అవన ఉరివే మండమేగళన్న ప్రశిపాదిసువుదే అవుగళ లుద్దేశ. భవవంశ వేదగళ మూలం నన్న వీరబ్రహ్మ ఎన్నుత్తారే. ఆ బ్రహ్మనన్న అరిశుకొండు, అవనన్న ఆ వేదగళింద భ్రోగళి భ్రోజిసువరు 'బ్రాహ్మణరు' ఎందరే 'బ్రహ్మనన్న అరివవరు'.

'రియూ ముమవా శిరుక్వే విస్వేయింతు ~~మమ్మ~~ మమ్మడు మగ నోన్దు"

— వేదగళన్న అభ్యాస మాడలాగద నమగూ భవవంశనన్న భజిసబేకేంబి ఆశేయిల్లవే? అదన్న అరిసిసిట్టు కొళ్ళువుదాదరూ హేగే? వేదాభ్యాస మాడువ శక్తియన్న మరేయలల్ల వేందు నావు మరుగుళ్తేవే. నమ్మ బావశుద్ధగళే అదక్కే కారణ వేందు నమ్మన్న నావు బదలిసికొళ్ళుత్తేవే. నమ్మల్లి సిద్ధశియన్న కండు నమగే

Garani Srinivasan

వ్యాఖ్యయుంటానుంచ్చదే.

"శని యిన్ఫ్లయిల్ శరుంచ్ఛాయ్ చడివ్వవర్ ప్రోలల్ శిరునామ ఇచ్చోల్ శత్రునమే" — ఇదేందు నిందర నాదలివిమూన. 'శని' ఎంబుదు 'మూనిదడండ్లు' — మేదనళు. 'శరుంచ్ఛింయ్' ఎంబుదు 'శనిపు' ఛేశాయి' — భూదవన్నె మూనళు. శాయి శానే డండ్లాడువుదు. వచ్చు ఎరడశ్శ్ఖ్ఖిందే — భూదవంశనే. డండ్లు సిశ్ఖదే ద్రోణదరే శాయిలయిం దలోశ్ఖట్టి, అదరిందలే ఆనందానుభవ.

మూనిదడండ్లు రదబ్రోణిగాదదల్లి. ఆశేయిందె అదన్న భవియు ఛిద్రవు. అదే ఇల్లవాదరే? సిశ్ఖదిద్దరే? ఆశేయిన్న శిలింపంశేమ్ళు వుదాదరు డోకో. డండ్లు ఇల్లవాదరే చెపుపుచ్ఛాయి సిశ్ఖరు దాగి. అదన్నే శచ్ఛి. డండ్లన్న శిందు అనుభవిసిదంశే భూమిశేమ్ళు, శ్రేష్ఠి వీచ్ఛుశేమ్ళ బిద్దదల్లవే?

డూకియే నావు వేదనళుంబ మూనిద డండ్లిన ~~ఆను~~ మూలశ భూనవిద్దుగాను భవవన్న వీడిదుశేందు ఆనంది నిువుదక్కే నాద్య వానవే ద్రోణదరింద, భూనవన్నె మూనళన్నే డాడుత్తా, అదరిందలే నమ్మ ఆశేయున్న ద్రోణగమ్ళుశేమ్ళబిద్దదు.

నాయక డోళ్ళుత్తళే: శ్లిష్టవాద భూషెయిందలూ, లుచ్ఛరి భవ శశ్ఖ నిుయు మూనళిందలూ వేదనళన్న శలిశువరు, వేదవ్రీరి వాద్యనాద భూనవంశనన్న భజిసి ఆనందిసువరు. అదన్నలియుద నమ్మం థ వీమరరాదరేనే, నమ్మ వావనళికూడ నేందు, ~~నమ్మ~~ నావు లుజ్ఞే వన మేమ్ళబేకేంబ శడే ఇండియులాగద ఆశేయిందె, భూనవంశన వీదరుగళన్న డోళ్ళుత్తలే శ్రేష్ఠిరాగుత్తేవే.

వేదనళన్న శష్ఖ వీడ్డు శలిసు భూనవంశనన్న ఆమూలశ భజిసువుదక్కా, భూనవన్నె మహాంశేశ్వరనేయల్లి శోడద అవనన్న భజిసువుదక్కా మనుష్యశ్ఖరా? ఎరడనేయ మూనద దినభ. ఎరడ రిందలూ చిరువ్రీల ఇందలే — లుజ్ఞేశనమేమ్ళువుదు. జనదాగి న్నశ్ఖే ఈ ఎరడనేయ మూనద్వలే ఇశవాదుదు. ఇవరిందలే దినభ లూ అవరు లుద్ధారమేమ్ళబిద్దదు. ఈ వాశురద శిరుళు ఇదే ఎనిసుత్తదే: భూనవన్నవు గంశేశ్వరనేయిందలే లుద్ధారమేమ్ళబేకు.

65. కఱ్ఱుప్పిణ్ణె మలర్ కణ్ణిన్ కులమ్ తువిన్ఱు, ఒరో
కరుమ
మూఱ్ఱుప్పయిన్ఱు శెఞ్శియొడు శాయి, ఉలకమెల్లామ్
మూఱ్ఱుం విళుంగి యుమిళ్ందు పిరానార్ తిరువడిక్కీళ్
ఉఱ్ఱుఉరుత్తుం, మిళిర్ందు కణ్ణు యిమ్మై యుణ్గిన్ఱ
వే.

కఱ్ఱుప్పిణ్ణె మలర్ కణ్ణిన్ కులమ్ తువిన్ఱు, ఒరో ఉరుమ
ముఱ్ఱుప్పయిన్ఱు శెఞ్శియొడు శాయి, ఉలకమెల్లామ్
ముఱ్ఱుమ్ విళుంగి యుమిళ్ందు పిరానార్ తిరువడిక్కీళ్
ఉఱ్ఱుఉరుత్తుం, మిళిర్ందు కణ్ణు యిమ్మై యుణ్గిన్ఱ వే.

కఱ్ఱుప్పిణ్ణె (కఱ్ఱు + పిళ్ళై) = యువతనద పిల్లు ఇంతియ,
మలర్ కణ్ణిన్ మలర్ కణ్ణిన్ = అరళిద (విశాలవాద) కణ్ణిన, కులమ్ తువిన్ఱు
= జాతియన్ను, వెన్ఱు తువిన్ఱు = జయిసి, ఒరో ఉరుమ = ఒందొందు,
ఉరుమమ్ = శమద వన్ను, ఉఱ్ఱు ఉఱ్ఱు = చెన్నాగి, మయనాద
పయిన్ఱు = అభ్యాసమాడి (వళగి), శెఞ్శియొడు శెయి యొడు = కెలసగళం
ద, ఉశావి ఉశాయి = కేళి బయార్డలోచిసి, ఉలకమెల్లామ ఉలకదలు
నాం = లోకశరళన్నెల్లా, ముఱ్ఱుమ్ ముఱ్ఱుం = పూర్తియాగి, విళుంగి
యి = సుంది, ఉళిలీన ఉళిళ్ందు = ఉసుళిద (క్లోరరోగదింద),
పిరానార్ పిరాట్టర్ = దేవాధిదేవర, తిరువడి కీళ్ తిరువడిక్కీళ్ = శిరువడి
నగళ బళియల్లి, ఉఱ్ఱుమ ఉఱ్ఱుమ ఉఱ్ఱుం ఉరుత్తుం = ఆదద్దన్ను
ఆనద్దన్ను, మిళిర్ంద మిళిర్ందు = చెళ్ళగిను వ, కణ్ణు ఆయ్ కణ్ = ఆయ =
జ్ఞానవాగి, ఎమ్మై ణమ్మ = నమ్మన్ను, ఉణ్గిన్ఱ ఉణ్ణుత్తిరువే
= ఉణ్ణుత్తిరువేయల్ల!

యువతనద పిల్లు ఇంతియు అరళిద (విశాలవాద) కణ్ణిన జాతియన్ను జయిసి,
ఒందొందు శమదవన్ను చెన్నాగి అభ్యాసమాడి (వళగి), శివనళిండ కేళి
బయార్డలోచిసి, లోకశరళన్నెల్లా బిట్టూ సుంది ఉసుళిద (క్లోరరోగదింద)
దేవాధిదేవర తిరువడిగళల్లి ఆదద్దన్ను ఆనద్దన్ను చెళ్ళగిను వ జ్ఞాన
వాగి నమ్మన్ను ఉణ్ణుత్తిరువేయల్ల! (65)

ఇందిన వాక్యదల్లి, వేద ప్రతిపాద్యనాద భగవంతన స్వరూప
వేదగళల్లిరువ
భేదగళన్ను అరితుకొళ్ళువుదు శిష్యాచార్యరింద, గురుగళ వ్యాఖ్యానగళ
ఆద భగవంతన్ను మనగళన్ను నామిచ్ఛేజనరు ఉచ్చరిసువిక్క ఉజ్జీవనగొళ్ళు
వుదు ఎంబుదన్ను హేళలాగిదె. ఈ జ్ఞాన మూలదింద భగవంత
నన్ను తంతుకొళ్ళువ విధియన్ను అవరల్లి బరువ రీతియన్ను

Garani Srinivasan

ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸ್ವಭಾವಶಃ ಚೆದರುವ

"ಕಟ್ಟುಕಟ್ಟಿದಲ್ಲೇ ಕಣ್ಣೀನ ಕುಲಮೂ ಮೆನೋಟು" — ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕೆಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಚಂಚಲವೂ, ವಿಶಾಲವೂ, ಸುಂದರವೂ ಆದ ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳವರು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಯೌವನದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಅವರು ಗಂಡಸನ್ನು ಅಶಿಸ್ತುಲಜ್ಜಾಗಿ ಅವ್ಯಕ್ತದಿಂದ (ಕಣ್ಣೋಟದಿಂದ) ಆಕರ್ಷಿಸಬಲ್ಲರು. ಕಾಮದ ಬಲೆಗೆ ಬಿದ್ದವರು ಉಜ್ಜೀವನದ ಅನರ್ಘತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ಥಿಮಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವವರಲ್ಲಿ ಕಾಮವನ್ನು ಎಂದರೆ ಸ್ತ್ರೀ ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ.

"ಒರೆಂಟೀ ಕರುಮಮೂ ಮುಟ್ರುಮೂ ಪಯಿನೋಟು" — ಮೂಡಬಿದಿರೆಯ ಕರ್ಮಣವನ್ನೂ ಮನಃಶ್ಚಾಂಚಲ್ಯವಾಗಿ, ಛೇಲಾವೇಷವಿಲ್ಲದೆ, ಭಗವಚ್ಚಿಂತನೆ ಕಯಿದರಿಂದಲೇ ಅದೆಂದು ಮೂಡಿ ಬಿಳಿಗಾವ್ರದಂದ, ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತೆ ಛಿದ್ರವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ.

"ಕೆವಿಯೆಂಡು ಶಾವಿ" — ಬಿಲ್ಲವಂದ ಭಗವದ್ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಶಿವಪಂಥ ಮುಖ್ಯವಾದ ಶೈಲಿ. ಇದರಿಂದ ಭಗವಸ್ಸಂಬಂಧವಾದ ಜ್ಞಾನ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಭಗವಂತನ ಅದ್ಭುತ ಶಾಮೂರ್ತಿಯೂ, ಅವನ ರಕ್ಷಣಶಕ್ತಿಯೂ, ಅವನ ಇನ್ನಿತರ ಸುಂದರ ಸ್ವಭಾವಗಳ ಅರಿವೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

"ಉಲಗಮೆಲ್ಲಾಮ ಮುಟ್ರುಮ ವಿಟುವಿಟ್ಟಿ ಯುವಿಂತನ್ನ ಪಿರಾನ್" — ಮಹಾಪ್ರಳಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನು ಎಲ್ಲಾ ಲೋಕಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬನೇ ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅವ್ಯಕ್ತವನ್ನು ಅನೇಕ ಕಲ್ಪನೆಗಳವರೆಗೆ ರಕ್ಷಿಸುವನು. ಮತ್ತೆ, ಸೃಷ್ಟಿಕಾಲವು ಬಂದಾಗ, ಅವ್ಯಕ್ತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊರಹಾಕಿ, ರಕ್ಷಿಸುವನು. ಇದೇ ಅವನ ಮುಖ್ಯವಾದ ಶೈಲಿ.

ನಾಯಕಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ: ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ಮಬಂಧನಗಳನ್ನು ಶಪ್ತಿದೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ತಿಳಿದವರಿಂದ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಪಡೆದು, ಭಗವದ್ವಿಷಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಅವ್ಯಕ್ತವನ್ನು ವಿಯೋಗಲೀಲೆಯಿಂದ, ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಜ್ಞಾನವೂ ಎಷ್ಟು ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂಬ ವಿಷಯವು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲಾ!

66. உண்ணுதுறங்காது உணர்வறு மெத்தினை யோகியர்க்கும்,
எண்ணுய் மிளிரு மியல்வினவாம், எரிநீர்வளி வான்
மண்ணுகிய வைம்பெருமாற்றுணது வைகுந்த மன்னுள்
கண்ணுயருவினையேன், உயிராயின காவிகளே.

లుణ్ణాదులుజ్ఞాను లుణార్వులు మేక్తన్నే యోఁఱోయిర్క్కుమా,
ఎట్టాంప్ మిళిరు మియుల్వినవామా, ఎంసీర్వళ్ళవానా
మణ్ణోందియు మేమ్బేరు మూనోఱినదు మ్మైదున్ద మన్నెళ్
కణ్ణాయిరు విన్నేయోనా, లుయిరాయిన కోవిడళ్ళే.

లుణ్ణాదు ఉణ్ణుట్టాక్కు = లుణ్ణదే, లులుజ్ఞాను ఉగ్రుఁకాక్కు = నిద్రిసిదే,
లుణార్వు లులుమా ఉణార్చ్చ ఉగ్రుం = జ్ఞానదల్లి ధ్యానిసుంత, ఎక్తన్నే
రాక్కుళా = ఎష్టోళ్, యోఁయిర్క్కుమా ఉయాకియర్ క్కుం = యోఁసి
గళను, ఎనో ఆయ్ప రాణ్ణా ఆయ్ = ఆలోఁచనేయి గుంయూ, మిళిరువా
ఱిగ్గిరుం = ధ్యానిసువ, ఇయల్వినవు ఆమా శియల్ఱిణా ఆం = స్వభావ
చుళ్ళవాగివే, ఎం రాగ్ని = బెంకి, నీర్ నీర్ = నీరు, ఈ వళి వణ్ణి = గాళి,
వాన్ వాణ్ = భాను (ఆకాశ), మణ్ ఆయి మణ్ ఆకియ = మన్ను
ఆగిరువ, ఎమ్బేరుమూన రనదు రం బెరుమాణ్ కణాక్కు = నిమోర్ణేశ్వరన
మైల్దున్దమా ణివుక్రుక్రుం = మైకుంబద, అన్నెళ్ అణ్ణుర్ = బాగి ఇరు
వవళ, కణ్ ఆంప్ కణ్ ఆయ్ = కణ్ణుగళు, అరువిన్నేయోనా అరు
యిరిణా ఉయిర్ = కడుపాపియూద (నన్న), లుయిర్ ఆయిన ఉయిర్ ఆయిణా
= ప్రాణవే ఆగిరువ, కోవిడళ్ళే కాయికరుల = కన్నైదిలేగళ్ళే.

లుణ్ణదే, నిద్రిసిదే, జ్ఞానదల్లి లీనగొండ, ఎష్టోళ్ యోఁసిదళిగి
ఆలోఁచనేయి గుంయూ, ధ్యానిసువ స్వభావవుళ్ళవాగివే. (అవు)
బెంకి, నీరు, గాళి, భాను, మన్ను ఆగిరువ నిమోర్ణేశ్వరన మైకుంబదల్లా
ఇరువవళ కణ్ణుగళు, కడుపాపియూద నన్న ప్రాణవే ఆగిరువ కన్నైదె (66)
దిలేగళ్ళే.

లూచ, నిద్దేగళన్ను కోరేదు, దేహవన్ను దండిసి, జ్ఞానవన్ను నిందాదిసు
వ గుణియన్ను ముట్టు వ్యవకర్మగి శ్రమిసువ ఎష్టోళ్ యోఁసిగళిగూ నిద
శమ్మ మనస్సిన్ను ఖంబచలక్కే ఈడు మాడువందిద్దాదు, స్థిరవా కణ్ణుగళు. అవు
ధ్యానిసువ కన్నైదిలేయన్ను క్రోఁలుక్తవే. అవు ఖంబచ్ఛూ కణగళ నీరాంపియూ
రువ నిమోర్ణేశ్వరన నేలేయూద, బరవస్సు ఆనందవన్ను నీఁడువ శ్రీలక్ష్మేయం
తదదాగే ఇరువ నాయకియ కణ్ణుగళ దాగివే. నాయక నాదరొఁ అవు
కన్న ప్రాణక్కే నమనాగివే. ఏకందరే, అవు కన్న నాయకన మొబనన్ను
ఆకర్షణీయన్ను ఆనందవన్ను నేనపిగే కరుక్తవే.

నాయక డేళుక్తాళే: ముందరవాగి అరళి ధ్యానిసువ కన్నైదిలేయన్ను
కండకూడలే, ఎందరేఁసిదరూ కన్న మనస్సిన్ను ఖంబచలగొళిసు

కొమ్మ కొమ్మకొమ్మ సుందరియైన స్త్రీయు కళ్ళకు కాటుకయే. కన్నెదిలో యైనదొర, నవమోహనాకార శ్రీవేంకటేశ్వరుని శ్రీవేంకటేశుని దివ్య నామమును ఆనందమును ప్రేమతో ఆలపించువారలే అవు, కదుపాపియైన నన్ను ప్రాణనాథుడే ఆని, నన్ను ప్రియతమునిగా నెనపిన్న కొమ్మ్మో వే.

67. కాయిలుం నీలముం వెణ్ణుకయిలుం పలపలవెన్ను,
ఆయిలిన్ తన్మై యలవిల్ల పార్పిప్పు, అశురైచ్చెట్ర
మాయిలుం పుల్వల్ల మాధవన్ కొయిన్తన్ వెంకటరుక్కే
తూయిలుం పెణ్ణెయన్రొన్, కణ్కొళాయ తుణిమలరే.

కొవియుమ కాయిలుం = కందావళియు, నీలముమ నీలుం = కన్నెదిలో యును, వేలుమ వెణ్ణుం = వేలాయుధమును, కయలుమ కయల్లుం = కయల్ మీనులను, పల పల పలపల = ఇన్ను అనేక వస్తువులను, ఇవ్వులగిల్లి (జీవనది), వస్నె, వేసలు ఎవెన్ను = జయిస్తు, ఆవియిన్ ఆయిలిన్ = జీవది, శన్నెల తన్మై = భిన్నవళ్ళి, అళవు అల్ల అలవు అల్లు = దమనల్ల, పార్పిప్పు పారిప్పు = ~~వేసలచల్లి~~, అశురై అశుర్ర = అసురరన్ను, శీర్ర చెట్ర = శీఘ్రదవను, మా మర = దొడ్డ, వియమ వియం = దేహద, వుల్ పుల్ = దుష్టయన్ను, వల్ల వల్ల = దుర్మార్గుడవను, మాధవన్ = శ్రీదేవియు వీశియు, కొయిన్తన్ కొయిల్తన్ = కొమ్మ వృషభన్ను రక్షించువనను, వేలిడమ వెణ్ణుకడం = శిరుమలయన్ను శీలర్ చెట్ర = సేతర్చువనను, తూయిలుం = (అందమైన) వీక్షణములు, అమ అం = సుందరమైన, పేడ్ల = కన్నులు, ~~అన్నాళ్~~ = (నాయకియు), కణ్ణాళ్ ఆయ కణ్ణకళ్ ఆయ = కన్నులు కళ్ళాగిరువ, కుణిమలరే కుణిమలరే = జొంపతి పూవులలో.

అసురరన్ను కొందవను, దొడ్డ దేహద దుష్టయన్ను దుర్మార్గుడవను శ్రేయస్సు వీశియు, కొమ్మ వృషభన్ను రక్షించువనను, శిరుమలయన్ను నిలిపిరువనను ఆదివన, సుందరమైన వీక్షణములన్ను కన్నులు ఇరువురళ్ళ (ఈ నాయకియు) కన్నులకు జొంపతి పూవులు కందావళిగను, కన్నెదిలోను, వేలాయు

Garari Srinivasan

ధీక్ష్ణ, కయల్ మీనుగళిమా, ఇన్నుం కులవాను(సుందర) వన్రుగళిమా,
ఇవుగళల్లి వన్ను మీరిసి, ఇవుగళ జీవనద (భాళ్బీయా) స్వభావక్కే, ఆశిసి (67)
సోలదువుదక్కే నమనల్ల.

ముందిన వాక్యదల్లి నాయకన సౌందర్యవన్ను ఆకర్షణీయవన్ను కురితు హేళలాగిదె. ఇదర్ల్లి నాయకియ సౌందర్యవన్ను ఆకర్షణీయవన్ను హేళువుదర్ల్లి, అవనన్నే అనుసరిసిద్దవళు ఇవళు ఎన్నలారుత్తిదే

నాయక హేళువుదన్ను:- రాష్ట్రదల్లెల్లా నదెయుత్తిద వీరమునిమార్జనాద సక్కరెల్లెయవన్ను నిలుసువ శ్రేష్ఠనియు విశేషవాద, సుందరగళన్ను ప్రేరిసువుదరల్లి రష్టువనవనాద, కరుడవాదవనాద నమ్మ రాజేశ్వరనంతే ఇవళు ఎల్లబగెయల్లూ హొందిశేయుళ్ళవళు. ఇవళ లక్షణగళన్ను హేళిదారె: విశాలవాద, సుందరవాద, ఆకర్షకవాద మీ [illegible] కాంతివంతవాద, కన్నెవిదిలిగళు, మీలాయు ధీక్ష్ణగళు, కయల్ మీనినంతగళు ఇవు నాటియల్ల. ఇవళ స్వభావవాద, సరిసుమారు నన్న జీవనవన్నే ఇవు ప్రతిబింబిసుత్తవే

68. మలర్ందతై యొళిందిలంగు మాలియుం మాలైప్పొణ్ వాశియుం,
పులందతాయ్ తణిప్పుందర్ తుణ్డుర నాట్రి, పొరుకడల్ సూళ్
నిలందాయియవెంబెరుమాన్ తణదు మైయగందమణ్ణయ్!
కలందార్ వరవేదిర్కొండు, వన్ కణ్ణిణకళ్
కార్ తణ్ణవే.

మలర్ందతై = ఇత్తనియే (అరళియే), ఒళిందిలంగు = వాశనెయుళ్ళ
ముగిదిల్ల, మాలైయుం మా మాలియుం = హారవన్ను, మాలైప్పొణ్ = మనోహరవాద
పెణ్ణు = సుందరవాద కురుచిన హారవన్ను, పులమా పులం = మనోజ్ఞతెయిం,
కొళయ్ తిరుప్పు = కుంబరువ, కలుళ్ తణిప్పు = ఎలెగళ, వీన్దర్ పన్దర్ =
ఛవ్వీరదల్లి, కణ్ణు తణ్ణు = [illegible], ఉలవు ఉర = జీన్నవు, నాట్టి
నాట్రి = నోట్ట, పొరుకడల్ సూళ్ = అలెగళింద
కుంబిద శబ్దదింద కుళ్ళు వరద, నిలమా నిలం = ఛాయ ముండలవన్ను,

శావియ కాయిల = అల్లదుకొండ, ఎమ్బెరుమానార్ తణత్తు = నవళ్ళేశ్వరన, మైల్ద్రున్దమ అన్నాయ్ ణవకుర్ణక్కుం అణ్ణుయ్ = మైశుంతక్కే పాటియుం Aరువవళ్ళే (శక్కవళ్ళే), కలన్దార్ కలన్దార్ = కూడి కొళ్ళువవర్ (బందు సేరువవర్), వరవు ఎర్ర = బరువిశేయున్న, ఎదిర్ కొండు ణక్కిర్ణకాణ్డు = ఇదిరుకొండు, వల్ వయ్ = బిలిశ, కొనోల్లే కుణిందు ణక్కిర్ణకాణ్ణారకళ్ = శక్కే మురగళు, కార్శ్నవే కార్కాలణవె = ఓడుత్తిరుక్కవేయల్ల.

అలీనళింద శుంబిద శడలినింద గుళ్ళువంద భూమండలవన్న అల్లదుకొం డ నవళ్ళేశ్వరన మైశుంతక్కే శక్కవళ్ళే, ~~కొ~~ బలనాద (బలిశే) శక్కే మురగళు చిదురియే మునిదిల్ల. (భూమిన) డార్వవన్ను నిందరవాద శురువిన డార (దండి) వన్ను శోబిసు శుంబిరువ ఎలేగళ ఛత్ప్రీరదల్లి (~~భూమియల్లి~~) ఎన్నుళువళన్న చిన్నాభిన్నాకే, బందు కూడువవర్ బరువిశేయున్న ఇదిరుకొండు శక్కే మురగళు (68) కళుచిదురుక్కవేయల్ల!

వీరమ నుందరియాద నాయకియన్న కూడిశోళ్ళువుదక్కాగి, అవళ ప్రియకమనాద ణవళ్ళేశ్వరను ముళ్ళకాలదల్లి బరుసేసెందు డోళి తోలాడ్దనల్లే నాయకనే భ్రమిసి "ముళ్ళకాల ముళదోళ్ తాయిశెల్ల! ప్రియకమను బరిల్ల వల్ల! ఎంబశ్వవళ్ళే, అవళనెళ్ళి కోలుత్త ణమూదాన మాడు ఇల్లి బరుత్తదే.

నళశి కోలుత్తాళే: ణవి, నీను ఛవనంశన వీరమ వీరక్కే యోగ్య వాదవళు. ఇవరల్లి యావ ణందేకవో ఇల్ల. నిన్న ప్రియకమను కోళి ద ముళ్ళకాల ఇన్ను బందిల్లవల్ల! అదన్న కూడువ శక్కే మురగళు కుళదిల్లవన్ను శుంబ ముడిదు కాణుత్తిల్ల, శంతేయా! ఈణ శానే అవు ఓడువుదిల్ల. ఎలేగళింద శుంబవే. కదియలు నీరినింద శుంబ వేశెయుత్తిరే. నిన్న నల్లన బరవన్న అవు ఎదురు నోడుత్తా, కదియలే ఛవ్వీరవన్న సోణణాగి కురది శంసోళ్ళుత్తిరే, కాణలియా? కాల బరువుదక్కే ముంచెయే కాల శళిసుత్తీయు శంబ ఆశురనాదరు యారే?

69. కాదేற்றிருள் சகிலேற்றின் சுடருக்குலோந்து, வெல்வான்
போரேற்றெதிர்ந்தது புன்றலை மாலை, புவனியெல்லாம்
நீரேற்றளந்த நெடியபிரானருளாவிடுமே
வாரேற்றிளமுலையாய்!, வருந்தேலுன் வளைத்தற்கே.

కారేచ్చిరుళ్ళా శీతిలేచ్చినా శుడర్శ్కళ్ళన్ను, వేల్వాన్
పోరేచ్చేదిర్న్దను వినోటల్ల మళ్ళే, భ్రువనియిల్లామ
నీరేచ్చుళ్ళన్న నేడియ పిరానరుళా చిడుమో
వారేచ్చిళముల్లేయుంబ్! వరున్దేలున వళ్ళిశి అమ్మే.

కార్ మీజు కాగ్ రాజు = కరియు ఎక్కాద, ఇరుళ్ అరుగా = రాశి యు (కళ్ళలేయు), శేంబల్ మీచ్చిన్ రకకిల్ల రాజ్గిగిల్ = కెంపు ఎళిన, శుడర్శ్క్ష కూడ్ రక్కు = ప్రకాశక్కే, ఉళ్ళన్ను ఒరాగ్రక్కు = సొంతము (మనసొందు), వేల్వాన్ రవుల్ఖాణ్ = జయింపు చ్రదక్కాగి, పోర్ మీచ్చు పోర్ రాజ్గు = పోరాడలు సిద్ధవాగి, ఎదిర్న్దను రాక్షిర్గ్రక్కు = ఎదురించుట, పినోకళ్ళే మళ్ళే ఎణ్ణకియి మాయి = అద్భుతవాద సంజీయన్ను, భ్రువని ఎల్లా మా ఎవణి రాల్గుగాం = భూమియిల్లవన్ను, నీర్ మీచ్చు నీర్ రాజ్గు = నీరగిసికొండు, అళన్ద ఆరాగ్రక్క = అళిదుకొండ, మీరాన్ చిరాణ్ = నవేర్ శ్వరన, అరుళాలి విడుమో అరుగా మిడుదు = కృపేయుంటాగి దిరువ్రదే, వార్ మీచ్చు వార్ రాజ్గు = కుప్రవనవన్ను చిగిదిరువ, ఇళముల్లే యుంబ్ అరా ఊళియాగి = ఎళియు (యౌవనద) మేనియవళే, వరున్దే ళ్ ఎరున్ద కైయ్ = వ్యర్థవీవడవళే, ఉన్ ఒణ్ = నిన్న, వళ్ళిశి అమ్మే ఎరా కైర్రదు = బళియు ఈశియల్లియే.

కరియు ఎక్కాద రాశియు (కళ్ళలేయు) కెంపు ఎళిన ప్రకాశక్కే సొంతవు (మనసొందు), (అదన్ను) జయింపు చ్రదక్కే పోరాడలు సిద్ధవాగి అద్భుతవాద సంజీయన్ను ఎదురిసుత్తు. నీరన్ను ఎరిసికొండు భూమియిల్లవన్ను అళిదు కొండ నవేర్ శ్వరన కృపేయుంటాగి దిరువ్రదే? కుప్రవనవన్ను చిగిదిరువ ఎళియు (యౌవనద) మేనియవళే, నిన్న కైయ్ బళియు ఈశియల్లంబే, వ్యర్థవీవడవళే. (69)

ముంజాన ముళ్ళంజీవళ్ళల్లి నడెయువ వ్యాపారవన్ను ఇల్లి సుందరవాగి రూపకవాగి తెగెదిట్టిదాళే. కళ్ళలేగా బేళగిన నీదా పోరాటవే. ముంజాన బిందాగి, తెగయోర్దయు సాదాగి, కళ్ళలే బందక్కే నరియులే బేకు. బేళగిన బందదారవాగి అడసికొళ్ళలే బేకు. సంజీయవరెగా అదు కాదిద్దు, ముళ్ళంజీయల్లి అదు తన్న శక్తియన్ను మేలు మాడి, బరబరుత్త హగలన్ను కడిసి రాత్రియాగుత్తదే. ఆదర ప్రాబల్య మత్తే ముంజానెయు వరెగే. ఈ అంశవన్ను ఎరడు ఎళ్వుగళ

పోలాటద గ్రహ మీకేవాళ నిగుడు నీలాగాదే కళ్ళలోపలి కంటిపాప ముంజూపుల్లో కందకిత్తన ప్రభావళ్ళే కంటిపాప మనసొందు, నిమయ కళ్ళా కాదిద్దు, మళ్ళే, ముళ్ళంజోయల్లి, పోలాటలు సిద్ధవాగి, కందకిత్తన్న శప్పేదే పోలసి విడుకుళ్ళదే. ఇదు గ్ట్టా భావిర్.

నీలరోసి కొండు భూమియల్లవన్ను అళిదుకొండద్దు నివాడిళ్ళేరే ను వామన - త్రివిక్రమ రు వియ్యా. బామనవనాగి బందు, బలిచక్రవర్తియింద మూరడి నేలవన్ను దానవాగి పడెదుకొండు, త్రివిక్రమనాగి బళిదు శన్న బండే దిక్కిలియింద భూమియన్నెల్లా ఆవరిసి, అదన్ను అళిదుకొండు ఐను ఎంబుదు ఇల్లరియ నిందక్కి.

కేళ్ళశి పేళ్ళుకొళ్ళే: కుప్పెద బాయిరువ యిప్పెవనద మొలెయవళ్ళే, సిన్న దేవద కైకేసి, కైబళ్ళెయళు కైయింద జారిదు హోందు, దానేంటే సిన్న యిప్పెవనవు నష్టవాగి పోయిదెందు చింతిసి, వృద్ధేవిడబేడ. ముంజానేయాగుళ్ళలే, బళ్ళెరన్న ఎదురిసలారదే కళ్ళెలియు నోందు, అడగిసొండు, దినవెల్లా కాదిద్దు, మళ్ళే ఆనశన్న ప్రభావవన్ను పేళిసికొళ్ళువుదు నిజవష్టే. సినిమా దేవేంద్రన కైనెలయుంటాగి వుదు మండిశ. నీను నీదనెయింద అదక్కాగి కాదిదు.

70. వళ్ళే వాయ్ క్కిరు చక్కరక్కిన కంగళ్ వానవరుర్
మూడి మేలె,
కళ్ళే వాయ్ నమ్మ కణ్ణిగె కణ్ణాగిన్ తుళి నీరాయ్ క్కు
వణ్ణం పయలె,
వళ్ళే వానల్ మికవంత నాళ్ కింగళానాగి కూళి
నిల్లక వమ్మమ
ళళ్ళే వాయ్ పుగుంతు, ఇదు వోర్కంగళు లాయిర
మూళిగలా.

వళ్ళే వాయ్ క్కిరు చక్కరక్కిన్గళ్ వానవనార్ ముడి మేల్,
కళ్ళే వాయ్ నలు కణ్ణిగళే క్కిణ్ణ నుళు లాయ్ క్క వణ్ణమ వయల్లే,
వళ్ళే వానే మిడవనద్ద నాళ్ళు శిక్షిగళాగిద్దలి నిజోక వేమ్మళవి
ళళ్ళే వాయ్ వృద్ధనద్ద, ఇదు చోర కళ్ళు లాయిర మూలిదళ్ళే.

వళ్ళే వళ్ళా = దుండకి, వాయ్ వాయు = (డంభవాద) చాయు, రిరు చక్క రళ్ళు క్కిరు చక్కరక్కిన్ = విచిత్రవాద ఆకృతియుద్ద, ఎన్నిళ్ళు = నమ్మ, వానవనార్ వానవరుర్ = పరమపదదల్లిరువవను (భవేంద్రన) ముడి మేల్ మూడి మేలె = కిరీటద మేలే, కళ్ళే వాయ్ క్కిరు వాయు =

శచ్చిగుత్తిరువ (ముడిదిరువ), నళు స్రగ్గు = వీరమళ్ళ భరిశవాద, శ్రీగ్గి కణ్ణాణి = డారవాద, శరీరా కణ్ణా = శంబాద, అమూ అం = సేంబగిన, శులుమాంస్ళ్ళ కుట్టిగాయ్ కళ్ళు = శులసినాగ (ఆశిసు), వర్ణమూ ణాణ్ణాణం = మ్మేబణ్ణవు, వయల్లే బయలి = డళ్ళదియూగ, విళ్ళేవాన ఛిగోవాణ్ = బేళ్ళెయువుద క్కే, మిడవన్ను ళిగి కవస్రక్కు = అనేకవాగ (బహుళాగ) బందు, నాళ్ళ స్రాగ్గా = దినగళూ, శిళ్ళళ్ళు శ్రీగ్గు కణ్ = శింగళుగళు, ఆణ్ణు ఆణ్ణిగి = వష్టేనగళు, ఊటవి ఇణ్ణ ళ్ళి = యుగగళూ, నిత్తుశ్రస్రగ్గు క = శళ్ళద ధ్రోరళ్ళు (శళ్ళెయుత్తిరలు), ఎమ్మైవ తమ్మాణ = నమ్మన్ను, లుళ్ళేవాయ్ ఇగోవాయ్ = శలియల్లి (మనదల్లి), బాళిగలు, బీద్దున్ను ళిగస్రక్కు = ప్రీవేశిసు (శుంబిశోండు), ఇరువ, ఇదు శీర్శళ్ళుల్ ఆళిక్కు ళ్ళార్ కణ్ణుకుబ = ఈ విచిత్రవాద (నాటియల్లద) శన్నశ్శ్రేలియు, ఆయిరమూ ఆయి గ్రం = నూబిర, ఊటవిడళ్ళే ఇణ్ణ ళ్ళి క రగా = యుగగళ్లే ఆగదే.

దుంబదే డంబవాద బాయుళ్ళ వవిచిత్రవాద ఛత్రాయుధద నమ్మ వీరమ విదద నవోద్ఘోషన శింటబద మేలే రట్టి గుత్తిరువ వీరమళ్ళ భరిశవాద డారవాద శంబాద సేంబగిన శులసినాగ ఆశిసు, మ్మేబణ్ణవు డళ్ళదియూగ బేళ్ళెయువుదక్కే బడవళవాగి దినగళూ, శింగళుగళూ, వష్టేనగళూ, యుగ గళూ బందు ధ్రోహద ధ్రోహరు (ధ్రోహుత్తిరలు), ఈ విచిత్రవాద శన్నశ్శ్రేలియు నమ్మ శలియల్లి (మనదల్లి) ప్రీవేశిసు నమ్మన్ను బాధిసలు, బాంబిరయుగళళ్లే ఆగదే. (76)

రాత్రిగళూ, శన్నశ్శ్రేలి – ఇవు విరబదే శోంద రశ్మేయ కిరణ్ణవు. అవుగళన్ను శళ్ళెయువుదు బలు శష్టసాధ్యవాదే. ఇల్లిన విషయ ఇదే.

నాయుంకోల్లుత్తాళే: ఛత్రాయుధ ధరిసియూ, వీరమ విదద ఇడేయు సూ ఆగదిరువ నవోద్ఘోషన శింటబక్కే శట్టి గుత్తిరువ వవిచిత్రవాద, వీరమళ్ళ ప్రాణవాద, అంతశ్శరవాద, శులసియు డారక్కాగి నాను ఆశేవట్టద్దే కారణ. అదక్కాగి దినగళూ, శింగళుగళూ, వష్టేనగళూ, యుగగళూ శళ్ళేదు ధ్రోహవు. నన్న మ్మేబణ్ణ డళ్ళదియూగ బేళ్ళెయిశోండిరలు. ఆదరే, ఇంథిన విచిత్రవాద శన్నశ్శ్రేలియుంథే నన్న మనస్సిన్న ధ్రోశ్శ నన్నన్ను బాధిసుత్తిరువుదు బేరెయువుదూ ఇల్ల. ఇదుంథదే సుందు నాలా యుగద డాగే ననగే శోంటిబరుత్తదే. నన్న మనోవ్యథెయన్న ఇందు శళ్ళెయువుదు బలు శష్టసాధ్యవాగదే.

71. ఊళ్ళికణా యులకెళ్ళుండా ణాన్ణిలం, పళ్ళుకణ్ణా
డాళ్ళి కణాం పళ్ళ వణ్ణ ణమన్ణెట్రుక, అం కేణకా
ణ్ణడన్ఇణ
ణాళ్ళివణో ణవన్ణుం ణూలుండాన్ ణవణ్ణాళ్
కెంచల్ణిట్రెన్ణుం
కేణాళ్ళికణో! ణీర్ణయిర్, ణమ్మమ యమ్మిణ ణూళ్ళికి
న్ణ్రణవే.

ఊలిడుళ్ళు యులడేలు ముణ్ణానేనోలిలమూ, వీలు జ్ఞాళ్
డాలి శళ్ళామూవీలి వణ్ణమేన్ లోలూరు, అడ్డదేకొణ్ణినేళి
నాలివళ్ళేవేన్నమూ ఇంలముణ్ణాన వణ్ణ[illegible]లోలుక్కేనేన్నమూ
కోలిడుళ్ళో! వుర్లేయిర్, ఎమ్మేళ్ళె యుమ్మనేళ్ళె ణూలూ ఐనాలివే.

ఊలిడుళ్ళు ఆయ్ ఊళ్ళికణ్ ఆయ్ = యుగళ్ళే ఆగ, (కాలద్వయంలో
నాగ), ఉలడ్డు వీలుమూ ఉణకు ణ్ణిడుం = వీళ్ళు లోకశళ్ళన్ను, ఉణ్ణాన ఉణ్
డాణ్ = ఉణ్ణువను, ఎనోలిలమూ ణాన్ణిలం = ఎన్నళల్ల (ఎందుకోళళల్ల),
వీలుమూ శణ్ణు పళ్ళుం కణ్ణు = దణ్ణాన్న శాండు, [illegible] ఆలు ఆళ్ళి
= శక్తులు, శళ్ళామూ వీలుమూ వణ్ణమూ కణాటం పళ్ళుం వణ్ణాటం ఈ
శవళ్ళే దణ్ణినబణ్ణ, ఎనోలోలూరు ణాన్ణెట్రుక = ఎంద ననగే, అడ్
డేణాణు అంకేణ ణకాణ్ణు = అదన్నే ఎత్తికొండు, అన్నేళె అణ్
ణిన = కాయియు, నాలూ ఇవళ్ళూ ణ్రాళ్ళి తివణో ణా = స్వేచ్ఛంత్రిసినదే
యువవళ్ళు ఇవళ్ళు, ఎన్నమూ ణాణ్ణుం = ఎన్నుక్కాళ్ళే, ఇంలమూ
ఉణాన ణ్రాలం ఉణ్ణాణాన్ = లోకవన్నుండవన, వణ్ణమూ వణ్ణా
టం = బణ్ణవన్ను, కోల్లక్ట్రేన్ ణకాణ్ణిల్ణిట్రెన్ = కేళ్ళిబిట్టే,
ఎన్నమూ ణాణ్ణుం = ఎన్నుక్కాళ్ళే, కోలిడుళ్ళూ ణేకాళ్ళికణో ణా =
నేళ్ళకియరే, ఉర్లేయిర్ ఉణ్ణాయిర్ = కేళ్ళం, ఎమ్మేళ్ళె ణమ్మమ = నమ్మన్న
అమ్మనేళ్ళె అమ్మిణ = కాయియు, శూలూడనోలివే ణూళ్ళికిన్ణ్రణవే =
బళ్ళదు మాశేనాడువుదన్న.

'యుగళ్ళే ఆగ (కాలద్వయంలోనాగ) వీళ్ళు లోకశళ్ళన్ను లుండవను'
ఎందు కేళళల్ల. దణ్ణాన్న శాండు, 'శక్తులు శవళ్ళేదణ్ణినబణ్ణ' ఎందు
కేళళద్దక్కే, అదన్నే ఎత్తికొండు, నన్న కాయి 'ఇవళ్ళు స్వేచ్ఛంత్రిసినదే
యువవళ్ళు' ఎన్నుక్కాళ్ళే. "లోకవన్నుండవన బణ్ణవన్ను కేళ్ళిబిట్టే,
ఎన్నుక్కాళ్ళే. నేళ్ళకియరే, నమ్మన్ను కూరిదు బళ్ళదు మాశేనళన్నాడువుద
దన్ను నిల్లిసి కేళళం. (నిల్లిసువంతే కేళళం).

Garani Srinivasan

నాయం శన్న ప్రియశమనన్న మశోయివ్వుదాదరిం డీలనే? అవనసేనవ్వు ఎడేబడదంశే అవళ్ళకే బరుశ్శెరుశ్శదే. యీ వ్వుదాదరికొందు శారణాదింద శన్నప్రియు శమన ద్వేషిసివనస్నో, ద్వేభావవస్నో, మణావనస్నో ఎశ్శి ఆడుశ్శెరుశ్శాళో బళ్ళదు మూశువళ్ళల్లి అవ్వళళన్న డీలాయ్వుదు అవళ్ళ మనస్సినొబందు నోవ్వుది ఇద్దంశే. ఆదరే, అవళ్ళశాయికే అదు ండిదదు. అవళ్ళు శన్న బిద్ది వడెయివవళ్ళల్లి ఎందు ముంశొండు మూశనాడుశ్శాళో. ఇదు నాయంయ ద్రోశదింంట. శన్న గెళశియరల్లి అవళ్ళు ఇదన్న డీలళ్ళశెళ్ళుశ్శాళో.

నాయం డీలళ్ళుశ్శాళో: గెళశియరే, నాను శవళ్ళెడణ్ణన్న శంతే. కూడలే ననగే శడలన సేనవ్వు బంశు. శడలు శవళ్ళెడణ్ణినబణ్ణ ఎంతో రాత్రి బందు యునగే ఆయిశు ఎందే. ఇవ్వు మూశ్రశ్నే నమ్మశాయి నన్నన్న ద్వేషిస్తాశారి, శెళెడరబే ఎందు ముంశొండ శ్నేదళ్ళు. నాను నన్న ప్రియశము నన్న యుగళళ్ళు ఎన్నలల్ల. శాలవ్వుగింపి ఎన్నలల్ల. లూశవళ్ళన్నుంద వను ఎన్నలల్ల. అవను శడలవణ్ణను ఎన్నలల్ల, శంతిరా. గెళశియరే నన్నన్న శుంశు బళ్ళదు మూశువళ్ళన్నడువ్వుదన్న నిల్లిదిబేశెందు నమ్మశాయికే శూళుబిరా?

72. శూష్కింన్ర కంఠగర్ర శుష్కకాయిరుణిం కరుగ్రహ్మణిం బోష్కింన్ర శ్రీంగళంబిగళొయ్యం బోష్క, కుష్మాయమల
కాష్కింన్ర గ్రసుష్కశ్రతారు కమియాట్టియెం మాణమ
వాష్కింన్ర వాగ్రిక్కువో?, వంద్య కాగ్రిగ్రు వాణి
యక్క.

శూలూబినాలి కళ్ళులూ శురుళ్లూలిరుళిన్ కరుగ్రిబిమ్మె,
ప్రోలూబినాలి శిబ్బిళవ్వెళ్ళియుమా ప్రోలూడ, శులూయ్ మలర్క్కే
కాలూబినాలి సంజశ్శొరు కమియూటింయిన మావ్వెక్కినాలు
మాలూబినాలి మాలొదువ్రో?, వన్ద శ్రీనాలుక్కు మాతయదే.

శూలూబినాలి శూష్కింన్ర = ముసుంశొండిరువ, శళ్ళుగే కంఠగర్ర = (కళ్ళు) రాత్రియ, శురుళ్లూ ఇరుళిన్ శుష్కకాయిరుణిం = శడమే యూనద (దట్టవాగి శుంబిరువ) శళ్ళతన, కరు శిబ్బిమ్మె కరుగ్రిణిమణి = దట్టవాద శబ్దవన్న, ప్రోలూబినాలి బోష్కింన్ర = విట్టజిదువ (నాశ వడిదువ), శిబ్బిళ్ళు శ్రీంగళం = చంద్రన, అమా అంబం = సుందరవాద,

పిళ్ళైయుమా పిల్లాయుం = మనువ్వూ, (బాలచంద్రనూ), పోలూద పోష్టిక = భూకవాసల, శులూయ్ మలర్క్కే కుట్టాయ్ మలర్క్కెక = శులసియు పూవుళ్ళాగా, కాలూంనూల కాష్టికిన్ర = ఆశిస కొదువ, నెంజత్తు నిరుత్తుక్కు = మనస్సిన, ఒరు శెమియూట్టియిలే ఇరుక్కుమి యాట్టి యేన్ = (యింకా జోశేయిల్లవ) ఇంటిన భూవాద్దేనే, మూమ్మైక్క మాణమక్కు = దేవుడ్కే, ఇనూలు తిన్ర = ఈన, వాలూంనూల వాష్టి కిన్ర = బదుకువ, వాలూ ఇదువ్రోలే వాష్టి కిరుయో = బాళు ఇదేయోలే?, వన్దు వరుత్తు = బందు, శేలనూలూట్రు కాణ్గిర్గిర్ = కాణిసిశు, వాలయుదే వాణియుకై = ఎళియుదాదద్దే (బాలచం ద్రనే).

ఎకిబిడదే ముదురిశేండిరువ కళ్ళలు రాత్రియు దట్ట వాద కళ్ళ అన్న ట్టోలే దనువ సుందరవాద బాలచంద్రను నాశవాగల. శులసియ దారళ్ళగ కాశరసేం డిరువ మనస్సిన పింటిన భూవాద్దేనే. ఈవ దేవడ్కే బదుకువ బాళు ఇదేయోలే? బందు కాణిసిశేండిరు బాలచంద్ర! (72)

బాలచంద్రన బెళ్ళశు బందు చెళ్ళకే? అదు కన్నళ్ళలియన్న వీడివ ళుల్లదే? కండూ కాణదంతిద్ద మూయు వానువ్రదే అదు.

నాయక హేళుత్తళే: కన్నళ్ళల రాత్రియల్లి బాలచంద్రను కాణిసి కొండను. ఆదరే హేలవేను? ఆ కళ్ళలన్న చేరిసి బెళ్ళవన్న తోల్లువను ఎందు బిట్టిదరే, ఆ బాలచంద్రనే మరెయూవ్రదే? నాను శులసియ దారళ్ళగ కాశరసేండ మనస్సిన్న పింటినళు. ఈవ నన్న వీడేడ బదు కువ బాళుదరు ఇదేయోలే?

శులసియ దారళ్ళగ కాశరసేండ మనస్సు దేవడవన్న మరెసు పింటియూ హోగలిల్లవు. దేవడాదరూ ఆ నన్న రాగి బట్టనళన్న కళ్ళదుకొండు శ్రేశవాయిరు. ఇందెంథ బాళు? ఎరడయ బాళు ఇట్టోలే అల్లవే?

73. వాల్వెణ్ణిల వులకార్ చ్చు రక్కుం వెణ్ణిలవిన్ర మ్,
పాల్విణ్ణ ముగిలి ముగుందిర్ మాలై, పదిర్వెట్టం
పోల్వుర్ కుడారడలాళ్ప్పిప్ పిరాన్ పొయ్గైలేడిన్ గిక్కుం
కాల్పిన్ తనైకణమైకొలాం?, తమియాట్టి తనర్ంద తువే.

వాల్ వేర్ణాల వులడాగే ఛిద్దిరశ్శమూ వేనోశిజ్జళినాయిమూ,
పాల్ విణో శురవి శురమునిర్ వమూల్లే, వేదిరివచ్చమూ
ప్రోలుమూ శుతరడలాలి ప్బిరానా ప్రోలిలోలు శ్శమూ
శాల్ పిసో శడ్డైమ్మై కొలామూ?, శమియూట్టి శెళ్ళశ్నదువే.

పాల్ పాస్ = డాలనంద్, వేళ్ళ్ అయిల్ = బిళ్ళయి, నిలవు క్రోయిమ్ =
శెళ్ళదిండ్ళన్న, లులద్ర ఒలక్రు = ఛూలకొలంచ్చే, ఆర ఆగ్ర = నిమృద్ధియాగి,
శురశ్శమూ ఈగక్కుం = నిలిచువ (శరీయువ), పాల్ పాస్ = జిళ్ళయి, డాలన్న
వినో శురవి యిణ్ణ ఈగయి = కొమద్దీనను, శుర ఈగ్ర = శరీయులు, ముదిర్
గ్రుక్కిర్ = కొనేగాణువ్వదు (ముదియాడుచ్చదు), మూల్లే మాటు = నీంజోయు,
బిదిరివచ్చమూ ప్రోలుమూ పక్కిర్రివట్టడం బోల్లుం = దుండనోయు
ఛక్రవన్న ప్రోలువ, శుతర్ ఈడర్ = జ్యోశియు (నీయ్యన), అతల్ ఆటో
ఆడం ఆళ్ళి = శక్త వ్రోర్ణాద ఛక్రాయుద్ధ, ప్బిరానా ప్బిగాణ్ణ = స్వామి
యు, ప్రోలుల్ వేలా రిపాళ్ళిం ర్యట్టి = వేల్లులోకాంతర్ళన్ను, అళిశ్శమూ
ఆంగిక్కుం = రక్షినువ, శాల్ పిసో ఈగాల్బిణ్ = ఉంటియు, శడ్డైమ్మై
క్రణకణడం = నుణా, కొల్ ఈమూ రికగాల్ఆం = ఆదరబద్రదోవే?
శమియూట్టి క్రమియాట్టి = ఉంటిన్నళ్లు, శెళ్ళన్నదువే క్రణార్ర్రక్కత్తువ =
కొరదువ్వదే.

డాలనంద్ బిళ్ళయి శెళ్ళదిండ్ళన్న ఛూలోకాంతమోలే నమృద్ధి
యూగి నిలిచువ (శరీయువ) డాలన్న కొమద్దీనను శరీయులు, నీంజోయు
కొనేగాణువ్వదు. దుండనోయు ఛక్రవన్న ప్రోలువ జ్యోశియు (నీ
యాయన) శక్త వ్రోర్ణాద ఛక్రాయుద్ధద స్వామియు వేల్లులోకాంతర్ళ
న్ను రక్షినువ ఉంటియు నుణా ఇదానబద్రదోవే? ఉంటిన్నళ్లు కొరదువ్వ
దోవే! (73)

ద్వైగద్ లోకాంక్కే ఆనంద వన్న శరువ కొమద్దీనను వినంశే, ఛూలమూంక్కే
ఛంద్ర. శన్న అమ్మశంకరణాగళింద ఛూలోకాంతవన్నెల్లా డంరడి, కుంబి, ఆనంద
వన్నుంటు మాడువను. ఛంద్రోదయు వాయిశింద్రే నీంజోయూ, అదరో
డనే శక్తిలోయూ దూరగతియువ్వదు. డానంతో జ్యోశియు ఛత్రశ్రేదంశెడ్డోల్లే
యువ నిగు యుద్ధమూ శక్తిలన్న దూరమాడువను. కడశటి దినయుద్ధమూ రాత్రియే
ఛంద్రనూ నొష్టియూ సారువంశే, వుళ్ళు ఛూలోకాంతర ఎల్లా ప్రాణిగళన్ను రక్షినువు
దక్కిగ.

విరజయువవంశ మనలు వీడకొలిచిన్నాలమున్నది. రాత్రినళ్ళను శళ్ళయి పుట్టిన వంశశ్రేష్ఠ. ఇంద్రనిరువ రాత్రినళ్లు ఒంశకరవల్లవే? మనలవంశీయవన్ను శళ్ళయిబద్రవల్లా ఎందరో, అవంశ ఇంద్రను, వీళ్ళదింవళ్లూ విరజవన్ను వీడిపిట్టి దువువు.

నాంయుశ వీలళ్లుక్కాళ్లో: కామద్దీను మాలన్న ఎల్లోల్లూ నిమ్మళ్ళియుశ మురుసువంశ, ఇంద్రను శెన్న విళ్ళయు వీళ్ళదింవళ్లన్నుళ్ళి మూసి భూమియు వీలలు శళ్ళలన్ను వీడిపువను. ఇక్రైయుద్ద ధారియూద ద్రోవింయు మనలల్లి గూయ్యనన్ను రాత్రియుల్లి ఇంద్రనన్నూ వీళ్లనివ్వదు అవను విళ్లులోని రగళ్లన్ను రష్టిపువ సుదాన్యాంశాల, మనలూ ఇరుళ్లూ అవనన్నే ఎడిబిడ దంశే ఒంశిపుక్కా, అవనివాగ శేనరనువ ఒంచికళ్లన్న ఒంటియుశయ్యి ఇరబిట్టు శేనరనివ్వదే అల్లవే?

74. కాలర్ంద్రుం మూర్రింద్రుం వరుకీరప్పాయల్, కీరు రెండు నుంగ వాలర్ంద్రు మర్రివుర్రుం నాయం విళుంగియుం, మాల్ వాణయక
కీలర్ంద్రు మర్రికార కోణ్టడుత్తాన్ మూడిశూడుపూయ్
అనోంద్రుణ్ శిరు పశుంద్రతెణ్ణల్, అంద్తో! వంద్రులా
కీన్నదే.

శళర్స్దమా ముళుస్దమా వరుదిశ్శే వ్వాయల్, శీరు నేడుజ్జానో వళర్స్ద ముళువుట్రుమా వ్వేయమా విలుళ్ళియుమా, మాల్ వశ్శేయిస్ది
శ్శళర్స్ద ముళుశీర శ్శీణోడుశ్తాన్ ముడిశూడు శూలూయిప్
అళ్శేస్దణో శిలు వీశుస్దేనో అల్, అన్దే! వన్దులాంనోయిదే.

శళర్స్దమా కాలర్ంద్రుం = శ్శీయూ, ముళుస్దమా మూర్రింద్రుం = లుబ్బియూ, వరుశిశ్శే వరుకీరా = భరువ అలీనళ్ళమోలో, వాయల్ పాయల్ = మాసికాయుల్లి, శీరు నేడుజ్జానో వళర్స్దమా కీరు రెండు కణ్ణ వాలర్ంద్రుం = నిందరవాద మళ్ళు విశాలవాద శ్శీనళ్ళల్లి నిద్రపుశ్శిద్దరి, అళుపుట్రుమా అర్రివుర్రుం = (ఆసిద్దీయుల్లాయూ) అంయుశశ్శవనాద, వ్వేయమా నాయం = లోశకళ్లన్ను, విలుళ్ళియు మా వాళుంగియుం = సుంకాయూ, మాల్ వశ్శేయిస్ది మాల్వాణయ = పొడ్డ చేవవన్ను, శళర్స్ద కీలర్ంద్రు = తీరు (ఎబ్బే) మడుక ముళుశీర మర్రికార = (మళ్ళీయున్ను) శడేయు వ్యదశ్శిగా, శీణ్ణ ఎడుక్తాన్ కోణ్డు నడుక్తాన్ = శవరి ఎక్కిదవన, ముడిశూడు మూడిశూడు = ంంటవల్లి

ముదిదొన, కుటుంబ క్షుత్తు = కులసంపన్న, అల్పైస్వర్యంతో = కొంత ప్రత్యక్ష ఉణ్ణ = స్వీకరి అనుభవించిన, వీర్య ప్రభా = ప్రాగదాద, శిలు ఛిన్న = ఎత్తైవనదింద కూడిద, శీనోదిల్ = ఎత్తరాంగ్రాల = శీఘ్రగామియు (శంఖాళియు), అన్యోన్య = అయ్యో, వన్న బ్రహ్మక్ష = బిందు, లులాపనాదిదే ఇలగిణ్ణ = (నన్న బళియుల్లి) నీలి దాడుత్తిదేయుల్ల!

శత్రుగళు లుబ్ధరు భరవ అలంకార మోలే, డాంబికరల్లి, సుందరరూ విశాలవూ ఆద శత్రుగళల్లి నిద్రిసుత్తిద్దరు (ఆసక్తరు) అరియుశక్తియనూ, లోకగళన్ను సుంచిదవనూ, దొడ్డ బిల్లు వన్ను ఎబ్బి (మురిదు) శత్రుయువుదక్కాగి, అదన్ను శవం (శంఖ) మాడియుంటే ఎత్తి ఊదిదవనూ ఆదవను కిరీటదల్లి మూడిదిరువ కొల పిలంయున్న ద్వేషిగి అనుభవిసువ ప్రాగదాద ఎంబ వనదింద శొంబిద శంఖాళియు, అంత్యోక్తి, బిందు (నన్న బళియుల్లి) నీలి దాడుత్తిదే (74) యుల్ల!

ఇందిన బాశూరదల్లి భగవంతన పవిత్రకర్తవ్యవన్ను హేళగాయితు. ఈగ అదన్నే ఇన్నేరడు నిదర్శనగళింద వివరిసిలాగిదే.

'శత్రుర్నుమా మిత్రుర్నుమా తరుదిర్దే ప్రాయశ్ చిత్తు మాడిసుత్తేనే' — భగవంతను బాల్యదల్లి శేషశయనదల్లి వివరిసిదు కొత్తాగే ఎందు తిళిదిరుత్తారే. అవను ఎల్లరన్నూ సమదృష్టియిట్టుకొండిద్దరు కూడ, నివగొత్తిద్దా, ఎల్లవన్నూ అరియుశక్తి సామర్థ్యవుళ్ళవను.

'మైయమగా విలుళ్ళిదియుమా' — ప్రీతియుశాలబిందాగ, స్నేహియు లోకగళల్లవన్నూ కరుణిసి, రక్షణే కొండు, మరు క్షణదల్లియే వరేసి అవుగళన్ను రక్షిసుత్తానే.

'మూల వర్ణంళ్ళి క్షేళర్నుమ మాయా రూపక్కాణిసుత్తానే' — భగవంతను శ్రీకృష్ణనాగి అవతరిసిదాగ, ఇంద్రన శత్రుకాలదల్లి బిరుసిన మళ్ళెయన్ను శమియువుదక్కాగి, బాలకృష్ణను గోపవర్ధన పర్వతవన్ను బుడగినంతే లీలేయింద ఎబ్బి, కొడెయంతే అదన్ను ఎత్తి ఇడిదు, ఆదరడియల్లి, నంద గోపాలుల గోపవుగళన్నూ గోపవళరన్నూ రక్షిసిదను.

నాయక హేళుత్తాళే: బాల్యదల్లి పవిత్రసిద్దరూ కూడ, ఎల్లవన్నూ

అరియశక్యవనూ, (సవర్జినూ). ప్రీళయకాలద నివర్ణాశదింద ఎల్లా లోక
నళన్నూ కానే కుబళిసు, కన్న భోచియల్లుమ్మ రక్షిసశక్యవనూ, (సివర్ధరక్షి
సు), దొడ్డ బేడువన్నే ఎత్తి బండిదు, అదరడియల్లి గోవ్యనళన్నూ మోహవళ
రన్నూ రక్షిసిదవనూ, (సివర్ధనిముద్ధరనూ), ఆద భ్రాంతియు ముతిద కులసి
యు విరిమళవన్ను భోక్తు, కల్పశంకాళి నన్నబళి బిళిదాడుశ్రిదేయల్ల!

75. ఉలాకిన్ర కెకణ్ణాడ కయ్గ్నియంబు, ఎంమావియ యుడురువ
కులాకిన్ర వెంకోళి వాణ్ముకక్కోర్! , కుసిశంఖ్ళిడలు
పులాకిన్ర వేలే వ్వేణియమ్మళ్ళియమ్మనా అడియార్
నిలాంతే మేకున్నదమో? మేయమో? నుమా నిల్లయిడమే.

ఉలాంతే ఉలాకిన్ర = బిళిదాడుశ్రిరువ, కేణ్గే కెకణ్ణాడ
= కేణ్గే మీనినంశ, ఒళ్ళ అమ్మ కాగి అంబు = కేజస్సిందశుండిద భాగ
వన్ను, ఎమ్మ ఈం = నమ్మ, ఆవియ్మే ఆవియ = ప్రాణవన్ను, ఉడురు
వ ఉడురువ = (నకుల) భక్షిసశుండు, కులాంతే కులాకిన్ర =
బిగ్గరువ, మేమ శిల్లే ఈవం కెంబు = క్రూరవాద బిల్లన్నళ్ళ, వాళ్
ముకక్కోర్ వాణ్ముకక్కోర్ = చోళ్ళనువ (కేజః వ్యాఘ్రవాద) ముఖ
వుళ్ళవరే, కుసి కుణి = బిగద, శంఖ కుకు = శంఖగళింద్ (ఆనువ,
(కొండకువళ్ళిందలూ),
ఆడిన్ర = అడచ్చనేయింద, వ్వేలాంతే కులాకిన్ర = కీళ్ళ (కూడద)
(దునాశదిందలూ) యిందలూ, వేలే కెంబు = అలీగళింద, వ్వేణి
కణ్ణి = కడలన్న, అమ్మ ఈం = నిందరవాద, వీళ్ళ బణ్ణి = వివ
ధవువ భక్షిసువ ముతిశకొండిరువ, అమ్మనా అంమాణ్ = నవోఢేశ్వరన,
అడియార్ అడియార్ = భక్తరు, నిలాంతే నిలాకిన్ర = భజిసు
శ్రిరువ, (బేళగుశ్రిరువ), మేకున్నదమో ణయకక్కతమో = మేశంతహో,
మేయమో ణయయమో = భగవంతనో, నుమా నుం = నిమ్మ,
నిల్లే నిల్లిలు = నేలేయుంద, ఇడమే ఆడమే = స్థళవంబుదు.

ముళ్ళదారుతిరువ కండ్లే మీనినంతే చేజస్సినంద కూడిద బాణవన్నూ, నమ్మ ప్రాణవన్న ఛేదిసిశోండు ధూలగువంతే బిగ్గిరువ క్రూర వాద బిల్లనగ్గ లుళ్ళ శేజః ధ్రోణాదాద ముఖవుళ్ళవరే నిమ్మనేలే యుద్ధద్దిళ్ళవేంబుదు యావుదు? బిగ్గిద శంఖనళింద ఆదువ శోకతప్త గళిందలూ, దునాదశదిందలూ, అలోకళిందలూ కూడిద శబ్దలన్న తవడిదువ ద్దిళ్ళవాగి మూడిశోండిరువ నవోద్ధవేశ్వరన భక్తరు భజిసుతిరువ (భోళగుతిరువ) మైశూరంద్రోలే? భూమియోలే? (75)

సుందరవాద రూపశగళింద కుంబిద వాశుర ఇదు. కర్ణ, కర్ణాటగళు, ధ్రుబ్బుగళు ఇవుగళన్న బిల్లబాణగళిగా, కర్ణాటవర ఒవీలశేయున్నూ విశాలవాద కర్ణన్న శోండే మీనిగా ధ్రోణాది డోళ్ళాదే. ఇవుగళింద శోంబిదువ ముఖవన్నుళ్ళవరు నిందరియరాద్దరు.

ఒవీలశేయింద కూడిద శబ్దాటనగళిందలూ, విశాలవాద ధ్రోళ్ళయువ శబ్దగళిందలూ, బిల్లనంతే బిగ్గిరువ ధ్రుబ్బుగళిందలూ కుతి ఆకర్షకవాద ముఖవుళ్ళవర శేలనవల్ల ఇంద్రియగళన్న బుద్ధిశంబువుదు, అవుగళే వశవాగువుదు, నందాదీప క్లేశగళల్లి సిక్కి బళలువుదు మత్తు ధర్మ-నాభ్రగళ దుళియల్లి బిద్దు శోళ్ళలువుదు. ఇంథవర నేలే భూలోకదల్లే. ఆదరే, శాశ్వతానంద వన్నూ, అమరత్వవన్న నీడువ వీరమవీద వేంబి భవవంశన నేలోరిన్న బడిదుకోళ్ళువ దర్శన అవరు అధికారిగళు. తమ్మ ప్రేమవన్న భూలోకదల్లి వ్యాపిసిరువ నేలే ఇరిసువుదక్కే బదలాగి, అదన్న విచిత్రశోళిసి (ఇంద్రియగళిగే విల్ల దివ్యసుందరశోళిసి) మొల్లడలల్లి మీవతిసిరువ నవోద్ధవేశ్వరనల్లిరుత, అవనన్నే ఎడబిడదంతే భజిసువుదే అదక్కే మూలధార.

"లలాటనేత్ర కోట్లే యుళ్ళియుమ్ము" — కోండ్లే మీనినంతే వీళ వీళ ధ్రోళ్ళంయుక్తా, నింతే డే సిల్లదంతే ఒవీలచంచలతేయింద కూడిద అరళిద కర్ణన కూడిసోటువుదే ఇంద్రియ చాపల్యవన్న బుద్ధిశంబువ చూడి.

"ఎమ్మ మియ్మే యుగుడువ కులాటనేత్ర మంజుళ్ళే" — సుందరవాది బిగ్గిరువ ధ్రుబ్బుగళొంబతిల్లదే, చంచల ధ్రోణాదవవ

కుండినోఁడనంబ అంబన్ను అదక్కే కొండిసి, అదన్ను మనుష్యనంబ గుంపే బిట్టకూతలో, అదు శబ్దమే గుర్తింపన్ను కాంక, ఆదన్ను ఇంద్రియ వశవన్నాగి మాడుక్కుదే. ఆద్దరింద ఇదు "శబ్దము" ఎన్నలాగదే.

"కుని శబ్దం ఇదలి వ్యాపించనాలి వేలే వ్యాపియమ్మబళ్ళదే యమ్మనా" — భగవంశన శయనిసువ నద్దిళద దుందరవాణియమ్మనా — బన్నరువ (ముళ్ళుముళ్ళగిరువ) శంఖనళింద వర్ణనే ఇదు: బన్నగిరువ (ముళ్ళుముళ్ళగిరువ) శంఖనళింద ఒందు శబ్దవుంటాయ్తు, సత్య బ్రహ్మనళ్ళ శబ్దవుంటాయ్తు, మత్తు, సారంశరవాద విశ్వశరీరనళింద శబ్దవుంటాయ్తు, అతీతనళింద శబ్దవుంటాయ్తు – ఇంథ అనేకరవాద శబ్దగళు!

నాయక హేళ్తారే: ఆకాశ్మీరవాద ముఖ, కణ్ణు (దోష) గళుళ్ళవరే, హేళి, నిమగే యావ నేలే గుర్తింసువుదే? భగవద్భక్తరు కాశర పడువ విరమవిదల్లవే? అద్దరా జనసామాన్యరు బయసువుదు భగవంతనే? అల్లవే?

"ఆకాశ్మీరవాద ముఖ, కణ్ణు (దోష) గళన్ను ళ్ళవరే" ఎంబుదు గండకు, కొంకదు ఎంబ భేద విల్లదంతే ఎల్లరిగూ అన్వయిసుత్తదే ఎంబుదు ఆలోచనీయ. 'విరమపీరుష'నాద భగవంతనేనే గంతకు. మిక్క వరిల్లరూ అవనన్ను ప్రేమిసువ స్నేహయరు.

76. కిడం పోయ్ విరిందివ్ వలకణాన్ తాణ్ తళిలార్
కణ్ణుళాయ్,
వడం పోతిణైయుం మడనూంజమే!, నంగళ్ తవళ్
వాయ్ క్కే
విడం పోల్ విరిదళిత్తు వియప్పే వియందామరైయిన్
కుడం పోతెదాడుంగళ్, మెల్లనాంబలార్ విళక్కుం
తవణ్ తిరుంగళే.

ఇదమా పోయ్ విరిందివ్వలగళన్నాన్ ఎలిలార్ శణ్ణులాయ్,
వదమా పోలిన్నెయుమా మదనేంజమే!, నజ్జళ్ వేళ్వవళ్నేయే
విదమా పోల్ విరిదలదు వియప్పే వియన్దామర్నెయిన్
శదమా పోలదోడుత్తు, మెల్లనబలార్ విళక్కుమా వేన్తిర్గళే.

ఇదమా పోయ్ కిడం పోయ్ = ఎల్లా నద్దిళగళల్లియూ హోగి,

విరిస్తు విరిస్తుకు = విస్తరి, ఇలులదు అల్లస్తాన (ఇలులదు అలా
స్తుకాణ్ = ఈ లోకాన్ని అల్లేసుకొండవన, ఎలుల్ ఆర్ణాళి
ల్ ఆర్ = పొంబను కుంబిద, కరిశో కాణ్ = కరివాద (దుశ్శకునాలు), రులూ
య్ కుట్టాయ్ = కలసియ, వడమా ఐడం = దుండనియ, పోఁదు
పోకు = మాలకాల, ఇన్నేయుమా (ఇరోయుం = దుఃఖిస్తున, మన
సింజమే మడ స్రుస్తుకుమె = ముగ్ధమనస్సే, నజ్జళ్ళా స్రుస్తుకుణ్ = నమ్మ,
వేళ్ళా వళ్ళిక్కే రివణ్ వరో కఁకఁక = పొలియుచ బళ్ళేశళనే,
విడమా పోఁల్ విడం పోకు = విషాదంతో, విందల్ ఇదు విరి
కాకు తిక్కు = ఇదు కరడికొండిదే, వియమ్బే బియుం పె = విజి
శ్రవే అల్లనే?, వియల్ బియ్ = లుక్తమవాద, కామళ్ళియన్ కా
మరాయిణ్ = కావరియు, శద కూడ = విద్వారవాద, పోఁదు
పోకు = పూర్ణ, ఇడుజి రెడుస్తుక = ముదురలు (అడవలు), మేల్
రమ్ = మృదువాద్, ఆమ్బల్ ఆమ్బ = స్నేదిలియున్న, అలర్బిక్కుమా
అలర్ బిక్కుం = అరళ్ళిన, వేళ్ళ శిజ్జళ్ళే రివణ్ కెస్తుకణా =
(పొళ్ళియంతే) బెళ్ళనువ చంద్రనే.

ఎల్లా స్వల్పళళ్ళల్లియూ పోలా విస్తరి ఈ లోక(దళన్ను)వన్ను
అళేదు కొండవన పొంబను కుంబిద దుశ్శకునా కులసియ దుండ
నేయ దూరక్కే దుఃఖిసిదుశ ముగ్ధమనస్సే, నమ్మ కెళ్ళే బళ్ళేశళనే
ఇదు విషాదంతే కరడికొండిదే. ఇదు ఎచిత్రవే అల్లవే? లుక్త
మవాద కమలద దొంగ్డ పూర్ణా ముదురలు (అడవ పొన్గాదలు), మృదు
వాద్ స్నేదిలియున్న అరళ్ళిదువ (పొళ్ళియుంతే) బెళ్ళనువ చంద్రనే. (76)

భూయడను ఉదయిసుత్తలే కమలదళళు అరళుత్తవే. సుంయాద్ది
వాదాగ అవు ముందూరి మొగ్గాగుత్తవే. దూరదింతే చంద్రను ఉదయిసి
దరే స్నేదిలియళు అరళుత్తవే. అవను ముళుగాదరే అవూ ముదురి పొగ్గా
కుత్తవే. ఇదు ప్రకృతిసహజ. చొరే మూకుదళల్లి బీళ్ళ బడ్డగాదరే, భూయ్
ను స్నేదిలియున్ను చంద్రను కమలవన్ను కొరగువంతే మూడుత్తారే. దూరదింతే
వాహనగళిగే చంద్రోదయ. బెళ్ళనువ చంద్రను జనరిగన్నే ఉల్లాదదాద
కుంబిదరే, ఎరడనగళిగే అవసాద కొరగు.

నాయక పేళ్ళుత్తారే: మనస్సే, శ్రీనిర్వ నాగ భూమియన్నెల్ల

శన్న సింధీ వాదవాద అల్లదుహొండ అచ్చశశాంయు ముండిదశులసియ డాక్కొ
దుంఖిపదా, ఈవన్న శ్రేబళ్ళశ్ఱడీ బళ్ళవు వశంత్రను లిష్టదంశీ శత్రువా
ద్దానందు, అవుశళ్ళచ్ ఱళ్ళువ స్నేశీశీబళుశ్త్రవీయుల్లా ఎందు దుంఖి.

77. శింగుకణంబిగ్గిగా పులంబత్తిన్ తెచంగుకొ లరకుబట్ట;
తెచంగుకణంబ పట్రిగ్రిగిన్ గ్రెగ్గుకు పుగ్గమాలి, తెత్తిన్ బాగి
లంగుణక
వంగుకణగ్గుచెయ్త నుపం విణ్ణ ణ్ణెర్ పిరాణ్ణర్ కుళాయ్
తుణ్ణియా
నంగుకిగా మాణమెకాగ్గువాగ్, వంత్తు తోగ్గిగ్రి
నంగికిగ్గ్రతే.

శిజ్జళమ్బిళ్ళిల్ పులవుబత్తన్ శేఱుసీలరశు వీట్ట,
శేజ్జళమా వీట్టి నినయిళ్ళిరు పెన మూల్లే, శేనైప్పాలలజ్జిల్లే
వేజ్జళమా శోండ్ర నమా విణ్ణోర్ పిరానార్ శులూయ్ శుణ్ణీరుం
నజ్జళ్ళే మూమ్మైశేళ్వాన్, మన్ను శీలనాలి నలియనాయిదే.

శిజ్జళ్ = చంద్ర నేంబ, ఱు అమా ఆం = సుందరవాద, పిళ్ళై
గిగ్గిగా = మనువు, పుల్లుమ్బ పులంబ = కూలిజనులు, శేన్ తణ్ = శన్న,
శేఱుసీలర్ అరశు తెచంగుకొణ్ = ఒళ్ళియ (ప్రమద్రవనాద)
ఒడెయున్న, వీట్టి పట్రిగ్రి = కుంఠిరు, నినలు గ్రిణాగ్రు = సంశు, వేళ్ళా
వీట్టి = లుంటుమాడద, శేమశీళ్ళమా తెచంగుకణం = కొంరవయుక్తిబ్బుమి
పట్టి = లుంటుమాడద, శేమశీళ్ళమా తెచంగుకణం = కొంరవయుక్తిబ్బుమి
ప్రుణగ్గుకు = దుంఖిసువ, పుల్ మూల్లే పులంగాలి = అల్పవాద నంజా
లయు, శేన్ తాల్ తెకణ్పాలు = దష్టవాద, ఇలజ్జిల్లే శిలనుణాక = లం
శేయున్న, వేమశీళ్ళమా శేయ్ద తెవం కణం తెచయ్త = శ్రుంగవాద
యుద్ధిచ్ఛా మియున్న ఆసద, నమా నుం = నమ్మ, మత్తు, విణ్ణోర్
విణ్ణర్ = (నిత్యసూరుల) వీరమపదవాసిగళ, పిరానార్ పి
రాణ్ణర్ = ఒడెయున, శులూయ్ కుళాయ్ = శులసంయుక్తవీ శుణ్ణీ
ఱు కుణాళ్ = ఱుంశీమూతిశొండు, నజ్జళ్ళే నుంకిగా = నమ్మ,
మూమ్మై శేళ్వాన మాణం తెకాణ్ణువాణ్ = దేహదబణ్ణవన్న
విడిదుశేళ్ళువుదక్కా, వన్ను వంత్తు = బంయు, శీలనాలి తెకాణ్ణిగ్రి
= కాణిశిశొండు, నలియనాయిదే నుంగికిగ్రతే = నరళదుక్కిదే
యుల్ల (ప్రవీదుక్కిదేయుల్ల).

చంద్రనేంబ సుందరవాద మనువు కూలిజనులు, అల్పవాద
దంజేయు శన్న ఒళ్ళియు (ప్రమద్రవనాద) ఒడెయున లుంటు మాడద
కొంవాద యుద్ధిచ్ఛా మియున్న కుంఠిరు, సంశు, దుంఖిదుక్కి, దష్టవాద

లంకేయున్న రుద్రభూమియన్నాది బద నమ్మ మళ్ళు విరహవిదవాబాధల
బిడియున శులసియున్న జొంకే మాటిం కండు, నమ్మ మ్మేబణ్ణవన్న
~~తా~~ శపిదుకొళ్ళువుదశ్శే, బందు, కొండొయికొండు, నరళుశుక్తియల్ల!

(77)

ఈ వా శురదల్లి బాలచంద్రను/ వచ్చనుద అల్పకాలద నెంజోయి
శంపినొడనే శలోశుకొండు, సాయుంకే రాత్రియా శశ్తెలబరవన్న
నిసపిడే కండు, అవళన్న గొంల్లడువంతే మాడుత్తానే ఎంబుదన్న
స్పష్టవాగ్వాణియా తోల్లలూదే.

సాయుంకే తోల్లుక్కే: బిళ్ళియా బడేశన మూడువ గుయ్యిను
వళ్ళిమదల్లి శేణ్ణరియాదను. ఆదిక్కెల్లవూ కంబిడరంతు. శేన్నన్నవల
తోరద శన్నొడెయనాగా అల్పకాలద నెంజోయియూ, బాలచంద్రను
గొంల్లడుక్కే, బిన్నవంశన క్కేబీయంబ శులసియన్నే బిడదుకొండు,
ఆ అల్పకాలదల్లియే బరబడలావ నమ్మ మ్మేబణ్ణవన్న శపిదుకొళ్ళ
వుదశ్శే, షణకాల నమ్మ ముందే శాణిసిశేండు, నమ్మన్న తొల్లాది
గుక్తియ నమ్మల్లరబడెయనాద నివేదిశ్వాన క్కేబీనమన ఇళ్ళిబరలల్ల!
రాత్రియూ నువుదు. ముళ్ళే అదన్న శళియలు బేడల్ల ఎంబనంతలాగిల్ల
వుదు.

78. నయియుం నరగమో వీటిత్రుం, వాణన్ శిణ్ణోడా
ల్ కుణిక్క
వలియుం పెరుమయుం యామం తెరువుం నీర్త్తలు,
మై వణ్ణపోల్
పొలియుంగురువిర్పిరాణర్ పునాపూం కుట్టాయ్ మలర్క్కే
మలియు మడ నాలుంజినార్, శస్త్ర వోలయిన వేదనైయే.

నలయుమ నరగమ్మే = నంబుదవిశువ, నరగన్నే నరగమో = నరశాసీర
నన్న, వీట్టిత్రుమ వీటిత్రుం = కొందూ, వాణన్ వాణన్ = బాణా
సురన, శిణోశోణర్ శిణ్ణోడా = బలిష్ఠకొల్లువళన్న, శెండిశ్శ కు
ణిక్క = శుండరిసిద, వలయుమ వలియుం = దామర్థ్యవన్నూ, మేబుమ్మే
యుమ పెరుమయుం = అంతియన్ను, యుమ యామం = నావు,

Garani Srinivasan

కొల్లమా ఆకాశమున్నుం = కోల్లు వ్రదక్కే, నిలక్కు తిల్ల నీర్కళక్కు ఆసు = శక్క స్థితియన్న వీడివిల్ల, మేల్ వళే హోల్ ణమ్ ఆకాశ పోల = కొడియయు చిక్బ్రద డాడీ, హోలయుమా ఎపాయిత్తుం = ప్రకాశిసువ, ఉరువినో ఉరియి ణ = దేవత (రూపి) వుళ్ళ, పిరానార్ చిగామణి = దవేర్ధిశ్వరను, పుసళే పుళో = ముడిదిరువ, భ్రూష్ = సుందరవాద, కులూయ్ క్కుళ్ళాయ్ = కులసియ, ములర్ శ్రే మలర్ కు కే = ద్రావిడాయిలే (కార్ణాటకదల్లి), మేలయుమా ఎపాయిత్తుం = కల్పోవారువ, (కేశరముక్తిలువ), ముడ నేంజినార్ ఇడ ణాక్కుం = ముగ్ధ మనస్సిన, శక్తి హోలయిన కైక్కొండు పోగయిణా = కేట్టు కోండు, వేదన్నేయిలే ఓయక్కొణాయి = సంశయవే.

భంశట బీడిదువ నరకాసురనన్న కొండ, బాణాసురన బలిష్ఠ కోల్లువాళన్న కండరంటద ధామధర్మవన్ను ఒంటియన్ను నాపు మాడి కోల్లువ్రదక్కే రక్షిసిదళల్ల. కొడియ చిక్బ్రద డాడి ద్రోళ్ళియువ రూపివుళ్ళ దవేర్ధిశ్వరను ముడిదిరువ సుందరవాద కులసియ డార్ణాటకదల్లి కేశరముక్తి రువ ముగ్ధ మనస్సిన కేట్టు కోండుద భంశటవే (ఇదు.). (78)

"నలయుమా నరడన్నే మోట్టిట్టు" — ముడా ప్రీతిందనాద నరకాసురను కుదినారు నాపిరద ఒందు నూరు శక్తియరన్న బలాత్కారవాగి కందు శక్త అశమనెయల్లి అవరన్నెల్లా భీకరయుద్ధదల్లి చిక్కిద్దను. ఇంద్రన కొయిం యూవ అదితియ కవచియోలేగళన్న అవళిసి కందిద్దను. అల్లదే, ఇంద్రన ప్రాణశక్తియన్నే కవిదు కొండ్లు వ్రదర్శిసిద్దను. ఇంద్రాదిగళు మొరళిరువన్ను కేళి, కడు దుష్టనాద నరక శక్త నన్ను శ్రీకృష్ణన యుద్ధదల్లి ఎదురిసి, కొందు, భీకరవాదవన్ను నుభవిసు శక్త భంశట వీరుశిద్ద కుదినారు నాపిరద ఒందు నూరు శక్తియరన్నూ నళి యింద బిడిసిదను. అదితియ కుండలగళన్ను తరలే ఒంతిరుగిసిదను. మత్తు ఇంద్రన ఛత్రియన్ను నీడిసిదను. భగవంతన దుష్ట సంహార, శిష్ట పరిపాలనేయు కారుణ్యమత్తు ఒంటియన్ను కోల్లువ సిద్ధతేయన ఇదొందు.

"బాణాన రిణో కోల్లా శుణోశ్ఖ" — బాణాసురను, వీరశివన అనుగ్రహవన్ను పడెదు, తమూలర్, శక్తన్ను యారూ సోలిసలారదవరాగి మొరళియుత్తిద్దను. నారదరు శివనలి, శక్త ప్రేముద్రేకగళన్నుండవనే అవన బెంబలవాగి, కావలు కాయువంతె కొడిశ్తు. బాణాసుర సిట్టు మూరళు – ఉషే. అవళు శ్రీకృష్ణన మొమ్మగనాద అనిరుద్ధనన్ను తనగెనల్లి

అవనన్ను ప్రేమించడల్లు. అవళ ప్రియ నిమియంద చిత్రలేఖయిం చిదాయిదం
ద, అనిరుద్ధన్నే, శన్న అంశం వ్యూహ్నే బిరమండిశికొండు, అవనొడనే
ఆనంద దింద శోల శల్లోయిుశిద్దల్లు. అనిరుద్ధ సారువన్ద్రిళవన్ను నారద
ముడుషిడగళింద శ్రీకృష్ణను కంటుశొండు, బాణాసురన నవరాన్ను
శన్న ప్రైన్యదొడనే యుద్ధకే కాశదను. వజ్రకే శావలాగుద్ద ప్రీముద్ద
గణగళన్ను నీగలిసి, బాణన బలు నిమర్ద్దిశిసిద బొంబలిగళంద
ముర మయుంశోదవరన్ను శొండు డాశిదను. శిక్షకి బాణనన్నే యుద్ధదల్లి
ఎదురిసి, అవన దొవర శ్రేష్ఠళన్ను శన్న మెడదిందలే శుంకరనిం మొదలు
మండదను. శన్న భక్తనన్ను రక్షిసెంబ శివన ప్రోద్ధరనేయున్నే మన్నిసి,
బాణన ప్రాణగళన్ను అవన నాల్కు శొలిసుగళొడనే లుళిసిశొట్టను.
బాణను ఊద నంశొలిషదించ శన్న మగళాద ఉషేయొడనే అనిరుద్ధన
వివాహవన్ను నేరవేరిసి, అవరొడనే ద్వారకేగే మంశిరుగిదను. ఋనవంశన
అప్రశిమ దాముద్ధ్యవన్ను, బంధియన్ను శిళిసువ నిదర్శన ఇన్నొందు
నాయుం కేళల్తొళే: నరశొదురనన్ను కేంద, మక్కు బాణన
కొలళుగళన్ను శుంకరిసిద నిర్వేర్ద్ధరన నామముద్ధ్యవన్ను, ఆకాలదల్లి
అవను కొలరిసిద కిదాయిద్యవన్ను వివరిసి కొళలు నమగే సాధ్యవిల్ల.
అనుదినము రణభేంద్యయిద్ధ వళ్ళ ఆద్దాగియు వ్యవ ధరిసువ శులసియ
దార్కే ఆశిసి, నన్న ముగ్ధ మనస్సిన నన్నన్నగల్లోణ, వనమే శతు
వంశవన్నంబు మాడదే.

79. వేతిణ వెణ్బురినూలిణ, విణ్ణోర్ పరవునిన్ర
నాతిణ శూలం విళుంగు మనాతిణ, శూలన్ తత్తుం
పాతిణప్ పాట్కడట్ పాంబిణ మేట్ పళ్ళిగొణ్డ (శూలం)
తోతిణయే తొడాళువార్, విణ్ణులాళరిలురుం తోరియరే.

వేదన్నే వీణోవ్రనూలన్నే, విణ్ణోర్ వీరవనినోలు
నాదన్నే శూలమా పిలుళ్గు మనాదన్నే, శూలన్తత్తుమా
పాదన్నే ప్పాణశతయా పాంబిన్నే మేలా పీళ్ళికొండ్డిరుళుమా
శేదన్నేయిల్ శోలువార్, విణ్ణాళ్వారిలుమా శీరియరే.

వేదన్నే వెతిణ = వేదరూపియన్న (వేదద వస్తువన్ను, దివజ్ఞానన్ను)

వేళా పీఠనూలన్నే రియల్ టైర్ స్తూలఁగా : విశ్వయి డ్రుంవుండెద దారవన్నధరుఁ దవనన్న (యజ్ఞోవవీతశబ్దార్థయన్న), విష్ణోర్ విణ్ణ కర్ణార్ : సాశ్చర్యుండు గళ్ళు (దేవాదిదేవశేషళ్ళు), వీరవ బ్రాఁవ = స్తుతినలు, సానోఁట్రోణ్ణ = ఇరువ (సంశిరువ), నాదన్నే స్రాతాక్రఁగా = నవోఢేశ్వరనన్న, ఇంలుమూ స్రాలుం = లోఁకళన్న, విలుంజ్లుమూ విభ్రుఁక్రుం = నుండువంద్ధ, అనాదన్నే అర్రాక్రఁగా = అనాదియుఁదువనన్న, ఇంలుమూ స్రాలుం = లోఁకళన్న, శర్తుమూ కక్రక్తుం = అల్లదుశేకొండ, పాదన్నే పాక్రఁగా = పాదళు ళ్ళవనన్న, పొల్ శడల్ పాస్ కడఁ = పొల్లడలల్లి, పొమ్ము ఆన్నే మేల్ పామ్బు అఁగా రేమ్ = డావిన డానుదేయు మేలే, మీళ్ళశేణి పళ్ళాణి తకుఁగాణ్ = వీవడిసి, అరుళ్ళుమూ అరుస్రుం = కృపామీమూడువ (అనుగ్రహింపువ), శీవన్నే కోక్రఁగా = చరశరనన్నే, శేఁలుపార్ రక్షాళువార్ = భజింపువవరు (భ్రోజింపువవరు), విశ్రోలుళ్ళాంలుమూ విణ్ణ ఒణాగ్రిళ్లుం = వీరమువిద వాసినళ్ళిఁంశలూ, శీలియరే కోర్రియ రా = శ్రోత్రీయరు.

వేదరూపియన్న (వేదవస్తువన్న, నవర్జ్ఞనన్న), యజ్ఞోవవీత ధారియన్న, దేవాదిదేవశేషళ్ళు స్తుతింపువంద్ధ నవోఢేశ్వరనన్న, లోఁకళన్న నుండువంద్ధ అనాదియుఁదవనన్న, లోఁకళన్న అల్లదుశేకొండ పాదన్న ళ్ళువనన్న, పొల్లడలల్లి డావిన డానుదేయల్లి నవడిసి అనుగ్రహింపువ చరశరనన్నే భజించి భ్రోజింపువవరు వీరమువిద వాసినళ్ళిఁంశలూ శ్రోత్రీయరు (79)

భగవంశన సోచియిల్లద నామధేయవన్ను, అనుపమ కారుణ్యవన్ను, ఁంచిన పాశురళ్ళు, వివరం ~~చెళ్ళలాయిరు~~ చేలు వ్రరా నాధ్యపిల్ల ఎన్న లాయిరు. ఇల్లి, అవన అద్వితీయవాద మరా స్వభావళన్ను, ఁంచిరి ముఁ మేఁళన్న శీలవు సుందరవాద భ్రీచ్ఛ మూశుళళల్లి చేళల్లాగిళ్ళిదే.

శిళివళ్ళశేయే భగవంశ. వేదళల్లి వివరింపువవస్తు అవను. నవర్జ్ఞ. శ్రేష్ఠయు ఎల్లా శక్తిళన్ను ళ్ళువను (శ్రేష్ఠశారణను). నవోఢేశ్వర. దేవాది దేవశేషళూ అవనన్ను స్తుతింపువరు. పొల్లడలల్లి డావిన డానుదేయల్లి నలర్ వ్యేనా మేమడిసిరువను. ఎల్లరల్లూ శ్రేయోదాయిరువను. అనాది భ్రీరుషను. లయశ్రీలదల్లూ శన్న శ్రేష్ఠియన్ను పొందువాగి సంరక్షిసువను. త్రివిక్రమనాగి, నవర్జ్ఞవ్యాపియూగి, లోఁకళన్ను ఎరడేఁ డేళ్జేఁడళ్లూగి అళిదుశేకొండవను.

సాంయక చేలుశ్లోళ్ : ఈ వివరయ ఁంచిరి ముఁ మేఁళళుళ్ళ నవోఢేశ్వరనన్ను అనన్యవాగి భజిసి భ్రోజింపువవరు వీరమువిద వాసినళిఁంశలూ శ్రీమ-

Garani Srinivasan

నిండుకుశలంతలు చెప్పేస్తారు. (అందరవారన్న స్వామియు ఎందరు అనాదులిదే చెప్పేదేమీలేదువను).

80. శూరరచాణ్డు తన్నెచంకొగోల్ శిలనాళ్ళు, రచియించిక్క ళిన్ద,
పారరచాక్కు మణ్ణిన్దదు నాయిలు, పారళన్ద
పేరరచే! ఎమ్మ పిశుమ్బరచే! ఎమ్మై నీశ్కు వంజ
శోరరచే! యరుళాయ్, ఇరుళాయ్ వన్దుమినోలిదే.

శీర్ శూర్ = లుక్కమవాద, అరచు అరసు = రాజ్యభారవన్న, ఆణ్డు = మూడి, శెన్ఱు = చెన్న, శెఞ్చొల్ రచంగొగోల్ = నేరిన నిందుమనళన్న, శిలనాళ్ శిలనాళ్ = చేలచేల, శెల్ల ఇ రచలిక్కి = నడపి, కళ్ళిన్ద కళ్ళిన్ద = బళ్ళం, కలవాద, పార్ అణ్ణల్ పార్ అరచు = భూమియు మేలలా రాజరంచే, మణ్ణిన్దు మణ్ణిన్దకు = మరియాయిరు (ముళ్ళూరు), నాయిలు నాయిలు = నూయిర్, పార్ అళన్ద పార్ అళన్ద = భూమియున్న అళిచుకొంండ, పేర్ అరచే పేర్ అరచే = ప్రసిద్ధనాదఒడెయునే, ఎమ్మ ఎమ్ = నమ్మ, పిశుమ్బు విచుమ్బు = చీరమవిదద, అరచే = ఒడెయునే, ఎమ్మై ఎమ్మాడ = నమ్మన్న, నీశ్కు నీక్కు = నీక (అన్న) వంజళ్ళ వంజిక్కిన్ఱ = వంచిసద, ళర్ అరచే ళార్ అరచే = నాటియు ల్లనఒడెయునే, అరుళాయ్ అరుళాయ్ = కైనిడోరు, ఇరుళ్ ఆయ్ ఇరుళ్ ఆయ్ = కళ్ళలియూ, వన్దు వన్దు = బందు, లుఱుమినోలిదే ఉఱుకిన్ఱతై = (నమ్మన్న) శరణనుక్కిదేయుల్ల!

లుక్కమవాద రాజ్యభారమూడి, శమ్మ నీరిసియమనళన్న కేలరాల నడపిసద బళ్ళం శాలవాద భూమియు మేలలా రాజరడానే, నిండుర్ను ముళ్ళూరిదను. భూమియున్న ళిడుశొంండ నిప్రసిద్ధనాద ఒడెయునే, నమ్మ చీరమవిదద ఒడెయునే, నమ్మన్న అనగా (నీచ) వంచిసద అట్టకీలయనాద ఒడెయునే కైనిడోరు. కళ్ళలియూ బందు నమ్మన్న శరణనుక్కిదేయుల్ల!

రాశియన్న పెంటియూ శళ్ళయివ్వు శష్టపెండూ, శన్న బళ్ళపెంబు శన్నన్న శావాదపోకేందు నాయుం ఈ రాశూరదల్లి శన్న ప్రియశిమనాద భగవంశ నల్లి మొరశియిడుశ్తాళే.

నాయుం హేళ్తుశ్తాళే: భూమియ మేలే ఎష్టోగే లుశ్తమవాద, ధర్మద ప్రోణివాద రాజ్యభారవన్న నడసిద రాజశ్రేష్ఠరూ, శేలదాలవిద్ద, బళిక నశిసిద డానియూ, నిమ్మయణను శన్న దివ్యవాద ఆడళిశవన్న బేళగిన సింద పంజరియవరెగూ నడసి శర్మ్మశయూదను. శశ్తలు ఆవరిసి కొండు బందు నమ్మన్న కొనరిసుశ్తిదే. నావూ, శ్రీవిశ్రీమూవశారియూ, వరమ పదద పిడియనే, నమ్మన్న వంచిసి అవళిల్లూదవనే, ఈవనమనే దండి కొండరు.

81. ఉరుకిన్న కణ్ణుగళు మేలన రెప్పెగళు, తిరిదు బరుకిన్న తాయి మయ్నుగళన్ను బెరళిర్తకాళు?, కుళిద కురుళు బాయిగే తురుకిన్నిలర్ తరళెయ బెళకు మాడువుదు కండిన్నిలర్, తిరిదిన్న తాయి విలాపగళు మిల్లవాగి బయరిసికాళ్ళువు.

లలిసినలి శన్నజ్జళ మేలన రెప్పెగళు, ఇవళ్ళ పేలుసినలి తాయి మయ్నుగళన్ను పేలూర్తకాళె? కులుళ్ళువాయ్ కురుళు బాయిగే తురుకిన్నిలర్ శొల్లవే వేలజ్జడమా బెళకు మాడువుదు కండిన్నిలర్, ఇలుసినలిదా అవళాడమా మిల్లావి యేంతకాళ్ళవే.

లలిసినలి ఉరుకిన్న = బహళవాగి నడసుశ్తిరువ, శన్నజ్జళ కణ్ణుగళు = శమర్థగళు, మేలన రెప్పెగళు = మేలింద మేలే బరువ శిరే (లుంటాగుశ్తివే), కర్ప్పు ఇలర్ ఆయ్ రెప్పు తిరిలర్ ఆయ్ = యోచనేయిల్లదవరాగి, ఇవళ్ళ తిరిగా = ఇవళన్న, పేలుసినలి బరుకిన్న = కడిదు, తాయిర్ తాయి = తాయియు, మయ్ నుగళన్ను మయ్ తరిసాన్తు = మైయన్న నోడియు, పేలూర్తకాళ్ = పెరళ్ళోగే? కులుళ్ళువాయ్ కుళిద = కులసి బరువన్న, కురుళ్ మాయ్ కుళిద బాయిగే = శలసూదల్లి, కులుసినలిర్ తురుకిన్నిలర్ = ముజియుశ్తిల్ల, శొల్లవే తరళెయిం = పురాశనవాద, వేలజ్జడమా బెళకు మాడువుదు = శిరు సంశటవాగియల్లి,

Garani Srinivasan

అచ్చవుమా ఎట్టవుం = మేరేనిలూ (ఆడినట్లు), శుంబూదనోటిలర్ కూట్టుక్కిణ్ణిరివర్ = ఆలోచిస్తున్నట్లున్నారు, ఇలుదనోటిదు తిరుక్కిణ్ణ నిక్కు = గట్టియానుశ్శిదే (మృదుశ్శబ్దాన్ని శళ్ళదుశ్శొండిదే), ఇవళ్ ఆడమ తివళ్ ఎన్నుం = ఇవళ్ళమ్మే, మేల్ ఆవి ఎదం ఎన్నిరి = మృదువాద లుసిరు; వేరి శొళ్ళవే ఇక్కి ఎకారణంగవు = మోటదొళ్ళనువంటే.

(ఇవళ శాయి) బడుశ్శబ్దాన నడవనుశ్శిరువ శబ్దంగళు మేలుండమే ఆ నడియుశ్శళ్ళో ఇవళ్. యోచిత్తసోయిల్లదే, ఇవళ్ళన్ను కడిదశాయి మ్మైనోటియిలిశొండు కడిదిల్లవ్వో? శలోనాదమనల్లి శులసియున్న ముడియుశ్శిల్ల. మ్రుదాశనవాద శిరువేంకచ్చారియల్లి మేరేనిలూ (శుణి దాడినట్లూ) ఆలోచిస్తిరువుదిల్ల. ఆద్దరింద, ఇవళ మ్మై శన్న మృదుశ్శబ్దవన్ను శళ్ళదుశ్శొండు నడియానుశ్శిదే. మృదువాద లుసిరు ఇవళన్ను మోటదొళ్ళనువంశిదే. (81)

నాయుశియు ఎరడు ఇవళ శాయిగే అరివాగిల్లవాగ్గి కారణ వేనాగబహుదు? — ఎంబుదన్ను నోచిస్తిరువుదే ఈ నాటక.

నాయుశి హేళుత్తిరువుదు:— ఇవళ శాయి శమిష్ఠెయు. బహళ శ్శుసిట్టాగి శన్న శబ్దవన్ను నడవనుశ్శాళె. అవళ శాలినల్లి అదరల్లేశళ్ళదు ధ్యానిసుశ్శదే. అవళిగే ఇన్న మనశ్శన్ను శురిశు యుస్సన్ను మోటియిశిశొండల్లవే ఇవళ శాయి ఇవళన్ను కడిదిదద్దు! ఆదరూ ఇవళ ఇందిన స్థితియన్ను మోటిసి శనాతనమొళ్ళువుదిల్లవల్ల? ఇవళ్ళు శన్న శలోనాదవన్ను శులసియున్న ముడియువుదిల్ల. కారణ వేనాగబహుదెందు ఆలోచిస్తిరువుదరింద చింతిసువుదే? ప్రాశనవాద శిరుమలోళే ఇవళన్ను శరీదమొయ్దు అల్లి ఇవళు నింశొగె ష్టే పీడువుదన్నాదరూ మోటదిరబహుదే? యావ విధదిందల్లూ ఇవళన్ను కుతరు ఆలోచిసిదిదే ఇవళన్ను నిలబ్షే పీడిబహుదే? ఇవళ మృదువాద ధ్వనియన్ను వనశుంబిద మ్మై శన్న మృదుశ్శబ్దవన్ను శళ్ళదుశ్శొండిదే. బేశవాగి గట్టియానుశ్శిదే. ఇవళ లుసిరు కేవలశ్రమవిల్లదే మృదువాదుశ్శబరుశ్శిదే. అదు ఇవళన్ను వంచిసి బిడువుదుంటే, నింశొగె హోగువుదుంటే ఎంబుదు.

82. ಎರಿಕಾಳ್ ಕಣ್ಣಾಯಿರ್ರಂಡುಡನೇ ಉದಯಮ್ಮಲ್ಲೆವಾಯ್,
ವಿರಿಕಿನ್ರ ವಣ್ಣಕ್ಕತ್ತ ವೆಂಬರುಮಾನ್ ಕಣ್ಗಳ್,
ಎರಿಕಾಳ್ ಕಣ್ತೀ ವೀಟ್ಟು ಸೂರಾರೈಪ್ ಪೋಲ, ಉವಮಂ ಪೋಲಿ
ಮೂಂಡವಟ್ರುಳ್
ಯರ್ಕ್ಕುಂ
ವಿರಿವು ಕೊಳ್ಳಲಿರಿಕ್ಕುಮೋ?, ಣವೆಯಮುಟ್ರುಮ್
ವಿಳರಿಯತ್ತ.

ಎಂಕೊಳ್ ಶೆನ್ನಿಯಿಲೋರಣ್ಣುಡನೇ ಯುದಯಮ್ಮಲ್ಲೆವಾಯ್,
ಲಿಂಬನೇ ವಣ್ಣಕ್ಕ ವೆಮ್ಬೆರುಮಾನ್ ಕಣ್ಗಳ್, ಮೀಣ್ಡುಮವಟ್ರುಳ್
ಎರಿಕೊಳ್ ಶೆನ್ದೀ ವೀಲಿಕುರಲ್ಗಳ್ ವೆಮ್ಬೋಲ ವೆಮ್ಬೋಲಯರ್ಕ್ಕುಮೋ
ವಿರಿವ ಕೊಳ್ಳಲಿರಿಕ್ಕುಮೋ?, ಮ್ಮೈಯಮುಟ್ರುಮ್ ವಿಳರಿಯದೇ.

ಎಂಕೊಳ್ ಎರಿಕಾಳ್ = ತೀವಿಸ್ನಳ್ಳ (ಕಪಿನುವ), ಶೆಮ್ಮಾನ್ಯಿಲು
ಕಣಂ ನಾಯಿರ್ಗಳು = ಕೆಂಡದಂಥ ಗೂಯ್ಡರು, ಇರಣ್ಡು ಶಿರಣ್ಗಳ್ = ಎರಡು (ಇಬ್ಬರು)
ಉದನೇ ಉದಯ = ಮಿಶ್ರಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಉದಯಮ್ ಮುಲ್ಲೈವಾಯ್ = ಉದಯಂ ಮಲ್ಲಿ
ವಾಯ್ = ಉದಯ ವಿವರಣೆದಲ್ಲಿ, ವಿರಿಂಬನೋಲಿ ವಿರಿಕಿನ್ರ = ಮೂಡಿ ಬೆಳಗುವಂಥ,
ವಣ್ಣಕ್ಕ ವಣ್ಣಕ್ಕತ್ತ = ನೀಲಾವರ್ಣ, ಎಮ್ಬೆರುಮಾನ್ ಕಣ್ಗಳ್ = ನಮ್ಮ ದೈವವಿಯ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಮೀಣ್ಡು
ಮೂಂಡು = ಮತ್ತೆ, ಅವಟ್ರುಳ್ ಅವುಟ್ರುಳ್ = ಅವುಗಳಿಂದ, ಎರಿಕಾಳ್
ಎರಿಕಾಳ್ = ಜ್ವಲಿಸುವ, ಶೆಮ್ಮಾ ತೀ ಕಣಂ ಕೊ = ಕೆಂಪಾದ ಜ್ವಾಲೆಯು,
ವೀಲಿಲ್ ಪೋಯ್ = ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ, ಅಸುರರ್ಕಳ್ ಪೋಲ ಅಸುರರಂತೆ ಬಾಲ:
ಅಸುರರಾಕ್ಕೆ, ಎಮ ಪೋಲಯರ್ಕ್ಕುಮ ನಮ್ಮ ಬಾಣಿಯರ್ಕ್ಕುಂ:
ನಮ್ಮುಂದ್ವರಿಸು, ವಿರಿವ ವಿರಿವು = ಕೂರಕುವುವು, ಶೊಲ್ಲರ್ ಕಾಯ್ಗೋ
: ಡೇಳಿರಿ, ಇದುವೋ ಶಿಕ್ಕುವೋ = ಇವೇಯೇ, ಮ್ಮೈಯಮ ಣವೆಯಂ =
ಲೋಕವನ್ನ, ಮುಟ್ರುಮ ಮೂಟ್ರುಂ = ವ್ಯೋಮಿಂಯೂ, ವಿಳರಿಯದೇ
ವಿಳರಿಯತ್ತ = ಬೆಳಗ ಶೋಲಯುಕ್ತಿದೆಯಲ್ಲ (ಸೊರಕಸುಕ್ತಿವೆಯಲ್ಲ)

ಕಪಿನುವ ಕೆಂಡದಂಥ ಇಬ್ಬರು ಗೂಯ್ಡರು ಮಿಶ್ರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉದಯವಿವ
ರದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬೆಳಗುವಂಥ ನೀಲಾವರ್ಣ ನಮ್ಮ ದೈವವಿಯ ಕಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತೆ
ಅವುಗಳಿಂದ ಜ್ವಲಿಸುವ ಕೆಂಪಾದ ಜ್ವಾಲೆಯು, ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಅಸುರರಂತೆ
ನಮ್ಮುಂದ್ವರಿಸು ಕೂರಕುವುವು ಇವೇಯೇ, ಡೇಳಿರಿ, ಲೋಕವೆಲ್ಲವನ್ನು
ಬೆಳಗ ಸೊರಕಸುಕ್ತಿವೆಯಲ್ಲ! (82)

ಚ್ಛನವಂಶನ ಅಪ್ರೋವ್ಡ್ ಸೌಂದರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶದಿಂದ ಬೆಳಗುವ ಕಣ್ಣು
ಗಳ ಆಕರ್ಷಣೆಯೆ ಮೂರುಲೋಕದವರ ವೀಕ್ಷಣವನ್ನೇ ತಾನು ಪಡೆದೆ ಸೌಂದರ್ಯ

దువ్వడక్కే కారణం ఎన్నుక్కొళ్ళే నాయకి.

నాయకం డేలళ్ళుక్కొళ్ళే: ఉదయ మేవర్ణరదల్లి మేశరాలదల్లి ఇబ్బరు గంధర్వరు శేంవే మూడి బరువంథ సుందరవాద ఆకాశదల్లి ఈ రీతియల్లి నమ్మ ద్వీపవు ఎరడు శేణ్ణుగళు. ముళ్ళు, అవుగళింద దూర దొమ్మవ శేరిసిద్దు, ఇంద (మండోదరియింద) రాక్షసిరన్ను శరిసి, అవర న్ను కొలిసి బిట్టుకొడదే, నమ్మిందల్లి అబలెయర మేలూ దయ, నమ్మన్ను కొరగిసుత్తిద్దియల్ల!

మండోదరియంతూ ఎంబుదక్కింద దిట్టవి. అల్లియ రాక్షసరే మండోదరియరు. అవరు శవన్ను మూడి బ్రహ్మనింద వరవన్ను తందిరు శేంకు, అదర బలదింద గంధర్వన్ను ఎదురిసి, అవన వద్దక్కే అడ్డలాగి నిల్లుత్తిద్దరంతే. గంధర్వన ధైర్యవాద చిత్తలనే ఇదరింద ఖడక అడ్డియాగుత్తిత్తంతే. ధర్మేశ్వరను గంధర్వన నడుమినింద అతిక్రమిసి బిట్టకొడనంతే. ఇదు వేదద సందర్భ.

83, విరాగిక్కెగ్గలన్నల్లి ఈ మణ్ణ పడె మేకిన్న మూన్నూరిగె
పణ్ణెణ,
మూరారిక్కురంబెయ బిత్తువిత్తువాగ, మూకిల్ వణ్ణణ్ణ పేర్
కిరారిక్కిరారిప్ బితర్ఱు ఈమల్లావియుం ణాన్వు ఈమల్
లాబం
కూరారిర్ఱెకొలో వర్రియేన్, ఉప్పయలావ కీర్తిగె ణాథయ
వుక్కెగె.

విళరిక్కుర్రలనోలాల్ మీన పీడ్ది మేలినంతు మునోలాలు పీణ్ణే,
ముళరిచ్చుర్ మెచ్చి యిదు విదుమాద, ముడిల్ వణ్ణనో పేర్
కొళరిక్కొళరి ప్పీదట్టు మేల్లాపియుమా నేవ్వుమేల్లా మగ
శేళరిలు కొలోవ లలోయిలో, లయ్యలావదిర్తెయలుక్కే.

విళరి విరారి = కోమలవాద (లక్ష్మీవర్ధన), కురల్ క్రూరల్ = ధ్వనియ, అనోలాల్ అన్నల్ = క్రౌంచ పక్షియు, మీల్ ఈమల్ = కోమలవాద, పీడ్ది పడె = డిన్నుత్పత్తియన్న, మేలినంతు మేకిన్న = (ఆకాశదింద) (క్షిరదిందల) గమనద వడిగళు, మునోలాల్ పీణ్ణే మూన్నూరిగె పణ్ణెణ = ముందిరువ కాళ్గెయ మరద, ముళరి మూరారి = ముళ్ళుభాగవళన్ను, కురుమెచ్చి కురుంబెయ = ఎళెయ కాయిగళన్ను (ఎళెసొప్పన్ను), ఇదు ఇదు ఈ తిత్తు తిత్తు ఆగ = ఇదు ఇదు ఎందు వివరిసువంతే,

ముంబల్ వణ్ణన పేర్ = ముఖము వర్ణన చేసినట్లు, కిళరి కిళరి కిణగి కిణగి = మీదుంద మీదలి, పిదచ్చుమూపిగళ్ = (లుక్షోపదింద) వచనుచ్చు వృద్ధో మీల్ = ఆవియు మూ రంపు ఆయిల్ = మీర్తనెయు ఉసిరూ, నెయ్యుమూ ణారువం = క్షేశవాగువుదూ, ఎల్లామూ రంపు = ఇవెల్లవూ, కిళరిన్ కొంబోడె కైణగిగళ్ రకాయిలా = ఒబ గుందిరువళగే, అయోయిలెన్ అన్రిగెయిన్ = అరియిసు, లుయ్యల్ ఉయ్ యిల్ = బుద్ధార, ఆవదు ఆయిత్తు = యూవదు, ఇళ్కైయు లుళ్ళే తిణాకయిన్ను కక్కక = తీడబేడ్డిగే.

కోమలవాద లుళ్ళ దనియింద క్రూంచ విషయు మృదువాద (కోమల వాద) దేహద విషయన్న (ఆదరదింద) సమూద్ధిన వీడిసలు ముంబిన కాళ్గెయు మరద ముళ్ళుగళన్ను ఎళ్గెయు కాయిగళన్నూ (ఎళ్గినీరన్నూ) ఇదు, ఇదు, ఎందు కోలంచి విచరిసువదాగే, ముగిలు వర్ణన మీదరన్న మీలుంద మీలే (లుబి లుబి) వదరుత్తవూ, మెల్లగే లుసిరాడువుదూ, క్షేశవాగువుదూ, ఎల్లవూ ~~ఇవళ్ బెలవన్నే ఎంబుదు తోరుత్తదే?~~ తీడబేడ్డిగే లుద్ధార యూవుదో అరియదల్లా!

(83)

క్రూంచ విషగళు యావాగలూ జీవనశైలియల్లి ఇరుత్తవే. ఒందనేస్సుందరు షణకాలవూ అగలదిరలారవు. నాయకనిగు అదే ఆశే. తన్న ప్రియతమనింద అగలలారదు. ఈ ఆశేయే ఛిన్నబంబరువుదరింద, తన్న ప్రియను తన్నన్నవళ కోలగిరువుదరింద, అవళు కుంబ మాడిసి కూండిద్దాళే. ప్రియనన్న నేనెనేదు, అవన నామగళన్ను ఎడెబిడదే కోళ్లుత్తిరుత్తాళే. ఇవళు విరహదింద బాధే పడువుదరింద లూ, ప్రియన కీళరుగళన్ను కోళ్లుత్తలే ఇరువుదరింద లూ, మెల్లగే లుసిరాడువుదరింద లూ, క్షేశవాగువుదరింద లూ, ఇవళన్ను కండవరెల్లా, ఇవళ కాయిలే, కుంబ వ్యాధియువంతాగిదే. ఈగిరువుదరింద 'ఇవళు లుద్ధారగొళ్ళువళల్లే' ఎందు అవరు యోచిసుత్తారే.

84. తైయలనల్లార్ కుళాంగళ్ కుళ్ళియ, కుమిణిల్ణుం రుం,
ఐయరినల్లార్ కుళ్ళియ విళవిణుం, అంగంగళాం
కైయలపొన్ణుళి తవిణ్ చంగైకాడుం కాణ్బా
రావావువణ్ణ!
మయవణ్ణ! మణియే, ముత్తమే! యెన్రెన్
మాణిక్కమే!

Gerani Srinivasan

క్షేయనల్లార్డళ్ళా కులూళ్గిళ్ళా కులీయు శులువినుళ్ళుమా,
ప్రియనల్లార్డళ్ళా శులీయు విలువినుమా, అజ్గజూళ్లా మా
క్షేయ పోన్నెళి వేణా శజ్గాడుమా కొణ్బానావావువనాన్
మ్మేయవణ్ణా! మణియేళ్! ముత్తమేళ్! యేనోశనో మాణిక్కమేళ్!

క్షేయుల్ ణాక్రాయుం = శృంగారమాడికొండిరువ (అలంకరిశారాదె), నల్లార్
డళ్ళా న్రాంబులార్కళా = సుందరియరు, కులూళ్గిళ్ళా క్రుష్ణాణుకళా = కూచ
కళల్లా, కులీయు క్రుష్ణియ = కేరి, కేళ్ళ, కేశాల ముంశాద ప్రదేశగళల్లి,
కులువినుళ్ళుమా క్రుష్ణివిణ్ణుణ్రుం = నందనీశళల్లా, ప్రియజియ
సేంబగిన, నల్లార్డళ్ళా న్రాంబులార్కళా = బళ్ళెయవరు, కులీయుక్రుష్ణియ
సేరువ (కూడువ), విలువినుమా ణివిణ్ణుం = లుళ్ళెవగళల్లా, అజ్గా
అజ్గా ఎల్లాతూ అంగుక అంగుక గాంబులాం = ఇన్నూ అంద అందంద కూచ
కళల్లేళా, క్షేయు ణాకయ = క్షేయుల్లి ఇడిద, పోనా ఆలీ బాణ్ణాళి
= అద్వితీయవాద శృంగారయుద్ధదల్లి, వేణు శజ్గాడుమా ణివిణ్ణు కాణు
ణకాణుం = బిళియు శంఖ దోడనేయూ, కొబ్బానా కాణు బాణ్ణ = ನ್ನನ್ನು
నోడువుదక్కే, అవావువనా అవిణ్ణివిణ్ణు = అశ్చర్యపడుండిద్దేనే,
నానా న్రాణ్ = నాను, మ్మేయ వణ్ణా ణమయవిణ్ణు = కొడికేయ
బిన్నదవనే, మణియేళ్ ణమణియ = రత్నదంద్రవనే, ముత్తమేళ్ = ముత్త
క్కమ = ఆణిముత్తినంద సుందరనే, ఎనోశనో గాణ్కాణ్ = నన్న,
మాణిక్కమేళ్ ణమాణిక్కక్కమ = మాణిక్యవే (~~అశ్చర్యపడుండిద్దేనే~~).

కొడికేయ బిన్నదవనే, రత్నదంద్రవనే, ఆణిముత్తినంద సుంద
రనే (అపరంజివన్నువే), నన్న మాణిక్యవే, అల్లిక్కశాద సుందరియర
కూచగళల్లి, కేళ్ళ, కేశాళ, కేశాల ముంశాద ప్రదేశగళల్ల నందనీశళ
ల్లి, ఉళ్ళెయు ఓలెబనేయరు కూడువ లుళ్ళెవగళల్లి, ముత్తు ఇన్నూ
అందంద కూచగళల్లేల్లా ~~నిన్నన్ను~~ నిన్నన్ను దివ్యనాద ప్రీఛేరియింద కూడి
రువ ఛిత్రాయుద్ధదోడనేయూ, బిళియ శంఖదోడనేయూ నోడు (84)
వుదక్కే (నాను) అశ్చర్యపడుండిద్దేనే.

శన్న ప్రియశేమ నన్న ఎష్టేబ్బు బగెయల్లి వర్ణిసబహుదు నాయంతో
క్ష్మేప్తియల్ల ఎందు శోళరుశ్చిదే. అవనన్న "శాడికేయంతే మ్మేబణ్ణ
వుళ్ళవను" ఎన్నుత్తారే. అచ్చరవ్వు ఇందు బగెయు అద్వితీయ శోభ

Garani Srinivasan

కిటియుల్లదు. 'రక్ష' ఎన్నుక్కాళే: చిలేయల్లి, హోళపినల్లి, నీరిబసినల్లి అవను రక్షనేనిరి. 'ముక్త' ఎన్నుక్కాళే: రక్షద హోళపిల్లదిద్దరూ ముక్తనదే ఇందు అరిగాగువాద నీరిబము. అంథ అవిరాభివాద సౌందర్యదిందా మోహిసియు వమను శేష్ఠ ప్రియంకమ ఎంబంతే. 'వన్నమూనే' ఎన్నుక్కాళే: నమగెల్లవన్నూ మరెసువ హోళపే, నీరిబగు బుల్లదు.

నాయంక హేళుక్కాళే: అవిరూ వివాద, విశిష్ట వాద, నాటియల్లవ దివ్యసుందరనే, నిన్నన్ను నోడలు నాను బడవ్వనా కాశరసొండిద్దేనే. సుందరియరు హేరువవస్థెళగళల్లి, బుళ్ళవాద జనసందణియల్లి, కళే, కొళ, కీలిచ ముంతాద ప్రకృతిరమ్యవాద ప్రదేశగళల్లి, ఇంథ ఇన్నూ ఎల్లెల్లి శడేదళల్లి నిన్నన్ను కాణలే? కళేయల్లి దివ్యవాద ప్రకృతియింద రూపదల్లి చిత్రిసువుదన్ను, బిల్లియు తందు వన్నొ నీనను బండిదిరువదాగి నిన్నన్ను నోడలు ననగే శుంచా ఆశేయూ బుల్లిదే.

85. మాణిక్కకణ్ణు కాణ్డు కురుంజికూత్తివాళ్ తిరుళుంగుముట్టి,
ఆణిప్పొన్నన్న శుడర్వడు మాలై, ఉలకళన్ద
మాణిక్కమే! యిన్ మరకతమే! మట్రోప్పారార్ యిల్లా
ఆణిప్పొన్నే!, అడియోమడియుం అట్కొళ్ళమే.

మాణిక్కమా మాణిక్కకం = మాణిక్యవన్ను, కోడ్డు కాణ్డు = ఎరిసిదు (కేసిదు), కురుంజు కురుంజి = కోలిగి, ఎలువు ఒళ్ళు గాగివ్వ శ్రేష్ఠ రు (కేసిదు), కురుంజు కురుంజి = కోలిగి, ఎలువు ఒళ్ళు గాగివ్వ శ్రేష్ఠ రు = నాశవడిసువదాగి, ఇరుళుంగుడు తిరుళోడు = కత్తలెసొండనే, ముట్టి మూట్టి = కలేసు హోగి, ఆణి పొన్ అన్న ఆణిముత్తిన అణ్ణ = అవిరంజి చిన్నదంథ, శుడర్ శుడర్ = దీపంయన్ను, విడుపడుం = మరెయువదిల్ల, మాలై మాలె = దీంజేయు, ఉలకళన్ద ఉలకళన్ద = లోకదల్లన్న అళేదుకొండ, మాణిక్క మే మాణిక్కమే.

మాణిక్యవే (రత్నమానవే), ఎన్ మరకతమే ణణ్ మగ్గకమే = నన్న మరకతరత్నవే, మట్రు మట్రుల్లు = వేరే, ఒప్పార్ల్ ర్యప్పగాణ్ర = పోలన రత్నవరు (నినగే సమానాదవరు), ఇల్లా తిల్లగ = ఇల్లద, ఆణి పొన్నే ఎణ్ణి బాద పగాణ్డణ = అవరంజి చిన్నవే, అడియేన్ అటియెణ్ = నీ సేవకళ్ళ, అడి ఆవి అటి ఎణ్ణి = మూలప్రాణవు, అడ్డైక్కలమే అణుకగమే = (నినగే) శరణాదవద్దు వాగదీయల్ల!

మాణిక్యవన్న ఎత్తికొండు హోగియు నాశవిడిసువదానే, అవరంజి చిన్నదంథ పూయిణన్నక్కళ్తొండనే శలేశుపోలా మరేమాడిసిద నింజే (భుంచు). రత్నమానవే, నన్న మరకతవే, పోలాదరత్నవరు బేరేయూ ఇల్లదవనే, అవరంజి చిన్నవే, బాదసేవకళాద నన్న (మూల) ప్రాణవే నినగే శరణాగరువ వస్తు బాగదీయల్ల! (85)

కన్న ప్రియతమనల్లి కన్న ప్రాణవళ్ళనే శరణుమాళ్ళుద్దాళే నాయక ఎందు ఇల్లి హేళ్దిల్లావుళ్దే.

"మాణిక్యక్కింతా దివ్యాభరణవిల్లదే ముత్తు ఆణి పొన్నన్న శుద్ధవాగి ధరిసుమా" — సుందరవాద ఎరడు లక్షణవన్న హొందిరువ నీవు బిరుళ్దే. మాణిక్య అతి చలేబాళువ రత్న. హోగిసి అల్ప మౌల్య; అజ్ఞాన. మాణిక్యవన్న హోగిసి ఎత్తికొండరే, అదర ప్రేమక్కే (బలే) అదక్కే అల్పవాద రింద, అదన్న అదు లక్ష్యదే పోగుమాడువుదరింద, ఆ అనర్ఘ్య మాణిక్యవన్న అదు మాళ్కు మాడుళ్దే. దానియే, శుద్ధ అనిసిద పూయిసిళ్ళదేనెందరే (అదు అదర కొరళు), అవరంజి చిన్నదంతే బళ్కువ పూయిన్న హోగియ కైయ మాణిక్యదంతే), అదు మరే మాడి బిడుళ్దే.

నాయక హేళ్దుళ్దాళే: నన్న మాణిక్యవే, మరకతరత్నవే, నాచియిల్లదవనే, అవరంజి చిన్నవే, పూయిన్ ముళ్ళూగదను. నింజే బంచు. ఇన్న శుద్ధవాగి శవియుళ్దే. బాదసేవకళాద నాను నన్న ప్రాణవళ్ళనే నినగే శరణుమాళిద్దేనే. కైబిడేనమ్మ.

೮೬. ಅಡಿಕ್ಕಲುತ್ತೋಂಗುಕ ಕಮಲತ್ತಾಲರಯನ್ ಶೆನ್ನಿಯ
ನ್ಱುಂ,
ಮುಡಿಕ್ಕಲತ್ ತೂಣ್ಮುನ್ ನಾರ್ಮುಕ್ಕ ನೋಕ್ಕಿಯ,
ಆಳಿಶಂಗುಕಂ
ಪಡಿಕ್ಕಲ ಮೇನ್ರಿಯ ವಿಣ್ಣಾಣಯ್ಕ್ಕಣ್ ಗುಯ್ತ್ತಿ
ವಂದಾಂಬುಗಳಾಲ್
ಪುಡಿಕ್ಕಲಂತ್ತಾನೊ ಯಮ್ಮಾನೊ, ಎನ್ ಶೆಂಜಿಲ್ನಿಪ್
ಪುಲಂಬುವ ನೇ?

Garani Srinivasan

అడ్డేళ్కల కోణిగు కమలకేశరయనొ శోభియిసుత్తమా,
ముడ్డేళ్కల శుంభొ మునొ నరనుళ్కొ నిలిక్కియిల్లె, ఆలి శబ్ద మగు
విడ్డేళ్కల మేలినియ వేద్దోయ్ళ్కొనొలూయిచ్చి వన్దాముడలాల్
వుడ్డేళ్కలనాదిలె యిమ్మొనే, ఎనొశొల్లి విలమువ్వనే?

అక్కె అణిడ = నడుమిన, కలక్కు కలుకేక్కు = స్థళదల్లి, కిగ్గు రాగుక్కు = బున్నశనాగి కాణువ, కమలక్కు కమలుకేక్కు = కమలదల్లి, అలర్ అలర్ = అరళిరువ, అయునొ అయుణ్ = బ్రహ్మన, శొల్లె బున్నుమ రికణ్ణిగి రాణ్ణుం = శలే (బగుడే) ఎన్నువ, ముడ్డేళ్కలక్కు మూడ కలుకేక్కు = మూంగద (వాదనేయ) వాక్రేయుల్లి, మూరొ ఇల్ల ణ్ణ = (యూ కిడి) బుణ్ణుళ్ళు మున్నొ మూణ్ = ముందే, ముందు శాలదల్లి, అరనుక్కు అణుకుక్కు = కరనిసి, నిలిక్కియ నిక్కియ = నిలిసిద, ఆలి శబ్దమ ఆళ్గిరికుకుం = ఇత్రర, శంబగళొం బు, ముడ్డేళ్కలమొ బాడకకులం = ఆయుర్వేదగళన్ను, విద్దియరన్నేక్కియ = ధరిసువవళ్గె, వేద్దోయ్ళ్కొ రిబుణరణ్ణు కుక్కు = ఋగ్వేదాది, అనొబు అణ్ణు = అందు, ఆయుర్వేద ప్రయుక్తిగళు = మూలికెయు, మల్లబుల్ బలవాద, కొమ్బుకళాల్ కూడిం బుకరణగళు = కుర్దనగళింద, ముడ్డేళ్కళ బాడకక = క్రోకియలు, అలన్నాదిలె అలన్రక్తరాగి = మూలొడిద వనన్ను, ఎమ్మనే రమ్మగి = నమ్మ దాహవియున్ను, ఎనొశొల్లి రణ్ణ రకాల్సుగి = ఏనెందు కేళి, ముల్లమువ్వనే బలంబుబడిణ = కూలుశొల్లి కలుబుక్కిరలి?

నడుమిన స్థళదల్లి ఎళ్కరక్కె శోభువ కమలదల్లి అరళిరువ బ్రహ్మన శలేబురుడే ఎంబ (మూంగద)నాశబడియువ వాక్రేయుల్లి యుఁ బులుణ్ణువ్రదన్ను, ముందే, ముందుశాలదల్లి, కరనిసి నిలిసిద శంఖ ఇత్రనళొంబ దివ్యాయుర్వేదగళన్ను ధరిసిరువవనాద, ఛర్ణోక్తా, అందు, మూల్లశియు బలవాద కుర్దనగళింద క్రోడియులు, మూలొడిద వనన్ను, నమ్మ దాహవియున్ను, ఏనెందు కేళి నావు కలుబుక్కిరలి? (ఈ)

'నడుమిన స్థళదల్లి' - ఎందరే ధన్వంతరిన నాభి.. అల్లి ముఖ్యవాద కమలదల్లి జనిసిదవను బ్రహ్మ. ముందే ముందుశాలదల్లి బ్రహ్మనిగింతా ముదివాదుదు శలేయ ఋద్ధవంశ. ఈ ఋషిగళొందు శివను బ్రహ్మనిగింతా శలేయన్ను కన్న శిష్యనింద ఉత్కృష్టవాదనంశ. ఆ శలే శివన కైయల్లే అంతి కొండిరంశ. బ్రహ్మను శివనన్ను తపిసిదనంశ. ఆ శలేబురుడెయన్నే

బిషా వాక్రేయన్నా మరుడికోండు, మైనే ~~చూసాం~~ చూసాయిన్న చల్లచు కోం
డు, ధ్మశానవాసియూ, యూశిత్ప లుబ్ధాశ్చిరచోరేశోందా, ఆ ఖాక్రేశుంబిష
శూడలో అదు బిద్దు భ్రోవలి ఎందా ప్రొద్మను శవిబిదనంశో అవరంశో,
శివను మూరు లోకశనళ్లూ అలోదు, యూశిత్ప, భ్రీలాణాదో, శడోశో
ధమోధ్బోనాద నారాయణా నళ్లనే భ్రోలా యూశిత్పిదనంశో. భ్రాంబియు శని
శరనకోండు, శన్న శ్లేయింద రశ్త వన్న 'అషేయం' ఎన్నుశ్తా ~~చూసా~~ చూసా, ఆశవాల
వన్న శుంబిదనంశో. ఆన అదు శళ్ళశిత బిశ్తా. శివనినోశావీబిమోచనోయూ
యింశు.

భగవంశను శ్రోశ్యోష్ణనూ అవశరిసి, నంద్రశోశులదల్లి చిల్లియు
శిద్దాగ, సిందు దిన, అవను బోర్లియన్న శదు శిందనేందు, అవనశోయి
యుశోలదే అవనన్న నద్దరిసి, గంటుశళావడనదింద ఒరళుశ్లనే
శళ్ళిడాశిదళు. ఆన అవను అశశ్తనంశో గొళ్లోలే ఎందు అశ్తనంశో.

నాయుకి బోలళ్లు శ్తా ళ్ళి:— శంబి శత్రశళుంబ దివ్యాయుధనళన్ను
ఒదిదవనూ, శివనినింద బ్రుద్మాద్యశ్బోలోష్ణవన్ను సీశిసిదవనూ, శెద్దు
బోర్లియన్నుండు శొల్లశియూద యుశోలదియింద ఉన్నదవిలు బీందవ
నూ, ఆద భవద్గోశ్వరనన్ను (నన్నద్దొమియన్ను) నాను ఏనేందు న్నేంబుశ్తా
శంబి శశేయుశ్తా, ధలుబుశ్తా, నన్న వ్యధేయన్ను సీశబీలు?— ఓరమ
ధమధ్యో ఎన్నలోల్లి, లుదారి ఎన్నలోల్లి, శ్రేశాళ్లు ఎన్నలోల్లి, #బోర్లోశళ్ళు ఎన్న
లోల్లి, అశశ్త ఎన్నలోల్లి?— ఏనేన్నలు?

87. పులంపుం కణకురార్ పోత్తువాయ వన్రిప్పుం, పూంగళి
పాయ్ న్ద
శలంపుం కణకురార్ శూళ్ శిరైయాళ్నియుం, పూంగ
వాయినిన్
వలంపుళ్ళదు నలంపాడు మిదుశుత్తుమాగ వాయుం
శిలంపుంబడి తగయ్యవరో?, తిరుమాల్! ఇత్తిరుప్పేయియే.

పులమ్బుమా కనకురలూ పోలలూ వాయి వనలిలుమా, పొంగలి
కాయ్
నలమ్బుణ్ణకురలూ కొలూ రిశ్యాయిలియుమా, ఆణ్ణప్పేసినో
వలమ్బుళ్ళదు నలమా పాడు మిదుశుత్తుమూడ వ్యేయుమా
శిలమ్బుమ్బడి శేంబ్వదరో?, తిరుమాల్! ఇత్తిరుపన్యేయియే.

పులమ్బుమా పులంపుం = విరడియూ గొంగళియువ, కనకురల్

Garani Srinivasan

కూణ క్రౌంచ = భారవాద ధ్వనియ, పోలూ వాయ ఓపాళ్ళ్ = శోకిద (సిళి
ద) బాయుళ్ళ, అనలోలు మూ అణ్ణ్రిల్లుం = క్రౌంచ పక్షియూ, పోళ్ళ =
సొంపనాద, శ్రీలి కూళ్ళి = పున్నీర ప్రదేశక్కే, పొయ్స్దు పాయ్ద్రుక్కు = దుంది,
అలమ్బుమూ అలుంబుం = కొళ్ళయుత్తిరువ, శనశురల్ కూణక్రౌంచ = గం
భీరవాద ధ్వనియ, శూలూ కూళ్ళి = సుత్తిసుళ్ళి బరువ, శిల్లి క్కిణ్ణ = అలీ
దళ్ళ, తిలియుమూ వ్యళ్ళియుం = కడలూ, తాయు తందైయుమ్ = అమ్మ, అప్పా,
అణైయ = అవుగళు, నిన్ నెణ్ణి = నిన్న, వలమూ బలం = బలిష్ఠవాద,
పిళ్ళ్దు పుణర్ణాత్తు = విషియ (గరుడన), నలమూ గుణం = గద్దుణవన్న
(పిళ్ళ్దియు శనవన్న), పాడుమూ పాడుం = పాడువ, ఇదు ఎన్ను = ఇదన్న,
కుట్రమూ తీద క్రుత్రం = శబ్దా, (శిళిదు), మైయమూ ణాబ
యుం = మోకవేల్లా, వెలమ్బుమ్బడి కొణ్డుం = తలెబరువంతే,
చేయ్వదే ఎన్ను = మాడువుదే?, శిరుమాల్ క్రీడు మాగ్ = శ్రీదేవియల్లి వ్యామోహగొండవనే, ఇ శిరు విన్నేయే ఆ క్రీడెయి
ఓణ్ణు = ఈ విచిత్రనాద (భీభత్సవశియాద) కిడ్డన్నే.

శ్రీదేవియల్లి వ్యామోహగొండవనే, బరబయుత్త సొంపనాద ధ్వనియన్ను శోకిద (సిళిద) బాయన్ను లక్ష్మి క్రౌంచ పక్షియూ
సొంపనాద (కడల) పున్నీర ప్రదేశక్కే కరిదు కొళ్ళయిత్తిరువ నంబిగళు.
నాద ధ్వనియ సుత్తిసుళ్ళి బరువ అలేగళ్ళ శబ్దవూ, అల్లల్లి అవుగళు
నిన్న శక్తియన్నూ, గరుడన జిళ్ళయిశనవన్ను కాణుత్తిరువ కాళియే
ఈ భీభత్సవశియాద కిడ్డన ఈ శబ్దవన్ను శబ్దా శిళిదు, లోకవేల్ల
శలెబరువంతే మాడువుదే? (87)

నాయక హేళ్తారెల్ల: శ్రీదేవియల్లి వ్యామోహగొండవనాద నీవే
శ్వరనే, క్రౌంచ పక్షియు శబ్దవన్ను ప్రియశమన అగలవేయన్ను గణిసిలాగదే,
శోకిద బాయన్ను ముఖ్యవాగి, భారవాద ధ్వనియింద, ప్రియనన్ను కాణ
దంతే మాడుత్తదే. కాళియే అలేగళింద కుంబి బరువ శబ్దలు
పున్నీర ప్రదేశక్కే కరిదు, అదన్ను కొళ్ళయుత్తా, నంబిగళ ధ్వనియి
దుత్తదే. అవరకడర కాళియే, నిన్నల్లి ప్రీతిగొండిరువ నానూ గద,
నిన్న బల వీర్యాశ్రయగళన్ను, నినగే అనన్యవాగి దానగారువ గరుడన
పిళ్ళయ దేహవన్ను కోరళ్ళ కాడుత్తా నన్న విరహ వేదనేయన్ను శమన
శిద్దానే. ఇదు శబ్దవే? ఈ నన్న శబ్దవన్ను మన్నిసి, నన్న బళగే బరబార

నన్ను మీరు వ్యవస్థితులా, లోకమే వీళ్లా శలీకమనువంశ ఆనజాలరే?
లోకవద జనక నడుపే ఇదియ నామ వీటలన శలీవవల్లనో ?

88. శ్రీరుమాలురుతవాక్కుం మేరు, అమ్మేరువిల్ తిరుగుడు రోణ్
శ్రీరుమాల్ శ్రీరుక్కైకత్ తిరుచ్చక్కరమాక్కుం, అన్ణకణ్ణుం
శ్రీరుమాలురువో డవన్ శిన్నమే పిరట్రాతిరుంబిప్పతోయ్
శ్రీరుమాల్ శలీక్కైకాణ్ణ నంగుకట్కు, నంగుకెవరుం శ్రీయిరుగయే!

శిరుమూలురువేర్క్కుమ మేరు, అమ్మేరువిలా శెంజుడరకొనా
శిరుమూల్ శిరుక్కై శ్రీరుచ్చక్కరమొక్కుమ, అన్నకణ్ణుమ
శిరుమూలురువోడవన శిన్నమే పిరట్రాతిరుంబిక్కూర్
శిరుమూల్ శలీక్కైకాణ్ణ నక్కుక్కు, ఎజ్గే వరుస్తీ వినైయే!

శిరుమూల్ శ్రీరుమాల్ = శ్రీదేవియ వశియ, లురు ఉరు = సొంబన దేవవస్తు (రూపవస్తు), పుర్కుమ ర్కక్కుం = పోలువదు, మేరు మేరు = మేరుపర్వత, అ-మేరువిల్ అ-మేరుపిల్ = ఆ మేరుపర్వతల్లి, శేమ శుడరొనా రచం చుడరోణ్ = కంపనీయ జ్యోతియవను, శిరుమూల్ శ్రీరుమాల్ = శ్రియఃపతియ, శిరుక్కైవే శ్రీరుకణక = విపిత్రవాద కైయ, శిరుచ్చక్కరమ శ్రీరుచ్చక్కరం = శ్రేష్ఠవాద చక్రాయుధవస్తు, పుర్కుమ ర్కక్కుం = పోలువదు, అన్న కణ్ణా అణ్ణా కణ్ణు = అందపోలతేయస్తు కండు భవ, శిరుమూల్ శ్రీరుమాల్ = నవోదిత లక్ష్మీనాథన, లురువోడు ఉరువోడు = రూపసౌందర్యవస్తు, అవన్ అవణ్ = అవన, శిన్నమే శిన్నమే = చిద్రూపక్ష శిన్న (లక్షణవస్తు), పిరట్రాతిరుంబిప్పిరుక్కు = వదలుతిలువదు, శిర్ థార్ = సాటియిల్లద (ఒందు), శిరు శ్రీరు = విపిత్రవాద, మూల్ మాల్ = మ్యామోహవస్తు, శలీక్కైకాణ్ణ శలీక్కైకాణ్ణ = శలక్షి కటాక్షంత, నక్కుక్కు నంగుకట్కు = నమగే, మీర్గే నంగుకె = యావవిద్దిరద, వరుమ వరుం = బరువదు, శీవినైయే శ్రీయిరుగయే = శత్రు బాధవళు?

శ్రీదేవియ వశియ సొంబన రూపవన్ను పోలువదు మేరుపర్వత. ఆ మేరువినబళియల్లిన శంపు జ్యోతియవను (సొయ్దను) శ్రియఃపతి-

వికియ పవిత్రనాద శ్రేయ శ్రేష్ఠ చరిత్రయుద్ధవన్న ధ్రోలలుత్తానే. అంధ్రకోల అకేనళన్న కండు నిడ లష్మీనాథనాద వేంకటేశ్వరన రుక్మిణీదేవియర్ వన్న, అవన (ఇతర) లక్ష్మీనాథళన్ను ఒదరుత్తిరువుదు ఎంబ నాటియల్లద ఇందు భకియ పవిత్రనాద వ్యామోహవన్న కేళిదుకొండిరువ నమగే కడునాటినళు యావ భకియిందల బరువుదు? (88)

నాయకి హేళుత్తాళే: వేంకటేశ్వరన భక్తి ఇందు భకియ పవిత్రనాద వ్యామోహద వీలనాగి, నమ్మ కర్ణాటకదల్లి ప్రతియొబ్బరల్లి కొలబరువ వస్తువళన్ను ప్రాణవేరిదాగిసిరువ వళల్లి వణోడిసిబిడుత్తవే అవిరుద్ధనాద వస్తువళన్ను ఆ వేంకటేశ్వరన తలేమేలే ఇంథవర్ళిగే, అవనుద్ధరిసువ దివ్యాయుధగళన్నే బలు సామభోగ్యక్కాగి నాను (నావు) ఎడెబిడదంతే ఒదరుత్తిరువుదు నమ్మ శిక్షణవాగిదే. ఇంథ నమగే యావ దోషవూ అంటువుదిల్ల.

89. కోయిణాక్క కరుణంజ్ఞె నల్ వినైక్కిన్నేముదర్తిన్నే,
పూవినైలే మేయ తెయ్వ మణాళన్నే, వ్వేన్నేయిళ్ళాడా
కోవిన్నే మేల్ అయ్ప్పమ వల్లాయన్నే, అనాలుల ఊరడియాల్
కోవిన వేట్రైయిమ్మన్నేయిల్ ఇంనాళు కేళ్వే వ్వేయ్వనే.

కోవిన్నేక్కు కోయిణాక్కు = దివ్యక్షేత్రవన్నే అరుణంజ్ఞె అరుణంజ్ఞె = ప్రతిష్ఠదంశిరువవనన్ను నేల్ వినైక్కు నల్ వినైక్కు = పుణ్యణాద (అవరు నావాద) విష్ణువన్ను, ణాక = ప్రబలవాద, కుక్ = ఒళ్ళెయ కమలగళే (పద్మగళే), ఇన్ కిణ్ణ = ఇనిదాద, అముదత్తిన్నే అముదత్తిణ్ణ = అమృతదంశిరువవనన్ను, పూవిన్నే పూవిణాక = పూవన్నే, మేయ మెయ్ = వాసగళ్ళనాగి మూడిశికొండ, కోవి మెయ్ = శ్రీదేవియ, మణాళన్నే మణాళన్నే మణాళన్నే

కొల్లేనళ్ళింద, కాపిన కాయిణ = అళ్దుకొండ, విక్రమ రాజ్ఞణ = వ్యాఘ్ర నన్న (వీరమ వీమర్ధనన్న), ఎమ్మన్నే రణంమగిణ = నమ్మ స్వామియన్న, ఎ ఇవా నుమా రణరంగ = ~~ఎవరిన్నే~~ ఎందిన్నే, శత్రుల్లి వ్యాయవనే కాణిప్ప బెయ్ యిదీణ = చేరుపేనోల (కూడిశికొళ్ళువినోల).

వాపీశమర్ధనళిగే ప్రబలవాద విషదంశిరువవనన్ను, దళ్ళ మర్ధనళిగే ఇనిదాద అమ్యుశదంశిరువవనన్ను, రూవన్నే (శన్న) వాదక్కిళ్ళిరువాగి మాడి కొండ శ్రీవదేవియ వరియన్ను, అల్లశనక్కే (కేళ్ళిగే) అళుశదంశి వీశుగళ్ళ మందేయన్ను మాడియిసద వీమర్ధనవ మహాంబళ్ళనన్ను, అందు, లోకరక్షళన్న (శన్న) ఎరడు కళ్ళింద అళ్దుకొండ వీరమ వీమర్ధనన్ను, నమ్మ స్వామియన్ను, (నాను) ఎందిగే కూడిశికే కళ్ళువినోల. (87)

నాయక కేళుత్తారే: విషక్కే విషవే మద్దలు? దానే, వాపీశమర్ధ నళింద పుట్టిద శత్రునవంశను ప్రబలవాద విషదంశి, అద్దన్ను వీరదంశిస్తానే. నీవళ్ళ మర్ధనళిగే శత్రు అమరశ్వవన్ను నీడువనేను. ~~నావళ్~~ ఎందరే, స్వామియు నమ్మ భావనళన్నెల్ల నాశవాడిసి, నమగే వీరమ వీదవన్ను ఎరడువ కరుణిసుత్తారే. శావరియు రూపినల్లి బందు శ్రీవదేవియు వీశియల్లి స్వామియు నీశల్లే శయ్యీనళ్ళిగే బరుత్తారే. ఆ శ్రీవదేవియు వీశియల్లి స్వామియు బందా, అవను నమగే భోశనవన్నిల్ల నీడువలుదాగి. కానే నావేగిల్లవో, నివర్తరష్టేనాగదరు ఆగి, దనవన్ను మాడియిసువ నీమర్ధనకూలవల్లవే ఆద. ఎందే, ఇల్ల ఒత్తాయవశవియింద మూరరి పాలన్ను దానవాగి బిడదే, కానే శ్రీవిశ్వాసవాగి బాళ్ళదు, శత్రు బందు కళ్ళియన్ను ఇట్టు మండలవన్నెల్ల ఆవరిసి అళ్దుకొండ. శత్రు ఇప్పొందు కళ్ళియన్ను మాలణాళిగే నవళ్ళల్లి వ్యాపిసి, అదరింద ఆవల్ల వన్ను అళ్దుకొండ. అంద కరుణాళువాద, ఉదారియూద, అమరశ్వవన్ను నీడువ, వీరమ వీమర్ధనగు అద్భుతరాద యూ ఆద నమ్మ స్వామియన్ను నాను ఎందిగే పరిచయిసలిల్ల? అవనెందరే ఎందు కూడిశికొళ్ళువినోల?

౧౦. కాలిప్పెయ్తీ యాణుణ్ తీరువడిశూడుత్ తొణకామైయిత్తాల్
నీలిప్పెయ్తవాక్కైక్కు నోట్రువిమ్ మాయుమ్,
మాయుర్తవయ్వే
నీలిప్పెయ్తీలాద నీలైమైయుఙ్ కాణ్డోఱుఞ్
ఱర్కుఴ్గామ్
తెన్నాలిప్పెయ్త నెమియెన్తాయ్! తెన్నాల్లియూళ్ళి
శూళ్ఙ్కలత్తిత్త.

కల్లపైయ్ యూనుమో శిరువడిశూడున్తడ్కై మ్మైయినాల్,
నిల్లపైయ్ వాక్కైక్క నోఁడ్రువిమూ మూయుముమూ, మూయంజోయ్దే
నిల్లపైయిలాద నిల్లమ్మైయుఞ్ఞా నోఁడిలి శూర్శూ శులూమూ
కొల్లపైయ్ నేమియిన్దాయ్!, కొల్లైయిలి శురఞ్ఞలదే.

కల్లపైయ్ = కూడిశేండు, యూనో = నాను, శిరువడి = శిరువడిగళ్, శూడుమూ = ధరిస్తూ, ఉణ్ = విన్న, శిరువడి = శిరువడిగళ్, ధరిస్తూ = శలియుల్ల ధరిస్తూ, శడ్రమ్మైయినాల్ = కాణాకాణామయిరుక్కుం = నీలా స్వభావత్తిన్ద, నిల్లపైయ్ = దృష్టిశేయిన్న (నేలయిన్న), ఎయ్ = విడియుమ్వరైక్కుమ్, ఆక్కైక్కు = ఈ దేహత్తిక్కు, నోఁడ్రువిడియుమ్వరైక్కుమ్, ఆక్కైక్కు = ఈ దేహత్తిక్కు, నోఁడ్రువిడియుమ్వరైక్కుమ్ = శబ్దిన్నమాడిన (మాడిన ప్రకారత్), ఇమూయుమూ = ఈ ఆశ్చర్యత్తిన్, మూయుమూ = శొయ్వేన్ = మాయం, ఇమూయుమూ = ఈ ఆశ్చర్యత్తిన్, మూయుమూ = శొయ్వేన్ = మాయం, నిల్లపైయ్ = నేలయిన్న, ఎయ్ = ఈ ఆశ్చర్యత్తిన్ మూడువంద్, నిల్లపైయ్ = నేలయిన్న, ఎయ్ లాద = విడియుద, నిల్లమ్మైయిలాదు = సిద్ధిశేయిన్న, కాణోం శోలుమూ = కాణ్బవళల్ల, అశురర్ = అసురర్, కొల్లైయిలి = కొలైశేయ్యుమ్ = అసురర్ శూడున్నళ్, కొల్లైయిలి = కొలైశేయ్యుమ్ = నాశమడిసిన, నేమి = చక్రాయుధత్తిన్, మన్దాయ్ = అనాదియుద, ఊలి = ధరిప్పదవనే, కొల్లైయిలి = అనాదియుద, ఊలి = ధరిప్పదవనే, కాలనేమియుమ్, శురఞ్ఞలదే = నంశుచితిరువుళ్ళత్తాల్!

(శక్రమేయానువుళ్ళత్తాల్!)

అసురర్ శూడున్నళ్ళన్న నాశమడిసిన చక్రాయుధత్తిన్ ధరిప్పదవనే, (నిన్నన్న) శూడిశేండు, నాను నిన్న శిరువడిగళ్ళన్న శలియుల్ల భగవాన్ నీలా స్వభావత్తిన్ద, దృఢవాద నేలయిన్న విడియుమ్వరైక్కుమ్ ఈ దేహత్తై నడసిన శబ్దిన్న (ప్రకార) ఈ ఆశ్చర్యత్తిన్, ఇన్ద ఆశ్చర్యత్తిన్ మూడువంద్ (నడత్తువంద్) నేలయిన్న విడియుమ్ సిద్ధిశేయిన్న కాణుమాన్ల్లో, అనాదియుద కాలనేమియుమ్ నంశుచక్రత్తిన్ వుళ్ళత్తాల్! (90)

విరైన్దవళ్ళే ఇన్దోన్దు కళ్ళత్తిలుమ్ ఇన్దోన్దు విధమాన శోల్లుమ్వరువు అవర మనశ్శిద్ధిశేయిన్న తోల్లుత్తుగిరాళ్.

నాయకర్ తోల్లుత్తుగిరాళ్: నాను నిన్నన్న శూడిశేండు, నిన్న దాస్యత్తిన్ మనశ్శిప్రవర్తకమాన నడత్తుగిరాళ్ంబ మహదాశయిన్న తోర్క్కుమ్, అదన్న వెళిప్పడుత్తుగిరాళ్ వుళ్ళత్తాల్, ఈ దేహత్తిన్ మూలమ్ నానా ప్రకారత్తిన్న ఆశ్చర్యత్తిన్ సిద్ధిశేయిన్న.

అష్టు నడవడువుదక్కే అవకాశదింద కేకెద్దు ఆశ్చర్యవాగదే. ఆదరే, ఆ నోలేయన్న నాను ఇదువరేగూ వీడియవరే ఇరువ సిద్ధిశియన్న కూరికు యారూ ఒత్తాయిసిరలిల్ల, కాలవస్తు ఆగిహోగిద్దానే ఎందూ, అదు ఖేడ కళ్ళోయు వుదాగి ఇల్లవల్ల ఎందూ, నన్న నిన్నొడనే కొండువ నడవకాశ ఖేడ లభ్యనిల్లా ఇల్లవల్ల ఎందూ, నన్న శరీర వ్యాపారవాగుత్తదే.

91. సురుంగుకుళి వెణ్ణెణెయ్ తెగాడువుణ్ణ కళ్ళవేగా, వెయ్యమూత్రం ముత్రుం కురుంగుకుళ వుణ్ణ పెరుమయిత్రుళ్ళనేగా, మావనిమాట్ట కురుంగుకుళ వుణ్ణ పెరుమయిత్రుళ్ళనేగా, మావనిమాట్ట కురుంగుకుళియాగి యిణెయువోర్ మూవరి వెణ్ణిగా తిన్న పెరుంగుకుళియాగిరువుదిల్లవల్ల, అదియేనాదరూ పెణ్ణలతె.

కురుంగు సురుంగుకు = కోతి ఇళియువళ్ళద (మోలేకచ్చిరువ), ఉణ్ణె తిన్న నేలువిన, వెణ్ణెయన్న వెణ్ణెణెయ్ = చెణ్ణెయన్న, కొండు ఉణ్ణద తెగాడు ఉణ్ణ = ముట్టి కెంద, కళ్ళనేగా కళ్ళవేగా = కళ్ళనన్న, మెయ్యమూ ముత్రుమూ ణెయ్యం మూత్రుం = లింగాంగళల్లివన్న, కురుంగు తిన్న కురుంగుకు = కిట్టిగే, ఉణ్ణలు ఉణ్ణద తిన్న ఉణ్ణ = తిన్నద ఉండద్దన్న, పెరుమయిత్రుళ్ళనేగా పెరుమయిత్రుళ్ళనేగా = దొడ్డ క్రోటియవనన్న, మావనిమాట్ట = మహాబలియు బంతెగే, ఇరుకులిళ్ళు ఆదిరు కుర్రాగి = బలవన్న బ్రహ్మచారియూ, ఇళియ యిణెయ = అవన కుప్పెయంతే (క్రోధభరితనంతే), తీర్థార్ = అల్లవాద, మూ అడిమాడి = మూర కొల్లుళ్ళన్న, (నేలవన్న), వేల్లి వెణ్ణిగి = యూరంప, తిన్న తిన్న = (అదన్న అళియులు) క్రోధభ, పెరు కియియున్నే పెరుకిల్లియాగిరు మహాశరీరియన్న, అల్లాల్ అల్లవాగి = అల్లదే, అదియేనో అడియేన్ = బాధకనేవళ్ళ, నోజమూ తిరుళుత్తదె = మనస్సు, వీణాలదే వెణ్ణలతె = కొరియువుదిల్లవల్ల.

ఎక్కరదల్లి కట్టిరువ నేలువిన చెణ్ణెయన్న ముట్టి శింద కళ్ళనన్న లింగాంగళల్లివన్న కిట్టిగే తిన్నద లుండ దొడ్డ క్రోటియవనన్న,

మడాబలయ ఉంటేమే (శక్యవనల్లద) బలు ఒంక్క బ్రహ్మచారియాగి, (అవను) ధోనళ్ళువంశ అల్పవాద మూరు డెళ్ళెనళ్ళ నేలవన్న యూ ఒంద, (అదన్నఅళ్ళ యులు) ధోరద మడాఅద్వైశకారియన్న అల్లదే, వాదధారేవళ్ళ మనస్సు (91)
ఆశిసువుదిల్ల.

నవరత్నేశనూ దవేంద్రేశ్వరనూ ఆద భానవంశనొబ్బనన్నే అనన్యాశ్రయ ఉద్ధారమాళ్ళబేకేందు ఇల్లిధూ ఒందిలాఖ్యానవిదే.

నాయక డేలళ్ళుక్కాళే: సామాన్య బాలశశినే అనాద్యనాద శేలవన్న, ఎందరే, ఎళ్ళరల్లూ యూంతా నిలుచాగా నిలుశద ఎళ్ళరల్లూ శచ్చిద నేలువిన ల్లి రూపిచ్చిద చిన్నేయన్నేల్లూ, నిలుశసిశకొంబు, యూంతా శిళ్ళయుదదాగే, లుండవను శ్రీశైల్లనివశారియూద భానవంశ. ప్రీళ్ళయుశాలదల్లి లోకోక్తి ళిల్లవనన్ను ఒట్టూ శబళిసి, అచ్చుమళ్ళన్న శన్న ధ్రోఛేయల్లిట్టుకొండు రుషినియవను భానవంశ. ఖలిచక్రవర్తియు బళిక, అవనంతేనే యూవచిద్రదల్లూ శక్యవనల్లదదాగే, బలు శుళ్ళ బ్రహ్మచారియూ బండు, శన్న పైళ్ళ డెళ్ళెయల్లి మూరే మూరు డెళ్ళెనళ్ళ నేలవన్న చోడి, వీడిదు కొంఖ బళిక, అదన్నళిదు శొళ్ళు మడాద్వైశకారియూ చిళ్ళిదవను భానవంశ. ఇంత ఆశ్చయ్యకరవాద నుడిగళ్ళు దవేంద్రేశ్వరనొబ్బ నన్నే నన్న మనస్సు ఆశిసువుదు.

92. పెణ్ణల్లిల్లా వరక్కర్ మూన్నూర్ పెరుంపత్తివాయ్,
నూణకర్ నూలైరిణైక్కే తురుణాయిణ్ఱు, నిణ్ణోణ
కాణిలిన్ తోయ్న్తు తొడువర్ నిణ్ణూర్క్కే బస్
కాణిణ్ఱుమాఙ్గెకాలైణ్ణే, వైకల్ మాలియుం
కాలియు మే.

పేణల్లిల్లా వరక్కర్ మున్నూర్ పేరువత్తివాయ్,
నాణుడర్ నీళ్ళరివ్లేక్కరుళాయినోయు, నిన్నే విణ్ణోర్
కోనోలనోడాయ్న్ద కేలువర్ నినోమూర్క్కే వేల్కొఙ్కుచ్చిలకినోయు
కోనలుమూ ఇల్లోలనోయో, మైకల్ మళ్ళెయుమూ శాళ్ళెయుమో.

పేణ్ = పాపకున, నలమూనూలం = నిద్దుణ, ఇల్లా = ఇల్లద, అరక్కర్ = రాక్షసర, మున్నూర్ = మూనూరు, పేరు వది వాయ్ పెరుపత్తివాయ్ = దొడ్డ భూ భాగదల్లి, నీళ్ళ నడర్ నూల్ నాకర్ = విస్తారవాద (లంగ) వస్త్రగళల్లి, నీళ్ళూనూల్ = ల =

ప్రబలవాద(దొడ్డ), ఎరి మైళు ఎగ్గి ణివక్తిత్తు = పరిసియున్నిట్టు, అరుళాయి అరుణాయ = నమ్మన్న రక్షిసు, ఎనోలు ఎణ్ణు = ఎందు, నిన్నెన్నిణ్ణి = నిన్నన్న, విణ్ణోర్ ణిణ్ణ ణ్ణెర్ = దేవశేనళు, కాళ్ళ కాణ్ = కాలువళన్న, నిలమూ శేంఉయ్యిద్దు నీరిలం కెణాయ్ణ్ణిత్తు = నేలదల్లి లుంఠిసిట్టు, శేంఉలువర్ ఎక్కాణివర్ = ఎరసుళ్ళారే, (భజిసుళ్ళారే), నిన్ మూర్తిన్ణి ణ్ ఆర్ త్తిణ్ణి = నిన్న రూపిద, వీల్ శూట్రుల్ పల్ కూట్రుగళిస్ = నానా భగవళల్లి, ఒనోలు ఎణ్ణు = ఇందన్న, కాణలుమ్మ కాణణ్ణుం ఆమాక్కుల్ ణకాళ్ = నోఉతలు ఆనువుదే, ఎనోలే ఎణ్ణెర్ = ఎందరే, ణైఖల్ ణివకళ్ = దినదినవూ, మూల్వెయుమ్ = పంజొయ్యు, శాల్వే యుమే కాణియుమె = బిళ్ళవీయు.

రక్షిసువ భద్దుగా విల్లద రాక్షిర నాగరదల్లి దొడ్డ భూభగదల్లి విస్తారవాద లంబావీక్షణదల్లి ప్రబలవాద లుఠియన్నిట్టు నమ్మన్న రక్షిసబే ఎందూ నిన్న రూపిద నానా భగవళల్లి ఇందన్నాదరూ నోఉతలు ఆనువుదే ఎందూ, దేవశేనళు దినదినవూ బరదు మేళ్కళల్లి నిన్నన్న స్తుతిసు ళ్ళారే. (ఎరసి భజిసుళ్ళారే). (92)

నాయక కీళళ్ళుళ్ళారే! స్వామీ, నీను దేవశేనళన్నూ సులభ-సాధ్యనల్ల. భూమియ మేలే నీను నానా రూపిగళల్లి అవతరిసిదే. అవుగళల్లి ఇందాద రామావతారవన్న (యుద్ధాదరూ ఇందన్నాదరూ) శాంతియిందలే బిట్టు అవరుగళంతె అళిసిట్టిరువే. రక్షిసబేకే బదలూ సంహారమాడిదే బిట్టు వవూ లుళ్ళ రాక్షిసరిరువ, సాగరద నడువణ భూభగదల్లిరువ దొడ్డ లంబావీక్షణవన్న నోడిదిరువే, అవరు బుద్ధు భూమియ మేలే నింతు నిన్నన్న అశీర్వదిసి హరసి బీళ్కొడుత్తిరువే, నినగే ఎరసి ప్రార్థిసుళ్ళారే.

93. కాలు రవియ్యోన్ కు మున్ రేటుక్కొడుత్త కుణ్ణుం బర్,
మాలు వెయ్యోన్ పడ వెయకం బావువర్, అన్న కణ్ణుం
కాలు నన్ ఞానత్తు నైపడిన్దాడిక్ కణ్ పోదు కెయ్యుత్తు
మాలు నణ్ణువిల్ కెకాణ్ణార్, నిరోయా రావణ్ మైందా పడియే.

కాల్లే వెయ్యోనూ శుమన్నోడు శ్రేష్ఠిసుత్త కణ్ణం కులావువర్,
మూల్లే వెయ్యోనే వీర వ్రేరుండమా వావువర్, అన్నశ్రేష్ఠిమా
కాల్లేననో ఇంతనక్కు అల్లే వీడినాడి క్కేనో పోదు శోయ్యుద
మూల్లే నన్న విలాస కేశిళ్ళార్, నిన్నేయారవనా మ్మెవ్వడియే.

కాల్లే కాశి = చెళ్ళగా, వేయ్యేలోపు మున్ = లసిళ్ళిమడారాజ
వెయ్యడానికి ఎదురా, కిచ్చు కొంకుత్త ధాటి రాకాడుకిత్త = కిచకీచ్చ,
కళ్ళుల్ కులుమ్బర్ కన్నుగ్రుల్ గ్రుమ్బుంబర్ = కళ్ళలోంబి రామంకరు, మాల్లే
మాశి = రంజోయుల్లి, వేయ్యేలన్ వెయ్యుయోగా = హొయ్యరను, విడపట
= ముళ్ళుగలు, మ్మేయుడమ్మ రాయుయకం = భూమియన్నేల్లా (లోకవన్నేల్లా)
రావుమర్ బాయువర్ = దొరకువరు, (ఆక్రమిసశేళ్ళువరు), అన్న అణ్ణా =
డాక్, కళ్ళుమ్మ కణ్ణుడుం = కండుగదడ, కాల్లే కాశి = లుదయదల్లి,
(కాలకాలక్కే), నల్ ఇూనమ్మ నిజ్ఞానం = లుక్తమనాద జ్ఞానవెంబ,
కుల్లే కుణ్ణా = కేంకరియల్లి, విడిన్దు పడిన్ద్రు = బిద్దు (ముళ్ళూ), ఆడి
ఆడి = ఆనందిసి (నీలియల్లి ఆడి), కణ్ణో కణ్ = కళ్ళనళ్ళన్న, పోఁదుళే
యుద్ది రొతాకు రాచయ్ద్రు = ముచ్చికొండు, మాల్లే మరియు = నివేదిశ్రీనన్న,
నల్ నావిల్ నిజ్ఞ నిరాయిసి = ఇల్లియ నాలకియిందర, కేళ్ళుర్ రాకాగా
రాగార్ = నేనేయరు, నిన్నేయుర్ నిర్మోణయార్ = నేనేయరు, అవనోవ
ర్ = అవన, మ్మేణుమ = కరియ, మ్మేయుడపడియే = దేవదవన్నే
(రూపివన్నే).

కేళ్ళగే, రూయుర్నెంబ మడారాజనికే ఎదురాగా, కిచకొంబ కొత్తలోంబ
రామంకరు, రంజోయుల్లి భూయుర్ను ముళ్ళుగలు (చీల్లలు) లోకవన్నేల్లా
ఆక్రమిసి కొంళ్ళువరు. ఇూకి రండూరడ, కాలకాలక్కే, లుక్తమనాద జ్ఞానవెంబ
కొరియల్లి ముళ్ళూ ఆనందిసి, నీలియల్లాడి, కణ్ణనళ్ళన్న ముచ్చి, దివోర్ద్ధ
రనన్న నిళ్ళ్ళియ నాలకియిందర్ నిస్తకిదరు, నేనేయరు. (93)

నాయుర్ కేలళ్ళుత్తళే: కుగలు రాశ్రియళ్ళు క్రీమవాగా నిందామరలోం
దు బరుత్తవే. ఇంతే దినవళ్ళు కళ్ళేదు హోగుత్తవే. ఆదరూ నిజ జనక్కే
అదర నిజవాద అరివూ బూచ్చుబిల్ల. కాలకాలక్కే సరియూ లుక్తనుమాద
జ్ఞానవన్ను అవరు బిడిదుకొళ్ళువుదిల్ల. అదరల్లియే ఇద్ద ఆనందిసువుదిల్ల.
కిళ్ళవాద నాలకియింద భగవంతన సుత్తిరువ నళ్ళన్ను హోగళువుదిల్ల.
గ్రహిసువుదూ ఇల్ల. రీమ్మ లుద్ధార మూరర్థవన్ను కండుకొళ్ళువుదిల్ల.
94. మనుష్యరు మేణియుం తమ్మ తాము రక్షణెయుం మాడికొళ్ళలారరు,

మనుష్యరాగిరువవరు కూడ తమ్మ తమ్మ రక్షణెయన్ను
తామే మాడికొళ్ళలారరు, అప్పనాగిరువ నాను
నిమగే రక్షణెయన్ను హేగె తానే కొడబల్లను?

Garani Srinivasan

మైవ్వడి మోనియుమా తొన్దామెర్లే కణ్ణువుమా మైదిదరే,
మేంయ్ వ్వడియాలుళ్లో శిరువడి తూడుస్తే డ్లే మైయినాళ్,
ఎవ్వడి యూరాయిల్లే శ్శక్కుర్దట్టా యిల్లే శ్శమేన్నమూ
అవ్వడి యూనుమూ తొన్నోనో, అడియేనా మట్రియుదేనో బనోనే?

మైదిదా = కొడిసేయు బణ్ణా, బడి బడి = శుంబిరువ (భ్రూవళులంథ),
మోనియుమూ మెణియుం = రూపవన్నూ, శేమా కామర్లే రకం క్కామ
ణా = శందావరియ, కణ్ణువమూ కణ్ణాణుం = కణ్ణువళన్నూ, మైదిదరో
ణవు క్కొకరో = వేద విద్వాంసరువళు, మేంయ్ వడియాల్ అయు బడి
యాన్ = నిశ్శబ్ద మూగదల్లి, లున్ ఉణ్ణ = సిన్న, శిరువడి క్కిరువడి =
వవిశ్రబ్ద వాదనళన్నూ, తూడుమూ కూడుం = శలియల్లి ధరిసువ, రడ్డే
మైయినాళ్ క్కాణకాణుం యిరణ్ = సేవాభ్యాస వుళ్ళవరాగిద్దారే,
ఎవ్వడి రప్పడి = మేలే, ఊర్ ఆ ఉణర్ = ఊరిదనగళు, యిల్లేశ్శ
మిల్లేశ్శమూ మిరిసుక్కుం = బిట్టు శూడువుదు, ఎన్నమూ రణ్ణుం =
ఎంబ, అవ్వడి అప్పడి = కానియే, యూనుమూ యాణుం = నానూ
థద, తొన్నోనో రకాణ్ణోణ్ణ = హేళదేను (వ్యక్తపడిసదేను), అడియే
నో అడి యెణ్ణ = వాదశేషగళన్నే, మట్రు మట్రు = బేరే, ఇయాదు
ఎనోబనే ఇయాక్కు రణ్పడాణ = హొందిశేయిల్ల ఎన్నుత్తేనే.

కొడిసేయు బణ్ణా శుంబిరువ రూపవన్నూ శేందావరియు శణ్ణువళన్నూ
వేద విద్వాంసరువళు (రిళిదవరు) నిశ్శబ్ద మూగదల్లి సిన్న వీశ్రబ్ద
వాద వాదనళన్న శలేయుల్లి ధరిసువ సేవాభ్యాసవుళ్ళవరాగిద్దారో,
హేళదే ఊరిదనగళల్లి బిట్టు శూడిదరే శురుడు దనగళు బిట్టు
కూడువుదో కానియే నానూ హేళ్లదేనే. వాదశేషగళన్నే బేరే
హొందిశేయిల్ల (హేళలిల్ల) ఎన్నుత్తేనే. (94)

"ఎవ్వడి యూరాయిల్లే శ్శక్కుర్దట్టా యిల్లే శ్శమేన్నమూ అవ్వడి" —
ఇదొందు బలు రిందరవాద నామ్య.

ఊరిదనగళల్లి ఎల్లవూ శబ్దోరువ దనగళే ఇరలారవు. అవు
గళల్లి శేలవాదరిగా శురుడు దనగళిరబహుదు. శబ్దోరువ దనగళు
బిట్టుగాడి, కాడుకోళ్గళు, మేంయ్దు, మనేయ నంజినేనరియువ పంశిరు
వుత్తవే. యువ కీంద రీతి అవు బళగాగువుదిల్ల. అవు
అనుసరిసువ మూగదవన్న శురుడు దనగళు మడియుత్తవే.

అవ్వనళ్లూ ఇశర దనకోళ్లూకనవే శలేశుంశనేళ్లూళ్కెవే. అవ్వనళ్లోంది నే
శొడిపే డ్రోఁలమళ్కెవే. అల్లి డ్రోఁబే శుంబి వేఁలయ్దు అవ్వనళ్లోంది నే మను
నే దుర్ఘటశవాని ఁంశిరుమళ్కెవే.

ఇనళ్లోఁలియల్లి, జ్ఞానినళ్లూవరు, భవవంశన రూఁబీ, గుణ, వైభవ, సౌందర్యవన్న ఆరిశవరాఁ, భవవంశనన్న విద్వివళ్కెవి భజిసి ప్రోజిస్మిళ్కెరే. అవన శిరువడిసళ్ల నేలెయన్న శిరసావంసి నమిదుర నైభవదవరాగిరుళ్కెరే. అవరు నడెయువ మూర్ఖ అనుభవ ప్రోఁండాగి ఉద్ధారవాఁవ మూర్ఖ. ఁాశేయిఁ, సామాన్యరాద అజ్ఞానినళ్లూగిఁ శిక్షదవర మూర్ఖవన్నే అనువరిసి, శవుఁ శిక్షదలిశియల్లి భవవంశనన్న భజిసి, ప్రోజిసి, బరసి, ఉజ్జీవనగొళ్ళువ్రదు.

శిక్షదవరు అనువరిసువ జాడన్న ఁండిదు నడెయువుదే యుక్తవాద నడవళ్కెరే.

నాయఁకరేళుళ్కెళే: భవవంశన ఆశష్టోశ్శ రాశీవనన్ను నేఁంబసు శుంబిద శణ్ణినళ్లన్ను ఆరిసు, అనుభవిసి, శిక్షదవరు భవవంశన విపశ్రవాద శిరువడిసళ్లన్న శమ్మ శలెయ మేలే ధరిసిళ్కెళే నేలాగ్వభవదవరు. అవర మూలవన్నే నామాన్యరంతా ఁళ్ళెయ దుఁ నుడిద మైదరు నడెదు బందు నమ్మ భవంశయల్లూ నానూ అవర జాడన్న ఁండిదిద్దేనే. ననగి ఁూరే మనసూ శిక్షయిదు.

ధనధాన్యవు మొరుక్కణకయిర్పుక్కు, అంగుకాప్పుణ్డు మాప్పయిష్టిరుక్కుం
మాకాణియిర్ నీడుమారు మూయిర్ మున్నమే, అకణ్ణాల్
యానైయుం బర్రి నీంగుకుం విరతత్తై నుల్వోడు తొడుయ్
మాకాణివిణైప్ పిదుణైవు, తిరుమాలి వణంగుకువనో.

యూదాను మేలరుళ్కెయిలాల్ ప్రశ్న, అజ్ఞాప్రణు మూవ్వివిలాస్సుమా
మూడాపి యుక్తాడు మూలు ముయిర్ మున్నమే, అదనాల్
యూదాను మా భక్తి సిఱప్పుమా. ఎరశళ్కెయ నల్ ఎడుతుశెయ్యుమా
మూడాపిన్నే ప్పిదువళ్కె, శిరుమా లేవణప్పుగవనే.

ధనధాన్యవు = యూవ్యవాదారగ, ఫర్ ద్యార్ = ఁంది
ఆశ్శైయిల్ = ఆకణాకయిల్ = దేఁడదల్లి, పుళ్కాపుక్కు = ప్రీనే ఁాసి,

ఆల్గు ఆఁగుఁ = అల్లి, ఆవ్వణ్ణు ఆప్పుణ్ణు = కట్టబడ్డ, ఆవ్వు ఆప్ప = ఆ కట్టు (బంధనము), అవిలూన్దు మా అవిళ్ళున్దుమ్ = విడిపోలేనియూ (విడిపించుకొండు), మూడు మూకు = ముందియూ, ఆవియిల్ ఆయి యిరిన్ = ప్రాణదల్లి, (పుట్టుగళల్లి), రదు మాలుమా కెడుమారుమ్ = అలీదాడువాగ లుంబుర్ ఉయిర్ = ప్రాణవు (జీవవు), మున్నమే మున్నం మే = ముంచిన్ వాఁంబిల్, అదనాల్ అకుఱ్ఱు = అదరింద, యూదు ఆనుమా యాకు ఆఁగుమ్ = యూవ్వదాదరొందన్ను, పీట్రి పట్రిన్ = బిడిదు, నీఱ్ఱుమా నోఁగుకుమ్ = ఈ పుట్టుగళొంబళిందన్ను) నీఱిసువ, ఎరళ్ళే యిర్ర కెట్టాత = ప్రళయవన్ను నల్ నుర్ప = ఒకొన్నొగ్గి (ప్రళయాగ్ని), మీఱదు శేయ్యుమా ఓడు రచయ్యుమ్ = బిడువదే మూడువంథ, మూశోవిన్నే మాకాగాయిరా = శాయియాన్ను, బదంగళే పిళ్ళు ణాయి = శంఖియన్ను, (శాయి శంఖగళు), శిరుమాల్లే కైరుమారా = లక్ష్మి నాథనన్నే (నారాయణనన్నే), వణాఁగువనే ఎణాఁగుకువుణే = నాను నమస్కరిసుత్తేనే.

జీవవు యూ వృదాదరొందు దేహవన్ను త్యజిసి, అల్లి శక్తిబిద్దు, ఆ బంధనదింద బిడిసికొండు, ముందియూ నువ్వ పుట్టుగళల్లియే అలీదా కువుదక్కే ముంచిన శరీరవాగియే, ఈ పుట్టుగళొంబ బంధనవన్ను నీఱిసువ యూ వృదాదరొందు ప్రళయవన్ను బిడిదు, ఇదరింద బిడిసువ శాయియంశియూ శంఖియంశియూ ఇరువ లక్ష్మీనాథనన్నే (నారాయణనన్నే) నాను ఆశ్రయి సి నమస్కరిసుత్తేనే. (95)

నాయక వీలక్షుత్తాళే: ఈ జీవవు నానా దేహగళన్ను సేరి, అల్లిన బంధ నగళన్ను అనుభవిసుత్తా, ముందియూ నువ్వ దేహక్కే ముంచినంతే, పుట్టు-సావ్య గళొంబ ఈ బంధనదింద బిడిసికొళ్ళువుదక్కాగి, ఇందు ఉత్తమవాద ప్రళయవన్ను కొడిసువుదక్కే. ఎందరే, ననగే శాయియూ శంఖియూ ఆగిరువ నారాయణనన్నే ఆశ్రయిసి, అవనన్నే శరణు హోగుత్తేనే.

96. వణాఁగుగిన్ర తుణైగళ్ పలపలవాక్కి, మళ్ళివిగట్టపాల్
పిణాఁగుగిన్ర మయం పలపలవాక్కి, అనైయ అనైత్తోర్
ణణాఁగుమ్ పలపలవాక్కి నిన్నయర్త్తి పరప్పిణైత్తాయ్
తిణాఁగు నిన్ణరైయిల్లాయ్, నిన్ కణ్వేట్టైగళ్
యెళుత్తిప్పదణే.

వణాఁగున్ను లుళ్ళేడల్లా వీలవీలవాక్కి, మదివిడలూవాల్
పిణాఁగుం జమయమూ వీలవీలవాక్కి, అన్నేయమ్మైకోల

అణ్ణిమ్మ పలపలవాళ్ళ నినో మూర్తి వీరవిళ్ళెయ్
ఇణ్ణిమ్మ నిన్నోళ్ళెంబిల్లాయ్, నినోశణో మేట్ళ్ళెయిలు విప్పినే.

వణ్ణిమ్మ ఖణాణుకుం = భ్రోజసువ (భక్తిమాడువ), రుల్లోడళ్ళ
ణ్ణి కణ్ణ = ఠీకెనళ్ళన్న, పలపల ఆళ్ళి పలపల ఆక్కి = కులవన్నంబు
మూడి, మదిమళ్ళి = శిళివళ్ళోయ, విడలూపాల్ ఖికర్తుబాపు = వ్యాళ్ళన
దింద, పిణ్ణిమ్మ పిణాణుకుం = వరభ్వర విశోళిదువ, శమంయమ ఈమ
యం = మకరళు (ధ్వమనళు), పలపల ఆళ్ళి పలపల ఆక్కి = కులవన్నంబు
మూడి, అవ్వే అవ్వే దేశంలు అణివి అణివి కేరాగు = అవ్యవళ మూలకారణ,
అణ్ణిమ్మ అణాణుకుం = దైవనళన్న, పలపల ఆళ్ళి పలపల ఆక్కి =
కులవన్నంబు మూడి, నినో మూశిర్ నిణ్ణాలూర్ళ్ళ్ళి = నిన్న రూపీనళన్న, వీరవి
ళ్ళెళ్ళెంబ్ పరివిణివిక్కేరాయ్ = విస్తారనాగి ళుచిదవనే, ఇణ్ణిమ్మ మూతి
ణాణుకుం = భోళంబళళ్ళ, నిన్నోళ్ళె ఇల్లాయ్ నిణ్ణణ్ణిణా తిల్లుబాయ్ =
నిన్నంథవరే ఇల్లదవనే, నినోశణో నిణ్ణ కణ్ణా = నిన్నల్లంయే, మేట్ళ్ళెయి
టాణిక = భక్తియన్న, ఎలుపి విప్పినే ఏగుపిట్టబణో = కొచ్చి సికొళ్ళుత్తేనే.

భ్రోజసువ (భక్తిమాడువ) ఠీకెనళన్న కులవన్నంబుమూడి, శిళివళ్ళోయ
వ్యాళ్ళనిందర వీరభ్వర విశోళిదువ (భోంధదిరువ) మకరధ్వమనళన్నంబు
మూడి, అవవ్యవళ మూలకారణ కులవారు దైవనళన్నంబుమూడి, నిన్న
రూపీవన్న విస్తారనాగి ళుచిదవనే, నిన్నొడనే భోళంబళళ్ళ వరన్నే ఇల్లి
దవనే, (నాను) నిన్నల్లంయే భక్తియన్న (ప్రేమవన్న) కొచ్చి సికొళ్ళుత్తేనే. (96)

ఈ బాశెయ ఖుషి భ్వార్యె భ్రోధాంవాదద్దు. ఏ వోర్డ్ భ్వర్ నాద భవవంశ
నేంబుదు. అవనన్న భ్రోజసువ, అవనల్లి భక్తి మాడువ విద్వనళు కులవారు,
జన శమ్మ శమ్మ శిళివళ్ళరే శళ్ళి డాగ, మకరధ్వమనళన్న బేరే బేరే యిట్టు
శళ్ళిసికొండరు. అంతెయే, బేరే బేరే భ్రోజా విద్వనళన్ను మాడికొండరు.
భవవంశనన్న బేరే బేరే రాగినళల్లి కాణిసికొడదిరు. ఆదరే, అవరెల్లర
ఎల్లబగెయు భ్రోజనళు అవనన్ను బుధిసిమాత్రవే నోడుత్తరే.

నాయకి హేళుత్తాళే: ఏ వోర్డ్ భ్వర్ నే, నీను నాటియల్లదవను.
నిన్నొడనే భోళంబళళ్ళవరు, నినగే విరిదాగువవరు బేరేయవ్వరు. నీనే
నానాగి విద్వనళన్న శళ్ళిదవను. నీనే ఇంద కేళ్వుందు భోధదిరువ నానా
ధ్వమకరళన్నుంబు మాడిదవను. అవ్యవళనే శళ్ళి రాగిణళన్న నీను
విస్తరిసికొండు, కొచ్చి డాగ భిన్నభిన్నవాగి భ్రోజనళన్ను మూడి సికొళ్ళుత్తవను.

Gurani Srinivasan

నాను మాత్ర నిన్నొచ్చనన్నే వ్యాజమడుతున్నే. నిన్నల్లాయీ నన్న ప్రేమవన్న (భక్తి యన్న) కించిత్తు శోళ్ళుతున్నే.

97. ఎలువదుమా మీణ్డే పడువదుమా పట్టు, యూళిగళ్ పోయ్ కళివదుమా కణ్ణు కణ్ణిగే డెళ్ళగలల్లాల్, ఇమ్మయీర్ కళ్ళ శూలుమా తొళువదుమా శూలువదుమా శోల్ దిన్నల్లే మూల్ళ క్షణార్ధవు కళివదిల్లా? ఎలువదుమా ఎళువత్తుం : (నీయర్ను) లుదయిసువుదన్ను, మీణ్డే మీణ్డే = మళ్ళీ, పడువదుమా పడువత్తుం = మళ్ళుసువుదన్ను, పట్టు పట్టు = అనుభవిసి, ఎన్నే గీణా = ఎష్టో, యూళిగళ్ పోయ్ = యుగగళన్ను నడసి, కళివదుమా కణ్ణు కళివత్తుం = ముగిసువుదన్ను, కణ్ణు కణ్ణు కణ్ణు = కండు కండు, ఎల్లాడల్ అల్లాల్ = ఎల్లరిగల్లదే), ఇమ్మయీర్ కళ్ళ తొళుమా తొళువదుమా = దేవతెగళ శూటగళు, తొళువత్తుం = దేవే మాడువుదన్ను, శూలువదుమా శూళ్వత్తుం = సుళ్తుగట్టువుదన్ను, శోల్ దిన్నల్లే = మాడుత (మాడిసికొళ్ళువ), శోల్లదే అనాదియాద, మూల్ళ మాణిక = భవభంధనవన్ను, కణ్ణాలార కణ్ణు = కణ్ణు తెరియువంతే నోడుత్తా, కళివదు కళిత్వత్తు = కాలకళియువుదు (జన్మనాడ్దిరువుదు), కీర్ త్తిసియల్లవే, కోదల్ కాతెయ = ప్రేమవన్ను, లుట్రార్ కళ్ళుమా ఒట్రిరుక్కుం = ప్రీతిసువవరంతా (అవన నికట వర్తిగళాగి), లుణ్డే ఉణ్ణుడా = లుంటే, కణ్ణోడల్ = కణ్ణినల్లు, కుంజుదలే తుంగుతెలే = నిద్రిసువుదే (ముచ్చువుదే)

నీయు ఎను లుదయిసువుదన్ను మళ్ళుసువుదన్ను అనుభవిసి,

ఎప్పుడూ కాలవన్న (యువకవళన్న) శళ్ళయు వుదన్ను శం డుం శండు దుఃఖిపిచువుద
ళ్ళ రక్షించలేని, దేవశేకళ్ళ శూటనళు నిశేపేమండుచువదన్ను, మిళ్ళుగట్టిలు
వుదన్ను నటసిశేళ్ళువ అనాదియాద నవాడశ్వరనన్ను శండ్లాశండియి వంశో
నేంటకుల్తె కాలశళ్ళయు వుదంబి భాటియిల్లద ప్రేమవన్ను ప్రశ్నిపిచువవ
రుం (అవన నిశ్చవశిద్ధళ్ళిం), నిద్రిపువదంబుదు (శండ్లాముచ్చువుదంబు (97)
దు) లుంటే?

ఈ రాశశదల్లి ఎరడుబగేయ వ్యక్తిళన్న శుంశుడేళ్ళలాగిదే. భగ
వంశనల్లి అపిశ్వీన్నవాద చైశ్యియన్నిట్టు శేకొండు అవన్నన్న ఎదేబిడదే భాజనిం
వవరు ఒందు బగేయువరు. ~~భగవ~~ అవరింద భగవంశన దశ్శనద శాశర.
అవనన్న/శ్రీనాథ నేంటకువుదక్కే సాధ్యవాగిరోదు ఎంబుదే ఒంతే. మత్తొందు
బగేయువరు భగవంశనన్న ఎదేబిడదే నేంటదిల్లవరు. అవనన్ను బిట్టుకొసి,
భ్రోజిసి, అవనింద ఎరడువవరు దేవశేకళు. అవనన్ను నిత్య మత్తె సంశు
అవన నిదేవేయల్లియే శేకొడువరువ నిశ్యసిగుంటళు. ఈ ఎరడుబగేయి
వ్యక్తిళల్లి ఆలిగూరరు ఒందు ఆశేయల్లి సామ్యవుంచోందు ఇల్లి
బిగుతిసుత్తారే. ఆశేయింబ శబ్దదింద/భగవంశనల్లి యిల్లి రక్షిసువవరు
భూలోశవాసిగళాద అవన నిశ్చబక్తరు, మత్తు అవనన్ను నదా నేంటి
ఆనందిసుత్తె అవన నిదేవేయల్లియే బిదాశేకొడువరువ నిశ్యసిగుంటళు -
ఇవరింద, బిట్టరి బిడద శారణగళింద ఎందరూ సహ, సామ్యవిదే ఎన్నుత్తారే.
ఒందు బగేయువరింద భగవశ్నామవిల్లద మత్తు అవన నిదేవేయి ఆనంద విద్దరే,
మశొత్తొందు బగేయువరింద అవనన్ను శండ్లుంబి నేంటి నటియు అల్లవల్ల.
అదు ఎందిగే లభ్యవాదిరోదే ఎంబ శొరగే ఇరుత్తదే. ఇంతే ఇవరబ్బరూ
వ్యత్యాసవూ ఇదే!

నాయిం కేళుత్తారే: ఉదయవన్ను అస్తివాగనవన్ను, ఎందరే, దినవ
ళు, తింగళూనళు, వష్టనళు - ఇంతే శమ్మ ఆయుష్యన్నే శళియువ,
భగవంశనల్లి అశ్యశేశయాదా ప్రేమవన్ను బళ్ళ బారక్తరిగా, అవనన్ను
ఎడేబిడదంతే ఎరదా, భ్రోజిసువ దేవశేకళిగా, అవన నిశ్చవాగి
గళూ, అవన నిదేవేయల్లియే నదా సారశేరాగిరువ నిశ్యసిగుంటళిగా
భగవంశనన్న, అవనరొందిగిన బిడువుదన్ను, శండ్లు శుంబి నేంటి నటియు
బేకేంబుదేనందరే ఆగే. అంథవరంతే నిద్దే ఎల్లి బంతు? అవరు
శండ్లు ముచ్చువుదాదరూ హేగే?

Garani Srinivasan

98. துஞ்சாமுனிவரு மல்லாதவருந் தொடாநின்ற,
எஞ்சாப்பிறவி யிடர் கடிவான், இமையோர் தமக்கும்
தன் சார்வில்லாத தனிப்பெருமூர்த்தி தண்மாயம்
நெஞ்சால் நினைப்பரிதால், வெண்ணெ யூணெ
ண்ணு மோனச்சொல்லே.

துஞ்சா முனிவரு மல்லாதவரு நோக்கா நினோலி, எஞ்சாப் பிறவி யிடர் கடிவான், இமையோர் தமக்கும் தன் சார்வில்லாத தனிப்பெருமூர்த்தி தண்மாயம் நெஞ்சால் நினைப்பரிதால், வெண்ணெ யூணெ ண்ணு மோனச்சொல்லே.

துஞ்சா = நித்ரைபத, முனிவரும் முனிவரும் = யமிஷகளும், அல்லாதவரும் = நித்ரை எண்பதே இல்லதவரும், நோக்கா நினோலி தொடாநின்ற = தும்சுக்கத்தீரும, எஞ்சா = முடியத, பிறவி பிறவி = ம்ருத்யு, இடர் கடிவான் = நிம்சுவஸ்ன, கடிவான் = கடிது காம்சுவுதற்கு (நீக்கசுவுதற்கு), இமையோர் தமக்கும் = தேவசேகளிகும், தன் சார்வு = நாமிஷ்ய, இல்லாத = தனி தனி = ஏக, பூர்ணனாத (நாசியில்லத), பேரு மூர்த்தி = மஹாவிஷ்ணு, மாயம் = ஆச்சர்யகாரகத்வஸ்ன, நெஞ்சால் நினைப்பரிதால் = மனஸ்ஸினிந்த நினைபவர் முடியாத, வெண்ணெ யூணெ ண்ணு மோனச்சொல்லே = சிரஞ்ஜீவியன்னுண்டவனு (சிரஞ்ஜீவியாத), என்னு மாணம் = எண்ப, ஈனமாத, சொல்லே தகாது = மாத்ரமே (ஆடுவரி).

நித்ரைபத யமிஷகளும், நித்ரை எண்பதே இல்லதவரும், தேவாதி தேவசேகளும் தன்ன நாமிஷ்யவன்ன நீகத, நாசியில்லத, பிரபூர்ணனாத மஹாவிஷ்ணுவன்ன ம்ருத்யு நிம்சுவன்ன நீகசுவுதற்கு (நகசுவி) ஆச்சர்யகாரகத்வன்ன நினசியுவவரு சிரஞ்ஜீவியாத, சிரஞ்ஜீவியன்னுண்டவனு எண்ப ஈனவாத மாத்ரமே ஆடுவரு. (98)

ஈ பாசுரதல்லி ஸ்ரீமந்நாராயண சிரத்வவன்னூ ஸௌலப்யவன்னூ ஹேளலாகிதே.

నాయుం దీల్చుక్కాళే: మహర్షిగళు నిద్దియన్ను నోడలోప్పువల్లే కొరిదు భగవంశనన్ను పిఱిపిశేళ్ళు వ్రదక్కాగి శ్రమిసువవరు. దేవశీగళల్లి నిద్ది ఎంబువళే శిల్పియాదు. అంద్రవరు భగవంశనన్ను ధ్యానగట్టి, ఎడెబిడదే అవనన్ను స్తుతిసిదరు, అవను అవరిగే కాణిసిదను. ఇదు భగవంశన వరశ్వనుగు. ఇష్టు అవరాదనేనూ, అవర ధ్యానదల్లియే అవనన్ను అనన్యవాగి ఆశ్రయిసువ భక్తరిగే ఆద స్థానవియే. ఇదన్ను ఆశ్రయిసువ ' భక్తరు ' ఎంబ నంబదింద బిడదే కాడువ ' భక్తరు ' ఎంబ నంబదింద బిడిసువ్రదక్కాగి (ముక్తరన్ను మాడువ్రదక్కాగి), నానా అవశారగళన్ను ళి, నాను నడెసిద కార్యగళింద ఆశ్చర్యగొండరు నోడిసికొండిద్దారే. అవన్ను ఔలభ్యగుణవన్ను అరిశుకొళ్ళద మత్తు అవ్రతళన్ను నోడిరువ ద అజ్ఞానిగళు అవనన్ను ' భేర్ణర్ళ్ ' ఎందు ముంతాద మానవరంతే ఆడికొళ్ళుత్తారే. అవరొడనే విరిధ్రోణాద, భాగియల్లద, భవేద్భుత.

౧౧. ఈనచరాచరాణాయిణుమాగి, ఎల్లరిగింత అవియమూర్తియు ణనక్కురువా యిరుత్తిరువాగి, తిరుకుర్పుకక్కు చేర్ వాణక్కెవర్క్కు మల్లాతవర్క్కుం మట్రెల్లాయవర్ క్కుం ర్రాణప్పిరాణిణ యల్లామిల్లై, నాన్ కణ్డ నల్లదువే.

ఈనమా ళుల్ ణాణం చరాచం = కీళ్ళుమట్టద మూళు, ఆయిను మూడు ణాయిణుం ఆగ = ఆదరు ఆగలి, ఎల్లరిగిళ్ ణరి కిణ్ర = ఎల్లరిగు అలేగళు ళ్ళ, మేయమా ణావియం = భూమియన్ను, ముట్రుమూర్తు ం = మూరిగళంతే, వినక్కు ఉరు ఆయ్ ణణక్కు ఉరువాయ్ = నందియ రువవన్ను వికేడు, ఇరుత్త ఇడత్తిల్ = నడిదు లుద్దేశద, పిరాన్ పిరా ణ్ణా = బ్రహ్మేంద్రరను, ఇరు కణ్ణా విదమా శేర్ తిరుకుర్పుకం చేర్ = మిద్దారాద శ్వేవృష్ణిసిరువ, మానక్కవర్క్కుమా వాణక్కెవర్-

Garani Srinivasan

తక్రుం = భవానర్లోంచి వాసెయ్యాలనీ, అల్లాదవర్శ్కెమా అంటాక్రుం = డానల్లవరినీ. (భవానర్ వాసెయ్యల్లదవరినీ), ముట్రు ఎల్లాయవర్శ్కెమా మర్రు తల్లుగాయవర్తక్రుం = ఇతర ఎల్లరిదీ, ఇూనమూ క్రుగాణం = జ్ఞానదాయంకనాద, పిరాన్లే బ్రిగాణా = దేవేంద్వరన్న, అల్లాల్ అంటాలా ఇ = అల్లదీ, ఇల్లే తిస్కిణా = (చేటరీయూరూ రష్టేరల్లు) ఇల్ల, నానో క్రుగాణా = నాను, శేర్ణా కణ్ణాట = అంకుశొండ, నల్లదుగా క్రుంటుక్కు ఉయి = లుక్కమ పాడద్దు.

శీలక్కు ముట్టాద మూశు (ఉంటనవాద మాశు) ఆదరూ ఉనలం. బీటిన బరు వ అలోనలున్న ఇూగా మియున్న భోశిద్దియూ, డుందిలరూ దీవన్న శక్తిదు గిడిదు లుద్ధంచిన దేవేంద్వరనే, విద్యూరవాద శల్లివ్యాష్ భ్యక్తుల్ బ్బేంద్వాడు నళనూ, అదిల్లాదవరినీ, ఇన్నిశేర ఎల్లరినూ జ్ఞానదాయంకనాద నవేంద్ శ్వేరను. అవన భ్రోశాశు చేటరీ యూరూ రష్టేరల్లు ఎంబ ఇుళ్ళింద (99) దన్నే నాను అంకుశొండిరువుదు.

ఇన భగవంశవన్న శూశు 'ఉంటన' వాద మాశుగళన్నాడుత్తా ఎందు ఉందిన బాశుగళల్లి హేళిల్లవాగిల్ల. భగవంశను డుందియూ ధూర్తిద్దను ఎందు వర్ణిసిదనుంటాదు ఉంటనవాద వుంటే అల్లవే? 'డుంది' ఎంబుదు 'ఉంటన వాద్దద్దు' ఎన్నువుదు దిట. భగవం శన్న ముఖ్య వాద శీలగళవాద 'రష్టే' యున్న, శాలంగ్గా దేవయయక్కె [illegible] శళ్ళదాగి రూపశళ్ళదు, మాడుత్తానే ఎంబుదన్న ఆలోచారరు ఇల్లి శోలతిసుశ్రిద్దారే.

'ఎటుం శిర్పే ప్లేయు ముట్రు మూ పినశ్కురు వా లియదన్న పిరానా' – ధరణ్యాష్ నంబి రామ్ధను ఇూగా మియున్న శబ్దవు ప్రళయ జలదల్లి ఎల్లయూ ఆదరికొడనే అడగిశొంకను. అవనన్న శొల్లువుదు, ఇూగా మియున్నుద్దంతువుదు భగవంశన శంకల్పవల్లదే, ఆ చందభాగ్యే శశ్కంశే, ఇూగా మియు డుందియురాగివన్నేశ్రిదను. అపారవాద జలదల్లి మునుళుత్తిదను. ధరణ్యాష్ నన్న కండుశొండు, శన్న శొంటే డల్లినళింద లే అవనన్న శొందు, ఇూగా మియున్న అదరింద లే గడిదు వేళలల్లిరి అదరాగ్నేయదల్లి సిల్లిసిదను.

'ఇరుళ్గళిర్ద డంజోర్ మానశ్కర్శ్కెమూ" – భముద్రమాధ్యనద శాలదల్లి అనేశ దివ్య వస్తుగళు [illegible]. అవుగళల్లి శల్ప వ్యాష్ వూ ఒందు. ఈన, దేవేంద్రను అదన్న పడేదు శొండను. అదరంతి నింశు శొంటిద్దన్న ఈతు నీలతువంతాద్దు ఇదు. భ్రహ్మాండవాసగళల్లి ఎల్లరూ ఇరువ దొంశొంటిష్టగళూ అదరింద లక్ష్మిసువంశొరియుశు.

'అల్లాదవర్ళ్కుమా మట్రోల్లాయువర్ళ్కుమా' — కల్పవృక్షస్వర్గలోకాల్లో మీదగా ఉంటుంది. మిళ్క లోకశబ్దవంటే అబిల్లవాయిశబ్దే. అందుకే భవద్భక్తులనే 'కల్పవృక్ష' వాసిద్దానే. ('అబిల్లదవరు' ఎందరో 'బహుఅమ్మ వాసనలు' ఎందుకు, 'మిళ్కల్లవరు' ఎందరో 'నరకవాసనలు' ఎందుకు అర్థం చేసుకోవాలి).

"ఇనాన పిరాన్నై యుల్లాలలీనిలై" — ఎల్లరకు (సకలజీవులకు) జ్ఞానవన్ను నీడుపవను భవద్భక్తుడు. అవనభోగరు రక్షకులు చాలక ఇల్లనే ఇల్ల.

'నాన్ శ్రద్ధనల్లదువే' — నానుశంకుకొండిరువ నదుబాయు ఎందరో ఇదేయే. ఎల్లరు అదన్ను అనుసరిసి బుద్ధిశక్తిమోళ్ళబేకు.

నాయుశ్ కీళ్లుక్కొళ్: శీలవు ప్రాణి ఎనిసికొళ్ళువ'దుందిలు రూప వన్న భగవంతనే శళ్దే. దుష్ట సాధనభక్తియన్న శోంద. ముక్తి, భగవిలయన్ను బుద్ధిసుద. అవనభోగకు భవద్భక్తిశరిల్ల, అవనన్నే ఆశ్రయిసి బుద్ధిర మోళ్ళబేకు. ఇదన్నేనాను అంతకుశోంకిరువుదు.

100. నల్లార్ నవిల్కురుహూర్నడరానో, శిరుమాల్ శిరుప్పేర్
వల్లారడిక్కణ్ణి కూడియ, మాఱన్ విణ్ణప్పంశెయ్త
శొల్లార్ శొకైయ ఇన్నూఱుం వల్లార్ అళిందార్ పిఱ
పొల్లా వరువినై, మాయవన్ శేర్ప్పుళ్ళాల్ పొయ్న్నిలత్తే.

నల్లార్ నల్లార్ = పెళ్ళియవరు, నవిల్ నవిల్ = హోనళ్ళువ, కురుహూర్ నడరానో కురుకూర్ నంబి = శిరుక్కురుహూరినల్లి జనిసిదవనాద, శిరుమాల్ శ్రీరుమాల్ = లక్ష్మీవిశియ, శిరు పేర్ శ్రీరు పేర్ = దివ్యశ్రీ నామవల్లన్న, వల్లార్ వల్లవర్ = బల్లవర, అడి → అడి = శిరువడిగళ్ల, కణ్ణి కణ్ణి = మాలేయన్న, కూడియ కూడిద = శరణుమాడిదవను ఆద, మూలనే మాఱన్ = మూరనేంబ పేరుళ్ళవను (నమ్మాళ్వారరు), విణ్ణప్పమ్ శెయ్ద విణ్ణప్పం శెయ్ద = విన్నహమాడిద, శొల్

ఆకాశం = (భగవద్విష్ణయనాద) మూలకుళ్ళింద, ఆర్ ఆర్ = శుంబిద, కొంక్కై యల్ ఎక్కాడియం = మూలేయాద, ఇ నూలిమా ఇ స్తూత్రం = ఈ నూరన్ను, వల్లార్ ఎం లగార్ = బిల్లవరు, అలుస్దార్ అభిస్తకార్ = ముళ్ళుగు వుదిల్ల, పిలిప్పి ఆమా పిరప్పు ఆం = 'భక్తు' ఎంబ, పోల్ ఎపాం = బలు శేట్ట, అరు పిన్నై ఆరుయిరిగా = అనాద్యనాద వావ్ తిండ్ద, మూయమూడాయిం = వంచిసువంథ, వల్ శేలు ఎం కొచ్చు = బలవాద కొంఛియ, అళ్ళల్ అణ్ణాం = నరకవేంబ, పోయ్ నిలత్తే ఎపాయ్ స్రీలక్కెక్క = మూయ్మైశా ద, (ఆళ్వాద గుండియుంథ) ప్రదేశదల్లబోలే.

బిల్లియవరు భోగళువ శిరుశ్శుంగుడూరు షేత్రదల్లి జనిసిదవను, స్రీయఃపతియా పవిత్రనాద నామకళన్ను బిల్లవర శిరువడివళ్ళ మూలేయున్న శలేయల్లి ముడిదవను ఆద మూరనే ఎంబవను (నమ్మాళ్వార్) బిన్నడాగి బిద్ద (భగవద్విష్ణయనాద) మూరన్ను బిల్లవరు 'భక్తు' ఎంబ బిరుకేట్ట, అనాద్యనాద వావిందం వంచిసిద వంథ, బలవాద శోంఛియిందం కుంబిద, నరకవేంబ ఆళ్వాద (గుండియుంథ) ప్రదేశదల్లి ముళ్ళుగుత్తిల్ల. (100)

శ్రీ శఠగోపవే ముదామునిగళు (నమ్మాళ్వార్) రచిసిరువ 'శిరువిరుత్తమూ' ఎంబ వాక్యర మూలక ఇదు పిల్లస్రుతియ వాక్యర. ఇదర విషయవు భగవద్విష్ణయవన్నే హేళువుదరింద ఇదన్ను శిరువిరుత్త ఎందే కరెయరు వాక్యవాగియూ వివరణేయిల్లాగిదే.

నమ్మాళ్వారన్న భగవంశద శిరువడిగళన్నే స్రీయిసి, అవన శిరు నామగళన్ను ఎడెబిడదంతే ధ్యానిసుత్త, అవుగళల్లి రెండుబరువ పరిశిష్ట్యవన్ను అనుభవిసుత్త బిదుశన్ను దానిసువ జ్ఞానిగళాద దివ్యరు సంపన్నరాద భక్తరు ఎష్టో జనరుమండి. శిరుశ్శుంగుడూరు ఎంబ దివ్యక్షేత్రదల్లి జనిసిద 'మూరనే' ఎంబ భోగియ నమ్మాళ్వారరు భక్త జనరింద భోగళశేబిడిదవరు. అవరు భక్తరల్లి భక్తరాగి, ఆ భక్తర శిరువడిగళన్ను శిరమ్మే శేలేయల్లి వుడిదు, అవర అనుభవగళన్ను అరిసుకొండు, అవర మంగళవన్నే హాడిదు, విష్ణు, భగవద్భక్తియన్ను జ్ఞానవన్నూ పడెదు కొండవరు.

శ్రీ శఠగోపవరు రచిసిరువ 'శిరువిరుత్తమూ' ఎంబ ఈ నూరు వాక్యగళు అవర జ్ఞానభండారదింద భక్తి ప్రొంగి బరువ భోగళు.

Garani Srinivasan

ఆటుబ్బారరు చేలల్లుంశ్తారే: ఈ నూరు మా శేరు వత్తనాల్ను అధిక పూడాల్లాగా
ఏది (శ్రేష్ఠము), అంటుకోకుండు, అనుష్ఠానము చేయువారు యుగారే ఆనంద,
అవరు రెప్పడే మళ్ళీ రాకుంశ్తారే. అవంటే 'ధ్రువ్టు' ఎంబి బిడిబుకోల్ల
లాంటి శేరు శ్రేష్ఠ మా వత్తనాల్కాంబి శోకి చేయిందే కుంబిద, ఆళ్ళవాడ
నరశ్ంబి గుంటియుల్లి మళ్ళీ శోలునంద్రే శేరు శ్రేష్ఠ మాంబుదాల్లి.

— o —

Garani Srinivasan

அறையனே - சிறுபஞ்சமூ அடிவரவு

1. பொய்ச்சகடு குழல் தூணி பனித்தூடாகூலம்,
காண்கின்ற தூண் பூம் மாயோன் அரியன்.

பூவய் உச்சலு சுலல் சனி வனி சுத்தா இலமூ,
தானோ னோலு சினோ பூமா மூயோனே அறையனே.

2. அரியன போக்கின் தூணிவள நீர்வன,
கயலோ பல விருள் கடல் காரி சின் கூட்டு.

அறையன பூக்நோ சனி வள்ள ஈர்வன,
கயலீல ஓல பிருள் சதல் கூரி சினோ சூட்டு.

3. கூட்டுக் கொம்பார் புனமோ இயல்வாய்,
எங்கோன் நாணிலம் சேமம் தூண் இன் அன்னம்.

சூலு கூமூர் வுனமே இயல் வாய்,
எஜ்ஜோல் நாசிலமா சேமமா சினோ இனோ அன்னமா.

4. அன்ன மிசை மேகம் அருளார் குணதிப் பால்,
தூபூ கொடும் கடமா நிலக் கோல மென்றும்.

அன்ன மிசை மேடமா அருள்ளூர் சிதை வ்வால்,
சுலூ கொடுமா சதமா நிலகூல மென்னுமா.

5. என்றும் வன் காற் கண்ணும் நிறம் பெரும்,
மடம் தீரி மெல்லியல் பண்பு மாண்புதல் மரபே.

எனோமா வனோலூ சட்டுமா நிலமா பீரிமா,
மதமா சிற மெல்லியல் வண்டு மே இதல் மல்லே.

6. மலை யறுத்து வாராய் வீசும் வண் வியல்
புலக்குணக் கழறல மளப்பரும் முலையோ.

மல்லே ரியல்லே வாராய் வீசுமா வனோ வியல்
புலக்நோ சலலல மல்லப்பருமா மல்லேயோ.

7. முலையோ வாசக மிறைறயோ வண்ணம்
இருக்கார் கற்றுப்பிணை யுண்ணுது

முல்லையே வாசம் மில்லையே வண்ணமு
இவற்கர் கற்றுப்பிழை யுன்னாது.

8. உண்ணக் காவி மலர்ந்தே காரே,
வினைவா யுழுதிகள் சூழ்கின்ற வாலெவண்.

உண்ணா கவி மலர்நே காரே,
வள்ளவா யுழுதிகள் சூலுடனலு வாழ்வோர்.

9. வாலெவண் தளர்ந்து முலாகின் றிடம்போய்,
தீங்கனம் நுணியும் வேதினை சூரரசு.
வாள்வேண் சுற்றுமு முலாடனே லிதமு மீயுமெ,
திஞ்ஞமு நலமுமு வீதனே சிலரரசு.

10. சூரரசு றுகின் றரிகாள் விளரி,
தையல் மாணிக் கடைக்கலம் புலம்பும்.
சிலரசுலுடனே லுரிக்கோழ் விழரி,
சேரல் மூனிக்கு மீக்கலமு மிலமுமு.

11. புலம்பும் தீருமால் தோவினை தூவைப்பையய்
சுருங்குநீ பேணலம் காலெவைலெயோன் மம.
மிலமுமு சிருமால் சிலிசே சல்லே வீண்ப்
சுருஞ்சுலு மீனலமு சால்லே வீயஞ்சனே மீழ்.

12. மைப்படி யாதாண் வணங்கு தமிழ்வதும்,
துஞ்சா வீன நுல்லார் தகக்கர்
மீழ்ப்படி யுடனே வணஞ்சு மீலுவதுமு,
சுஞ்சா மிவ நல்லோர் சேர்க்கர்.